

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav translatologie

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Kateřina Švábová

Soudní tlumočení jako komunikační proces

Court Interpreting as a Communication Process

Praha 2013

Vedoucí práce: PhDr. Zuzana Jettmarová, M.Sc., Ph.D.

Poděkování

Poděkování patří zejména PhDr. Zuzaně Jettmarové, M.Sc., Ph.D. za její podnětné a cenné připomínky při vedení této práce. Dále bych chtěla poděkovat předsedkyni Komory soudních tlumočnicků v ČR paní Evě Gorgolové za její ochotu a přínosné konzultace a všem tlumočnickům, tlumočnicím a justičním činitelům, díky nimž mohla být tato studie vypracována.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

Ve Zdicích dne 28. 4. 2013

podpis

Abstrakt

Cílem práce je rozšířit poznatky o soudním tlumočení v České republice se zaměřením na problematiku soudního tlumočení jakožto komunikačního procesu. Práce podává přehled o stavu zkoumané problematiky v mezinárodním i českém kontextu, konkrétně pokud jde o vymezení pojmu soudního tlumočení, profesionalizaci, institucionalizaci a akademizaci soudního tlumočení, a popisuje jednotlivé oblasti výzkumu. Podrobně se pak věnuje otázkám soudního tlumočení v České republice. Od subjektů spojených se soudním tlumočením a formálních podmínek spojených s výkonem činnosti soudního tlumočnicka, včetně právní úpravy soudního tlumočení a etického kodexu, přechází k výkonu profese soudního tlumočnicka jako takové a soustřeďuje se zejména na oblast tlumočení hlavních líčení v trestním řízení. Popisuje komunikační situace, formy tlumočení a komunikáty, které jsou tlumočeny, nastiňuje průběh hlavního líčení a vyjmenovává účastníky komunikační situace. Stěžejní součástí práce jsou tři případové studie, které byly vypracovány na základě autentických nahrávek a transkripce relevantních úseků tlumočených trestních řízení, konkrétně z hlavního líčení. Každá případová studie obsahuje analýzu komunikační situace, kontrastivní strukturní analýzu a pragmaticko-interakční analýzu. Ty zkoumají jak jevy, které jsou všem těmto tlumočeným hlavním líčením společné, ale postihují i specifické jevy vyskytující se v jednotlivých případových studiích. Každá případová studie obsahuje krátké shrnutí zjištěných poznatků.

klíčová slova

interakce, komunikační řetězec, komunikační situace/událost, případová studie, role tlumočnicka, pragmatika, soudní jednání, soudní tlumočení, soudní tlumočnick, trestní řízení

Abstract

The aim of this study is to contribute to the existing knowledge about court interpreting in the Czech Republic, focusing on court interpreting as a communication process. The study brings an overview of findings on court interpreting in both the international and Czech context, particularly regarding the definition of court interpreting, its professionalization, institutionalisation, academisation and the fields of research. It subsequently details the specific issues regarding court interpreting in the Czech Republic, i.e. the entities connected with court interpreting, formal conditions of working as a court interpreter, the relevant legislation and ethical codex in the field of court interpreting, the court interpreter's job in practice and a focus on interpreting during criminal trials. Furthermore, the study looks into communicative situations, forms of interpreting, the process of the trial in criminal procedures and the participants in communicative events. The core part of the study includes three case studies conducted on the basis of authentic recordings and the transcription of relevant parts of the interpreted trials in criminal procedures. Each case study consists of a communicative situation analysis, contrastive structural analysis and pragmatic and interaction analysis. These analyses examine the aspects common to all these trials, but also the ones specific to each individual study. A short summary of those findings is provided at the end of each study.

key words

case study, communicative chain, communicative situation/event, court interpreter, court interpreting, criminal procedure, interaction, pragmatics, the role of interpreter, trial

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 SOUDNÍ TLUMOČENÍ – SOUČASNÝ STAV A ORIENTACE	11
1.1 VYMEZENÍ POJMU	11
1.2 PROFESIONALIZACE, INSTITUCIONALIZACE A AKADEMIZACE	12
1.3 VÝZKUM	14
1.3.1 <i>Sociální interakce.....</i>	<i>16</i>
1.3.2 <i>Mocenské postavení .....</i>	<i>17</i>
1.3.3 <i>Role soudního tlumočníka.....</i>	<i>18</i>
1.3.4 <i>Etický kodex .....</i>	<i>22</i>
1.3.5 <i>Pragmatika.....</i>	<i>24</i>
1.4 SOUDNÍ TLUMOČENÍ V PRÁVNÍM KONTEXTU	25
2 JUSTICE A SOUDNÍ TLUMOČENÍ V ČR	28
2.1 SUBJEKTY SPOJENÉ SE SOUDNÍM TLUMOČENÍM.....	28
2.2 VÝKON ČINNOSTI SOUDNÍHO TLUMOČNÍKA	29
2.2.1 <i>Jmenování soudních tlumočnicků .....</i>	<i>30</i>
2.2.2 <i>Pozastavení a zánik práva vykonávat činnost tlumočníka .....</i>	<i>32</i>
2.2.3 <i>Křivé tlumočení .....</i>	<i>32</i>
2.2.4 <i>Etický kodex .....</i>	<i>33</i>
2.2.5 <i>Jazyková orientace.....</i>	<i>34</i>
2.3 PRÁVNÍ ÚPRAVA A JEJÍ VÝVOJ	34
2.3.1 <i>Zákon o znalcích a tlumočnících.....</i>	<i>36</i>
2.3.2 <i>Připravovaná právní úprava.....</i>	<i>37</i>
2.3.3 <i>Další právní předpisy.....</i>	<i>38</i>
3 OD JMENOVÁNÍ K TLUMOČENÍ U SOUDNÍHO JEDNÁNÍ	41
3.1 SITUAČNÍ KONTEXT	41
3.1.1 <i>Tlumočení u soudu .....</i>	<i>41</i>
3.1.2 <i>Tlumočení u policie.....</i>	<i>42</i>
3.1.3 <i>Další komunikační situace .....</i>	<i>42</i>
3.2 TLUMOČENÍ U SOUDU	43
3.2.1 <i>Příprava na tlumočnický úkon .....</i>	<i>44</i>

3.2.2	<i>Formy tlumočení u soudu</i>	45
3.3	SOUDNÍ SÍŇ	46
3.3.1	<i>Chování v soudní síni</i>	47
3.3.2	<i>Osoby přítomné řízení před soudem</i>	47
3.3.3	<i>Průběh soudního jednání</i>	49
4	METODOLOGIE	51
4.1	ANALÝZA TLUMOČENÝCH INTERAKCÍ – TEORETICKÁ VÝCHODISKA	52
4.2	MATERIÁL	54
4.3	TRANSKRIPCE	56
5	PŘÍPADOVÉ STUDIE	58
5.1	PŘÍPADOVÁ STUDIE Č. 1	58
5.1.1	<i>Analýza komunikační situace</i>	58
5.1.2	<i>Konstrastivní strukturní analýza</i>	61
5.1.3	<i>Pragmaticko-interakční analýza</i>	74
5.1.3.1	Analýza interakce	76
5.1.3.2	Turntaking	81
5.1.3.3	Já versus on	82
5.1.3.4	Otázky při výslechu obžalovaného.....	88
5.1.3.5	Doplňující otázky ze strany tlumočnicka vůči řečníkovi.....	93
5.1.4	<i>Shrnutí</i>	96
5.2	PŘÍPADOVÁ STUDIE Č. 2	97
5.2.1	<i>Analýza komunikační situace</i>	98
5.2.2	<i>Kontrastivní strukturní analýza</i>	98
5.2.3	<i>Pragmaticko-interakční analýza</i>	109
5.2.3.1	Já versus on	111
5.2.3.2	Otázky při výslechu obžalovaného.....	113
5.2.3.3	Doplňující otázky ze strany tlumočnicka vůči řečníkovi.....	117
5.2.3.4	Posuny a porozumění	120
5.2.4	<i>Shrnutí</i>	123
5.3	PŘÍPADOVÁ STUDIE Č. 3	124
5.3.1	<i>Analýza komunikační situace</i>	124
5.3.2	<i>Kontrastivní strukturní analýza</i>	126
5.3.3	<i>Pragmaticko-interakční analýza</i>	129

5.3.3.1	Analýza interakce	129
5.3.3.2	Já versus on	131
5.3.3.3	Otázky při výslechu obžalovaného.....	135
5.3.3.4	Doplňující otázky ze strany tlumočnicka vůči řečníkovi.....	137
5.3.3.5	Rychlost a dlouhé úseky promluvy	138
5.3.4	<i>Shrnutí</i>	141
ZÁVĚR		143
BIBLIOGRAFIE.....		147
PŘÍLOHA I – ETICKÝ KODEX SOUDNÍHO TLUMOČNÍKA.....		155
PŘÍLOHA II – POUČENÍ ZNALCE (TLUMOČNÍKA)		158
PŘÍLOHA III – POUČENÍ PRO OSOBY VSTUPUJÍCÍ DO JEDNACÍ SÍNĚ		161
PŘÍLOHA IV – TRANSKRIPT AUDIONAHRÁVEK		162

Úvod

Přítomnost tlumočníka u soudních jednání je v dnešním globalizovaném světě stále častějším jevem. V dosavadních studiích mu však oproti jiným oborům v oblasti tlumočení a translologie jako takové nebyla věnována dostatečná pozornost, zájem o tuto oblast nicméně v očích translologů neustále stoupá. Naším cílem je rozšířit poznatky, které doposud o soudním tlumočení v České republice máme, se zaměřením na problematiku soudního tlumočení jakožto komunikačního procesu.

V úvodní kapitole vymezíme pojem soudního tlumočení a nastíníme přehled zkoumané problematiky v mezinárodním i českém kontextu. Zaměříme se zejména na otázky, které jsou častým předmětem výzkumu, a to na sociální interakci a mocenské postavení v oblasti soudního tlumočení, roli soudního tlumočníka, etický kodex a na otázky pragmatiky. Prostor věnujeme i právní problematice soudního tlumočení.

V dalších kapitolách se pak věnujeme soudnímu tlumočení v ryze českém kontextu. Popíšeme, jaké subjekty jsou se soudním tlumočením spojeny, a podrobně se zabýváme i aspekty spojenými s výkonem činnosti soudního tlumočníka. Součástí této práce tvoří také přehled právní úpravy týkající se soudního tlumočení v České republice. Od tohoto všeobecného kontextu postupně přecházíme k výkonu soudního tlumočení, konkrétně k tlumočení u soudu v trestním řízení při hlavním líčení. Definujeme, k jakým formám tlumočení při tlumočení u soudu dochází, kdo jsou či mohou být osoby přítomné soudnímu jednání, jakou roli hraje v tomto kontextu příprava tlumočníka, jaký kodex chování by měl dodržovat, a zaměříme se i na to, jaký má vlastně tlumočení u hlavního líčení průběh.

Stěžejní součástí práce jsou tři případové studie, které byly vypracovány na základě autentických nahrávek a transkripce relevantních úseků tlumočených trestních řízení, konkrétně z hlavního líčení. Každá případová studie obsahuje analýzu komunikační situace, kontrastivní strukturní analýzu a pragmaticko-interakční analýzu. Ty zkoumají jak jevy, které jsou všem těmto tlumočeným hlavním líčením společné, tak postihují i specifické jevy vyskytující se v jednotlivých případových studiích. Každá případová studie obsahuje krátké shrnutí zjištěných poznatků. Cílem případových studií v této práci není hodnotit či kritizovat nebo naopak vyzdvihovat řešení jednotlivých tlumočnicků v konkrétních komunikačních událostech a komunikačních aktech. Prostřednictvím analýzy, která je částečně založena na kontrastivní strukturní analýze, se spíše snažíme poukázat na nejčastější jevy, které jsou komunikačním situacím, kdy dochází k tlumočení při hlavním líčení, společné, nebo které

jsou pro ně charakteristické. V závěru práce pak shrnujeme poznatky zjištěné v případových studiích a nabízíme možné postupy, jak jednotlivé problematické jevy řešit.

1 Soudní tlumočení – současný stav a orientace

Soudní tlumočení je specifický typ tlumočení, jehož kořeny sahají hluboko do minulosti a jenž se neustále vyvíjí. Potřeba soudních tlumočnicků se pojí s rozvojem lidské společnosti, vznikem institucí pro vymáhání práva a s vývojem soudnictví (Pöchhacker, 2004: 14). Jako ve všech oblastech našeho života se i v soudním tlumočení odráží technologický pokrok a v současné době jsou v něm čím dál více využívány moderní technologie, objevuje se tlumočení po telefonu či tlumočení na dálku (ibid: 21). V této kapitole se pokusíme vymezit pojem soudního tlumočení, postihnout současný stav výzkumu v této oblasti a poskytnout analytický a komparativní pohled na nejčastěji zkoumané otázky.

1.1 Vymezení pojmu

Označení soudní tlumočení je samo sobě nejednoznačné, a to ze dvou důvodů. Jak uvádí Pöchhacker (2004: 14), pojem *court/legal/judicial interpreting* v různých kontextech často odkazuje jak na tlumočení (ústní převod), tak i na překlad (písemný převod). Navíc nemusí znamenat pouze tlumočení u soudu či před soudem, ale dochází k němu i v jiných komunikačních situacích (například u policie či u notáře) (ibid: 14). Na tlumočení u soudního jednání pak přímo odkazuje výraz *courtroom interpreting* (ibid: 14). Terminologie užívaná autory odborných prací se v tomto ohledu liší, je tedy třeba vždy posuzovat a chápat tento pojem v kontextu, ve kterém se vyskytuje.

Z pohledu sociální interakce je podle Pöchhackera (2004: 14) soudní tlumočení jasným příkladem tlumočení ve vnitro-sociálním institucionálním kontextu. To znamená, že probíhá v rámci tzv. heterolingvních společností, a nikoli mezi nimi (ibid: 13). Je třeba zdůraznit, že institucionální aspekt zde hraje důležitou roli, ať už jde o otázky lingvistické, sociolingvistické či pragmatické. Pokud jde o pojetí soudního tlumočení jako interakce z hlediska situačního kontextu, Pöchhacker (2004: 16) jej řadí k tlumočení probíhajícímu ve formě dialogu, a zahrnuje ho tak spolu s tlumočením v sociálních a zdravotnických službách do komunitního tlumočení, stejně jako Robertsová (1997: 9-10). Ta však podotýká, že toto pojetí není ve vědeckých kruzích jednotné a soudní tlumočení (jakož i tlumočení ve zdravotnických službách) se pro svá specifika postupně z kategorie komunitního tlumočení vyčleňuje (ibid: 9-10). Například Angelelliová (2004: 15-19) klade soudní tlumočení na stejnou úroveň jako konferenční a komunitní tlumočení (tj. ve zdravotnických a sociálních

službách). Zařazení soudního tlumočení do příslušné kategorie tedy není homogenní a u jednotlivých autorů se liší.

Definice či cíle soudního tlumočení se rovněž odvíjí od různých hledisek, jakými se na ně nahlíží. Podle Edwardsové (1995: 63) je cílem tlumočení u soudu „*úplné a věrné přetlumočení*“ komunikátu, Haleová (2004: 8) ho definuje jako „*co nejpřesnější převod komunikátu z výchozího jazyka do jazyka cílového*“, nicméně poznamenává, že přesnost a nestrannost jsou velice komplexní a sporné pojmy. Angelelliová (2004: 7) cíl tlumočnicků pojímá z hlediska mezikulturní jazykové komunikace a uvádí, že spočívá v jejím usnadnění. K tomu se přiklání i Morrisová (1995: 41), podle níž je úkolem soudního tlumočnicka odstranit bariéry, které brání porozumění či komunikaci. Hewitt (1995 in Mikkelsen, 2008: 81) pojímá soudní tlumočnický jako soudní úředníky, jejichž úkolem je „*odstranit bariéry v komunikaci, a zajistit tak rovný přístup ke spravedlnosti*“. Pokud jde o prostředí komunikační situace, ve kterém soudní tlumočení probíhá, pak jde o tlumočení před určitou institucí (Jacobsen, 2009: 158), ať už jde o například soud či policejní orgán. Z pohledu účastníků komunikace je vždy jeden z nich (nepočítaje tlumočnicka) odborníkem v daném oboru (soudce, advokát atd.), přičemž druhý hlavní účastník patří k jazykové menšině, odborníkem v dané oblasti ve většině případů není a jeho mocenské postavení je slabší (ibid: 159).

1.2 Profesionalizace, institucionalizace a akademizace

Pokud srovnáme soudní tlumočení s jiným typem komunitního tlumočení (např. tlumočením pro sociální a zdravotnické služby), pak v této oblasti největšího pokroku dosáhlo soudní tlumočení a nejvíce odborných prací existuje právě o něm (Wadensjö, 1998: 51-52). To Wadensjö přisuzuje vzniku mezinárodních úmluv o dodržování lidských práv a příslušných vnitrostátních zákonů a potřebě zajistit věrohodnost právního systému jako takového. Nicméně konkrétní profesionální standardy této činnosti byly utvořeny až na konci dvacátého století, přičemž k soudnímu řízení byli často povoláváni příležitostní tlumočníci, kteří k tomu neměli odpovídající vzdělání a průpravu, tzv. *chance interpreters* (Pöchhacker, 2004: 29). Stále však platí, že v mnoha zemích komunitní (a tedy i soudní) tlumočení není všeobecně uznanou činností a neexistují žádné pokyny či modely, kterými by se tato činnost měla řídit (Martin and Valéro-Garcés, 2008: 2). Pak dochází k případům, že tlumočí dobrovolníci či členové rodiny, kteří k této činnosti nemají dostatečnou průpravu a vzdělání (ibid: 2). Pokud jde o odbornou přípravu v oblasti tlumočení u soudu, Fowlerová (1997: 200) se domnívá, že

je třeba tlumočení u soudu považovat za zvláštní odnož soudního tlumočení, ke které je vedle základní tlumočnické průpravy třeba ještě zvláštní příprava. Ta se netýká pouze tlumočnicků jako takových, ale i justičních činitelů, kteří by měli vědět, jakým způsobem tlumočnický u soudu využívat (ibid: 200). Například Colinová a Morrisová (Colin and Morris, 1996: 70) konstatují, že pokud jde o tlumočení ve Velké Británii, k datu vydání jejich publikace nikde nebylo stanoveno, kdo je vlastně zodpovědný za výkon a kvalitu soudního tlumočení.

První akademické práce a výzkumy zabývající se soudním tlumočením datují do konce osmdesátých let 20. století (např. Christiane Driesenová, Ruth Morrisová, Susan Berk-Seligsonová) (Pöchhacker, 2004: 36). Přelomový bod v této oblasti nastal v roce 1995, kdy se v Torontu poprvé konala konference pořádaná organizací *The Critical Link* s názvem *Interpreting in Legal, Health and Social Service Settings* (ibid: 41). *The Critical Link International* je mezinárodní nezisková organizace založená v roce 1992 v Kanadě, jejímž cílem je podporovat pokrok a rozvoj komunitního tlumočení v oblasti sociálních, zdravotnických a právních služeb [1]. Tyto konference, kde se setkávají tlumočníci, poskytovatelé tlumočnických služeb, členové profesních sdružení tlumočnicků a překladatelů a další členové odborné veřejnosti, se pravidelně konají každé tři roky [1]. Tlumočníci zde přednášejí své příspěvky, debatují o zvolených tématech a navazují mezinárodní spolupráci. Vybrané studie z těchto konferencí jsou následně vydány ve sborníku a některé z nich jsou dostupné i na internetových stránkách organizace. Konání těchto konferencí je bezpochyby velkým krokem vpřed v poznávání, vývoji a institucionalizaci soudního tlumočení. Příští, sedmá konference tohoto druhu, se bude konat v roce 2013 opět v Kanadě.

Na profesionalizaci tohoto oboru se v evropském měřítku významným způsobem podílí Evropská unie v rámci své činnosti v oblasti justice a projektů Grotius a AGIS zaměřených na soudní tlumočení [2]. Soudní tlumočníky a profesní organizace soudních tlumočnicků z evropských zemí sdružuje asociace EULITA (European Legal Interpreters and Translators Association). Jejím cílem je podporovat právo na spravedlivý proces a zvyšovat kvalitu soudního tlumočení a překladu [3]. Tato organizace umožňuje soudním tlumočnickům vzájemně sdílet své zkušenosti a informace a usiluje o neustálý pokrok v oblasti soudního tlumočení. K vývoji této profese přispívá mnoho dalších faktorů, jako jsou jazykové menšiny, politická situace či konflikty ve světě a s nimi spojení uprchlíci a migrační vlny (Wadensjö, 1998: 53-54). Stejně jako v případě profesionalizace soudního tlumočení, i institucionalizace dosáhla v porovnání s ostatními druhy komunitního tlumočení v této oblasti zatím nejvyššího vývoje. Situace ohledně profesionalizace, institucionalizace a akademizace soudního

tlumočení neustále podléhá vývojovým změnám a tento trend bude s největší pravděpodobností pokračovat i nadále.

1.3 Výzkum

Empirický výzkum v oblasti soudního tlumočení je v hledáčku badatelů relativně krátkou dobu (Hale, 2006: 225). Za první zásadní publikace v této disciplíně můžeme označit diplomovou práci Ruth Morrisové nazvanou *The Impact of Court Interpretation on Legal Proceedings* z roku 1989 (Pöchhacker, 2004: 36) a práci Susan Berk-Seligsonové z roku 1990 s názvem *The Bilingual Courtroom* zaměřující se na soudní tlumočení v kontextu Spojených států amerických. K vedoucím osobnostem ve výzkumu a akademizaci soudního tlumočení dále patří Brian Harris (Kanada), Robert Barsky (USA), Holly Mikkelsenová (USA), Cecilia Wadensjö (Švédsko), Miriam Shlesingerová (Izrael), Sandra Haleová (Austrálie) či Claudia Angelelliová (USA), kteří svými odbornými studiemi napomáhali či napomáhají rozvoji a etablování této disciplíny. Vědecké práce zabývající se soudním tlumočením jsou často vázané na konkrétní územní oblast (stát), kde se snaží monitorovat situaci ohledně soudního tlumočení a postihnout otázky s ním spojené. Důvodem pro takový přístup je zcela jistě mimo jiné i to, že činnost soudních tlumočnicků každý stát upravuje na základě svých vlastních právních předpisů.

V širokém slova smyslu se výzkum soustředí zejména na tlumočení soudních jednání (*courtroom interpreting*) (Hale, 2006: 205–206), což je dáno povahou komunikační situace – soudní jednání jsou ve většině případů veřejná a získat materiál pro výzkum je tak snazší, než například pokud jde o policejní výslechy. Výzkum provádějí nejčastěji sami soudní tlumočníci či bývalí soudní tlumočníci, kteří se v něm zabývají problémy, s nimiž se v praxi sami setkali či setkávají (ibid: 206). Výpovědní hodnota těchto studií je vysoká, nicméně to nemusí platit o jejich spolehlivosti (ibid: 207). Haleová (ibid: 207) rovněž zdůrazňuje, že tyto studie často poukazují pouze na nedostatky či nepřesnosti v tlumočení, a proto může vznikat mylný dojem, že přesnosti v tomto typu tlumočení nelze dosáhnout. Výzkum v oblasti tlumočení soudních jednání se prolíná s mnoha vědeckými disciplínami, od lingvistiky a translatologie přes sociolingvistiku, sociologii, antropologii, psychologii až po pragmatiku. Obecně se soustředí na několik hlavních okruhů: jazyk v soudní síni (různé typy otázek a jejich převod tlumočnickem, převod stylu a rejstříku výpovědi svědka, pragmatika a dosažení pragmatické ekvivalence), role tlumočnicka a očekávání s ní spojená (vnímání role tlumočnicka

ze strany poskytovatelů služeb – právníků, soudců, státních zástupců aj., tlumočnicků a řečníků – osob, kvůli kterým byl tlumočnick předvolán) (Hale, 2006: 208-225) a přístup ke spravedlnosti (*access to justice*) a s ním spojená kvalita soudního tlumočení (nutnost sledovat výkony tlumočnicků, spolupráce mezi justičními činiteli a tlumočnickými, mezinárodní spolupráce mezi státy a organizacemi, otázky mocenského postavení, pojetí přesnosti aj.) (Pöchhacker&Shlesinger, 2010: 2-3). Na druhé straně však ve výzkumu stále existují mezery ohledně dopadu soudního tlumočení na interakci u soudních jednání či v odborné přípravě soudních tlumočnicků (Hale, 2006: 225). Haleová (ibid: 225) nicméně konstatuje, že výzkum je zatím v počátcích a mnoho oblastí zatím zůstává neprobádáno.

V České republice se problematice soudního tlumočení věnuje profesní organizace Komora soudních tlumočnicků ČR a otázky s ním spojené pravidelně reflektuje v bulletinu *Soudní tlumočnick*, který je vydáván dvakrát do roka. Zájem o výzkum v oblasti soudního tlumočení v posledních letech stoupá a začínají se objevovat diplomové práce s ním spojené. Na Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze byly v roce 2012 obhájeny hned dvě diplomové práce zabývající se soudním tlumočením. Jana Sojáková obohatila empirický výzkum prací na téma *Postavení soudního tlumočnicka v České republice*, kde pomocí dotazníkového šetření mezi tlumočnickými, zástupci soudů a policisty zjišťovala, jak jednotlivé skupiny vnímají soudní tlumočení a soudního tlumočnicka v komunikační situaci jako takového, přičemž se zaměřila mimo jiné na formu spolupráce soudních tlumočnicků se státním orgánem a na jejich finanční ohodnocení (Sojáková, 2012). Lucie Doušová ve své práci na téma *Současný stav soudního tlumočení v České republice* monitoruje legislativu EU a její projekty v oblasti soudního tlumočení, které mají za cíl v této profesi zvyšovat kvalitu, a následně i vývoj právní úpravy soudního tlumočení v České republice. Na základě dotazníkového šetření vedeném mezi soudními tlumočnickými, soudci a vyšetřovateli se snaží popsat profil typického českého soudního tlumočnicka a situaci ohledně četnosti komunikačních situací, při kterých je při soudním řízení nutnost předvolat tlumočnicka, v porovnání s výskytem řízení bez cizího prvku (Došová, 2012). Na Katedře anglistiky a amerikanistiky na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně byla tentýž rok dokončena diplomová práce pojednávající o *Remote Court Interpreting* (Soudní tlumočení na dálku) diplomantky Aleny Vojnarové (2012). Vojnarová se v ní zabývá formami tlumočení, jež se objevují při komunitním tlumočení, pod které zahrnuje soudní tlumočení a tlumočení pro zdravotnické služby, a konkrétně pak soudním tlumočením na dálku. Cílem jejího průzkumu mezi jmenovanými soudními tlumočnickými v České republice bylo zjistit, zdali by

tlumočníci uvítali formu tlumočení na dálku v soudním řízení, či nikoli. Z jejích závěrů však vyplývá, že vzorek tlumočnicků, kteří dotazník ohledně soudního tlumočení na dálku vyplnili, se k této formě staví spíše negativně. Na Masarykově univerzitě byla na Právnické fakultě obhájena i bakalářská práce s názvem *Tlumočník v trestním řízení*, kterou vypracovala Kateřina Chládková v roce 2011.

Následující podkapitoly popisují a analyzují otázky, které patří k nejčastějším oblastem výzkumu soudního tlumočení, a srovnávají jednotlivé pohledy na danou problematiku.

1.3.1 Sociální interakce

Interakce podle francouzského sociologa Pierra Bourdieua (1990 in Angelelli, 2004: 28-29) a jeho teorie jednání nikdy neprobíhají v sociálním vakuu. Každý z účastníků je ovlivněn sociálními faktory a do interakce vstupuje se svými vlastními názory, hodnotami, představami či předsudky a vnáší do ní své já. Všichni účastníci mají tedy v interakci své místo, jsou nějakým způsobem ovlivněni a žádný z nich nezůstává bez předsudků. A takovým účastníkem je i tlumočník.

Soudní tlumočení je komunikační proces, ve kterém hrají roli stejné sociální faktory jako při jakékoli jiné komunikaci. Angelelliová (2004: 24, 30) hovoří o etnické příslušnosti, rase, národnosti, pohlaví, věku, sociálním statutu a otázkách moci či solidarity. Dále je třeba brát v potaz společnost i prostředí, kde toto tlumočení probíhá. Jedná se o soud, státní instituci, kde jsou osoby povinné řídit se stanovenými postupy a pravidly. Soubor těchto faktorů Angelelliová (2004: 25) zobrazuje ve svém modelu tzv. viditelného tlumočnicka (*the Visible Interpreter Model*), který kontrastuje s pojetím tlumočnicka jakožto neviditelného účastníka komunikace. Uvedené aspekty představují pro tlumočený komunikační akt určitá omezení a kladou na něj jisté nároky (Angelelli, 2004: 24). Vzájemné působení těchto faktorů mezi účastníky interakce vylučuje, aby viditelnost jakéhokoli z nich byla zcela potlačena (ibid: 30).

Tlumočníci při své práci vstupují do interakce s ostatními účastníky komunikační situace. Při konferenčním tlumočení je pravděpodobné, že sociální pozadí tlumočnicků (vzdělání, etnická příslušnost) bude podobné s ostatními účastníky interakce (ibid: 28-29). Při tlumočení u soudu je však situace odlišná. Obžalovaný či žalovaný je v interakci méně dominantní než ostatní, a navíc s největší pravděpodobností patří k jazykové či etnické

menšině (ibid: 28-29). Dochází tak k tomu, že tlumočnick může mít k jedné straně interakce z hlediska uvedených sociálních faktorů blíže než ke straně druhé (Angelelli, 2004: 28). To má podle Angelelliové vliv i na rozložení mocenského postavení v interakci.

Je tedy těžké si představit, že by tlumočníci v takovéto situaci mohli být neutrální či neviditelní (*invisible*) (Angelelli, 2004: 25). Jednání tlumočnicků se odvíjí od jejich pocitů, vnímání, od reakcí a ostatních účastníků interakce, sociálních faktorů a informací, které tlumočníci hledají a získávají, na druhé straně je omezováno pravidly institucí a společnosti (ibid: 36, 41). Viditelnost tlumočnicka potvrzuje i Wadensjö (1998 in Mikkelsen, 2008: 85), kdy ho popisuje jako aktivního účastnicka v třístranné komunikační situaci.

1.3.2 Mocenské postavení

Přítomnost tlumočnicka při soudním řízení má na toto řízení vliv v mnoha ohledech (Colin and Morris, 1996: 23). O tom svědčí i závěry Berk-Seligsonové (1990 in Mikkelsen, 1998), jež ukazují, že už jen pouhá skutečnost, že je u soudního řízení přítomen tlumočnick, ovlivňuje způsob, jakým porota hodnotí výpověď svědka. Tlumočnick podle ní navíc může svým převodem změnit i záměr výpovědi řečníka. Přítomnost tlumočnicka při soudním řízení může ovlivňovat například i to, jak účastníci komunikují (obracejí se přímo na tlumočnicka, nikoli na druhého účastnicka komunikace) (Colin and Morris, 1996: 23). Rozsah tohoto vlivu závisí na různých faktorech a tím nejdůležitějším z nich je podle Colinové a Morrisové (ibid: 23) kvalita tlumočení – dobrý a kompetentní tlumočnick napomáhá k efektivnějšímu průběhu soudních řízení. Vzhledem k tomu, že tlumočnick může být jedinou osobou, která rozumí oběma jazykům užívaným při soudním jednání, má v interakci velmi důležitou roli a zároveň i moc (Edwards, 1995: 63-64). Na to se však justiční činitelé mohou dívat poměrně negativně. Morrisová (1995: 41) uvádí, že tlumočení do znakového jazyka jasně dokazuje, že justičním činitelům na tlumočení u soudu nevadí zvukové projevy, které, jak by se mohlo zdát, ruší soudní řízení po zvukové stránce, ale spíše fakt, že se v soudní síni odehrává něco, nad čím nemají kontrolu a čemu rozumí pouze tlumočnick a osoba, kvůli které byl předvolán.

O otázce moci a kontroly nad děním v soudní síni pojednává Haleová (2004: 160-210) a konstatuje, že osoby v soudní síni při obžalovacím řízení buď moc mají, nebo nemají – např. státní zástupci mohou klást otázky a svědci na ně musejí odpovídat (ibid: 159, 160). Striktní rozdělení těchto rolí však v některých případech není dodržováno (ibid: 164). Podle studie Haleové ke ztrátě kontroly právního zástupce nad děním v soudní síni přispívají následující

faktory: nutnost *položit několik otázek pro dosažení kýžené odpovědi; témata, která nadnese svědek; narativní odpovědi; otázky kladené ze strany svědka; užití třetí osoby ze strany státního zástupce; vyloučení právního zástupce z komunikace (tlumočnick komunikuje se svědkem v jazyce, kterému právní zástupce nerozumí); přerušení vyslýchání otázkami či námitkami ze strany svědka, tlumočnicka, soudce a právního zástupce druhé strany* (Hale: 2004, s. 164). Fentonová (1997: 30–31) uvádí, že tlumočníci nabývají důležitého postavení z hlediska rozložení moci v soudní síni díky tomu, že mají kontrolu nad jazykem, který je často velmi důležitým nástrojem justičních činitelů při soudním řízení. I to je podle ní jedním z důvodů, proč je tlumočnickova role často zúžena na pouhé přístroje pro převod promluvy (viz níže).

Podle Wadenjsö (1998: 105) tlumočnick nejenom *překládá*, ale i *koordinuje* komunikaci ostatních (turn-taking neboli střídání mluvčích při komunikaci, rychlost, vliv na pokračování interakce atd.). Tyto projevy koordinace ze strany tlumočnicka Wadenjsö dělí na textově orientované a interakčně orientované. Mezi textově orientované řadí například požádání tlumočnicka o objasnění určité skutečnosti, o poskytnutí času pro přetlumočení, o přerušení promluvy a připomínky nebo komentář ohledně překladu. Interakčně orientované iniciativy ze strany tlumočnicka jsou mimo jiné požadavky na respektování pravidel střídání mluvčích při komunikaci, výzvy k tomu, aby řečník začal hovořit, pokračoval v promluvě nebo se odmlčel. Problematiku střídání mluvčích při komunikaci zprostředkované tlumočnickem zkoumala i Royová (1989/2000 in Mikkelsen, 2008: 85) a došla k závěru, že „*tlumočníci jsou v interakci zásadními partnery*“.

1.3.3 Role soudního tlumočnicka

Role soudního tlumočnicka je velmi komplexní téma, a to nejenom z důvodu otázek spojených s procesem tlumočení jako takovým, ale i proto, že každý účastník komunikační situace má na postavení tlumočnicka odlišný názor (Berk-Seligson, 1990/2002: 2). Při posuzování toho, jakou roli vlastně tlumočnick u soudního jednání má, je tedy třeba brát v úvahu, jak na roli tlumočnicka nahlízejí justiční činitelé, samotný tlumočnick a řečníci či klienti, kvůli kterým byl tlumočnick předvolán (Berk-Seligson, 1990/2002: 2). Dále je třeba brát v potaz i posuzování role soudních tlumočnicků i ze strany profesních sdružení. A podle Angelelliové (2004: 84) jsou to právě tyto organizace, které tlumočnickům přisuzují roli neviditelného účastníka komunikační situace, který pouze přepíná mezi jazyky a je imunní vůči veškerým sociálním

faktorům. K nejasnosti role soudního tlumočníka přispívají i další faktory, jako je skutečnost, že podmínky oprávněnosti vykonávat tuto činnost jsou všeobecně nejednotné, vývoj a vzdělávání včetně odborné přípravy v této činnosti je v jednotlivých zemích na různých úrovních, výzkum je nedostatečný (Hale, 2008: 100–101), dále bývá tato činnost v mnoha zemích špatně odměňována, má status povolání na volné noze a není považována za všeobecně uznávané povolání (Ozolins, 2004 in Hale, 2008: 100).

Kinnunenová (2010: 129) roli tlumočníka pojímá velmi zešířena a uvádí, že cizinci či imigranti jsou v dané zemi často vyslyšeni právě díky tlumočnickům (a překladatelům), kteří přispívají i k tomu, že uvedené osoby mohou mít svoji identitu a mohou být prosazována jejich práva. Obecně lze říci, že na jedné straně převládá názor, že *„role tlumočníka je pomáhat osobám znevýhodněným tím, že nehovoří anglicky, uspět v soudním sporu“* (Hale, 2004: 8). To znamená, že tlumočnick není neutrální, má například tendenci vyřčené dovysvětlovat či naopak odpovědi přikrašlovat (ibid: 8). Na druhém pólu se má za to, že *„tlumočníci jednají jako stroje či prostředníci a doslovně převádějí to, co slyšeli ve výchozím jazyce, do jazyka cílového“* (ibid: 8). Haleová (2008: 99-121) vyčleňuje pět hlavních rolí, kterých se mohou soudní tlumočníci zhostit – tlumočnick jako zastánce mluvčího hovořícího jazykem menšiny, tlumočnick jako zastánce instituce či poskytovatele služeb, tlumočnick jako jediný držitel moci v komunikační situaci (*gatekeeper*), tlumočnick jako zprostředkovatel komunikace a tlumočnick jako věrný zprostředkovatel (*faithful renderer*) promluv ostatních účastníků komunikace. Haleová (2004) se v tomto ohledu přiklání ke střednímu proudu, který prosazuje, že *„role tlumočníka je snažit se dostat řečníka, jenž nehovoří anglicky, v dané situaci do stejné pozice, jako kdyby anglicky hovořil. To zahrnuje tlumočení vyřčeného a napodobování způsobu, jakým to bylo řečeno“* (Hale, 2004: 9). Podle Haleové (2004: 10) je tedy cílem tlumočnicka odstranit jazykové bariéry a přiklání se k poslední, páté výše uvedené roli, kdy se tlumočnick *„snaží docílit co největší přesnosti, jaká je v lidských silách možná“* (Hale, 2008: 119). Toho však nelze docílit, aniž by tlumočnick nějakým způsobem do procesu nezasáhl, jak uvádí Wadensjö (1992 in Hale, 2004: 10). Role soudních tlumočnicků jako zprostředkovatelů však nemůže být chápána v tradičním slova smyslu, ale jde pouze o zprostředkování jazykové (ibid: 10). Zajímavý pohled na tlumočnicky na Novém Zélandu přináší i Fentonová (1997: 29), která tlumočnicka považuje za *„nástroj práva“*, díky kterému je osobám nehovořícím anglicky umožněno *„rovné zacházení před soudem“*.

A právě nejasnost a nejednoznačnost tlumočnickovy role může vést k tomu, že postrádají důvěru ostatních (Hale, 2004: 10). Ostatně i Royová (1990 in Hale, 2004: 10)

uvádí, že „*tlumočníci nemají potíže s etickým kodexem, ale s tím, jaká je jejich role*“. To je úzce spojeno i s otázkou, co se vlastně od tlumočnicků očekává (ibid: 11), což by podle Foleye (2003 in Hale, 2004: 11) mohlo vysvětlovat napětí, které je typické pro vztah mezi právním zástupcem, tlumočnickem a klientem. K tomu, že tlumočnickova role je nejasná, se hlásí i Kinnunenová (2010: 129), která konstatuje, že očekávání ohledně tlumočnické činnosti a jednání tlumočnicků u soudu se liší a různé jsou i názory na to, jaké tlumočnické techniky by se u soudního tlumočení měly používat. Všeobecně však můžeme konstatovat, že vnímání role tlumočnicka v posledních desetiletích dostalo velkých změn. Tlumočnick již není viděn pouze jako prostý jazykový prostředník, nýbrž stále častěji se na něj nahlíží jako na důležitého účastníka mezikulturní jazykové komunikace, který se podílí na interakci (Hale, 2004: 13–15).

Podívejme se tedy, jak roli soudního tlumočnicka chápou jednotliví účastníci komunikační situace – justiční činitelé, tlumočníci jako takoví a osoby, kvůli kterým byl tlumočnick předvolán. Podle Berk-Seligsonové (1990/2002: 2) justiční činitelé soudní tlumočnický považují za stroje, které automaticky převádějí promluvy z jednoho jazyka do druhého. Uvedený pohled potvrzuje na základě studií provedených například v Nizozemsku, Izraeli, Dánsku či Spojených státech řada dalších autorů (Jacobsen, 2009: 160) a podle Haleové se objevuje zejména v řadách právních profesí, jejichž povědomí o jazycích není valné (Hale, 2004: 8). To potvrzuje i Morrisová (1995: 26), když uvádí, že podle tohoto přístupu „*tlumočníci nemají tlumočit (interpret) [...], ale překládat (translate)*“, což znamená převádět projev řečníka doslovně. Podle poznatků Morrisové (1995: 35–36) je z právního hlediska ideálním pojetím tlumočnicka u soudu tlumočnick jako tzv. *non-person* a z právních dokumentů vyplývá, že se v tomto ohledu dává přednost tomu, aby tlumočníci neměli možnost vyjadřovat samostatně a byli tzv. *alter ega*. Vysvětlení k tomuto způsobu chápání tlumočnicků přináší Fentonová (1997: 30), podle níž k němu dochází z nezbytnosti vyloučit při soudním řízení prvek informací získaných z doslechu či nepřímo – soudní tlumočníci jsou proto považováni za pouhé přístroje a informace poskytované osobami, kvůli kterým byl tlumočnick předvolán, jsou i po přetlumočení považovány za informace získané přímo, nezprostředkovaně, a tudíž mají při řízení výpovědní hodnotu. Navíc je za přítomnosti tlumočnicka komunikace složitější a je do ní vnesen určitý nežádoucí prvek nepředvídatelnosti (ibid: 31). Fowlerová (1997: 195) ze svých rozhovorů se soudci vyvozuje, že očekávání soudců jsou taková, že tlumočnick bude v soudní síni co možná nejtišší, nenápadný a nebude na sebe upozorňovat. Na základě případových studií provedených v anglofonních jurisdikcích

je možné vyvodit závěr, že justiční a právní činitelé si nejsou vědomi, s jakými morálními dilematy (doslovný překlad, role mediátora atd.) se tlumočníci při své profesi potýkají (Morris, 1995: 42). Kinnunenová (2010: 144) navíc ve své studii potvrzuje, že ve Finsku, ale i v mnoha jiných zemích, nejsou soudní tlumočníci považováni za *rovnocenné partnery* a *integrované členy*, pokud jde o justiční činnost. Příčinou je podle ní skutečnost, že v justičních institucích není zřízena sekce či úřad, pod kterým by soudní tlumočníci působili, a pokud je třeba jejich služeb, jsou povoláváni jako vnější aktéři působící na volné noze (ibid: 144-145). Řada okresních soudů ve Finsku dokonce ani nemá k dispozici řádný seznam profesionálních soudních tlumočnicků, díky kterému by mohla soudní tlumočnický v případě potřeby kontaktovat (ibid: 145). Podle Dunnigana a Downinga (in Wadensjö, 1998: 52) je proto i nadále nezbytné zvyšovat povědomí justičních činitelů o tom, co od soudních tlumočnicků mohou očekávat a co nikoli, a zamezit, aby byl u soudních řízení aplikován model tlumočnicka jakožto mechanického překladatele. Tento model byl opakovaně vyvrácen empirickými a teoreticko-empirickými studiemi v oblasti soudního tlumočení, které na konkrétních příkladech ze skutečných soudních řízení ukazují, že role soudního tlumočnicka je mnohem širší a nelze tlumočnicka nelze omezovat na pouhý *přístroj (machine)* či *komunikační kanál (conduit)*. Nicméně na druhé straně by tlumočnickovi neměla být přisuzována jiná funkce než funkce tlumočnická. Mikkelsenová (1998) totiž uvádí, že ve Spojených státech stále existují justiční činitelé, kteří tlumočnický pověřují úkoly, které má plnit někdo jiný (například rozdat písemné materiály určeným osobám v soudní síni).

O tom, jak svou roli vidí samotní tlumočníci, toho víme poměrně málo, dostupné poznatky navíc nejsou dostatečně empiricky podloženy (Angelelli, 2004: 48). Studie Angelelliové (ibid: 83) ukázala, že to, jak tlumočníci vnímají svou roli, úzce souvisí s komunikační situací (prostředím, ve kterém pracují – mezinárodní konference versus soudní síň) a je ovlivňováno sociálními faktory jednotlivců. Jinak své postavení vidí konferenční tlumočníci, kteří pracují v kabinách, či například doprovodní tlumočníci při neformální události. Soudní tlumočníci se domnívají, že jejich role je méně viditelná než například těch, kteří pracují a tlumočí pro zdravotnické služby (ibid: 83–84). Komunikační situace, ve které se při své práci nacházejí soudní tlumočníci, je *formálního, veřejného charakteru, kdy je třeba respektovat různá omezení a pravidla*“ (Hale, 2006: 224). Pokud se však tlumočnick domnívá, že jeho role je mechanicky převádět slova z jednoho jazyka do druhého, aniž by promluvu nějakým způsobem interpretoval či činil nutná rozhodnutí, o přesnosti přetlumočeného komunikátu můžeme hovořit jen zřídka (Hale, 2004: 12). Fowlerová (1997: 195) na

základě svých rozhovorů s tlumočníky a soudci konstatuje, že tlumočníci zasahují do řízení či ho nějakým způsobem pozastavují, například za účelem objasnění nesrovnalosti či zpomalení rychlosti promluvy řečníka, jen poskrovnu.

Budeme-li zkoumat, jak postavení soudních tlumočnicků chápou osoby, pro které byl tlumočnick předvolán, zjistíme, že vlastně nevědí, jaká je jejich běžná role a jaké mají povinnosti v oblasti etiky, a často očekávají, že jim tlumočníci poskytnou pomoc, poradí jim a morálně je podpoří (Hale, 2004: 11). Podle průzkumu uskutečněného v této oblasti (Hale and Luzardo, 1997 in Hale, 2006: 224) pouze přibližně polovina dotázaných považuje soudní tlumočníky za nezávislé profesionální tlumočníky (*professionals*), kteří se řídí etickým kodexem. Zbývající část z nich v nich vidí krajany, pomocníky, či dokonce sociální pracovníky (ibid: 224). I v tomto ohledu je však nutné vypracovat další studie, neboť v současné době není tento pohled dostatečně prozkoumán a materiálně podložen (ibid: 224-225).

1.3.4 Etický kodex

Jedním z předpokladů profesionálních soudních tlumočnicků je dodržování etického kodexu. Etický kodex jako takový, respektive jeho znění, se v jednotlivých státech či zeměpisných oblastech liší, nicméně všeobecně se dotýká několika hlavních oblastí. Na valném shromáždění v únoru 2012 v Praze přijalo na evropské úrovni etický kodex pro své členy i sdružení soudních tlumočnicků EULITA [4]. Etické kodexy soudních tlumočnicků v zásadě upravují otázky profesní a interkulturní způsobilosti k tlumočení, kvality tlumočení, přesnosti, nestrannosti, zachování mlčenlivosti, protokolu a solidarity (viz například kodex EULITY). Zásadním rozdílem v etickém kodexu u soudního a konferenčního tlumočení je všeobecně ten, že soudní tlumočnick nemá promluvu mluvčího nijak vylepšovat či v ní opravovat jasné chyby, má zkrátka promluvu převést se všemi „*chybami, váháními a repetitami, které obsahuje*“ [4]. Etický kodex ve Spojených státech podrobně analyzuje Holly Mikkelsonová (1998). Zdůrazňuje, že úkolem soudního tlumočnicka je zajistit, aby se účastník, kvůli kterému byl tlumočnick předvolán, mohl účastnit komunikační situace, stejně jako kdyby rozuměl běžnému jazyku, ve kterém je vedeno soudní řízení; jeho úkolem však není, aby účastník porozuměl průběhu soudního řízení (Mikkelson, 1998). Dále by tlumočníci měli „*předat každý prvek významu sdělení výchozího jazyka bez přidávání, vynechávání, upravování, zjednodušování či vylepšování*“ (Mikkelson, 1998) a v každém případě zůstat *nestranní*.

Podle tohoto kodexu by tlumočníci rovněž měli převádět promluvu včetně hezitací, pauz, oprav, či například intonace. Zde se však můžeme zamyslet nad rozdílem v pohledu teorie a předepsaných norem a výkonu soudního tlumočníka v praxi, kdy si lze jen těžko představit, že by tlumočník byl schopen všechny tyto aspekty věrně a plně převést do cílového jazyka.

Podle Edwardsové (1995: 63–64) zavazuje tlumočníky respektovat etický kodex právě jejich důležité mocenské postavení posílené formálností situace a právní závazností jejich činnosti. Nejdůležitější součástí etického kodexu vidí Edwardsová v *zásadě mlčenlivosti, nestrannosti a nepodjatosti* (ibid: 63–64). Přiklání se k tomu, že tlumočník má být neutrální. To podle Angelelliové (2004: 47) nařizují profesní sdružení tlumočnicků, nicméně Angelelliová argumentuje, že tlumočnicků se dotýká vzájemné působení sociálních faktorů, jež mohou mít na neutralnost vliv. V souvislosti s bádáním v oblasti interakce začíná být otázka neutrality tlumočníka zpochybňována (Angelelli, 2004: 48). Zachování nestrannosti, jejíž porušení se podle Edwardsové může projevit nejen verbálními projevy, ale i tzv. řečí těla, je v některých případech obtížné a pro její dosažení tlumočníci vynakládají velké úsilí (Edwards, 1995: 64–65). Z těchto důvodů podle Edwardsové například není vhodné, aby tlumočník před zahájením řízení i v jeho průběhu hovořil s obžalovanými či svědky, a pokud je to nezbytné, je nevyhnutelné získat svolení senátu (Edwards, 1995: 65). Tlumočník zkrátka na projednávaný případ prostě „nemá názor“ (ibid: 65).

Otázku věrnosti, nestrannosti, objektivity a neutrality, která je uváděna v etických kodexech soudního tlumočníka, naopak tak jednostranně z pohledu interakce nevidí Kinnunenová (2010: 129–131). Vychází z názoru Angelelliové (2004), že je třeba, aby se soudní tlumočníci stali součástí právnických kruhů, a získali si tak důvěru právních činitelů (*legal practitioners*). Na základě teorie systémů činnosti (*activity systems*) dochází Kinnunenová k domněnce, že představitelé justiční sféry pravděpodobně nechápou některé reakce či jednání tlumočnicků, kteří stejně tak možná nerozumí některým postupům v soudní praxi. Tlumočník by měl dále tzv. *keep out of the case* (do případu se nevměšovat) (Edwards, 1995: 66), a tedy nijak právnímu zástupci ani jiným stranám nenapomáhat, nesnažit se věci urovnat, neexplicitovat nejasné otázky, neradit právnímu zástupci, jak kladené otázky zpřesnit, a v žádném případě nesdělovat svůj názor a neposkytovat odpovědi na kladené otázky, což uvádí jak Moeketsiová (1999 in Hale, 2004: 9), tak i Edwardsová (1995: 66–68).

Pokud jde o etický kodex tlumočnicků všeobecně, Angelelliová (2004: 96–97) má za to, že často není přizpůsoben konkrétním oborům v oblasti tlumočení (jistě by byly zapotřebí různé etické kodexy např. pro tlumočníky komunitní a konferenční) a je založen na černobílé

opozici správného a špatného, což k lepšímu společenskému postavení tlumočnicků jistě nepřispívá.

1.3.5 Pragmatika

Pragmatická rovina je důležitou složkou vesměs každé komunikační situace. Z pragmatického pohledu je třeba rozlišovat situaci, ve které probíhá běžná komunikace, a specifickou komunikační situaci, která vzniká při komunikaci v soudní síni (Fowler, 1997: 194). Osoby účastníci se soudního jednání jsou ve svém jednání jistým způsobem omezeny a jejich role i střídání v komunikaci (turn-taking) jsou předem určené (ibid: 194). Ilokuční síla jednotlivých promluv je při soudním tlumočení obzvláště důležitá, a proto je zásadní, „*aby i tlumočnick byl schopen rozeznávat význam implikovaný touto ilokuční silou*“ (ibid: 194).

Berk-Seligsonová (1990/2002: 25) ve své studii ukazuje, že tlumočnick v průběhu soudního jednání ovlivňuje či mění pragmatickou intenci řečníků. Soudní tlumočnicki často dělají tu chybu, že kladou velký důraz na doslovný (slovo za slovo) či sémantický překlad (větu po větě) na úkor pragmatického aspektu promluvy, a tedy smyslu promluvy v daném kontextu (Hale, 2004: 5). Naopak Jacobsen (2003 in Mikkelsen, 2008: 85) na základě svého výzkumu soudního tlumočení v Dánsku došel k závěru, že otázky pragmatiky jsou pro dánské soudní tlumočnicki obzvláště důležité a snaží se „*koncovým příjemcům převádět takový význam promluvy mluvčího, jak ho chápou oni*“. Haleová (2004: 4) navíc uvádí, že při tlumočení u soudu jsou zpravidla převáděny krátké úseky promluv a tlumočnick se při snaze pochopit smysl musí silně opírat o znalost situačního kontextu. Lze tedy říci, že cílem tlumočnicka by mělo být docílit pragmatické ekvivalence, a tedy ekvivalence na úrovni ilokučního aktu (Hale, 2004: 6). To lze demonstrovat například na převodu žádosti – v některých jazycích je vhodné použít imperativ, v jiných naopak otázku (Hale, 2004: 6) – doslovnost tedy rozhodně není na místě. Haleová (1997: 205) tvrdí, že k nesprávnému přetlumočení může docházet mimo jiné i právě proto, že tlumočnick nedosáhne ekvivalence na pragmatické rovině, jejíž docílení se tlumočnickům jeví jako ten nejtěžší úkol. Pak dochází k takzvanému selhání na pragmatické rovině, neboli „*neschopnosti pochopit, co je míněno tím, co je řečeno*“ (Thomas, 1983 in Hale, 1997: 206). U Wadensjö (1998: 42) se nutnost pragmatického přístupu v tlumočení obecně projevuje, když uvádí, že „*tlumočnick nejenom překládá mezi dvěma jazyky, ale za řečníky vykonává činnosti, jako je přesvědčování, souhlas, lež, kladení otázek, obviňování, popírání, koordinování interakce atd.*“. Výzkum Haleové

(2004: 12) ukázal, že doslovný či sémantický překlad má za následek nepřesný převod či negramatická vyjádření. Pragmatický přístup odstraňování jazykové bariéry vede podle ní k mnohem přesnějšímu, a tedy i nestrannému převedení komunikátu do cílového jazyka (ibid: 12).

S tím se pojí i jedno z hlavních dilemat teorie tlumočení a překladu – doslovnost versus volnost. Na soudní tlumočení jakožto komunikační proces je v současnosti nahlíženo různými způsoby. Starší a převládající přístup má za to, že jde o mechanický a transparentní proces doslovného překladu (Morris, 1995: 27). Opačný a novější přístup nahlíží na soudní tlumočení jako na „*specifický způsob komunikace, při níž je vykonávání této činnosti založeno na rozumovém pochopení smyslu promluvy mluvčího*“ (Morris, 1995: 27–28). Morrisová se dále domnívá, že pro převedení záměru mluvčího a nikoli pouze jeho slov je třeba se odpoutat od standardního postupu doslovného překladu. Mikkelsenová (1998) zmiňuje, že ideál doslovného překladu se v reálné tlumočené interakci rozpadá. Na druhou stranu se však autoři víceméně shodují na tom, že tlumočníci by se neměli za účelem dosažení přesnosti uchýlovat například k tomu, že budou vysvětlovat, jaký má odpověď svědka význam v jeho kulturním prostředí (Morris, 1995: 28). Wadensjö (1998: 9) rovněž uvádí, že v kontextu soudního tlumočení mohou být tlumočníci chápáni jako ti, kdo vytvářejí text (a nikoli promluvu), neboť právě na to jejich činnost právní systém omezuje. Tento *textový model promluvy (textual model of talk)* u soudního tlumočení podle Wadensjö existuje z důvodu právní zodpovědnosti tlumočnicků (Wadensjö, 1998: 45). Wadensjö (ibid: 45-46) se přiklání k názoru Morrisové (1995), že tento přístup již neodráží současnou a reálnou situaci v oblasti soudního tlumočení, a vybízí k realističtějšímu výzkumu dané problematiky, založeném na empirických studiích. Dodává, že nesoulad mezi představami a skutečností vede k tomu, že na tlumočnický jsou v praxi kladeny protichůdné požadavky a očekávání. Dnes je všeobecně uznáváno, že přítomnost tlumočníka při komunikaci různými způsoby ovlivňuje soudní řízení, nicméně v praxi není na tuto skutečnost brán dostatečný ohled (Wadensjö, 1998: 45).

1.4 Soudní tlumočení v právním kontextu

Právo na spravedlivý proces v širokém slova smyslu je zakotveno již ve Všeobecné deklaraci lidských práv a svobod: „*Každý má právo, aby mu příslušné vnitrostátní soudy poskytly účinnou právní ochranu proti činům porušujícím základní práva, která jsou mu přiznána ústavou nebo zákonem.*“ (Spoustová, 2008: 17–18). Konkrétněji je pak na mezinárodní úrovni

toto právo stanoveno v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech, kde je mu věnován celý článek 14, jehož písmeno f) stanoví, že každému, kdo je obviněn z trestného činu, se má „*dostat pomoci tlumočníka, jestliže nerozumí jazyku nebo nemluví jazykem, jehož se užívá u soudu.*“

Na evropské úrovni je právo na spravedlivý proces zakotveno v několika právních textech. Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie stanovuje právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, čl. 48 odst. 2 pak zaručuje každému obviněnému respektování práv na obhajobu. Toto základní právo je dále rozšířeno v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod z roku 1950 o právo na tlumočníka, a to v čl. 6 odst. 3 písm. e), kde se uvádí, že „*každý, kdo je obviněn z trestného činu [má právo na] bezplatnou pomoc tlumočníka, jestliže nerozumí jazyku používanému před soudem nebo tímto jazykem nemluví*“. Zde je nutné zdůraznit, že právo na tlumočníka má jen osoba obviněná, nikoli podezřelá, a toto právo může kdykoli odmítnout; dále pak, že tohoto práva může požívat po celou dobu soudního řízení (tj. při přípravném a hlavním, popř. opravném řízení a při rozhodování o vazbě) (Spoustová, 2008: 19–20).

Zajištění práva na tlumočníka a na překlad v soudním řízení stanovuje nově i Evropská unie v samostatné směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU ze dne 20. října 2010 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení. Na rozdíl od Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod se touto směrnicí stanovuje právo na tlumočení jak osobě obviněné, tak i osobě podezřelé, a to „*v průběhu policejního výslechu, všech soudních jednání a jiných nezbytných předběžných jednání*“ (čl. 2 odst. 1). Tato směrnice dále stanovuje zřízení mechanismu, pomocí kterého se zjistí, zda „*podezřelý nebo obviněný mluví jazykem trestního řízení a rozumí mu a zda potřebuje pomoc tlumočníka*“ (čl. 2 odst. 4). Konkrétní podoba tohoto mechanismu je ponechána v kompetenci členských států EU. Podezřelá či obviněná osoba může podle této směrnice „*vznést námitku proti rozhodnutí, že tlumočení není zapotřebí, a v případech, kdy bylo tlumočení poskytnuto, možnost podat stížnost na kvalitu tlumočení, nepovažuje-li ji za dostatečnou pro zaručení spravedlivého řízení*“ (čl. 2 odst. 5). Směrnice dále upravuje využití komunikačních technologií v průběhu soudního tlumočení, jako je videokonference, telefon či internet. Článek 3 se pak věnuje právu na překlad podstatných dokumentů. V souladu se směrnicí nesou náklady na soudní tlumočení a překlad členské státy (článek 4) a členské státy rovněž zřídí rejstříky soudních tlumočnicků a překladatelů, aby byla zajištěna náležitá kvalita tlumočení a překladu (článek 5).

Článek 9 této směrnice pak stanovuje provedení této směrnice členskými státy do 27. října 2013.

Činnost soudních tlumočnicků jako taková je upravena právními předpisy jednotlivých států. Například ve Spojených státech je právo na tlumočníka zakotveno v zákoně Court Interpreters Act z roku 1978 (Mason, 2008: 8), který spolu s postupy testování a certifikace tlumočnicků zavedl standardy profesionálního soudního tlumočení u federálních soudů (Pöchhacker, 2004: 29). V evropském kontextu funguje ve většině zemí systém pro výběr a jmenování soudních tlumočnicků, přičemž soudní překladatelé mohou obvykle i tlumočit [5]. Například ve Francii jsou soudní tlumočníci vedeni na stejném seznamu jako znalci a jejich činnost je považována za činnost znaleckou. Naopak v Itálii neexistuje žádná databáze či registr soudních tlumočnicků, soudci si tak mohou vybírat tlumočnický na základě vlastního uvážení. V Německu je legislativa týkající se soudního tlumočení upravena v rámci jednotlivých spolkových zemí [3] a tlumočnicka lze nalézt pomocí německého rejstříku překladatelů.

2 Justice a soudní tlumočení v ČR

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, právo na soudního tlumočníka při soudním řízení je zakotveno v mezinárodních úmluvách a na nižší úrovni pak primárně v právních předpisech jednotlivých států. Soudní tlumočení a právní otázky s ním spojené se tedy odvíjí od těchto předpisů a každý stát proto má v této oblasti svá specifika. V této kapitole se budeme snažit postihnout situaci ohledně soudního tlumočení v kontextu justice České republiky.

2.1 Subjekty spojené se soudním tlumočením

Ústředním orgánem státní správy pro soudy a státní zastupitelství je ministerstvo spravedlnosti, jak je stanoveno v § 11 zákona o zřízení ministerstev. Dohled nad výkonem tlumočnické činnosti tedy spadá pod ministerstvo spravedlnosti (Gorgolová a spol., 2009: 9). Mezi další funkce ministerstva dále podle § 11 příslušného zákona patří mj. zastupování České republiky v případě stížností na porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a jejích protokolů a Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Kontrola výkonu tlumočnické činnosti jako takové je však v kompetenci krajských soudů, u kterých jsou tlumočníci jmenováni (Gorgolová a spol., 2009: 9). Pro tuto činnost jsou na krajských soudech zřízena oddělení soudních znalců, tlumočnicků a znaleckých ústavů, jež provádějí pravidelnou kontrolu tlumočnických deníků (viz níže), případně přijímají a vyřizují stížnosti na činnost prováděnou tlumočnickými (ibid: 9). V hierarchii organizační struktury ministerstva spravedlnosti tato oddělení spadají pod odbor státního dohledu v justiční sekci spravovanou prvním náměstkem ministra spravedlnosti [6].

Soustava českých soudů je zakotvena v Ústavě České republiky. Tvoří ji čtyři stupně – nejvyšší soudy, vrchní, krajské a okresní soudy (čl. 91). Mimo tuto soustavu stojí Ústavní soud, který je soudem ochrany ústavnosti (čl. 83) a rozhoduje o souladu právních předpisů s Ústavou České republiky. Konkrétní podoba soustavy soudů je upravena v zákoně o soudech a soudcích z roku 2002. Sestává z Nejvyššího soudu se sídlem v Brně (§ 10), Nejvyššího správního soudu sídlícího tamtéž, dvou vrchních soudů se sídlem v Praze a v Olomouci (příloha 1 zákona), 8 krajských soudů (příloha 2 zákona), přičemž úlohu krajského soudu pro obvod hlavního města v Praze plní Městský soud v Praze (§ 9), a 75 okresních soudů (příloha 3 zákona). Působnost okresních soudů v obvodu hlavního města Prahy vykonávají obvodní soudy (§ 9), kterých je celkem 10 (příloha 4 zákona). Do pravomocí soudů spadá projednávání a rozhodování sporů ve věcech občanských (civilních) a

trestních podle příslušných zákonů a občanském soudním řízení a trestním soudním řízení (Jirsa, 2006: 63). Soudní tlumočení může probíhat na všech těchto stupních, nicméně četnost soudních řízení s cizím prvkem na jednotlivých stupních a soudech závisí na mnoha specifických faktorech. Analýza tohoto jevu by mohlo být podnětem pro další výzkum v oblasti soudního tlumočení.

Vedle subjektů spravovaných státem v České republice existuje dobrovolná profesní organizace Komora soudních tlumočnicků České republiky (KST ČR, občanské sdružení) se sídlem v Praze. Tato organizace sdružující soudní tlumočnický byla založena v roce 1997 a jejím cílem je „*prosazovat a obhajovat profesní, pracovní právní a sociální zájmy svých členů*“ [7]. Komora organizuje různé vzdělávací přednášky a semináře v oblasti soudního tlumočení, přispívá k projednávání a vypracovávání právních předpisů v této oblasti a vydává pravidelný bulletin s názvem *Soudní tlumočnický*. Tato organizace svou činností nemalou měrou přispívá k upevnění postavení soudních tlumočnicků a k jejich dalšímu rozvoji a vzdělávání. Komora spolupracuje s různými profesními organizacemi a subjekty v roce 2011 se stala řádným členem evropské asociace soudních tlumočnicků a překladatelů EULITA.

2.2 Výkon činnosti soudního tlumočnicka

Nejprve je třeba uvést, co se pojmem soudní tlumočení a soudní tlumočnický v českém kontextu vlastně myslí. Již v přehledu stavu zkoumané problematiky zdůrazňujeme, že užití tohoto pojmu je velice široké, a to platí i pro český kontext. Právní úprava týkající se znalců a tlumočnicků v ČR pod pojem *tlumočnický* totiž zahrnuje jak tlumočnický, tak překladatele – zákon mezi tlumočnickem a překladatelem nerozlišuje (Gorgolová a spol., 2009: 8). To je pravděpodobně dáno tím, že překladatelská a tlumočnická činnost se v tomto oboru často překrývají – s činností soudního tlumočnicka v průběhu soudního řízení se většinou pojí nejen tlumočení samotného soudního řízení (například hlavního líčení) jako takové, ale i překlad písemností spojených s tímto řízením (například podle § 28 odst. 2 trestního řádu se uvádějí následující druhy písemností určené k písemnému překladu: *usnesení o zahájení trestního stíhání, usnesení o vazbě, obžaloba, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz, rozhodnutí o odvolání a o podmíněném zastavení trestního stíhání*). Do činnosti tlumočnicka spadá vedle překladu i například přepis nahrávek či odposlechů (Edwards, 1995: 123–136), což platí i pro českou praxi. Vzhledem k tomu, že tlumočnický, jenž se daného řízení účastnil, je již dobře obeznámen s kontextem projednávaného případu, je nanejvýš logické (a podle ústních

konzultací s tlumočníky a na základě nezúčastněného pozorování autorky práce u soudu lze tvrdit, že v praxi i časté), že nejvhodnějším řešením je, aby dané překlady vyhotovil právě on (samozřejmě za předpokladu, že k tomu má potřebné kompetence). V současné době však v ČR není možné, aby si tlumočník zvolil pouze jednu z těchto profesí (Gorgolová a spol., 2009: 8). To by se však v budoucnu mělo změnit. V neposlední řadě je nutné podotknout, že lidové označení *soudní tlumočník* se sice v tomto kontextu hojně užívá, nicméně v právní úpravě takový pojem uveden není (Gorgolová a spol., 2009: 8).

Tato práce se zaměřuje zejména na soudní tlumočení v pravém slova smyslu, a tedy na ústní převedení komunikátu, nikoli na jeho písemný překlad.

2.2.1 Jmenování soudních tlumočnicků

Pro výkon tlumočnické činnosti v České republice je třeba, aby byla daná osoba tlumočnickem jmenována. Jmenovat ji může buď ministr spravedlnosti, nebo předseda či místopředseda krajského soudu, pod jehož působnost spadá trvalé bydliště tlumočníka (Gorgolová a spol., 2009: 9). Ke jmenování dochází obvykle dvakrát do roka – na jaře a na podzim. Návrh na jmenování tlumočnickem může předložit buď státní orgán, popř. vědecké instituce, vysoké školy či organizace, pro kterou by tlumočník svou funkci vykonával, nebo sám uchazeč ze své vlastní iniciativy (ibid: 9). Ke jmenování tlumočnickem je dále třeba splnit určité požadavky, které jsou podrobně uvedeny a popsány na internetových stránkách Komory soudních tlumočnicků ČR [7], ze kterých vychází i jejich stručný přehled níže.

Základní podmínkou pro jmenování tlumočnickem je to, že osoba, která má být jmenována, musí mít státní občanství České republiky (v odůvodněných případech však lze tuto podmínku prominout – toto prominutí uděluje ministr spravedlnosti). Dále musí uchazeč disponovat potřebnými jazykovými znalostmi a osobními vlastnostmi a prokázat své vzdělání. Stávající právní předpisy nestanovují konkrétní zkoušku či vysokou školu, kterou je třeba úspěšně absolvovat, v současné praxi však platí, že k prokázání těchto nezbytných znalostí a vlastností je třeba úspěšně dokončit studium příslušného jazyka jako oboru (buď konkrétně magisterského oboru překladatelství/tlumočnictví na FF UK nebo studijního programu učitelství či filologie). Po splnění této podmínky musí uchazeč o jmenování dále absolvovat doplňkové studium pro tlumočníky a překladatele v oblasti práva na právnické fakultě VŠ a k tomu v oboru tlumočení či překladu působit alespoň pět let. Pokud uchazeč neabsolvoval přímo studium příslušného jazyka oboru, je třeba, aby získal titul v jiném magisterském či

inženýrském studijním programu. V tomto případě musí ke zbývajícím dvěma výše uvedeným podmínkám ještě úspěšně složit státní jazykovou zkoušku nejvyššího stupně z jazyka neboli speciální státní jazykovou zkoušku tlumočnickou nebo překladatelskou. Každý uchazeč o jmenování musí současně s žádostí předložit i výpis z rejstříku trestů, čímž prokáže svou bezúhonnost. Další neoficiální podmínkou pro jmenování uznávanou většinou krajských soudů je i úspěšné absolvování speciálního kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem, který pořádá Komora soudních tlumočnicků ČR. Sám uchazeč pak musí samozřejmě se jmenováním souhlasit (Gorgolová a spol., 2009: 9). Na to, zda bude daná osoba jmenována tlumočnickem, či nikoli, má vliv i aktuální počet tlumočnicků zapsaných u konkrétního soudu pro příslušný jazyk (pokud je počet tlumočnicků pro daný jazyk dostatečný, soud nemá povinnost uchazeče tlumočnickem jmenovat (ibid: 9). Zde je však třeba uvést, že v současné době je připravována nová právní úprava v oblasti soudního tlumočení, která v tomto ohledu přinese určité změny.

Pokud jsou splněny všechny výše uvedené podmínky a daná osoba je usnesením o jmenování (tzv. *jmenovacím dekretem*) (Gorgolová a spol., 2009: 10) jmenována k výkonu tlumočnické činnosti, je povinna v souladu se zákonem složit slib do rukou osoby, jež ji tlumočnickem jmenovala (Gorgolová a spol., 2009: 9). Znění slibu je následující: „*Slibuji, že při své tlumočnické činnosti budu přesně dodržovat právní předpisy, že tlumočnickou činnost budu konat nestranně podle svého nejlepšího vědomí, že budu plně využívat všech svých znalostí a že zachovám mlčenlivost o skutečnostech, o nichž jsem se při výkonu tlumočnické činnosti dozvěděl.*“ (§ 6 Zákona ze dne 6. prosince 2011, kterým se mění zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon“). K zachování mlčenlivosti o skutečnostech nabytých při výkonu tlumočnické činnosti se tedy tlumočnick zavazuje právě složením tohoto slibu (Gorgolová a spol., 2009: 10).

Po tomto jmenování a složení slibu je tlumočnick zapsán na seznam tlumočnicků příslušného krajského soudu, přičemž ministerstvo spravedlnosti vede centrální seznam znalců a tlumočnicků (Gorgolová a spol., 2009: 10). V současné době je tento seznam dostupný i v elektronické podobě na internetové adrese: <http://www.justice.cz>, kde jsou uvedeny veškeré potřebné informace ohledně jednotlivých tlumočnicků, konkrétně jméno a příjmení tlumočnicka, titul, adresa bydliště, telefonní číslo a e-mailová adresa (Gorgolová a spol., 2009: 10). Počet soudních tlumočnicků z různých jazyků se odhaduje asi na tři tisíce, přičemž aktivně tuto činnost vykonává asi tisíc z nich a zbývajících tlumočnicků ji vykonávají pouze občasné či vůbec [8]. Ke dni 6. 12. 2012 bylo na seznamu zapsáno celkem 1240

soudních tlumočnicků pro jazyk německý, 769 pro jazyk anglický, 608 pro jazyk ruský, 238 tlumočnicků pro jazyk francouzský, 154 pro jazyk španělský, 147 pro jazyk ukrajinský, 127 pro jazyk vietnamský a 126 pro jazyk polský [9] – konkrétní počty pro další, tzv. menší jazyky zde neuvádíme.

Následně je každému tlumočnickovi vystaven průkaz tlumočnicka, který obsahuje údaje o soudu, kterým byl jmenován, jméno, příjmení a titul tlumočnicka, jazyk, pro který byl tlumočnick jmenován, a jednacím číslo usnesení o jmenování (Gorgolová a spol., 2009: 10). Tlumočnick rovněž obdrží tlumočnickou pečeti, lidově nazývanou „kulaté razítko“ (Gorgolová a spol., 2009: 8). Dále je každý soudní tlumočnick je povinen založit si tzv. tlumočnický deník, do kterého si bude zapisovat všechny tlumočnické úkony jím provedené, a pravidelně jej odevzdávat příslušnému krajskému soudu k nahlédnutí.

2.2.2 Pozastavení a zánik práva vykonávat činnost tlumočnicka

Za určitých okolností může dojít k pozastavení práva vykonávat činnost tlumočnicka. Tyto okolnosti jsou upraveny v § 20 zákona a patří mezi ně zahájení trestního stíhání proti tlumočnickovi pro úmyslný trestný čin, zahájení řízení o způsobilosti tlumočnicka k právním úkonům a pravomocné rozhodnutí, na jehož základě má tlumočnick nastoupit výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody. Podle odst. 2 může o toto pozastavení tlumočnick požádat sám, nejdéle však na 4 roky.

Podle § 20a zákona zaniká právo vykonávat tlumočnickou činnost z několika důvodů – smrtí tlumočnicka, jeho prohlášením za mrtvého, zbavením nebo omezením způsobilosti k právním úkonům, pravomocným odsouzením za úmyslný trestný čin nebo za nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti tlumočnicka, pravomocným uložením sankce vyškrtnutí ze seznamu znalců a tlumočnicků a na základě žádosti o toto vyškrtnutí podané ministerstvu spravedlnosti nebo předsedovi krajského soudu.

2.2.3 Křivé tlumočení

Křivé tlumočení je definováno v § 347 nového trestního zákoníku z roku 2009 jako *nesprávné, hrubě zkreslené nebo neúplné tlumočení* v řízení před orgánem veřejné moci nebo v souvislosti s takovýmto řízením. V takovém případě hrozí tlumočnickovi trest odnětí svobody až na dva roky či zákaz činnosti. Pokud jde o tlumočení před soudem nebo před

mezinárodním soudním orgánem, státním zástupcem nebo před policejním orgánem, který koná přípravné řízení podle trestního řádu, anebo před vyšetřovací komisí Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, hrozí tlumočnickovi trest odnětí svobody na šest měsíců až tři roky či zákaz činnosti. Až na deset let může být tlumočnick potrestán v případě, že křivým tlumočením způsobí značnou škodu nebo má-li v úmyslu páčáním takového činu vážně poškodit jiného v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo mu způsobit vážnou újmu. Je třeba zdůraznit, že aby se skutečně jednalo o křivé tlumočení, musí být tlumočnickovi prokázáno, že takovým způsobem skutečně jednal úmyslně (Gorgolová a spol., 2009: 12).

2.2.4 Etický kodex

Soudní tlumočníci, kteří se stanou členy KST ČR, se tak zavazují, že budou respektovat etický kodex stanovený v rámci Komory. Úplné znění kodexu je dostupné na internetových stránkách Komory [7] a rovněž v příloze této práce (příloha I). Zde vybíráme pouze to, co je pro zaměření naší práce nejzásadnější.

Tlumočnick by měl v první řadě přijímat pouze takové úkony, ke kterým má dostatečné znalosti a zkušenosti, k nimž je oprávněn, jež je schopen v odpovídající kvalitě splnit do požadovaného termínu a které nejsou v rozporu s dobrými mravy, přičemž musí být nestranný a nepředpojatý a dodržovat zásadu diskrétnosti a mlčenlivosti. V žádném případě není přípustné, aby tlumočnick vstupoval do jednání tím, že by prezentoval své vlastní myšlenky či přerušoval projev řečníka. Tlumočnické úkony je tlumočnick povinen plnit sám a v nejvyšší možné kvalitě. Tlumočnický úkon či překlad „*musí přesně odpovídat tlumočenému projevu či překládanému textu. Není přípustné cokoliv vynechávat či svémocně doplňovat*“ vyjma poznámek překladatele (příloha I). Dále musí být tlumočnick spolehlivý, svědomitý a dochvilný, na tlumočnický úkon se musí řádně připravit (nahlížení do spisů, prostudování podkladů, zjištění potřebných informací). Jeho ústní projev musí být „*srozumitelný, bez komplikovaných vazeb a vlastních novotvarů, ale také plynulý, bez zbytečného zadržování a opakování vyřčených výrazů.*“ (příloha I). Jazyk, kterým se tlumočnick vyjadřuje, musí být spisovný. Při tlumočnickém úkonu se tlumočnick neustále ujišťuje, že osoba, kvůli které byl předvolán, přetlumočenému sdělení rozumí. V případě, že je jasné, že daná osoba „*nechápe např. dané souvislosti*“ či „*smysl právních norem*“ (příloha I), tlumočnick je povinen soudce či vyšetřovatele na danou skutečnost upozornit. Pokud je nutné, aby tlumočnick navázal hovor s klientem (například pro objasnění pojmu), osoba, která řízení vede, k tomu musí dát svůj

souhlas. Etický kodex se týká i důstojného vzhledu a vhodného oblečení tlumočníka. V neposlední řadě se v etickém kodexu stanovuje zásada solidarity s ostatními soudními tlumočníky.

2.2.5 Jazyková orientace

Pro určení, z a do jakých jazyků dochází v České republice k soudnímu tlumočení nejčastěji či naopak okrajově, by bylo třeba vypracovat rozsáhlou samostatnou studii podloženou statistickými údaji. Nicméně ze zprávy Ministerstva vnitra ČR o migraci a integraci za rok 2011 [10] by bylo možné usuzovat, jaké jazyky budou při soudním tlumočení využívány nejčastěji. Z této právy vyplývá, že pokud jde o cizince s povoleným přechodným či trvalým pobytem na území ČR, nejpočetnějšími skupinami jsou Ukrajinci, Slováci, Vietnamci a Rusové. Pomineme-li tedy soudní řízení s osobami, které se na území ČR pohybují či pohybovaly po omezenou dobu (například jako turisté, studenti či osoby na služební cestě), můžeme logicky vyvozovat, že k tlumočení u soudu bude v ČR docházet nejvíce právě z a do ukrajinštiny, vietnamštiny a ruštiny. Faktor počtu povolení k pobytu však není jediný, který má vliv na vývoj zkoumané problematiky – například je třeba brát ohled na politickou situaci ve světě a další hlediska. Jak již bylo uvedeno, k potvrzení či vyvrácení této domněnky by bylo třeba provést patřičný výzkum, nicméně na základě informací a zkušeností získaných při sběru materiálu k empirické části této práce (písemné odpovědi ze strany soudců a ústní sdělení ze strany soudních úředníků) lze konstatovat, že by tato domněnka mohla mít své opodstatnění.

2.3 Právní úprava a její vývoj

Praxe soudního tlumočení má hluboké kořeny i v českém kontextu (Gorgolová a spol., 2009: 6), v této kapitole se však budeme zabývat především současnou právní úpravou. V České republice je činnost soudních tlumočnicků v platných právních předpisech obvykle upravena spolu s činností soudních znalců. Je zakotvena v mnoha právních dokumentech, přičemž nejdůležitější z nich je zákon č. 36/1967 Sb., zákon o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů. Cílem této kapitoly není podat vyčerpávající analýzu právních předpisů upravujících činnost soudních tlumočnicků, ale spíše z nich vybrat a popsat skutečnosti, které jsou pro činnost tlumočnicků klíčové.

Již v úvodní části jsme se věnovali otázce terminologie v oblasti činnosti soudních tlumočnicků, která je v příslušných právních předpisech poněkud zavádějící. To může být způsobeno zejména již zmiňovaným matoucím, nepřesným a generalizujícím pojmem *tlumočník* a celým sémantickým polem, které se na něj váže: *tlumočení* (překlad a tlumočení), *tlumočnický úkon* (rozlišuje se písemný překlad a ústní překlad, což je z translatické hlediska v současné době velice nepřesné vyjádření), *tlumočné* (odměna za tlumočnický úkon, vztahuje se jak k tlumočnické, tak i k překladatelské činnosti), *přetlumočit* (obsah písemnosti, výpovědi nebo jiného procesního úkonu).

Pojem *tlumočník* byl v novele zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ze dne 6. prosince 2011 zachován s tím, že tento pojem stále okazuje jak na činnost překladatelskou, tak i tlumočnickou (Zákon č. 444/2011 Sb. ze dne 6. prosince 2011, kterým se mění zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů). A to i navzdory tiskové zprávě Komory soudních tlumočnicků České republiky k poslancem návrhu zákona o znalcích a tlumočnících a stanovisku Ústavu translatické FF UK k věcnému záměru zákona o znalcích a tlumočnících (č. 36/1967 Sb. ve znění pozdějších předpisů) z hlediska novelizace zákona a cíle profesionalizace předmětných činností (Gorgolová a Šprcová, 2010: 10–11), kde se uvádí: „*Kompetence pro překlad a tlumočení mají společné jádro a svojí povahou představují činnosti zprostředkující mezijazykovou komunikaci, což u laické veřejnosti vede k jejich ztotožňování a pro obě činnosti používá název překlad. V oblasti profesní a profesionální, například na trhu jazykových služeb (za jehož specifické pole lze soudní překlad a tlumočení považovat) či v oblasti vzdělávání se však z důvodu odlišného charakteru činností a jejich dispozičních předpokladů oba pojmy zásadně rozlišují. Překladatelskou nebo tlumočnickou kompetenci lze rozvinout vzděláním (obor překladatelství nebo tlumočnictví) nebo delší soustavnou praxí. Podobně jako jazykové kompetence se musí praxí udržovat, jinak je osoba postupně ztrácí. Rozdíly kompetencí, jejich rozvoj a testování jsou rovněž v translatické literatuře podrobně popsány.*“ V tomto stanovisku dále jednoznačně doporučuje, aby v novelizaci zákona a příslušné vyhlášce bylo jasné oddělení pojmů tlumočník a překladatel, přičemž tato diferenciaci se dotýká i centrálního registru znalců a tlumočnicků. Stanovisko rovněž vyjadřuje potřebu vytvořit dva nové, oddělené zákony, přičemž by se jeden vztahoval na soudní znalce a druhý na soudní tlumočnické a překladatele. Tak je tomu například v Nizozemsku (Gorgolová, Šprcová: 2010, s. 9). Důležitost odlišovat pojem tlumočník a překladatel potvrzuje i skutečnost, že v institucích Evropské unie rovněž dochází k diferenciaci těchto pojmů – například Evropská

komise disponuje generálním ředitelstvím pro tlumočení a generálním ředitelstvím pro překlad (Gorgolová a Šprcová, 2010: 10). Rozdíl mezi soudním tlumočnickem a překladatelem zdůrazňuje i Edwardsová (1995: 2), uvádí, že někteří překladatelé, kteří jsou zvyklí pracovat s psanými dokumenty, nejsou v určitých případech schopni tlumočit, anebo pokud jsou, pak tlumočení z nějakého důvodu nemají rádi. S ohledem na výše uvedené je možné konstatovat, že nová právní úprava by měla striktně odlišit tlumočnickou činnost od činnosti překladatelské i přesto, že se tyto dvě činnosti v soudní praxi značně prolínají.

2.3.1 Zákon o znalcích a tlumočnících

Překladatelská a tlumočnická činnost je v právním kontextu spojena se znaleckou činností již odedávna [8]. Za vůbec první samostatnou právní úpravu této činnosti na našem území můžeme považovat již Dvorský dekret č. 109/1835 sb.z.s., o soudních tlumočnících ze dne 22. prosince 1835 [11], v Československu je pak první právní úpravou této činnosti vládní nařízení č. 269/1939 Sb., o seznamech stálých soudních znalců [8]. Samostatný zákon o činnosti znalců a tlumočnicků byl až zákon č. 167/1949 Sb., o stálých přísedících znalcích a tlumočnících [8]. Po něm následoval zákon č. 47/1959 Sb., o úpravě právních poměrů znalců a tlumočnicků, měl za cíl přizpůsobit postavení soudních znalců a tlumočnicků tehdejšímu režimu [8]. Tento zákon byl však v roce 1967 nahrazen novou právní úpravou (viz níže) [8].

Právo na tlumočnicka v České republice je nyní zakotveno v čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, který stanovuje, že „*kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočnicka*“, a poskytuje tak základ pro právní úpravu tlumočnické činnosti v právním řádu České republiky (Gorgolová a spol., 2009: 8). Ještě do roku 2011 se problematika činnosti soudních tlumočnicků soudního řídila právní úpravou z roku 1967, konkrétně zákonem č. 36/1967 Sb., ze dne 6. dubna 1967 o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, který byl proveden vyhláškou ministerstva spravedlnosti č. 37/1967 Sb. (Gorgolová a spol., 2009: 8).

K 1. lednu 2012 nabyla účinnosti nová právní úprava tlumočnické činnosti – zákon č. 444/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících ve znění pozdějších předpisů. Tuto novelu schválil parlament České republiky dne 6. prosince 2011 (Pivoňková, 2011: 10).

Nová právní úprava výrazně mění právní úpravu znalecké a tlumočnické činnosti (Pivoňková, 2011: 10). Změny se týkají podmínek pro jmenování znalců a tlumočnicků, pozměňuje se pozastavení výkonu znalecké a tlumočnické činnosti a upravuje se zánik práva výkonu funkce znalce a tlumočnicka, nově jsou zavedeny přestupky znalců a tlumočnicků a správní delikty znaleckých ústavů, dále je možné, že tlumočníci mohou vést tlumočnický deník v listinné či v elektronické podobě, jsou stanoveny změny v podmínkách v oblasti zachování mlčenlivosti, pokud znalec nebo tlumočnick informace použije přiměřeným způsobem pro vědecké nebo vzdělávací účely, je zavedena lhůta pro určení výše odměny a náhrad nákladů a lhůta pro úhradu odměny a náhrad nákladů (ibid: 10). V současném zákoně je stanoveno i správní trestání znalců a tlumočnicků za jednotlivé správní delikty a příslušné postihy (ibid: 10). Nejprísnejší sankce, která může být podle této úpravy tlumočnickovi udělena, je vyškrtnutí ze seznamu znalců a tlumočnicků (ibid: 10). Díky této právní úpravě mohou tlumočníci rovněž dočasně pozastavit právo vykonávat činnost znalce na dobu určitou a v souladu s jasně danými podmínkami (ibid: 10). K tomu může dojít například v případě dlouhodobé nemoci či pobytu v zahraničí (ibid: 10). Tlumočnick zůstává na seznamu tlumočnicků, oprávnění k vykonávání své činnosti však nemá (ibid: 10).

Ve zmíněné právní úpravě sice došlo oproti minulosti k mnoha důležitým změnám týkajících se činnosti soudních tlumočnicků, tato úprava však již nereflektuje současnou společensko-politickou situaci, včetně nových právních předpisů spojených s členstvím České republiky v Evropské unii, což by měla zohlednit nová navrhovaná právní úprava (Pivoňková, 2011: 10).

2.3.2 Připravovaná právní úprava

V současné době je připravována nová právní úprava, která počítá s rozdělením současného zákona na dva samostatné zákony, jeden pro soudní znalce a druhý pro tlumočnický a překladatele (Pivoňková, 2011: 10). Ve věcném záměru zákona se počítá s rozdělením tlumočnické činnosti na činnost tlumočnickou a překladatelskou, a to i na základě doporučení Ústavu translatologie Univerzity Karlovy [8]. Pokud bude nový zákon v této podobě přijat, bude v budoucnosti možné, že si tlumočníci a překladatelé budou moci vybrat, zda budou vykonávat pouze činnost tlumočnickou, či překladatelskou, nebo činnosti obě. Tuto změnu jistě spousta současných i nových soudních tlumočnicků a překladatelů uvítá.

Vedle této asi nejzásadnější změny dojde i ke vzniku nároku na zápis do seznamu znalců a tlumočnicků v případě, že uchazeč splní určité podmínky – musí se jednat o „fyzickou osobu, která je způsobilá k právním úkonům v plném rozsahu, je bezúhonná, získala vzdělání v příslušném oboru, získala tzv. odborné minimum, vykonává praxi v příslušném oboru po dobu nejméně sedmi let, složila odbornou zkoušku, úspěšně skončila specializované vzdělávání, které je stanoveno pro některé obory znalecké činnosti nebo pro některé jazyky, má materiální vybavení postačující k výkonu činnosti v příslušném oboru nebo jazyce, nebyla v posledních třech letech pravomocně vyškrtuta ze seznamu za spáchání správního deliktu anebo které nebyl uložen zákaz výkonu činnosti a složila slib do rukou ministra spravedlnosti nebo pověřeného předsedy krajského (městského) soudu“ (Pivoňková, 2011: 10–11).

Další novinkou je zavedení Centrálního registru zapsaných znalců a tlumočnicků (dále jen „Centrální registr“) [8], jenž bude spravován buď Komorou zapsaných tlumočnicků a překladatelů (jejíž vznik by byl rovněž upraven navrhovaným zákonem), či Ministerstvem spravedlnosti [8]. Nově jsou stanoveny i konkrétní podmínky, které musí tlumočnick či překladatel splnit pro to, aby mohl být do tohoto registru zapsán [8]. Dosud se tyto podmínky řídily zavedenou praxí [7]. Žadatelé o zápis do Centrálního registru budou povinni nově splnit i vstupní zkoušku [8] a zápis do Centrálního registru by měl probíhat transparentnějším způsobem [8]. Nová právní úprava by měla řešit i přestupky tlumočnicků a překladatelů, a to zřízením kárné komise, jež v případě spáchání přestupku povede kárné řízení [8]. Očekává se, že tato právní úprava nabude účinnosti v březnu 2013 (Pivoňková, 2011: 10–11).

2.3.3 Další právní předpisy

Tlumočnická činnost je upravena i prostřednictvím dalších právních předpisů, konkrétně v občanském soudním řádu, trestním zákoníku, trestním řádu, soudním řádu správním, správním řádu, dále pak v občanském zákoníku a exekučním řádu (Gorgolová a spol., 2009: 8).

V občanském soudním řádu je mimo jiné v § 18 odst. 1 stanoveno, že: „[ú]častníci mají v občanském soudním řízení rovné postavení. Mají právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv.“, v odst. 2 se pak uvádí, že: „[ú]častníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo.“ Dále je jím stanoveno právo na odměnu tlumočníka za tlumočnický úkon (§ 139), podmínky vyloučení tlumočníka (§ 17)

a povinnost tlumočníka, jestliže zavinil náklady řízení, které by jinak nebyly vznikly, nahradit tyto náklady účastníkům či státu (§ 147 odst. 2 a § 148 odst. 2).

Trestní řád v § 28 odst. 1 stanoví: „*Je-li třeba přetlumočit obsah písemnosti, výpovědi nebo jiného procesního úkonu nebo využije-li obviněný právo uvedené v § 2 odst. 14, přibere se tlumočník; totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka osobě, s níž se nelze dorozumět jinak než některým z komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob. Tlumočník může být zároveň zapisovatelem. Neuvede-li obviněný jazyk, který ovládá, nebo uvede-li jazyk či dialekt, který není jazykem jeho národnosti nebo úředním jazykem státu, jehož je občanem, a pro takový jazyk nebo dialekt není zapsána žádná osoba v seznamu tlumočnicků, ustanoví orgán činný v trestním řízení tlumočníka pro jazyk jeho národnosti nebo úřední jazyk státu, jehož je občanem. Jde-li o osobu bez státního občanství, rozumí se jím stát, kde má trvalý pobyt, nebo stát jeho původu.*“ Ustanovení ohledně výše náhrady a odměny tlumočníka upravuje § 29 tohoto zákona. Tento zákon rovněž vylučuje, aby tlumočník byl v konkrétním trestním řízení současně tlumočníkem a obhájcem (§ 35 stanovuje, že: „[v] trestním řízení nemůže být obhájcem advokát, který v něm vypovídá jako svědek, podává znalecký posudek nebo je činný jako tlumočník.“) nebo tlumočníkem a zmocněncem (§ 50 uvádí, že „při hlavním líčení a veřejném zasedání nemůže být zmocněncem ten, kdo je k němu předvolán jako svědek, znalec nebo tlumočník“). § 51b stanovuje povinnosti poučení tlumočníka o přístupu k utajovaným informacím. V § 444 odst. 3 je stanoveno předvolání tlumočníka v případě výslechu prostřednictvím videotelefonu a telefonu.

V novém trestním zákoníku je definován trestný čin křivého tlumočení, kterého se tlumočník může dopustit při výkonu tlumočnické činnosti (viz kapitola 2.6).

Správní řád pojednává v oblasti soudního tlumočení o podjatosti soudních tlumočnicků a znalců a s ní spojeným vyloučením z úkonů spojených se soudním líčením (§ 14) a dále se v § 16 odst. 3 odvolává na Listinu lidských práv a základních svobod a uvádí: „*Každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady. V řízení o žádosti si žadatel, který není občanem České republiky, obstará tlumočníka na své náklady sám, nestanoví-li zákon jinak.*“

Soudní řád správní rovněž upravuje nepodjatost a podmínky vyloučení tlumočníka (§ 8). Tento zákon stanovuje, že náklady na tlumočníka ve správním řízení hradí stát (§ 36), v § 58 je pak zaručeno právo tlumočníka na náhradu hotových výdajů a na odměnu za tlumočnickou činnost, § 59 upravuje mimo jiné placení nákladů na tlumočné a v § 60 odst.

6 je stanovena možnost soudu uložit tlumočnickovi, aby nahradil náklady, které vznikly jeho zaviněním.

Exekuční řád v § 85 rovněž stanovuje, že: „*[n]ezná-li účastník nebo svědek úkonu jazyk, v němž se exekutorský zápis sepisuje, je třeba přítomnosti tlumočníka. Nelze však jako tlumočníka přibrat osobu blízkou účastníkům nebo toho, kdo je ve věci zúčastněn.*“ (§ 85 odst. 1). V odst. 2 se však uvádí, že pokud exekutor zná „*pracovní jazyk, v němž jedná účastník nebo svědek, lze upustit od přítomnosti tlumočníka.*“ Zde je vidět jasný rozdíl ve srovnání s trestním řízením.

V občanském zákoníku (zákon ze dne 6. listopadu 2011, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony) je činnost tlumočnicků považována za výkon občanské povinnosti (§ 202).

3 Od jmenování k tlumočení u soudního jednání

Tato kapitola má za cíl postihnout komunikační událost v soudním tlumočení počínaje momentem, kdy justiční orgány v rámci své činnosti rozhodnou o potřebě předvolat soudního tlumočníka k tzv. tlumočnickému úkonu. Tlumočnický úkon je v současné podobě definován jako „*ústní (verbální) přetlumočení jazykového projevu z cizího jazyka nebo do cizího jazyka*“, ale i jako „*úkon spočívající v překladu materiálu v písemné podobě z cizího jazyka nebo do cizího jazyka*“ (Gorgolová a spol., 2009: 8). Komunikační událost je analyzována z hlediska situačního kontextu, forem tlumočení a přípravy tlumočníka před tlumočnickým úkonem.

3.1 Situační kontext

Pokud je uchazeč o jmenování tlumočnickem do této funkce jmenován, neznamená to, že je oprávněn tlumočit pouze u soudu a pouze pro soud – vedle tlumočení u soudu a u policie může tlumočit i na civilních a církevních svatbách, ale nevylučuje se ani tlumočení pro stát, fyzické osoby a právnické osoby (Gorgolová a spol., 2009: 15). Níže uvádíme přehled komunikačních situací, ke kterým může v České republice při popisovaném typu tlumočení docházet¹.

3.1.1 Tlumočení u soudu

Při tlumočení před soudem, respektive v soudní síni, je nutné rozlišovat mezi tlumočením u občansko-právního či trestního řízení. V občansko-právním řízení, což je například *dědické řízení, opatrovnické řízení* či *řízení o způsobilosti k právním úkonům*, může docházet k tlumočení *smířčího jednání* či *samotného jednání* před soudem. V trestním řízení se jedná zejména o tlumočení *hlavního líčení (dokazování včetně čtení listinných důkazů – znalecké posudky, pitevní zprávy, balistické expertízy, seznámení se spisem–, závěrečné řeči, rozhodnutí soudu), výsledku svědka/obžalovaného/znalce, vazebního zasedání, veřejného*

---

¹ Tento přehled vychází z prezentace předsedkyně KST ČR Evy Gorgolové s názvem *Překlad a tlumočení v soudní a právní praxi*, poskytnuté dne 23.10.2012, Praha (nepublikováno a citováno se souhlasem autorky). Podkapitola 3.1.1 *Tlumočení u soudu* je dále doplněna možnými komunikačními situacemi, ve kterých může dle platného trestního řádu a občanského soudního řádu docházet k tlumočnickým úkonům.

zasedání, neveřejného zasedání, uvalování vazby, rozhodování o dalším trvání vazby, vyhlášení obvinění, zkrácených řízení aj.

3.1.2 Tlumočení u policie

Tlumočení u policie může spočívat v následujících tlumočnických úkonech: *tlumočení při zadržení podezřelého, podání vysvětlení, domovní prohlídce, prohlídce jiných prostor* (např. auta či zahrady), *výslechu viníka či poškozeného po nehodě, případně na místě nehody, při návštěvě lékaře před umístěním do cely předběžného zadržení, při návštěvě v cele předběžného zadržení či o tlumočení odposlechů* (z kamerového zařízení, prostorového odposlechu). Z charakteru těchto událostí vyplývá, že v praxi se často jedná i o tlumočení, které probíhá v jakoukoli denní či noční dobu a tlumočnick může být předvolán bez předchozího uvědomění.

3.1.3 Další komunikační situace

Pod soudní tlumočení dále spadá *tlumočení promluvy advokáta s obviněným* (ke kterému může docházet i ve vězení), *tlumočení na cizinecké policii* (například v případě nedovoleného příjezdu cizince na území České republiky, při azylových řízeních – v tomto případě může docházet i k tlumočení po telefonu), *tlumočení na státním zastupitelství* (při výslechu obviněného či svědka), *tlumočení u notáře* (exekuční tituly, zástavní smlouvy, smlouvy o úschově, rozdělení společného jmění manželů, zakladatelské dokumenty společností a jejich změny a dodatky) – zde dochází zejména k tlumočení z listu, *tlumočení matričních úkonů* (např. uznávání otcovství, svatby), *tlumočení u zkoušek* (řidičský průkaz, zbrojní pas).

Jak vidíme z výše uvedeného, pojem soudní tlumočení může být poněkud zavádějící – tato činnost je různorodá, a to jak co se týče typů komunikátu, tak prostředí a institucí, pro které se tlumočí. Tato práce se detailně zaměřuje na jeden z těchto typů soudního tlumočení, a to na tlumočení trestních či občanských řízení probíhajících v jednacích síních (nejčastěji tlumočení u hlavního líčení). Tlumočení v jiných komunikačních situacích se práce věnuje spíše okrajově.

3.2 Tlumočení u soudu

Pokud je zjištěno, že účastníkem či zúčastněnou osobou soudního řízení je osoba, která nerozumí jazyku, ve kterém se toto řízení koná, pak se podle právních předpisů přistupuje k předvolání tlumočnicka (viz kapitola 2.3). Postup se v tomto případě odvíjí od situačního kontextu (jedná-li se například o tlumočení u policie při zadržení podezřelého či o tlumočení hlavního líčení při soudním jednání). Pokud jde o tlumočení u soudu, pak je postup v praxi zpravidla následující². Nejprve soud (sám soudce či jeho asistent nebo vedoucí kanceláře) podle potřeby kontaktuje jednotlivé tlumočnické uvedené na seznamu soudních tlumočnicků. Výběr soudních tlumočnicků pro konkrétní tlumočnický úkon se kromě jejich profesní jazykové kombinace odvíjí od místa, kde má být tlumočnický úkon vykonán (například pokud soudní tlumočení bude probíhat v Praze, nebude se přibírat tlumočnick, který by musel do Prahy dojíždět z Brna – to však nemusí platit u tzv. malých jazyků, pro které není počet tlumočnicků v České republice tak vysoký), na časových možnostech tlumočnicka, jeho zkušenostech a dalších faktorech. Z nezúčastněného pozorování soudních jednání a rozhovorů se soudními tlumočnickými vyplývá, že pokud byl tlumočnick přítomen u jiné komunikační situace předcházející soudnímu jednání ve stejné věci, pak je pravděpodobné (a žádoucí), že k dalším tlumočnickým úkonům probíhajícím v dané věci bude předvolán tentýž tlumočnick. Přibrání soudního tlumočnicka se provádí *opatřením* příslušného orgánu povolávajícího tlumočnicka a tlumočnick svým podpisem stvrzuje seznámení se s poučením tlumočnicka, které je společné pro znalce i tlumočnické a nese označení *poučení znalce (tlumočnicka)*³ (viz příloha II).

Kontaktovat tlumočnicka lze buď písemně, telefonicky, či osobně. Vyhláška č. 37/1967 k provedení zákona o znalcích a tlumočnických stanoví, že „*při vyžádání tlumočnického úkonu uloží státní orgán v mezích stanovených zákonem [...] tlumočnickovi lhůtu, ve které má být úkon proveden; před stanovením lhůty je podle okolností nutno s [...] tlumočnickem projednat, zda může v zamýšlené lhůtě úkon provést*“. Předpokládáme tedy, že pokud je tlumočnick kontaktován telefonicky, může se k zamýšlené lhůtě provedení tlumočnického úkonu (tzn. k termínu tlumočení u soudního jednání) vyjádřit okamžitě a popřípadě se s povolanou osobou domluvit na datu, které by vyhovovalo oběma stranám. K osobní domluvě pak může

---

² Eva Gorgolová, předsedkyně KST ČR, ústní konzultace dne 23. října 2012.

³ Eva Gorgolová, předsedkyně KST ČR, ústní konzultace dne 23. října 2012.

dojít například v případě, kdy je tlumočník povolán k tlumočnickému úkonu v dané věci a při jeho výkonu je znám termín dalšího tlumočnického úkonu v projednávané věci.

Tlumočník je povinen se v termínu předvolání dostavit k danému soudnímu jednání. Pokud by se jednání nemohlo uskutečnit z důvodu neomluvené nepřítomnosti tlumočníka, hrozí tlumočnickovi podle občanského soudního řádu pokuta až ve výši 50 000 Kč (Gorgolová a spol., 2009: 15). Pro řádné vykonání tlumočnického úkonu musí mít s sebou tlumočník vždy občanský průkaz, tlumočnický průkaz a tlumočnickou pečeť (Gorgolová a spol., 2009: 15). Na základě nezúčastněného pozorování u soudních řízení lze uvést, že v praxi samosoudce či předseda senátu může nařídit termín dalšího soudního jednání po dohodě s tlumočníkem a účastníky řízení. To má tu výhodu, že tlumočník o jednání ví již předem a bezpochyby se tak snižuje možnost, že by se na dané jednání nemohl dostavit. Podle etického kodexu KST ČR může tlumočník úkon později odmítnout pouze ze závažných důvodů (zdravotní důvody, rodinné důvody apod.). Je však nutné toto neprodleně oznámit povolaným osobám a z tlumočnického úkonu se omluvit, popřípadě za sebe zajistit náhradu, pokud s tím zadávající úřad souhlasí.

3.2.1 Příprava na tlumočnický úkon

Příprava tlumočníka před soudním řízením je všeobecně pro odvedení dobré práce klíčová (Edwards, 1995: 17). Tlumočník by měl dále v rámci přípravy dobře znát, jakým způsobem probíhají jednotlivá soudní řízení a soudní systém dané země vůbec, což zdůrazňuje jak Edwardsová (ibid: 17), tak i Haleová (2004: 2). Co se týče konkrétního případu, pak tlumočnickovi k uvedení do kontextu pomohou jména zúčastněných stran, názvy míst, časové údaje, vztahy mezi osobami, znalecké posudky a podobné informace, které s případem nějak souvisí (Edwards, 1995: 17). Samotnému tlumočnickému úkonu tedy zpravidla předchází příprava tlumočníka na tento úkon v podobě nahlížení do spisu – zejména seznámení se se zněním obžaloby, policejní zprávou, pitevní zprávou, znaleckým posudkem, balistickou expertízou apod. (ibid: 31-32). Tlumočník by dále měl předem vidět případné fotografie a zjistit, jaké další předmětné důkazy budou u soudu použity (ibid: 34). Všeobecně platí, že předchozí příprava a množství informací, které jsou tlumočnickovi o dané komunikační situaci poskytnuty, mají na kvalitu tlumočení pozitivní vliv. Příprava tlumočníka před soudem je zakotvena i v etickém kodexu KST ČR (viz přílohu I), kde je předpokladem pro kvalitní tlumočnický úkon. Přípravou se míní nahlížení do spisů, získávání informací o dotčeném

případu, prostudování podkladů k soudnímu jednání, vyhledání odborných výrazů, v případě potřeby konzultace s odborníkem aj.

3.2.2 Formy tlumočení u soudu

Při tlumočení u soudu může docházet ke všem formám tlumočení – od tzv. *chuchotage* (šušotáž neboli simultánní tlumočení šeptem) (Čeňková, 2001: 26) přes *konsektivní* a *simultánní tlumočení* až po *tlumočení z listu* (Edwards, 1995: 13–14, 77, 105–107).

Šušotáž se při soudním tlumočení v českém kontextu objevuje poměrně často. (Tuto domněnku vyvozujeme na základě nezúčastněných pozorování u soudních jednání. Četnost výskytu simultánního tlumočení šeptem u soudních jednání v kvantitativním porovnání s jinými formami tlumočení by mohlo být předmětem samostatného výzkumu). Praxe vypadá následovně: tlumočník zpravidla sedí v těsné blízkosti vedle osoby (popřípadě osob), kvůli které je předvolán, a šušotá jí například znění obžaloby, poučení svědků, závěrečné řeči, dotazy obhájců a státních zástupců a v případě, že se na tuto osobu hovoří⁴. Z výše uvedeného vidíme, že v případě šušotáže jsou vedle nepsaných sdělení tlumočeny i předem připravené psané komunikáty, které soudce předčítá (a na základě nezúčastněného pozorování lze tvrdit, že tento typ komunikátu tvoří nezanedbatelnou část). Tlumočník nehovoří do mikrofonu a šušotáný komunikát je z důvodu nedostatečné hlasitosti ve většině případů srozumitelný pouze osobě, pro kterou se tlumočí. Tlumočník mluví současně (simultánně) se soudcem bez jakéhokoli elektronického zařízení – tato činnost je bezpochyby velmi náročná na pozornost, soustředění a paměť. Navíc je tlumočník zcela závislý na rychlosti projevu soudce.

Ke konsektivnímu tlumočení dochází například při výslechu obžalovaného či svědka, dále v případě, že jsou obžalovanému kladeny otázky a při vyjádření posledního slova obžalovaného⁵. Toto tlumočení probíhá většinou po krátkých úsecích (větách) a bez zápisu. Jak uvádí Edwardsová (1995: 84), v některých případech je nutné požádat samosoudce či senát, aby osoby, jejichž projev je tlumočen, hovořily pomalejším tempem a po krátkých větách. To je stanoveno i v etickém kodexu KST ČR, podle kterého má tlumočník právo požadovat, aby mohl *tlumočit po kratších úsecích předneseného projevu* (viz přílohu I). Edwardsová (1995: 85) navíc dává přednost simultánnímu tlumočení, neboť podle ní může při

---

⁴ Eva Gorgolová, předsedkyně KST ČR, ústní konzultace v Praze dne 23. října 2012.

⁵ Eva Gorgolová, předsedkyně KST ČR, ústní konzultace v Praze dne 23. října 2012.

konsekutivním tlumočení dojít k tomu, že tlumočník zapomene větu nebo její část, a tudíž nedojde k úplnému převodu.

Další formou tlumočení u soudu je tlumočení z listu. V ideálním případě má tlumočník materiály, jež se budou tlumočit, předem k dispozici (například znění obžaloby), a může se tedy na takový tlumočnický úkon předem připravit, či si dokument přímo přeložit, v opačném případě dochází k tlumočení z listu bez předchozí přípravy⁶.

Pravděpodobně nejméně běžnou formou tlumočení u soudu v českém kontextu je simultánní tlumočení s využitím zvukové techniky (sluchátka, mikrofon, vybavení tlumočnické kabiny). Soudní tlumočení, vedle konferenčního tlumočení, přitom všeobecně výrazně přispělo k rozvoji simultánního tlumočení jako takového, kdy sehrálo velkou roli při tzv. Norimberských procesech po skončení 2. světové války (Čeňková, 2006: 17–18). Na mezinárodní úrovni patří ke standardní formě například u Mezinárodního soudního dvora v Haagu [12] a na evropské úrovni pak u Soudního dvora Evropské unie [13]. V české praxi zatím není u soudního tlumočení zavedeno, do budoucna se však počítá s instalací tlumočnických kabin a tlumočnického zařízení do vybraných soudních síní⁷. V praxi je obvykle nutné (např. Edwards, 1995: 83), aby se v tlumočnické kabině při simultánním tlumočení vždy střídali alespoň dva tlumočníci.

Při soudním tlumočení jsou v současné době využívány i moderní technologie tlumočení pro tzv. přeshraniční videokonferenční tlumočení (remote interpreting – tlumočení na dálku) (Pospíšil, 2012). Tento typ tlumočení se v české justici, konkrétně na ministerstvu spravedlnosti, uplatňuje zejména u přeshraničních výsledků zadrženého/obviněného, odsouzeného, svědka či znalce, ke kterým dochází zhruba jednou měsíčně a nejčastěji v rámci evropských států (Pospíšil, 2012). Jednou z výhod tohoto typu tlumočení je časová a finanční úspora (Pospíšil, 2012). Vzhledem k současnému technologickému vývoji lze předpokládat, že v budoucnu se tyto metody budou zcela jistě uplatňovat čím dál tím častěji.

3.3 Soudní síň

K tlumočení v soudní síni dochází ve stanovených fázích průběhu řízení, například při hlavním líčení. V soudní síni platí určitá pravidla týkající se chování osob přítomných v soudní síni, která je třeba respektovat. Rozmístění těchto osob rovněž není náhodné a každá

---

⁶ Eva Gorgolová, předsedkyně KST ČR, ústní konzultace v Praze dne 23. října 2012.

⁷ Eva Gorgolová, předsedkyně KST ČR, ústní konzultace dne 23. října 2012.

přítomná osoba zde má své přímo určené místo a roli. Znalost příslušných předpisů, norem a konvencí uplatňovaných v soudní síni se samozřejmě vztahuje i na soudního tlumočníka.

3.3.1 Chování v soudní síni

V soudní síni je třeba chovat se podle daných pravidel. Tato pravidla jsou shrnuta v *Poučení pro osoby vstupující do jednací síně* (viz přílohu III) a obvykle jsou umístěna na vývěsce před vstupem do soudní síně. Vycházejí z vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů.

V tomto poučení stojí, že při vstupu do jednací síně a během celého pobytu v ní je nutné sejmout pokrývku hlavy, a to kromě několika výjimečných případů (pravidlo se nevztahuje na ženy a na příslušníky ozbrojených sborů). Dále je třeba, aby přítomní seděli na svých místech a pokud chtějí klást otázky nebo se vyjadřovat, je tak třeba učinit v stoje a hlasitě a srozumitelně. Vyhlášení výroku rozsudku všichni účastníci vyslechnou ve stoje.

Osoby přítomné v soudní síni se oslovují pane/paní/slečno a k tomu připojí funkci či procesní postavení, které při jednání mají, např. pane předsedo, pane obhájce (poučení). Tlumočnick tedy oslovuje soudce pane předsedo / paní předsedkyně. Během jednání „*není dovoleno v jednací síni mluvit bez souhlasu předsedy senátu (samosoudce), dále jíst, pít nebo kouřit*“. Toto pravidlo však nemá absolutní platnost – například v případě, že je jasné, že soudní jednání bude trvat déle, je možné se s předsedou senátu domluvit a případně si nápoje do síně vzít s sebou (Gorgolová a spol., 2009: 16).

Je to rovněž předseda senátu (samosoudce), kdo rozhoduje o možnosti pořizovat obrazové či zvukové záznamy z jednání. Je zakázáno vstupovat do soudní síně se zbraní (neplatí pro příslušníky ozbrojených sborů) nebo s předměty, které mohou ohrozit život či zdraví anebo pořádek v soudní síni. Ve výše uvedené vyhlášce rovněž stojí, že všem osobám v soudní síni se vyká, s výjimkou osob mladších 15 let (§ 14). Celé znění tohoto poučení uvádíme v příloze III.

3.3.2 Osoby přítomné řízení před soudem

Pro správné převedení komunikátu by měl být tlumočnick bezpečně obeznámen se situačnick kontextem a vědět, o jaký typ soudnick řízení se jedná, kdo jsou osoby, které jsou nebo mohou být přítomné tomuto řízení, jaké je jejich rozmístění v soudnick síni (například kde je při

trestním řízení usazen státní zástupce a kde obžalovaný). Mezi osoby přítomné řízení před soudem tedy můžeme všeobecně zařadit účastníky či strany soudního řízení a jejich zástupce, samosoudce či senát (§ 2 odst. 9 trestního řádu a § 36 odst. 1 občanského soudního řádu) skládající se z předsedy senátu (soudce profesionál) a dvou přísedících (nesoudci či soudci profesionálové) (Jirsa, 2006: 36), zapisovatele, dále může být předvolán svědek, znalec či tlumočník a přítomna může být i ostraha (v případě trestního řízení) či veřejnost (diváci, příbuzní, novináři, studenti).

Český právní řád rozlišuje mezi třemi typy řízení – občanským, trestním a správním, přičemž před soudem se koná řízení občanské a trestní. Každé z těchto řízení se řídí příslušnými právními předpisy (občanský soudní řád a trestní řád) a má své vlastní charakteristiky. Soudní jednání může být přístupné veřejnosti (veřejné zasedání, § 232-236 trestního řádu), či nikoli (neveřejné zasedání, § 240 až 244 trestního řádu). Podle platného občanského soudního řádu jsou účastníky občanského řízení *žalobce* a *žalovaný* (§ 90). Fyzická osoba může být zastupována svým zákonným zástupcem (*advokátem* či v určených případech *notářem*) (§ 22-25). V trestním řízení se podle trestního řádu stranou rozumí osoba, proti které se vede trestní řízení neboli *obviněný* (§ 32) – v různých fázích tohoto řízení jde pak o *obžalovaného* (po nařízení hlavního líčení) (§ 12 odst. 7) a *odsouzeného* (§ 12 odst. 7), dále *zúčastněná osoba* a *poškozený*, popřípadě *zmocněnec zúčastněné osoby* a *poškozeného* (§ 50), v řízení před soudem pak *státní zástupce* a *společenský zástupce* (§ 12 odst. 6). Osoba, proti které se vede trestní řízení, má právo na *obhájce* (§ 33). K orgánům činným v trestním řízení se řadí *soud*, *státní zástupce* a *policejní orgán* (§12 odst. 1). *Zapisovatel*, *vyšší soudní úředník*, *probační úředník* a *tlumočník* jsou pak označovány jako pomocné osoby (§ 27-29). K tomuto řízení může být přibrán *znalec* (§ 105) či předvolán *svědek* (§ 97). Pokud jde o četnost tlumočených řízení, Edwards (1995: 10) uvádí, že ve Spojených státech jsou nejčastěji tlumočena trestní řízení. Ke zjištění situace v České republice by bylo třeba provést patřičný výzkum. Z výše uvedeného lze nicméně vyvodit závěr, že právní terminologie a právní systém vůbec mohou být pro tzv. tlumočnicko-neprávníky poměrně složité a znalost kontextu komunikační situace, od které se pak odvíjí i příslušná terminologie, je pro tlumočníka zásadní.

3.3.3 Průběh soudního jednání

Pro ilustraci si můžeme, na základě ústních konzultací s předsedkyní KST ČR Evou Gorgolovou ze dne 23. října 2012, publikace *Stručný soudní průvodce* (Jirsa, 2006: 36) a nezúčastněného pozorování autorky práce u trestních a občanských řízení před soudem, představit modelovou situaci takového tlumočení u soudu v České republice. Řekněme, že se jedná o trestní řízení u soudu první instance a je tlumočeno hlavní líčení, o němž se vzhledem k jeho důležitosti i délce trvání domníváme, že ho lze z hlediska tlumočení před soudem považovat lze v hierarchii takových řízení za nejzásadnější.

Průběh soudního jednání se řídí přesně danými pravidly, a proto lze poměrně jednoduše jeho průběh předvídat (Jirsa, 2006: 41). Před zahájením jednání soudní zapisovatelka zjistí, kdo se k jednání dostavil a vybere od dotyčných občanské průkazy (ibid: 41), aby zjistila totožnost těchto osob. Poté je mikrofonom a pomocí reproduktoru (amplionu) umístěném před soudní síní vyhlášeno soudní řízení, které se bude projednávat, a do soudní síně, kde je již za katedrou přítomen samosoudce či senát a zapisovatelka (či protokolující úřednice), nejprve vstupují účastníci či strany řízení (obžalovaný, státní zástupce), obhájci a popř. veřejnost.

Po příchodu do soudní síně se každý usadí na své předem určené místo. V soudní síní je třeba dodržovat stanovená pravidla chování (viz výše). Přepokládejme, že obžalovaný je již ve vazbě. V tom případě je přiveden justiční stráž z vazby a v soudní síní jsou mu odejmuta pouta. Zpravidla je usazen na lavici naproti senátu a tlumočník sedí vedle něj, justiční stráž pak stojí po obou jeho bocích. Po pravé a levé straně předsedy senátu sedí přisedící soudci a zapisovatel. Dále po levici předsedy senátu pak sedí obhájce a po jeho pravici státní zástupce. Naproti katedře soudce jsou i lavice určené pro veřejnost. Z trestních řízení se v České republice obvykle pořizuje zvukový záznam (§ 55b trestního řádu). Soudní síň je vybavena mikrofony u místa soudce, obhájce, státního zástupce a u ohrádky, ke které přistupuje obžalovaný. Pokud je obžalovaný vyzván, aby se před soudem vyjádřil, přistoupí k dřevěné ohradce spolu s tlumočníkem a může k soudu promluvit. Jak obžalovaný, tak tlumočník by měli hovořit na mikrofon. K lepší orientaci v soudní síní mohou tlumočnickovi pomoci i černé taláry s barevně odlišenými lemy – soudci a přisedící mají taláry s fialovými lemy, státní zástupci s tmavě červenými lemy a nově mají taláry s modrými lemy i advokáti [14].

Poté soudce oficiálně zahájí jednání a vyzve strany k přednesení svých stanovisek (Jirsa, 2006: 41) – státní zástupce přednese obžalobu a obžalovaný (či jeho zástupce) přednese

svoji obranu proti obžalobě. Dále následuje fáze dokazování, která spočívá například ve výslechu svědků, předvolání znalců a čtení listinných důkazů (ibid: 41). Po ukončení tohoto dokazování jsou jednotlivé strany (či jejich zástupci) vyzváni k představení svých závěrečných návrhů (ibid: 41). V trestních věcech má právo posledního slova obžalovaný (ibid: 41). Následně soudce přítomné osoby vyzve k opuštění soudní síně, aby se senát mohl poradit či zformulovat konečné rozhodnutí (ibid: 41). Po několika minutách jsou osoby opět pozvány do soudní síně, kde bude vyhlášen rozsudek (ibid: 41). Ten je třeba si vyslechnout ve stoje, nicméně odůvodnění tohoto rozhodnutí si přítomní vyslechnou vsedě. Poté soudce obžalovaného strany poučí o podání opravného prostředku (běžně se jedná o odvolání) a jednání bude oficiálně ukončeno (ibid: 41).

4 Metodologie

Tato práce je kvalitativním, orientačním výzkumem v oblasti soudního tlumočení v České republice v podobě případových studií. Při výzkumu se uplatňují poznatky z mnoha vědních disciplín, zejména pak z translatologie, lingvistiky a aplikované lingvistiky, pragmatiky a sociolingvistiky. Výzkum využívá metod deskripce, analýzy, komparace, syntézy a explanace a opírá se o naturalistický observační postup auditivního rázu. Klade si otázky typu *Jaké je soudní tlumočení v České republice? Jak probíhá? Kdo jsou účastníci této komunikační situace?* a podobně, a pomocí komparativní lingvistiky popisuje a porovnává tlumočená sdělení ve výchozím a cílovém jazyce. Hypotéza tohoto výzkumu není předem dána, ale vytváří se v jeho průběhu – během shromažďování a analýzy dat. Jednotlivá zjištění jsou pak objasňována pomocí metody explanace.

Každá případová studie je v práci podrobně popsána a v jejím úvodu je nastíněna komunikační situace, v níž jsou obsaženy informace ohledně počtu účastníků soudního řízení, jeho průběhu (pauzy, přerušení, vstupy ze strany osob účastnících se soudního řízení atp.) a typy tlumočení vyskytující se při tomto řízení (kdy dochází k šušotáži či konsekutivnímu tlumočení), z a do jakých jazyků tlumočení probíhalo, byla-li osoba, pro kterou bylo nutné tlumočení zajistit, rodilým mluvčím jednoho z jazyků a jiné.

Srozumitelné pasáže, které jsou tlumočeny, jsou podrobně zkoumány na základě níže uvedených teoretických východisek. Analýza z různých hledisek probíhá na základě kontrastivní strukturní analýzy na rovině fonetické (možný přízvuk mluvčího a tlumočnicka, srozumitelnost, hlasitost, hezitační zvuky), gramatické (srovnání komunikátu ze strany mluvčího a tlumočnicka z hlediska gramatické správnosti), lexikální, stylistické (zachování stylu výchozího komunikátu, posun komunikátu na vyšší/nížší stylistickou rovinu) a pragmatické (kladení doplňovacích otázek tlumočnickem bez ohledu na soudce, váhání mluvčího/tlumočnicka, expresivita, emoce, přerušování projevu mluvčího jinými účastníky řízení, postup tlumočnicka v případě, že je rychlost projevu mluvčího příliš vysoká). Zahrnuta je i analýza interakce jako takové a specifické zkoumané jevy, které se ve značné míře odvíjejí od povahy nahrávek.

Je nutné zdůraznit, že případové studie v této práci nepředstavují reprezentativní vzorek, a tudíž z výzkumu provedené v této práci nelze vyvozovat obecné a naprosto směrodatné závěry platící pro veškeré případy soudního tlumočení v České republice. To jednak z toho důvodu, že počet zkoumaných komunikačních událostí a počet soudních tlumočnicků je velmi omezený, a dále i proto, že se orientuje pouze na dvě jazykové

kombinace. Tyto studie jsou nástinem jednotlivých autentických tlumočených interakcí a poskytují jejich detailní analýzu. Cílem práce je přiblížit proces soudního tlumočení v českém kontextu, ukázat, k jakým jevům při něm dochází, a pokusit se pomocí dedukce uvést, jaké jsou jejich příčiny. Práce se zabývá i důsledky, které s sebou mohou nedostatky v převodu komunikátu pro účastníky řízení přinášet (například ovlivnit jejich postavení). Studie rovněž přináší různé návrhy na možná vylepšení tlumočnické činnosti v této oblasti.

4.1 Analýza tlumočených interakcí – teoretická východiska

Při tlumočení v soudní síni dochází v dané komunikační situaci k jednotlivým komunikačním událostem a na nižší rovině pak ke komunikačním aktům. Při analýze této komunikační situace, komunikační události a komunikačních aktů se opíráme o následující teoretické teze.

Zprvė vycházíme z funkčního pojetí překladu podle teorie skoposu, které lze aplikovat i na tlumočení. Podle Nordové (1997 in Toury, 1995: 248) lze překlad, v našem případě tlumočení, považovat za „*činnost směřující k určitému komunikačnímu cíli*“, a je tudíž jednou z forem interakce. Nordová (1991: 35–139) ve svém modelu překladově orientované analýzy textu (komunikátu) považuje komunikativní funkci textu (sdělení) za funkci nadřazenou všem funkcím ostatním. Tuto funkci utvářejí faktory komunikační situace, které Nordová dělí na faktory vnětětové (odesílatel – kdo?, záměr – k čemu?, příjemce – komu?, médium – jakým médiem?, místo – kde?, čas – kdy?, motiv – proč?, funkce sdělení – s jakou funkcí?) a vnitřetové (obsah – co?, předmět – na jaké téma?, presupozice – co ne?, kompozice sdělení – v jakém pořadí?, neverbální prvky – jaké neverbální prvky byly použity?, stylistické prvky textu: lexikální – jakými slovy?, syntaktické – jakými větami?, suprasegmentální – jakým tónem?). Při kategorizaci komunikativních funkcí přebíráme rozlišení Jacobsona a dalších: funkce referenční, expresivní, konativní, poetická, fatická a metajazyková (Čermák, 2007: 19).

Za komunikační model jsme zvolili komunikační model Levého (Levý, 1998: 44), kdy účastníky komunikace jsou autor → překladatel → čtenář, přičemž v případě této práce má uvedený řetězec následující podobu: mluvčí (předseda senátu, státní zástupce, obhájce X obžalovaný) → tlumočník → posluchač (předseda senátu, státní zástupce, obhájce X obžalovaný). V tomto komunikačním modelu je kladen důraz na procesuální hledisko komunikace (mezi kým probíhá komunikace, jací jsou účastníci komunikace, přerušení komunikace z různých důvodů atd.). V jednotlivých případech pak vidíme, že tento řetězec

může být narušen a na obou stranách komunikačního řetězce může být více účastníků (například mluvčích) a že tito účastníci mohou do komunikace nezávisle na sobě vstupovat a zasahovat do ní.

Dalším teoretickým východiskem této práce je teze Touryho (1995) a později i Chestermana (1998) spočívající v rozlišení pojmu *komunikační událost* (translation event) a *komunikační akt* (translation act), kdy „*komunikační akt probíhá na kognitivní úrovni a sestává z rozhodnutí tlumočnicka a z různých mentálních rutinních pochodů, které se snad ani nezdají být jednotlivými rozhodnutími*“ (Chesterman, 1998: 93). *Komunikační událost* je oproti tomu „*událostí sociokulturní – její součástí jsou různé aspekty komunikační situace a sociální pozadí (social background) klienta atd., které ovlivňují komunikační akt*“ (Chesterman, 1998: 94). Při analýze tlumočnickova rozhodování a tlumočnických strategií pak postupně přecházíme nejprve od tlumočnickových znalostí k sociokulturní situaci obecně.

Při analýze převodu tlumočených interakcí se opíráme o strukturní model Popoviče a jeho typologii textu (sdělení) (Popovič, 1975: 77–102) a analýzu provádíme na jednotlivých textových rovinách (pragmatické, stylistické, syntaktické, lexikální, gramatické a foneticko-fonologické). Současně přihlížíme i k pragmatickému hledisku v podobě mluvních aktů – lokučního, ilokučního a perlokučního (Čermák, 2007: 172), a ke kooperačnímu principu podle Paula Griceho – maxima kvantity, kvality, relevantnosti a způsobu (Čermák, 2007: 93). V tomto ohledu se zabýváme i sémantickou přesností a úplností, která by měla být podle etického kodexu soudního tlumočnicka a příslušných předpisů dodržena v co největší možné míře, a tím, jaký vliv mohou mít nedostatky v této oblasti vliv na soudní řízení jako takové (srozumitelnost/nesrozumitelnost převedeného sdělení) a na to, jakým způsobem řečník (obžalovaný) vnímá tlumočnicka, pokud jde o jeho spolehlivost, profesionalitu a odbornou způsobilost (například při výskytu morfologických chyb). V oblasti sociologické čerpáme z teoretické perspektivy Wadensjö (1998 in Císlerová, 2011: 27–29), přičemž u Wadensjö se jedná o sociální roli v prostředí komunitního tlumočení, zatímco naše práce se zabývá tlumočením soudním. Stejně jako Wadensjö zkoumáme autentické promluvy a přikláníme se k názoru Wadensjö, že tlumočené interakce mají odlišnou dynamiku od interakcí netlumočených (Císlerová, 2011: 28) a že tlumočnick v interakci hraje důležitou roli (Wadensjö, 1998: 45).

4.2 Materiál

Materiál, který je v této studii základem pro výzkum, tvoří celkem 6,5 hodiny zvukového záznamu ze soudních jednání trestních řízení u soudů v České republice tlumočených celkem třemi tlumočníky českého jazyka (dvě tlumočnice a jeden tlumočnick). Všichni tlumočníci mají vysokoškolské vzdělání (nicméně nikoli přímo v oboru překladatelství a tlumočnictví) a mají několikaletou až dlouholetou praxi v soudním tlumočení. Autorka se soustředila na soudní jednání tlumočená z českého jazyka do jazyka anglického a francouzského a naopak. Podle informací načerpaných při sběru materiálu k případovým studiím bylo zjištěno, že k soudnímu tlumočení dochází ve větší míře spíše v jazycích, jako je vietnamština či ruština a ukrajinština. Soudních jednání, pro která je předvolán tlumočnick jazyka anglického a francouzského, je o poznání méně. Tento závěr je však založen pouze na dílčích informacích ze strany justičních činitelů a pro prokázání jeho platnosti by bylo třeba provést výzkum v dané oblasti. Osoby, kvůli kterým byli soudní tlumočníci předvoláni, jsou ve všech případech obžalovaní, jejichž rodným jazykem je angličtina (případová studie č. 1 a 2) a francouzština (případová studie č. 3).

Shromažďování materiálu pro výzkum bylo při vypracovávání této práce důležitou etapou, proto jí zde věnujeme více prostoru. V prvotní fázi jsme se obrátili na předsedkyni Komory soudních tlumočnicků v České republice Evu Gorgolovou, která nám poskytla základní informace o zkoumané problematice a možnostech výzkumu v této oblasti. Pak jsme ale narazili na obtíž, a to sice na to, jakým způsobem zvukové záznamy ze soudních jednání získat, respektive jak zjistit termín konání tlumočeného soudního jednání a zdali vůbec bude takového materiálu pro vypracování této práce dostatek. Nabízelo se několik možností. Zaprvé požádat konkrétní soudy o poskytnutí takových nahrávek či o upozornění na skutečnost, že se takové jednání bude konat. Zadruhé osobně kontaktovat kancelář na příslušném soudu a požádat je o sdělení, zda se v blízké době bude nějaké tlumočené jednání z požadovaných jazyků konat. Zatřetí získat souhlas soudních tlumočnicků s nahráváním a požádat je o poskytnutí termínů konání tlumočených soudních řízení. A začtvrté monitorovat internetové stránky justice.cz a prostřednictvím databáze *infoJednání* se informovat o nařízených jednáních. Tento poslední způsob se však zdál jako velice časově náročný a neefektivní. Nejprve jsme se tedy prostřednictvím elektronické pošty obrátili na tlumočnický z anglického a francouzského jazyka, jejichž kontakty jsou uvedeny na internetových stránkách justice.cz. Spojení se s tlumočnický mělo za účel zjistit, zda by tlumočníci byli svolní k tomu, že budou při tlumočení u soudu nahráváni pro účely této práce,

v jaké míře k tlumočeným soudním jednáním dochází a zdali vůbec bude možné sehnat dostatek materiálu pro její vypracování. Z celkového počtu čtyřiceti jedna kontaktovaných tlumočnicků jich zpětně reagovala přibližně polovina, nicméně tlumočnicků „vhodných“ k tomuto výzkumu, kteří by s nahráváním navíc vyjádřili souhlas (a poskytli tedy konkrétní termíny tlumočených jednání u soudu, kam byli předvoláni), se nakonec našlo šest. (Pojmem „vhodný“ zde míníme skutečnost, že tlumočníci se v dané době nacházeli v České republice, z požadovaných jazyků tlumočili, nikoli pouze překládali, souhlasili s nahráváním a navíc tlumočili jednání u soudu, nikoli například výslechy u policie či svatební obřady, což jsou činnosti, které rovněž spadají do kompetencí soudních tlumočnicků). Ke shromáždění těchto materiálů ve značné míře přispěli právě kontaktovaní tlumočníci, kteří nás na soudní jednání, ke kterým byli předvoláni, předem upozornili. Tímto bychom jim chtěli velmi poděkovat za jejich ochotu, díky níž bylo možné tuto studii vypracovat.

Rovněž jsme se písemně obrátili na předsedy jednotlivých obvodních soudů v Praze, Městského soudu v Praze, okresních soudů v Plzni a krajského soudu v Plzni. V dopise předsedům soudů byla uvedena žádost o poskytnutí zvukových záznamů z tlumočených jednání z a do anglického a francouzského jazyka a k žádosti byl přiložen doporučující dopis od ředitele Ústavu translatologie. Na žádost reagovaly všechny uvedené soudy. Od dotázaných soudů v Plzni přišla negativní odpověď, v níž se uvádělo, že daný soud žádnými nahrávkami ze soudního jednání nedisponuje a že k tlumočenému soudnímu jednání z jazyka anglického či francouzského dochází pouze výjimečně. U soudů v hlavním městě České republiky již byla situace příznivější. V odpovědích bylo sice uvedeno, že není možné poskytnout nahrávky z jednání zpětně, nicméně že je možné se osobně účastnit soudních jednání a pořídit si z nich zvukový záznam. A konečně jsme se obrátili i na soudní kanceláře, jejichž pracovníce rovněž byly ochotné vyhledat a sdělit termín tlumočených jednání v požadovaných jazycích.

Tímto způsobem se tak podařilo v průběhu let 2011–2012 shromáždit nahrávky z celkem 14 soudních řízení – 13 z řízení trestních a 1 z řízení civilního. Navíc ve dvou případech nebyly pořízeny žádné zvukové záznamy – v jednom případě na tlumočení při soudním jednání nedošlo, neboť se obviněný nedostavil, a ve druhém nebylo možné se jednání účastnit, neboť se jednalo o řízení o prodloužení vazby. Pro účely této práce jsou však použity pouze záznamy ze třech hlavních líčení v trestním řízení. Nashromážděný materiál, který nebyl podroben analýze a není součástí této práce, je poměrně rozmanitý a obsahuje i jednání v civilním řízení; osoby, kvůli kterým byl tlumočník předvolán, nejsou pouze

obžalovaní, ale i žalovaný či svědek; osoby, kvůli kterým byl tlumočník předvolán, nejsou rodilí mluvčí anglického či francouzského jazyka (často občané afrických zemí) a tak dále. V jednom případě dokonce při soudním jednání došlo k tomu, že tlumočnice byla předvedena jako svědkyně. Tyto materiály by bylo rovněž možné podrobit detailní analýze v podobě případových studií – tak rozsáhlý a rozmanitý výzkum by však přesahoval rámec této práce.

4.3 Transkripce

Nahrávky z tlumočených jednání byly zaznamenávány na diktafon a poté převedeny ve formátu mp3 do počítače, pomocí nějž probíhal přepis ze zvukové do textové podoby. Ze zvukových záznamů byly do textové podoby přepsány relevantní části jednání, tzn. ty části, ve kterých docházelo k tlumočení promluv, které probíhalo konsektivně, a v ojedinělých případech i šušotáží, a které bylo dostatečně srozumitelné pro přepis. Například čtení obžaloby či výpovědi svědků, při kterých probíhalo tlumočení v podobě šušotáže, tedy obsah transkriptů netvoří. Byly přepsány celé souvislé části jednání, nikoli pouze úryvky či excerpta. Díky tomu bylo možno posoudit komunikační proces v jeho celistvosti a souvislostech. Většina komunikačních aktů spočívá ve výpovědi obžalovaného při hlavním líčení, případně v jeho dotazech na předsedu senátu či předvolané svědky.

S přihlédnutím k ochraně osobních údajů, k citlivé povaze informací obsažených v těchto nahrávkách a důvěrnosti zkoumaných dat byly v transkriptech a excerptech, které jsou součástí této práce, za účelem zachování anonymity osobní údaje a vlastní jména pozměněny. Kromě těchto údajů je však transkript zvukové podoby autentický – včetně opakování, hezitačních zvuků, nedokončených vět atd. Repliky účastníků komunikace jsou označeny následující legendou: **T** = Tlumočník, **O** = Obžalovaný, **S** = předseda senátu, **A** = obhájce, **SZ** = Státní zástupce, **SV** = Svědek, popřípadě **A1/A2** = obhájce prvního obžalovaného / obhájce druhého obžalovaného, **SP** = soudce přisedící, **P** = osoby spojené s trestním řízením apod. Pro hezitační zvuky užíváme označení **eee**, pro pauzu označení **...**, označení **(...)** se vyskytuje v případě úseku nesrozumitelného pro přepis, ke kterému docházelo většinou z toho důvodu, že tlumočník začal tlumočit před koncem výpovědi mluvčího, a tudíž promluva mluvčího a tlumočnicka probíhaly simultánně s určitým časovým posuvem, dále se mohlo jednat o špatnou kvalitu nahrávky, rušivé zvuky, nízkou hlasitost promluvy řečníka atd.; další informace týkající se zvukového záznamu (například nesrozumitelnost) uvádíme v závorce a kurzívou. Jednotlivé jevy, na které se v excerptech

poukazuje a jež jsou zkoumány a popisovány, jsou pro snazší orientaci ve většině případů vyznačeny tučně.

5 Případové studie

Tato kapitola přináší podrobné případové studie vypracované na základě detailní analýzy zvukových záznamů tlumočených soudních jednání doplněných o poznámky autorky práce, pořízených na základě nezúčastněného pozorování těchto soudních jednání.

5.1 Případová studie č. 1

Legenda k transkripci:

A1 – advokát O1

A2 – advokát O2

O1 – obžalovaný 1

O2 – obžalovaný 2

S – předsedkyně senátu

SZ – státní zástupkyně

T – tlumočník

P1 – křestní jméno 1. osoby spojené s trestním řízením

PP1 – křestní jméno a příjmení 1. osoby spojené s trestním řízením

P2 – příjmení 2. osoby spojené s trestním řízením

P3 – příjmení 3. osoby spojené s trestním řízením

P4 – příjmení 4. osoby spojené s trestním řízením

P5 – příjmení 5. osoby spojené s trestním řízením

Z – příjmení soudního znalce

5.1.1 Analýza komunikační situace

Jedná se o tlumočené hlavní líčení v trestním řízení týkající se deliktu v oblasti omamných látek. Účastníky této komunikační situace jsou dvě osoby jakožto obžalovaní, tlumočník z jazyka anglického, předsedkyně senátu a přísedící soudci, státní zástupce a dva obhájci (každý obžalovaný má svého obhájce). Jedná se o cizince mužského pohlaví ve středním věku. Jejich rodným jazykem je angličtina a jsou občany Velké Británie. Trestního řízení v České republice se účastní na základě evropského zatýkacího rozkazu. Oba uvádějí, že

česky nehovoří ani nerozumí. Obžalovaný 1 má řečovou vadu – koktá a zadržává se v řeči, což může ztěžovat porozumění. Na druhou stranu tato vada způsobuje, že jeho tempo řeči je pomalé, což může naopak porozumění určitým způsobem napomáhat. V přepisu jsme se snažili tuto řečovou vadu alespoň částečně zachytit. Obžalovaný 2 má vysokoškolské vzdělání, u obžalovaného 1 jeho dosažené vzdělání není známo. Tlumočnick má několikaletou praxi v oblasti tlumočení a překladu a získal vysokoškolské právnické vzdělání. Mezi osobami přítomnými v soudní síni jsou vedle výše uvedených osob i tři studentky, jeden novinář a další dva členové veřejnosti. Obžalovaní byli do soudní síně předvedeni policejní eskortou z vazby. Všichni účastníci jednání a předvolaný tlumočnick se dostavili včas, jednání se tedy odvíjelo podle naplánovaného harmonogramu. V tomto případě můžeme zmínit, že tlumočnick zvolil černý oblek, tedy formální oděv. Hlavní líčení bylo rozděleno do dvou dní a bylo ukončeno vyhlášením rozsudku.

Obecně lze k tlumočení v této případové studii uvést, že komunikační funkce byla v zásadě splněna a při převodu sdělení nedošlo k žádnému významnému významovému posunu, který by bránil posluchačům v porozumění či který by vedl ke zcela kontradiktornímu významu. Míra obsahových vynechávek je obecně při převodu z výchozího do cílového jazyka rovněž nízká, často nulová, což lze demonstrovat na následujícím příkladu.

(1) Případová studie č. 1

O2: I do not believe I have been an anomalous person.

T: Nedomnívám se o sobě, že bych měl anomální osobnost, že bych byl anomální osobností.

O2: I studied very hard as a child and I graduated university in 1992, Cardiff.

T: Byl jsem jako dítě studijní typ, v roce 1990 eee hodně jsem se snažil, hodně jsem pilně studoval a v roce 1992 jsem absolvoval, jsem eee jsem promoval na cardifské univerzitě.

O2: After leaving the university I (...) a certificate to teach English as a foreign language.

T: Poté, co jsem promoval na univerzitě, jsem si dodělal certifikaci učitel angličtiny pro eee nerodilé mluvčí.

O2: And then I went into full time employment which I stayed in until – continuously – until July 2009.

T: A potom jsem přišel do zaměstnání a své zaměstnání jsem si udržel až do července 2009.

O2: At the time of the incident I'd been working in British Airlines for 10 years, with a perfect employment record.

T: Čili v době, kdy došlo k tomu trestnímu incidentu, jsem já už byl zaměstnancem britských aerolinek po dobu deseti let a můj pracovní záznam u britských aerolinek byl perfektní.

O2: I also have been and still am in a steady relationship which has now lasted for 15 years and I have close ties with my family.

T: Mám velmi blízké vztahy se členy své domác-eee rodiny a jsem v jednom stabilním partnerském vztahu s jednou osobou posledních patnáct roků.

V tomto hlavním líčení docházelo k tlumočení konsekutivnímu, šušotáží a v jednom případě i k tlumočení z listu, a to z jazyka českého do jazyka anglického, přičemž tento postup navrhl sám tlumočník.

(2) Případová studie č. 1

S: Hm. Takže napíšeme: podle paragrafu 207 odstavec 2 trestního řádu se čte výpověď na číslech (*číselný údaj*) poslední odstavec. Tady uvedl v přípravném řízení:

T: During the pre-trial, you stated

S: „S (O1) jsem pouze občasný známý. Občas se někde setkáváme. V Londýně jsem od (O1) kupoval drogy, konkrétně metamfetamin, ale nevěděl jsem, odkud ho má.“

T: Bylo by možné, abych si to půjčil, abych to tlumočil z listiny. Aby to bylo pěkné.

S: Tady.

T: Ano, ano, ano.

T: The judge wants me to read you what you have stated in the pre-trial interrogation on record. „I know, I have known, had known (O1) occasionally. We met from time to time, places. I bought some drugs from (O1) in London, namely that was metamphetamine, but I did not know who he obtained it from.“

O2: I cannot remember saying that.

T: Vůbec si nepamatuju, že bych takovou věc byl řekl.

V této případové studii je častým jevem souběžnost promluvy mluvčího a tlumočníka s určitým časovým posuvem (tlumočník nečeká na konec promluvy mluvčího, ale začíná tlumočit souběžně s jeho projevem). Tento jev se vyskytuje především v následujícím komunikačním řetězci: předsedkyně senátu (mluvčí) → tlumočník → příjemce (obžalovaný). Zde uvádíme poznámku ohledně transkripce. Výše uvedený jev způsobuje, že v mnoha případech je v těchto úsecích srozumitelné pro přepis buď pouze výchozí sdělení mluvčího (v tom případě je pro přepis nesrozumitelná část převodu tlumočníka) nebo převod sdělení tlumočníkem (zde naopak není pro přepis srozumitelný konec promluvy mluvčího); v obou případech záleží na hlasitosti projevu mluvčího či tlumočníka a rušivých faktorů (například projíždějící sanitka či tramvaj).

Vzhledem k tomu, že u tohoto jednání jsou v určitých jeho fázích přítomni oba dva obžalovaní (například při čtení obžaloby, při výslechu svědka), tlumočník v případě, kdy tlumočí formou šušotáže, sedí mezi těmito obžalovanými. Při výpovědi obžalovaného stojí zpravidla po jeho pravé ruce. Po přečtení obžaloby se přistupuje k výslechu obžalovaných. Obžalovaný (O1) je předsedkyní senátu dotázán, zdali je schopen při výslechu stát, načež

obžalovaný uvádí, že by se raději posadil. Předsedkyně senátu žádá tlumočníka, aby obžalovanému přinesl židli a dále aby mu nastavil mikrofon tak, aby ho bylo na záznamu lépe slyšet. Toto je jasnou ukázkou, že role tlumočníka v komunikační události tlumočení u soudu se neomezuje pouze na převod komunikátu z výchozího jazyka do cílového a naopak.

(3) Případová studie č. 1

S: Takže přistoupili bychom k výsledku obžalovaného (O1), generálie na čísle listu (*číslo generálie*). Jste schopni stát při svém výsledku nebo chcete třeba židli tam přisunout k tomu mikrofonu?

T: Are you capable of (...) while standing or would you (...) the chair.

O1: I'd prefer to sit, please.

T: Já bych radši si sedl, paní předsedkyně.

S: **Tak jestli vás, pane tlumočníku, můžu poprosit. (*přisouvání židle*) Tak, a ještě jestli vás mohu poprosit, ten mikrofon kdybyste mu trochu ohnul směrem dolů.**

T: **Já se o to postarám.**

V závěrečné řeči, kdy jeden z obžalovaných na začátku své řeči oslovuje předsedkyni senátu, státní zástupkyni a přísedící soudce, oslovuje i tlumočníka. To ukazuje, že tlumočník je považován za účastníka komunikace, který v ní má své místo, a nelze ho opomíjet.

(4) Případová studie č. 1

O1: (...)

T: Paní předsedkyně, paní státní zástupkyně, pánové přísedící.

O1: **Mr. Interpreter**

T: **Pane tlumočníku**

O1: I would like to apologize to this court

T: Rád bych se omluvil zdejšímu soudu

O1: If it'd feel I have misled it in any way

T: Pokud se tento soud domnívá, že jsem jakýmkoli způsobem tento soud dezinformoval

---

5.1.2 Konstrastivní strukturní analýza

Strukturní analýzu můžeme v této případové studii zahájit na rovině foneticko-fonologické. Výrazným fonetickým rysem řeči obžalovaného O1 je jeho výše zmiňovaná řečová porucha, kdy se obžalovaný zadržává, až koktá. Tím jsou narušeny faktory modulace řeči, konkrétně tempo, intonace či rytmus (Školná, 2009: 10). Rovněž je deformována i plynulost projevu,

který působí útržkovitě až sekaně. To vše může ovlivňovat porozumění, jakož i vnímání projevu řečníka posluchači a účinek na posluchače, pokud jde například o sebejistotu a důvěryhodnost řečníka. Podle všeobecně zastávaného postoje k této otázce (například Morris, 1995: 39) by tlumočník měl tyto řečové nedostatky mluvčího náležitě převádět i do cílového sdělení (na rozdíl od konferenčního tlumočení). Při převodu komunikátu tlumočník však tuto řečovou vadu nijak nezohledňuje. Jeho projev tedy naopak působí plynule, nesekaně. Zde bychom mohli namítat, že účinek promluvy tlumočníka na posluchače bude jiný než účinek promluvy řečníka (řečová vada může způsobovat, že mluvčí nepůsobí tak sebejistě jako plynulý a přirozený projev tlumočníka), nicméně myšlenka, že tlumočník převádí do cílového jazyka i tyto rysy řečnickovy promluvy, je jen těžko představitelná, až absurdní.

(5) Případová studie č. 1

O1: **And they got me and my friends some so-so-so cial drugs ju-ju-just for-for-for the club to-to-to party.**

T: A oni mě obstarali nějaké drogy, abych si mohl užít večírek v tom klubu.

S: Kdy to bylo, ještě bysme potřebovali vědět vědět prosím?

T: When was that?

O1: **I-I think it w-w-was about eee two-two-two thousand and se-seven in-in-in the su-su-su-summertime, in Ju-Ju-July.**

T: Říká tedy v létě, asi s červenci toho roku.

S: A to se s nima viděl poprvé?

T: That was the first time you saw them?

O1: **Yes, the v-v-very fi-first time**

T: Ano, bylo to poprvé.

Od foneticko-fonologické roviny přejdeme k analýze na rovině gramatické. Na této rovině shledáváme zajímavý převod citoslovce pro váhání (*ehm*) do češtiny. Zde vidíme, že cílem tlumočníka je převádět původní sdělení co možná nejpřesněji, což přispívá k tomu, že sdělení pak na posluchače působí autenticky. Nicméně citoslovce *nu* má v češtině jiné stylistické zabarvení než citoslovce ve výchozím jazyce.

(6) Případová studie č. 1

O2: Ok. Where will I start, **ehm**...

T: Kde mám začít. **Nu**,

O2: I do not think it is true, I did not play any part in it.

T: Nevěřím, že je to pravda, já jsem v tom nehrál žádnou roli.

Pokud jde o výskyt gramatických chyb ze strany tlumočníka, v transkripci jsme při převodu z češtiny do angličtiny nezaznamenali žádné opravdu závažné či systematické gramatické chyby, které by bránily v porozumění, a můžeme tedy konstatovat, že se vyskytují jen ve velmi omezené míře. To z pohledu obžalovaného jistě přispívá k důvěryhodnosti a spolehlivosti tlumočníka. Jen pro demonstraci uvádíme následující ukázkou, kde by bylo vhodnější užít v druhé replice předpřítomný čas.

(7) Případová studie č. 1

A1: Zeptám se, **prodal** pan (O1) **někdy** někomu nějakou drogu?

T: **Did you ever sell** to anyone any drug?

O1: No.

T: Ne.

O1: Not here, not in the UK

T: Ani tady a ani v Anglii ne

Syntax se obecně v této případové studii vyznačuje tím, že sdělení je tlumočnickovým projevem až na výjimky značně fragmentováno (mluvčí buď sám hovoří po krátkých úsecích, aby tlumočnick mohl jeho výpověď přetlumočit, nebo tlumočnick řečníkovi do jeho projevu vstoupí a tlumočí buď současně s řečnickovým projevem, nebo řečník svůj projev přeruší, počká na přetlumočení a poté v projevu pokračuje). Tuto fragmentaci demonstrujeme níže.

(8) Případová studie č. 1

O1: I came here in Dec-dec-december and-and

T: Přijel jsem v prosinci.

O1: And (P2) and (P1) were again here.

T: (P2) a (P1) tu byli

O1: And They-they-they i-introduced me to ehm

T: A potom

O1: to (P4)

T: mě představili (P4)

T: and (*zkomolené jméno*).

T: on se jmenuje (*zkomolené jméno*) nebo

---

(9) Případová studie č. 1

SZ: Pan obžalovaný tady vypověděl,

T: You stated that

SZ: že odněkud dostal informace

T: you got information

SZ: že (P4) má dobré drogy.

T: that (P4) has some good drugs.

SZ: Chtěla jsem se zeptat,

O1: Yes, yes, yes.

SZ: od koho tuto informaci dostal.

---

(10) Případová studie č. 1

O2: The garage itself was a normal garage

T: Tam byla garáž, to byla úplně normální garáž

O2: with a back room

T: Ta měla vzadu takovou místnost

O2: But the the the smell and fumes were

T: Ale byly tam pachy a výpary

O2: And they were very aggressive

T: A ty byly velmi agresivní

O2: It made my eyes hurt

T: Bolely mě z toho oči

O2: It made me short of breath

T: Trpěl jsem dýchavičností

O2: And very nauseous

T: A točila se mě hlava

O2: And I sat down in the garage

T: A já jsem si musel sednout v té garáži

Při tlumočení může docházet k tzv. falešným začátkům vět (false starts), a to zejména z toho důvodu, že tlumočník je ovlivněn syntaxí či větnou konstrukcí sdělení ve výchozím jazyce. Poté je nutné započatou větu přerušit, opravit se a začít větu novou. V opačném případě by došlo k vyšinutí z větné vazby či nesrozumitelnému sdělení. Těchto falešných začátků se však tlumočník v této případové studii vyvaroval a docházelo k nim jen zřídka.

(11) Případová studie č. 1

O1: Then I was arrested by the Czech-czech-czech police

T: **A to bylo, a tou dobou** mě zadržela česká policie.

Vzhledem k této fragmentaci (a tedy často i neúplnosti sdělované informace) v některých případech tlumočnick anticipuje.

(12) Případová studie č. 1

O1: When (P4) picked me up at the airport we went for

T: Řekl: Ne, když mě ale vyzvedl na letišti, tak jsme jezdili **po Praze**

O1: a dri-drive **around P-prague**

Tato fragmentace rovněž způsobuje změny na syntaktické rovině a v pořadí sdělovaných informací. Jak vidíme níže, opomenutou informaci tlumočnick paratakticky vkládá na konec souvětí.

(13) Případová studie č. 1

O1: But I didn't buy it from the shelf because

O1: But I didn't buy it from the shelf because

T: Ale já jsem to nevybíral.

O1: I, I, **my aeroplane was at one-one o'clock**. And I was very worried and panicked

T: protože

O1: to get my flight to get my T: protože jsem už začínal panikařit, že bych možná nestihl moje letadlo, takže jsem (...) nevybíral, **to letadlo mělo letět za hodinu**.

O1: To get my aeroplane.

T: Abych stihl to letadlo.

V této souvislosti je příznačný i převod tzv. *discourse markers* (diskurzni ukazatele). Přístup tlumočnicka k tomuto jevu se v průběhu celé tlumočené interakce zdá nejednotný – v některých případech je tlumočnick převádí nebo naopak nepřevádí či je samovolně přidává. Celková tendence tlumočnicka nicméně směřuje spíše k jejich nepřevádění.

(14) Případová studie č. 1

O1: I-I-I never received any drugs.

T: Já jsem nikdy žádné drogy od nikoho nedostal.

S: **No ne**, ty ty dva případy, co tady (...)

T: **Well**, the two cases that you've already confirmed a minute ago.

---

(15) Případová studie č. 1

S: **Dobře**, tak to bylo poprvé, co byl tady v Praze takhle déle?

T: Was it the first time you were here in Prague for a longer period?

---

(16) Případová studie č. 1

S: V tom březnu, když ho (P4) teda vyzvedl na letišti, tak kam potom jeli?

T: **Very well**, in March, when (P4) picked you at the airport, where did you go?

---

(17) Případová studie č. 1

O1: Nobody else spoke any English.

T: Nikdo, nikdo jiný tam anglicky nehovořil.

SZ: **Dobře**, děkuju.

T: **Very well**, thank you.

S: **Tak**, někdo z *obhájců*?

T: *Attornies*?

---

(18) Případová studie č. 1

O2: **Basically**, when I was working I only had a few hours here.

T: **Poslyšte**, když jsem pracoval, tak jsem zde mohl pracovat maximálně několik hodin.

S: Hm.

V souvislosti se situačním kontextem komunikace (tlumočení hlavního líčení v otázce trestného činu z oblasti nakládání s omamnými látkami) obsahuje sémantické pole lexémy z oblasti terminologie trestního řádu a práva obecně. Na základě zvukových záznamů a nezúčastněného pozorování lze uvést, že v převádění této terminologie nedochází k žádným významným posunům a tyto termíny jsou tlumočnickem vesměs převáděny vhodnými a přesnými ekvivalenty. Zejména v poslední replice následujícího příkladu vidíme, že tlumočnick bez zaváhání převádí specifický termín *electronic tag* jako *elektronické radiokomunikační zařízení dálkového přenosu*.

(19) Případová studie č. 1

S: Hm, dobře. Tak, já jsem se ještě chtěla zeptat na průběh toho vydávacího řízení v Anglii.

T: The extradition proceedings in Britain.

S: On docházel také na nějaké pravidelné kontroly nebo byl v nějaké vazbě? Jak to tam bylo?

T: Did you also have some regular check-up at the police station or were you there in a detentional custody facility? How did that work out?

O2: I had **an electronic tag**

T: Měl jsem **elektronické radiokomunikační zařízení dálkového přenosu**.

V několika případech tlumočnický převod komunikátu do českého jazyka doplňuje výrazem či slovním spojením v původním jazyce (angličtině), přičemž se jedná o výrazy, které jsou poměrně časté a známé, tudíž se předpokládá, že jim posluchač porozumí. To si vysvětlujeme snahou o posílení správného převodu významu, o posílení důvěryhodnosti tlumočnicka.

(20) Případová studie č. 1

O2: And meeting fulfillment on a 14 hour flight is not something... it is, it is crazy (...).

T: A tvrdit, že se jedná u mě o okamžité plnění eee okamžitých potřeb, je nesmyslné v době kdy jsem schopen 40 hodin pracovat v letech, a držet se po tu dobu prostě při práci.

O2: And

T: **Doslová říká je to bláznivé – it is crazy.**

K určitým významovým posunům na rovině lexikální sice došlo, nicméně vzhledem k rozsahu tlumočené komunikační události a k jejich povaze a nízké četnosti výskytu jim není podle našeho názoru třeba přikládat zvláštní pozornost. Drobná pochybení uvádíme jen pro ilustraci. V následujícím příkladu vidíme dva takové posuny, kdy tlumočnický převádí anglické spojení *It made me very nauseous* jako *Točila se mně hlava*. Přesnější převod by sice byl například *A bylo mi špatně od žaludku*, nicméně obojí vyjadřuje, že obžalovanému nedělala přítomnost v uvedeném prostředí dobře, a tudíž byla intence řečníka do cílového jazyka převedena a na posluchače v cílovém jazyce vyvíjí srovnatelný účinek jako na posluchače v jazyce výchozím. Naši pozornost spíše přitahuje způsob, jakým tlumočnický své okolí (a pravděpodobně i sám sebe) utvrzuje, že jeho výrazový ekvivalent ke slovu *deckchair* (*skládací lehátko*, nikoli *ponk*, jak se tlumočnický domnívá) je správný. V tomto případě se rovněž nejedná o významový posun závažného charakteru, ale tlumočnickova reakce naznačuje, že má zřejmě potřebu se ve svém řešení utvrdit.

(21) Případová studie č. 1

O2: It made my eyes hurt.

T: Bolely mě z toho oči.

O2: It **made me** short of breath.

T: Trpěl jsem dýchavičností

O2: **And very nauseous**

T: **A točila se mně hlava**

O2: And I sat down in the garage

T: A já jsem si musel sednout v té garáži

T: On the ground? You sat on the ground?

O2: Ehm on like a **deckchair**

T: A sednul jsem si ...Byla tam nějaká **židle** nebo **ponk** nějaký, na to jsem si tam sednul

O2: And rested there

T: A tam jsem si trochu odpočinul. **No opravdu, on použil slovo ponk, vopravdu, deckchair to znamená ponk, když je to v dílně takže (...) slovo.**

Následující příklad ukazuje na interferenci z angličtiny při převodu výrazu *tiny bags*, které v cílovém jazyce v tomto kontextu spíše evokují *malé pytlíčky*. Užití deminutiva *taštičky* v cílovém jazyce však posluchače také přivádí ke správnému porozumění, a tudíž plní komunikační funkci. Tlumočnickův dodatek *doslova říká* nás přivádí k závěru, že i sám tlumočnick si pravděpodobně není jistý, zda zvolil vhodný ekvivalent.

(22) Případová studie č. 1

S: (...) Kolikrát od nich převzal nějaké drogy a kolik?

T: How many times did you actually get something from them, like drugs (...)

O1: Two times.

T: Dvakrát, dvakrát. (...)

O1: **One or two-two small ba-bags.**

T: Byly to **jeden nebo dva malé, malé taštičky**, doslova říká.

Interference z angličtiny najdeme i v následujícím příkladu, kdy verbonominální spojení *mít paniku* zní v češtině nepřírozeně, nicméně je pro posluchače srozumitelné. Běžnější je vyjádření slovesné *panikařit*. Tento tlumočnickův převod přisuzujeme právě vlivu podoby výrazu ve výchozím jazyce.

(23) Případová studie č. 1

O1: (křestní jméno OH) had that salt, **because I was panicking** to get (...)

T: (křestní jméno OH) už mu to předával, **já jsem už měl paniku**, takže já jsem ji nepředával.

Následující způsob převodu do cílového jazyka přisuzujeme povaze tlumočení jako takové (bezprostřednost, časové omezení).

(24) Případová studie č. 1

O1: Because I was very late for my aeroplane

T: Protože už mi **letěl let**, už jsem měl skoro zpoždění (...)

O1: My aeroplane left at one clock.

T: Můj **let letěl** v jednu

Jedním z hlavních rozdílů mezi tlumočením a překladem je skutečnost, že tlumočení je komunikačním aktem, který probíhá bezprostředně, neprodleně, v určitý moment. Tlumočnick musí jednat okamžitě a někdy se musí uchýlit k řešení, které třeba není úplně tím nejvhodnějším. K jednotlivým způsobům převodu se nelze vracet a opravit je, jako je tomu při překladu. V následujícím případě vidíme, jak tlumočnick převádí anglické slovní spojení *get a taxi*, jehož sémantické pole je v angličtině širší a při převodu do češtiny je třeba ho konkretizovat. To je možným vysvětlením pro tlumočnickův dvojí převod.

(25) Případová studie č. 1

O1: We-we-we got lost from there going to the airport, so I had to **get a ta-ta-taxi**.

T: Ale protože jsme se cestou do té garáže nějak ztratili, tak jsem musel **objednat si taxíka, nebo zavolat taxíka**.

Tlumočnickova snaha nalézt správný výraz, správný obrat pro převod do cílového jazyka je vidět i níže. Tlumočnick uvádí tři možné lexikální varianty převodu, ale až u třetí z nich zřejmě nabývá pocitu, že došlo k adekvátnímu převodu a pokračuje v převodu další části promluvy. Další příklad je obdobný – tlumočnick uvádí tři možné synonymické varianty pro daný výraz. Jak vidíme z následujících ukázek, nejedná se v této případové studii o výjimečný jev.

(26) Případová studie č. 1

O2: **with the sole intention of (...)**

T: **A to za jediným účelem, s jedinou myšlenkou, se záměrem, abych** tady zapařil, aby tady byl večírek, který, který bych si užil.

---

(27) Případová studie č. 1

S: O tomhle tom posledním víkendu tedy, o kterém jsme mluvili, byl se (P4) něco nakupovat, třeba v nějaké **lékárně**.

T: O tom víkendu nebo po tom víkendu?

S: Po tomhle víkendu, potom před ...

T: During this weekend that you were talking about before

S: během tohoto pobytu posledního

T: or during this last stay, did you accompany (P4) to go run **pharmacies** shopping or something or **drug stores** perhaps?

O1: No, not that I know of.

T: **Or chemists?**

O1: When (P4) picked me up at the airport we went for

T: Řekl: Ne, když mě ale vyzvedl na letišti, tak jsme jezdili po Praze.

---

(28) Případová studie č. 1

O1: I tri-tried to find him but

T: Já jsem se ho dokonce i snažil vyhledat ale (...)

O1: Because I was ve-very angry of-of **the position he put me in**.

T: Protože já jsem se ocitl v **té pozici, ve které jsem byl, kvůli němu, on mě do toho dostal. Já jsem se snažil tedy se s ním spojit. Snažil jsem ho, jsem se ho vyhledat.**

---

(29) Případová studie č. 1

O2: Back to the hotel of Mr (O1).

T: Pak jsme se vrátili zpátky do hotelu **s panem (O1), do hotelu pana (O1), kde bydlel pan (O1).**

---

(30) Případová studie č. 1

O2: And I was hospitalised for that.

T: Byl kvůli tomu **hospitalizován, umístěn na lůžku v nemocnici.**

Na stylistické rovině lze uvést, že tlumočník v zásadě zachovával styl původního sdělení. U sdělení ze strany mluvčích se jedná o dynamické projevy většinou s užitím krátkých vět. Mluvčí se vyjadřují většinou spisovně, ale spíše neformálně, hovorově, ne však expresivně. Adekvátní převod jak na rovině gramatické (*have been trying to*), tak i lexikální (*get hold of*) i s převedením kontaktní částice (*well*) uvádíme níže.

(31) Případová studie č. 1

S: Jo, tak toho se určitě jako řada lidí snažila sehnat (...).

T: **Well, quite many people have been trying to take hold of that person, we assure you.**

Za vhodné řešení považujeme i následující ukázkou.

(32) Případová studie č. 1

O2: And this caused an immense amount of stress.

T: **A to na něj působilo jako velice těžký stresový faktor.**

Na několika místech komunikační události je tlumočník expresivnější než řečník a užívá hovorové výrazy.

(33) Případová studie č. 1

S: **Takže předtím vůbec nevěděl, o koho jde? Co je to za osobu?**

T: **So before that day you did not know who the hell (P4) was?**

O1: I met him once ve-ve-very briefly.

T: Já jsem se s ním jednou předtím velice krátce setkal.

---

(34) Případová studie č. 1

O1: My friend was-was-was coming fro-from England so-sometimes

T: V Anglii

O1: **To party**

T: To party?

O1: Yes.

T: Z Anglie za mnou přijeli nějací přátelé, abysme tady **zapařili**.

---

(35) Případová studie č. 1

S: Takže sám k tomu chcete ještě něco, doplnit, dodat?

T: **Do you wanna** have some brief space to say anything towards that on your own to that question?

O1: Just I-I feel that one person who sh-should be here, is-is not here. I dont understand why (...).

T: Já bych rád vznesl, proč jediný člověk, který by tady určitě stát **dneska** měl, tady **dneska** vůbec není.

---

(36) Případová studie č. 1

O2: Then tried, I think we tried to **find** some breakfast

T: Pokusili jsme se **schrastit** nějakou snídani (*smích*)

V následujícím případě dochází k tomu, že tlumočník při převodu číselného údaje (roku) nejdříve uvede hovorovou variantu, ale následně ji opravuje ji na variantu neutrální.

(37) Případová studie č. 1

O2: Ehm OK. Very very (...). **In 2003**

T: Velmi zestručněnou variantu. **V roce dva tři, dva tisíce tři,**

Při převodu se tlumočník zpravidla neuchyluje k větší míře obraznosti, než jakou užívá řečník. Nicméně to není všeobecným pravidlem. V následujícím příkladu vidíme, že větší míra obraznosti se neshledala s očekáváním obhájce obžalovaného, který tento obraznější převod vyhodnotil jako nesprávný překlad.

(38) Případová studie č. 1

O2: And I used to work for the airlines and

T: Pracovával jsem pro aerolinky

O2: And this gave me the chance to **see little bit more Prague**, which I had never had the chance to do before.

T: Já jsem v tom viděl šanci **vidět Prahu i jinak než jenom jakoby z rychlíku**, tak jsem tuto šanci chtěl využít. Yes.

O2: And

A2: Tam jenom poznámka k překladu. Než jsem měl šanci poznat ji pracovně. On pracoval...

Také pokud jde o kohezi a koherenci, tlumočník se snaží o jejich zachování v cílovém jazyce a vidíme, že mnohdy je explicitnější a redundantnější než samotný řečník. To je pravděpodobně dáno fragmentací projevu, kdy je řečnickovo sdělení rozparcelováno převodem do cílového jazyka na krátké úseky. Tlumočnickova explicitnost a intelektualizace, kterých dosahuje mimo jiné adverbii (*potom*) či konjunkcemi (*totiž, tedy, ale protože*), napomáhá porozumění a orientaci v komunikaci. Typické je i užití vlastních jmen (*sem do Prahy, ten (P1) to všechno naplánoval*). Rovněž se sdělení vyznačuje velkou mírou deixe (demonstrativa).

(39) Případová studie č. 1

S: Takže pokud dnešního dne se chce k věci vyjádřit...

O1: (...)

T: Odpovídá ano.

T: Do you want to give a statement now?

S: Tak má možnost se k tomu vyjádřit.

O1: **Yes, please.**

T: **Odpovídá, že se vyjádří.**

---

(40) Případová studie č. 1

O1: Only one man can-can know that **this** was gonna happen and I think that-that was (P1).

T: Říká, že jenom jeden člověk věděl, že **tohle** může nastat, a to byl (P1).

S: Jako co že může nastat?

T: You mean thing that would happen?

O1: **He, he, he**, I think, planned e-e-everything.

T: Říká, že se domnívá, že **ten (P1)** všechno naplánoval.

---

(41) Případová studie č. 1

O1: We stopped again at-at the garage where she said I can get car rental cheap.

T: A opět jsme se zastavili v té garáži, u které ona mi říkala, to je garáž, kde pro vás mohu obstarat auto levněji.

O1: **We-we-we got lost from there going to the airport**, so I had to get a ta-ta-taxi.

T: **Ale protože jsme se cestou do té garáže nějak ztratili**, tak jsem musel objednat si taxíka, nebo zavolat taxíka.

---

(42) Případová studie č. 1

O1: And (P4) di-di-disappeared

T: (P4) někam zmizel,
O1: For five, six, seven hours
T: Na pět, šest, nebo sedm hodin
O1: With-with my ba-bags, hotel address, money
T: S mými penězi, s mými taškami, s adresou na můj hotel
O1: **All in hi-his car**
T: **To bylo všechno v jeho autě totiž**
S: Hm.

---

(43) Případová studie č. 1

S: Hm, co se dělo druhý den?
T: What happened the next day?
O1: **And on the Friday**
T: **A v pátek potom.**

---

(44) Případová studie č. 1

S: Takže **ji** předali tomu (P4)?
T: So did you hand over **that bath salt** to (P4)?

---

(45) Případová studie č. 1

O2: And it was (...) I was coming out of that
T: A když se z tohodle rehabilitoval
O2: (...) to make a decision to **come here** and
T: Tak se rozhodl přijet **sem do Prahy**
O2: and to try actually liberate and enjoy myself
T: A pokusí se trochu žít taky a pokusí se mít nějaký život.

5.1.3 Pragmaticko-interakční analýza

V této části analýzy soudního tlumočení na vyšších rovinách se budeme zabývat interakcí jako takovou a dále specifickými jevy, které jsme v této případové studii vyzorovali.

Jednou z hlavních otázek, které teorie tlumočení řeší, je oprava chyb řečníka. Při konferenčním tlumočení se od tlumočnicků očekává, že budou napravovat jazykové nedostatky řečníků (ať už se jedná o řečové vady, nedokončené věty, hezitace, přeroky, gramatické chyby

atd.) (Morris, 1995: 39). Herbert (1952 in Morris, 1995: 38) dokonce uvádí, že tlumočnickův projev má být určitým způsobem lepší než originál. V tom se soudní tlumočení od konferenčního tlumočení liší. Pokud je již výchozí promluva dvojznačná či nejasná, tlumočnick by ji neměl při převodu do cílového jazyka nijak zjasňovat či dovysvětlovat (Edwards, 1995: 87). Mikkelsenová (2000 in Hale, 2004: 13) dokonce zmiňuje, že pro tlumočnický je pro zaručení pochopení přirozené zjednodušovat složité promluvy, nicméně to určitým způsobem deformuje soudní proces. Morrisová (1995: 39) se přiklání ke stejnému názoru a domnívá se, že pravidla, kterými se řídí tlumočení u soudu, nepovolují, aby tlumočnick u soudu opravoval chyby ve výchozí promluvě, a to i přesto, že by kvůli tomu mohl působit nekompetentně.

V následujícím příkladu vidíme, že tlumočnick postupoval podle výše uvedené teze, to však ne zcela odpovídalo očekávání předsedkyně senátu. Tlumočnick následně svůj postup vysvětluje.

(46) Případová studie č. 1

A1: Je v Británii trestné

T: Is it criminal or punishable in Great Britain

A1: držet drogy pro vlastní potřebu

T: to possess drugs for your own use?

O1: Yes, but only small.

T: Ano, ale musí to být malé množství.

O1: But, if

S: **Snad větší množství, ne?**

O1: If, if

T: **No ono, já, já to chápu, já jsem to překládal, já se omlouvám, já vím, co tím myslí, ale já překládám naprosto přesně, jak on to říká. On říká ano, na tu otázku, jestli je to punishable, jestli je to trestné, odpovídá ano, ale pouze malé, but only small. Přesně takhle to řekl.**

S: Hm.

O1: I have once

T: **Já se omlouvám, já tady nejsem pro interpretaci, já tady překládám.**

O1: I have once in fifty four years of my life been caught

T: Jednou, za padesát čtyři let mého života

O1: in of possession of drugs

T: Jsem byl chycen při držení drogy

O1: For personal use

T: Pro osobní užití

O1: And I had to do community service – compology work

T: A musel jsem kvůli tomu odpykat veřejné práce v mé komunitě

5.1.3.1 Analýza interakce

Jak již bylo naznačeno, do interakce se v této případové studii zapojují vždy tři účastníci komunikačního aktu – obžalovaný na jedné straně, tlumočník jako prostředník a předsedkyně senátu / obhájce / státní zástupkyně na straně druhé. K narušení tohoto řetězce zpravidla nedochází, nicméně nelze říci, že by se vůbec neobjevovaly.

V níže uvedené ukázce do interakce, respektive do výsledku obžalovaných, v komunikačním řetězci obžalovaný → tlumočník → předsedkyně senátu několikrát vstoupí obhájce obžalovaných. Důvodem je převod tlumočnicka promluvy obžalovaného do cílového jazyka. Rodným jazykem obžalovaného (O1) je angličtina a česká vlastní jména dalších osob, které jsou do případu zapojeny, vyslovuje obžalovaný (O1) zkomoleně nebo nesrozumitelně. Obhájce (A1) tak do interakce na dvou místech vstupuje, aby zkomolená jména, která tlumočník není schopen identifikovat (a tudíž jméno rovněž zkomolil či vynechal), soudu objasnil. Cíl obhájce (A1) je při zásahu do tlumočené interakce zřejmý – tlumočník nerozpoznal zkomolené vlastní jméno, jež obhájce, který je či byl s obžalovaným v častějším kontaktu, identifikoval, a do interakce tedy vstupuje proto, aby napomohl dosažení komunikační funkce v tlumočené interakci. Tlumočník se pak obžalovaného dotazuje, zda se skutečně jedná o jméno uvedené obhájcem, a poté svou výpověď opravuje. I v druhé ukázce je vidět, že toto jméno obžalovaný potvrdí, i když se ho tlumočník tentokrát explicitně nedotáže.

(47) Případová studie č. 1

O1: I-I-I met a-a-a guy called (P1) and (P2) in-in a club i- in Prague when I was here with so-so-some friends fo-fo-fo-for the weekend.

T: Když tady, když jsem zde byl s přáteli na víkend v Praze, setkal jsem se v pražském klubu s mužem, který se jmenoval (P1).

O1: He managed to get for-for me and my friend some social drugs.

S: Hm.

A1: Ehm. Vzhledem k tomu, že já s panem s kolegou už jsem mluvil několikrát, tak on říkal slovo (*zkomolené jméno*), tím myslí dříve odsouzenou (P2), on se snaží vyslovovat ta česká jména.

T: By missis (*zkomolené jméno*) you mean (P2)?

O1: Yes.

A1: Setkal s (P1) a (P2).

S: A (P2), ano.

T: Setkal jsem se s lidmi (P1) a (P2) v pražském klubu a tak dále, jak jsem již tlumočil.

S: Hm.

---

(48) Případová studie č. 1

O1: I came here in Dec-dec-december and-and

T: Přijel jsem v prosinci.

O1: And (P2) and (P1) were again here.

T: (P2) a (P1) tu byli

O1: And They-they-they i-introduced me to ehm

T: A potom

O1: to (P4)

T: mě představili (P4)

T: and (*zkomolené jméno*).

T: **on se jmenuje (*zkomolené jméno*) nebo**

A: **Já bych s dovolením, to je zase, to je (P3).**

O1: (P3), yes, yes.

T: **Opravuje se tedy na (P3).**

S: **Opravuje, takže ho představili (P3), to by tak jako sedělo, no.**

O1: Just for one-two-two-two-two minutes.

S: Takže (*křestní jméno X*) vlastně asi že jo.

Obhájce (A2) obžalovaného (O2) vstupuje do interakce z jiného důvodu, a to v momentě, kdy se nedomnívá, že je převod tlumočnicka přesný. Tlumočnick se omlouvá a uvádí, že si nebude dovolovat frázový překlad a že bude při překladu přesnější. Nicméně předsedkyně senátu uvádí, že zásah obhájce (A2) nebyl nutný, protože z její strany nedošlo k nesprávnému pochopení. Zde si můžeme klást otázku, zda měl obhájce (O2) skutečně pocit, že při tlumočení došlo k významovému posunu (což sama předsedkyně senátu vyvrací), či zdali bylo jeho záměrem například znejistit tlumočnicka, ukázat mu, že je kontrolován a sledován, získat částečnou kontrolu (mocenské postavení) nad tlumočenou interakcí apod.

(49) Případová studie č. 1

O2: I came to the Czech Republic

T: Do České republiky jsem přicestoval

O2: On invitation of

T: Na pozvání

O2: of my friend Mr. (O1)

T: mého přítele, pana (O1)

O2: with the sole intention of (...)

T: A to za jediným účelem, s jedinou myšlenkou, se záměrem abych tady zapařil, aby tady byl večírek, který, který bych si užil.

O2: And I used to work for the airlines and
T: Pracovával jsem pro aerolinky
O2: **And this gave me the chance to see little bit more Prague, which I had never had the chance to do before.**
T: **Já jsem v tom viděl šanci vidět Prahu i jinak než jenom jakoby z rychlíku, tak jsem tuto šanci chtěl využít. Yes.**
O2: **And**
A2: **Tam jenom poznámka k překladu. Než jsem měl šanci poznat jí pracovně. On pracoval...**
T: (...) the chance to know it not only from work but also to know it from the other side (...), right? Prague? To know Prague, not only because you worked for the airline, but (...)
T: Pracovně
O2: Yeah., yeah.
T: Odpovídá ano
A2: On sem létal, ale pracovně.
T: On odpovídá ano, na to doplnění. Čili ano, ale nejenom jako pracovně
S: **No, ale já jsem to z rychlíku pochopila, že ji předtím znal jenom tak jako zběžně, pracovně, že jo... no jako tak já jsem to tak pochopila (...)**
T: Já jsem se nesnažil implikovat, že by pracoval pro dráhy
S: No, no právě.
T: Ale to byl spíš... jako překlad frázovitosti.
S: No, no, hm.
T: Budu přesnější při překladu, nebudu si dovolovat frázový překlad. Ok, please continue
A2: Klidně si ho dovolujte, jenom aby, aby ...ten kontext
S: Ne, já jsem to tak pochopila v tomto kontextu teda, opravdu.
O2: Basically, when I was working I only had a few hours here.
T: Poslyšte, když jsem pracoval, tak jsem zde mohl pracovat maximálně několik hodin.
S: Hm.
O2: This gave me the chance to (...)
T: Zatímco toto byla šance jak si projít to město.

V jiném případě do interakce vstupuje i tlumočník. Dochází k tomu při výslechu svědka, který stojí u ohrádky a je vyslýchán předsedkyní senátu; tlumočník sedí mezi obžalovanými na lavici obžalovaných a výpověď jim šušotá. Hlasitost svědkova projevu je však velmi nízká, proto se do interakce vkládá tlumočník.

(50) Případová studie č. 1

SV: (...)
T: **Může mluvit trochu nahlas, já se snažím, ale jestli by mohl mluvit jenom trošku víc nahlas.**
SV: (...)

Tlumočník vstupuje do interakce i v další ukázce. Domnívá se, že textová zpráva, na kterou se má jít obžalovaný podívat a přečíst si ji, je přeložena do češtiny. Nabízí se tedy, že by ji obžalovanému přeložil. V tomto momentě se do komunikace vkládá obhájce (A1) a uvádí věci na pravou míru. Další zajímavou skutečností je to, že tlumočník nepřevéde bezprostředně dotaz obhájce (A1), ale nejprve přetlumočí výpověď obžalovaného a k převodu otázky obhájce (A1) na obžalovaného přistupuje až poté. To poukazuje na mocenské postavení tlumočníka v interakci (zásadním způsobem ovlivňuje pořadí mluvčích v komunikaci). Tlumočnickova snaha o sémantickou přesnost a úplnost (tedy přetlumočit vše, co bylo obžalovaným vyřčeno – nic nevynechat) v očích adresáta s co největší pravděpodobností posiluje jeho důvěryhodnost a spolehlivost.

(51) Případová studie č. 1

S: Chcete se k tomu nějak vyjádřit, psal jste tohle (P2)?

T: Did you send this message to (P2) (...)?

O: I have never seen or heard of this text-text message.

T: You've never seen the text message.

O: Ne-never seen.

A1: **Chce se podívat přímo na ty, na ty zprávy?**

T: **Pardon, já to jenom přeložím. Já jsem nikdy tuhle textovou zprávu neviděl. And your attorney said: „Do you want to do (...)?”**

T: Tak podívat, když nerozumí česky, tak to mu moc nepoví. Že bych mu to přeložil teda.

S: No, tady je to v angličtině (...).

T: To jsem mimochodem teďka udělal

A1: Paní předsedkyně říkala, že je to tam v angličtině, tak.

S: No, tady je to v angličtině i s překladem.

T: (...) There is original in English. Do you want to (...) text message?

O: Yes.

T: **Odpovídá ano. A ještě teda řekl větu: „Miluji tě, to jsem jí nikdy nenapsal.“ Konec citace.**

S: (...)

Zajímavá je i situace v další ukázce. V této fázi hlavního líčení bylo přistoupeno ke čtení listinných důkazů. Přítomni jsou tedy oba obžalovaní a tlumočník sedí na trestné lavici mezi nimi a tlumočí formou šušotáže. Když předsedkyně senátu položí první otázku, není jasné, na koho má tlumočník hovořit. Tlumočník proto předsedkyni senátu v její promluvě přerušuje.

(52) Případová studie č. 1

(...)

S: Tady jsem se jenom chtěla zeptat, vy jste měl u sebe řidičský průkaz (P2).

T: **Promiňte, na koho, na koho mám mluvit?**

A1: Pan (O1)

T: (O1)

S: (O1), ano. (O1) měl u sebe řidičský průkaz (P2), který on vlastně vydal

T: (...) driving licence of (P2) on you and you handed it over. Is that true?

O1: Yes.

T: Odpovídá ano.

Při čtení listinných důkazů předsedkyně přistupuje ke čtení posudku znalce z oboru psychiatrie. Znalecké posudky obecně se vyznačují velkou hustotou odborných výrazů z daného oboru. Sdělení, které obsahuje četné odborné výrazy v kombinaci se čteným projevem, může být pro tlumočníka těžkým oříškem. Níže vidíme, že tlumočník vstupuje předsedkyni do promluvy s tím, že ji žádá, aby tento posudek četla pomalejším tempem. Této žádosti předsedkyně následně vyhoví.

(53) Případová studie č. 1

S: Takže tam v závěru znalec konstatoval, že obžalovaný netrpí žádnou duševní chorobou, je zde pouze porucha osobnosti, která je nezdrženlivá, emočně labilní, afektivně dráždivá, preferuje bezprostřední uspokojování

T: (simultánně tlumočí)

T: **Proším vás, můžeme pomaleji, to jsou velmi odborné výrazy,**

S: Jo, jasně.

T: **Já dělám, co můžu, ale já s psychiatrií nedělám každý den (...). Říkala jste osobně nezdrženlivá**

S: Tak, osobně nezdrženlivá (...).

V následující ukázce interakce při soudním tlumočení vidíme, že tlumočník hledá správný výraz, na který si pravděpodobně nemůže vzpomenout. Při převodu jako takovém použije opis. Oznamovací větou, která poté následuje, dává ilokučním aktem zúčastněným osobám najevo, že hledá správný výraz. Tyto osoby – konkrétně obhájci – na dotaz tlumočníka reagují a daný výraz zmiňují.

(54) Případová studie č. 1

T: A já jsem nechal buď jedno zavazadlo nebo více zavazadel v eee na letišti, tam kde se uskladňují zavazadla. **Na to je v češtině slovo, místnost, kde se na letišti uskladňují zavazadla.**

A2: Úschovna.

A1: Úschovna.

T: Úschovna zavazadel, děkuju pěkně, úschovna zavazadel.

5.1.3.2 *Turntaking*

V následujících ukázkách uvidíme, jakou roli hraje tlumočník při koordinaci komunikace, při střídání mluvčích (*turntaking*). Účastníci komunikace jsou na něm v podstatě závislí, a v určitých momentech je to právě tlumočník, kdo v následujících ukázkách určuje, jak bude komunikace probíhat („kdo je na řadě“), nebo jak tlumočník vybízí řečníka k tomu, aby pokračoval ve své promluvě.

V níže uvedené ukázce dává tlumočník obžalovanému najevo, že již jeho sdělení přetlumočil a že může pokračovat ve své promluvě. Vybízí ho tak, aby hovořil dál.

(55) Případová studie č. 1

O1: I tri-ried to find him but

T: Já jsem se ho dokonce i snažil vyhledat ale (...)

O1: Because I was ve-very angry of-of the position he put me in.

T: Protože já jsem se ocitl v té pozici, ve které jsem byl, kvůli němu, on mě do toho dostal. Já jsem se snažil tedy se s ním spojit. Snažil jsem ho, jsem se ho vyhledat. **But?**

O1: He was the only person that knew everybody – (P2), (zkomolené jméno), (P4), me and (O2), only (P1) is the-the-the one person who knows e-everybody.

T: Protože ze všech těch lidí, on tam říká zase (zkomolené jméno), ale já se paní předsedkyně domnívám, že zase myslí teda (P3).

S: Hm.

T: Takže, takže (P3), (P2), já, (O2). To je ta jediná osoba, která znala všechny, tak to byl právě ten (P1).

---

(56) Případová studie č. 1

T: You were struggling, you and (O1) got to the car

T: Mě nebylo dobře, potácel jsem se, spolu s (O1) jsme nasedli do auta. **Got to the car...**

O2: Yeah, and we went to Tesco.

T: Jeli jsme do Tesca

Stejnětak postupuje i v případě, že mluvčím je předsedkyně senátu. Opakuje začátek její otázky, čímž jí dává najevo, že může ve své otázce pokračovat.

(57) Případová studie č. 1

O1: But I do-dont know who

T: Ale on si to nevybavuje, kdo byli ti další lidi

O1: Two-two girls

S: A kdo z nich mu řekl

T: říká, že tam byli dvě dívky, ale jinak, že neví. **A kdo mu řekl?**

S: A kdo z nich mu řekl, aby šel koupit tu koupelovou sůl?

T: Who told you to go and buy the bath salt?

Níže vidíme příklad, kdy tlumočnick odpovídá na otázku ještě dříve, než ji vůbec přetlumočí a než na ni obžalovaný odpoví. Kontext je následující: soudní předsedkyně přerušuje promluvu obžalovaného a dotazuje se na skutečnost, kterou obžalovaný uvádí těsně před touto otázkou, kterou ale tlumočnick nestihl právě kvůli tomuto zásahu předsedkyně přetlumočit. Obžalovaného odpověď *Yes* se pak již k předsedkyni senátu v přetlumočeném sdělení nedostane.

(58) Případová studie č. 1

O1: So I was there only one, two minutes maximum.

T: Byl jsem tam minutu, maximálně dvě

S: Hm.

O1: And (O2)

S: A byl tam i s (O2) teda jo?

T: **Ano a teď pokračuje.** A (O2). You were there with (O2) there?

O1: **Yes, we were going back to-to**

T: Jsme se vraceli zpátky, společně

5.1.3.3 *Já versus on*

Jedním z jevů, které se v tomto tlumočení u soudního jednání objevují a kterým se v této případové studii budeme věnovat, je užití první či třetí osoby singuláru při převodu komunikátu tlumočnickem a užití druhé osoby plurálu či třetí osoby singuláru mluvčím v komunikačním řetězci předsedkyně senátu (mluvčí) → tlumočnick → obžalovaný. To je jednou z hlavních otázek, které si výzkumy a teoretické poznatky v této oblasti, ale i v tlumočení obecně, kladou.

Edwardsová (1995: 83) i Colinová a Morrisová (in Wadensjö, 1998: 242) uvádějí, že tlumočník by měl převádět výchozí projev v první osobě singuláru (ich-forma), stejně tak by se soudci měli obracet přímo na osobu, kvůli které byl tlumočník předvolán, a nikoli na tlumočníka. Wadensjö (1998: 2) uvádí příklad, kdy tlumočnice u soudu v převodu komunikátu použije místo první osoby osobu třetí, kterou odkazuje na řečníci, a Wadensjö si klade otázku, zda tato tlumočnice pouze překládá, či tlumočí, plní úlohu mediátora, reaguje tím na neporozumění či naopak řečníka obhajuje? V každém případě tak tlumočnice vstupuje do komunikace se svou vlastní iniciativou „*a vypadá to, jako by na sebe brala odpovědnost za určitý problém, který v interakci nastal*“ (Wadensjö, 1998: 2). Podle Wadensjö (ibid: 41) v praxi tlumočníci přistupují i k pasivu. V některých případech je však třeba rozlišit, hovoří-li daná osoba či tlumočník – první osoba singuláru je věnovaná výhradně řečníkovi a tlumočník by na sebe měl odkazovat jako na třetí osobu, a tedy například následně: „*Tlumočník by se chtěl zeptat, zda...*“ (Edwards, 1995: 83). Existují však i jiné případy, kdy první osoba užitá tlumočnickem není. Morrisová (1995: 35) hovoří o záměrném užití taktiky, jejímž prostřednictvím si tlumočník ponechává odstup od vyřčeného (užitím třetí osoby či formulky „*jak uvádí řečník*“). K té se podle Morrisové tlumočníci uchylují v případě, že promluva nedává smysl, nebo pokud je v určitém ohledu chybná. Morrisová je toho názoru, že užití této taktiky způsobuje, že tlumočníci na sebe přitahují pozornost jako samostatní jedinci a účastníci komunikace.

Jak tedy vidíme, tlumočník by měl při převodu komunikátu užívat první osobu singuláru. Stejně tak by se i účastníci komunikace (např. předsedkyně senátu, obhájce) měli obracet na obžalovaného přímo, a nikoli pomocí třetí osoby. V této konkrétní případové studii tomu však tak spíše není, přičemž v průběhu komunikační události dochází k určitému vývoji. Na začátku jednání při poučování obžalovaného se předsedkyně senátu na obžalovaného obrací v 1. osobě. Tlumočník pak odpověď obžalovaného převádí v třetí osobě singuláru, načež předsedkyně senátu přechází rovněž ke třetí osobě.

(59) Případová studie č. 1

S: Takže **budete** tedy **vyslechnut** jako obžalovaný. **Máte** právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou **vám** obžalobou kladeny za vinu, a důkazům o nich. **Máte** právo uvádět nové okolnosti, které by zeslabovaly nebo vyvracely, vypovídat však **nemusíte**. **Můžete** se radit se svým obhájcem, ale **nesmíte** se s ním radit nad již položenou otázkou. Pokud **byste prokázal**, že **nemáte** dostatek finančních prostředků pro hrazení obhajoby, **máte** právo na obhajobu bezplatnou nebo na obhajobu za sníženou odměnu.

T: (tlumočí simultánně, šušotáž, pro přepis nesrozumitelné)

O1: (není slyšet)

T: **Odpovídá ano.**

S: Takže **ví**, co je **mu** obžalobou kladeno za vinu, podstata obvinění je **mu** známá.

T: Do you understand, do you understand the essence of the charges as (...).

S: Takže pokud dnešního dne **se chce** k věci **vyjádřit**...

O1: (...)

T: **Odpovídá ano.**

T: Do you want to give a statement now?

S: Tak **má** možnost se k tomu vyjádřit. (tlumočení)

O1: Yes, please.

T: **Odpovídá, že se vyjádří.**

Tato tendence pak sice v další fázi interakce pokračuje a tlumočník sdělení obžalovaného převádí pomocí třetí osoby singuláru, v několika replikách však přechází k převodu pomocí první osoby singuláru a dále pokračuje v převodu pomocí první osoby. Tento jev se v průběhu tlumočení celého hlavního líčení několikrát opakuje, z čehož můžeme vyvozovat, že tlumočnickův postup v tomto ohledu není koherentní, viz (3), (4). Tento přístup najdeme i u otázek kladených předsedkyní senátu, viz (5).

(60) Případová studie č. 1

S: Tak **má možnost** se k tomu vyjádřit.

O1: Yes, please.

T: **Odpovídá, že se vyjádří.**

O1: I-I-I ca-came into-to-to the Czech Republic in in March-March two-two thousand and eight.

T: Do české republiky **jsem vycestoval** v březnu roku 2008.

O1: And do not know e-e-exactly whe-whe-when I left in De-de-december 2008 with-with AIDS.

T: Pardon, **já se ho jenom zeptám**, aby to dávalo smysl.

S: Hm.

T: So when you came in (...) in December with AIDS.

O1: Yes.

T: **A budu pokračovat** v té větě dál. **A byl jsem** v té době **nakažen** virem HIV, a když **jsem odcestoval** v prosinci téhož roku, už jsem **odcestovával** s nákazou AIDS.

S: Dobře, no, ale kdyby, kdyby **mohl se** teda spíš vrátit k tomu skutku, který je mu kladen za vinu.

T: (...) The judge wants you to go straight towards the charges, the criminal charges, that's what's the matter to this case.

O1: Ok. So-so-so-so-orry.

T: **Říká ano a omlouvá se.**

O1: I also had in 2010, a-a-a fatal stubbing which caused me problems and it left me so-something physically a-a-and mentally m-m-many problems.

T: **Říká, že** v roce 2010 **prožil** útok na své zdraví, konkrétně bodnou ranou, a že tento útok **mu** způsobil těžkou újmu na fyzickém i mentálním zdraví a že od té doby **trpí**.

O1: So so so my memory is not as exact as I-I would like-like it to be.

T: Takže **jeho schopnost** vybavit si ty skutečnosti zpětně není taková, jak by **si** sám nejlépe **představoval**.

O1: I was one month in-in-in a co-coma

T: A jeden měsíc **byl** v komatu.

O1: I-I-I met a-a-a guy called (P1) and (P2) in-in a club i- in Prague when I was here with so-so-some friends fo-fo-fo-fo-for the weekend.

T: **Když tady, když jsem zde byl** s přáteli na víkend v Praze, **setkal jsem se** v pražském klubu s mužem, který se jmenoval (P1).

O1: He managed to get for-for me and my friend some social drugs.

S: Hm.

A1: Ehm. Vzhledem k tomu, že já s panem s kolegou už jsem mluvil několikrát, tak on říkal slovo (zkomolené jméno) tím myslí dříve odsouzenou (P2), on se snaží vyslovovat ta česká jména.

T: By missis (*zkomolené jméno*) you mean (P2)?

O1: Yes.

A1: **Setkal s** (P1) a (P2).

S: A (P2), ano.

T: **Setkal jsem se** s lidmi (P1) a (P2) v pražském klubu a tak dále, jak jsem již tlumočil.

---

(61) Případová studie č. 1

O1: **I also had** in 2010, a-a-a fatal stabbing which caused **me** problems and it left me so-something physically a-a-and mentally m-m-many problems.

T: **Říká, že** v roce 2010 **prožil** útok na své zdraví, konkrétně bodnou ranou, a že tento útok **mu způsobil** těžkou újmu na fyzickém i mentálním zdraví a že od té doby trpí.

O1: So so so **my memory** is not as exact as I-I would like-like it to be.

T: Takže **jeho schopnost** vybavit si ty skutečnosti zpětně není taková, jak by si sám nejlépe představoval.

O1: **I was** one month in-in-in a co-coma

T: A jeden měsíc **byl** v komatu.

O1: **I-I-I met** a-a-a guy called (P1) and (P2) in-in a club i- in Prague when **I was** here with so-so-some friends fo-fo-fo-fo-for the weekend.

T: **Když tady, když jsem zde byl** s přáteli na víkend v Praze, **setkal jsem se** v pražském klubu s mužem, který se jmenoval (P1).

---

(62) Případová studie č. 1

S: Dobře, **bavili se** o něčem konkrétním, když mu představili (P3), třeba právě o nějakém prodeji drog nebo o něčem co by se týkalo projednávání drog nebo prodeje?

T: (...) Did you have any specific conversation that would somehow turn to matter of drugs or the purchase?

O1: Nothing, nothing at all

T: Ne, nic, o ničem.

O1: Ne-ne-never.

T: Nikdy.

S: Dobře, v tom prosinci 2007 **vám** také předali zase nějaké drogy nebo něco takového

T: In December 2007, did they also hand over any drugs to you?

O1: No, no, I only got drugs from (P1) and (P2).

T: Ne ne ne, já jsem drogy dostával pouze od (P1) a od (P2).

---

(63) Případová studie č. 1

O2: I was using all my energy and my spare time running, maintaining and doing renovations.

T: Že všechnen volný čas a energii, která mu ještě zbývala, která mi ještě zbývala, jsem používal, abych udržoval v chodu, v provozu nebo rekonstruoval tyto získané nemovitosti.

Tlumočník při převodu sdělení obžalovaného často užívá uvozovací větu (říká, že nebo odpovídá, že) a poté pokračuje v převádění promluvy pomocí třetí osoby.

(64) Případová studie č. 1

S: Hm, co nějaké drogy, byly tam?

T: Any drugs? (...) Were there any drugs there?

O1: No, no, the garage was closed, closed.

T: Říká: nebyly, bylo to zavřeno.

O1: So in-in-in March I ca-came again and-and this time

T: Říká, že se v březnu vrátil znovu.

O1: (P4) picked me up

T: Avšak tentokrát mě vyzvedl (P4).

O1: At the airport.

T: Na letišti

---

(65) Případová studie č. 1

O1: I never thought that a-a-anything so innocent as buying some drugs in a club would lead to so much chaos and confusion.

T: Říkal, že se nedomníval, že by nákup drog v klubu mohl vést k takovému, k takovým potížím a k takovému, k takovým problémům.

O1: They-they-they-they made us so-so-so many problems that sometimes the-the only way to-to escape the problems is-is s-s-suicide.

T: Říká, že někdy jediným způsobem, jak utéct od problémů, je spáchat sebevraždu.

O1: Only one man can-can know that this was gonna happen and I think that-that was (P1).

T: Říká, že jenom jeden člověk věděl, že tohle může nastat, a to byl (P1).

S: Jako co že může nastat?

T: You mean thing that would happen?

O1: He, he, he, I think, planned e-e-everything.

T: Říká, že se domnívá, že ten (P1) všechno naplánoval.

V jednom případě dokonce dochází k neporozumění ze strany předsedkyně senátu, o jakou osobu se ve výpovědi vlastně jedná – tlumočnick pomocí zájmena *on* odkazuje jak na obžalovaného, tak i na další osobu, kterou zmiňuje obžalovaný. V tu chvíli se tlumočnick opravuje a po určitou dobu pokračuje při převodu výpovědi obžalovaného pomocí první osoby. Tento případ jasně ukazuje, jak je důležité, aby byl tlumočnick při převodu komunikátu při užívání první či třetí osoby koherentní, aby nedocházelo k nejasnostem a dvojznačnému významu.

(66) Případová studie č. 1

O1: At this time **he'd been staying in my house** for-for-for a co-couple of months.

T: Tou dobou už **bydlel u mě v domě** několik měsíců.

O1: Because **he said he was having problems** with his-his-his girlfriend, **so he stayed**

T: A to z toho důvodu, že **mu tvrdil, že měl problémy** s přítelkyní

O1: Four or five nights in-in-in my house and (...)

T: **Původně říkal**, že tam zůstane jenom čtyři až pět nocí

O1: with **his** girlfriend. And **so he contacted her**

T: A **on jí zkontaktoval** tedy

O1: And **she met me**

T: Takže **ona se s ním setkala**

O1: at the airport (...)

T: na letišti.

S: **S panem obžalovaným?**

T: **S panem obžalovaným, s panem obžalovaným ano.**

O1: And she was su-supposed to take **me** to-to a garage for a car to-to-to hire.

T: Rent, they helped you?

O1: Rent, rent, rent.

T: Pomohli, pomohl, eee **oni mu pomohli** by when you say they you mean (P2) I think.

O1: Yes.

T: Já jsem si objasnil, že tím oni myslí tedy (P2). **(P2) mu pomohla teda, (P2) mně pomohla, abych si najal auto na letišti**
a

Zajímavý je i následující příklad, kdy tlumočnick v jedné větě pomocí první osoby odkazuje na sebe a v následující větě již první osobou odkazuje na obžalovaného. Tento přechod je však v dané komunikační události pro posluchače naprosto srozumitelný v tom smyslu, že ví, kdy končí promluva tlumočnicka jako tlumočnicka a kdy začíná tlumočená promluva obžalovaného.

Nelze tedy říci, že by tato strategie byla matoucí – tlumočník mezi oběma promluvami udělá pauzu a změni intonaci.

(67) Případová studie č. 1

O1: I-I-I ca-came into-to-to the Czech Republic in in March-March two-two thousand and eight.

T: Do České republiky jsem vycestoval v březnu roku 2008.

O1: And do not know e-e-exactly whe-whe-when I left in De-de-december 2008 with-with AIDS.

T: Pardon, já se ho jenom zeptám, aby to dávalo smysl.

S: Hm.

T: So when you came in (nesrozumitelné....) in December with AIDS.

O1: Yes.

T: **A budu pokračovat v té větě dál. A byl jsem v té době nakažen virem HIV, a když jsem odcestoval v prosinci téhož roku, už jsem odcestovával s nákazou AIDS.**

Další ukázka představuje způsob, jakým se obhájce se dotazuje obžalovaného. Obhájce se vyhýbá užití první osoby, ale systematicky obžalovaného oslovuje podle následujícího vzorce: pan + příjmení + užití třetí osoby. To je tedy další způsob, jakým se osoby přítomné v soudní síni na obžalovaného obracejí.

(68) Případová studie č. 1

A1: Zeptám se, **prodal** pan (O1) **někdy** někomu nějakou drogu?

T: Did you ever sell to anyone any drug?

O1: No.

T: Ne

5.1.3.4 Otázky při výslechu obžalovaného

Dalším zajímavým jevem, který si zaslouží v této případové studii větší pozornost, jsou otázky při výslechu obžalovaného, kladené buď předsedkyní senátu, obhájci, či státní zástupkyní. Konkrétně se budeme zabývat jejich podobou a převodem do angličtiny.

Následující příklad je typickou otázkou při výslechu obžalovaného – otázka i její převod do cílového jazyka pomocí tázacího způsobu, předsedkyně senátu se na obžalovaného obrací přímo.

(69) Případová studie č. 1

S: Já jsem se chtěla zeptat s tou koupelovou solí ještě, abychom si to teda vysvětlili, kdo jí teda kupoval a z jakého důvodu jste vůbec pro ni jeli?

T: The bath salt, who bought that salt? Why did you ever go fetch that salt?

O2: I don't know why we went to Tesco.

T: Já nevím, proč jsme jeli to Tesca.

Přímo se předsedkyně senátu na obžalovaného obrací i v následujícím případě – zde ji k tomu však motivuje zřejmě nejasnost a rozčilení nad výpovědí obžalovaného (lze tak usuzovat z hlasitosti a tónu jejího hlasu).

(70) Případová studie č. 1

S: Prosim vás, tak vám nebylo dobře, potácel jste se, proč jste teda jel do Tesca nakupovat koupelovou sůl, když jste ji nepotřebovali, jak sám říkáte?

T: Ok, you were struggling, you were sick obviously, why, why did you get up and go to the Tesco and buy any bath salt that you didn't need obviously?

V další ukázce se předsedkyně senátu obrací na obžalovaného nepřímo (užitím třetí osoby), a nikoli větou tázací, ale větou rozkazovací. Tlumočník tuto otázku převádí pomocí tázací věty s užitím první osoby a část *Takže ještě ať se nám vyjádří k tomu*, která je v podstatě adresovaná tlumočnickovi, vynechává. Tuto vynechanou část můžeme považovat za ilokuční akt, kterým soudkyně žádá tlumočníka, aby se obžalovaného dotázal na informace, které následují.

(71) Případová studie č. 1

S: Dobře. Takže ještě ať se nám vyjádří k tomu, jak dlouho znal pana (O1) a jestli od něj někdy kupoval nějaké drogy.

T: How long have you known Mr (O1) then and have you ever bought any drugs from him?

V následující ukázce se předsedkyně senátu obrací na obžalovaného přímo, tedy pomocí první osoby plurálu. Nejdříve obžalovanému vysvětluje jisté skutečnosti a poté následuje samotná otázka. Tlumočník tuto otázku ve formě tázací věty převádí rozkazovacím způsobem.

(72) Případová studie č. 1

S: Asi víte, o co se tady jedná. V té lahvičce od koupelové soli se posléze našla droga a ta droga byla ve vašem zavazadle.

Můžete nám to nějak vysvětlit?

T: You probably know where I am directing (...). The container for the bath salt was found in your baggage later on but it did not really contain the bath salt, it contained the drug. **Explain that.**

O2: I can't explain that.

T: Nemůžu to vysvětlit.

Při níže uvedeném dotazu tlumočník nejdříve převede obsahově náročnější část otázky a samotnou otázku poté formuluje až na konci svého sdělení, tak, jak je tomu i ve výchozím jazyce.

(73) Případová studie č. 1

S: A všechny podmínky, které mu tam byly uloženy, tedy dodržel, ano?

T: **Those terms of your custody or of the extradition proceedings that were restricting you in Britain, did you comply with all of them?**

Otázky při výslechu obžalovanému kladou pouze osoby k tomu povolané, to znamená předsedkyně senátu, státní zástupce či obhájci. Ve vybrané ukázce vidíme, že tlumočník i přesto, že se obžalovaný dotazuje na význam položené otázky, na tento dotaz neodpovídá – převádí ho a správný význam otázky potvrzuje předsedkyně senátu, která dotaz původně pokládala.

(74) Případová studie č. 1

S: Hm. Dobře, fajn. Takže on neviděl, že by někdo přesypával obsah té lahve?

T: So have you seen someone perhaps to empty the bath salt and put the drug in there?

O2: **Did I see someone do that?**

T: **Jestliže někoho přímo viděl, jako že to udělal?**

S: No.

T: Yes, yes, did you?

O2: No.

T: Ne, ne to jsem neviděl.

O2: No

T: Ne

Obdobná je i následující ukázka, přičemž v poslední replice je tlumočník explicitnější než předsedkyně, načež celou otázku ještě zopakuje.

(75) Případová studie č. 1

S: Hm. Ještě, tohle bylo prosím vás před tím nebo potom, kdy byli nakoupit tu koupelovou sůl s panem (O1)?

T: Was it before or after you went out to buy the bath salt, you and Mr. (O1)?

O2: **It was what before, sorry?**

T: **Co bylo předtím?**

S: **V té garáži.**

T: **In the garage. The event in the garage that you've just described, was it before or rafter you went after to buy the bath salt?**

I při výsledku obžalovaného má tlumočník za cíl převést dotaz co nejpřesněji, v jejím nejširším slova smyslu. To pravděpodobně vedlo k tomu, že otázku předsedkyně senátu převedl synonymicky dvojitým způsobem. Toto zintenzivnění rovněž může působit na posluchače naléhavěji.

(76) Případová studie č. 1

S: Dobře, co věděl o té osobě (P4)? Kdo to je?

T: **What did you know about Mr. (P4)? What did you know about him? Who was he?**

---

(77) Případová studie č. 1

S: Co tam bylo za lidi (...)?

T: **What people were there? We're interested in who was there?**

Komunikační řetězec mluvčí → tlumočník → adresát a tlumočnický převod v podobě sdělení ve výchozím jazyce → převod → sdělení v cílovém jazyce zcela neodpovídají interakci v následujícím případě. Tlumočník si při převodu do cílového jazyka ujasňuje, jakým způsobem má převést zmíněnou realitu. Nejprve se tedy obrací na obžalovaného, poté plynule přechází z cílového jazyka do výchozího, dotazuje se předsedkyně senátu a následně pokračuje ve sdělení v jazyce cílovém.

(78) Případová studie č. 1

S: Dovede si nějak vysvětlit, jak se v té lahvičce od té koupelové soli ocitl pervitin?

T: **Can you explain to this court how in that - lahev to byla teda?**

S: No, lahev, lahvička.

T: In that container for the bath salt, how did pervitin go inside that?

V níže uvedeném příkladu tlumočník otázku předsedkyně senátu rozdělí do dvou explicitnějších otázek, které doplňuje o skutečnosti ze situačního kontextu (z toho lze usuzovat, že tlumočník byl přítomen i na předchozím vazebním zasedání) a také o důvod, ze kterého je otázka ze strany předsedkyně senátu kladena.

(79) Případová studie č. 1

S: Pak jsem se chtěla zeptat, abysme měli k jeho osobě údaje, tak jestli se odvolává na ty údaje o své osobě, které uvedl v pátek při vazebním zasedání.

T: On Friday there was this custody hearing **before this very same court, but in a different room**. You gave us your your personal eee antecedents, your your personal information on record.

O1: Yes

T: Can we use in this hearing also the verry same information you gave us on the Friday's hearing **so that we don't have to ask all questions again?**

Zajímavá je i následující konstrukce první otázky ze strany obhájce, kde chybí uvozovací část a obhájce se na obžalovaného obrací nepřímou (ve třetí osobě), načež později přechází k užití první osoby a na obžalovaného se obrací přímo.

(80) Případová studie č. 1

S: Ještě nějaký dotaz? Obhájce obžalovaného (O2).

A2: **Jestli někdy obžalovaný prodával drogy nebo držel (...)?**

T: Have you ever sold drugs or were you (...)

O2: I never sold drugs,

T: Nikdy jsem drogy neprodával,

O2: But I do admit that (...)

T: Ale přiznávám, že jsem byl uživatelem drog

A2: **Přijížděl sem s úmyslem eee drogy odvézt zpátky do Anglie nebo byl s někým domluven v tomhle smyslu nebo s tím byl srozuměn? Zda s tím byl srozuměn.**

T: Have you travelled to Czech Republic with the intention to export drugs to Britain or were you (...) to do so or were you agreed with someone or did you plan to do that with someone?

O2: Absolutely not.

T: Rozhodně ne,

O2: (...)

T: Ne, (...), ne.

A2: Můžete nějak vysvětlit, jak se ocitly ty drogy ve vašich zavazadlech?

T: Do you have any explanation how the drugs got into your luggage?

O2: No, I'm sorry.

T: Vůbec, je mi líto, nedokážu.

5.1.3.5 *Doplňující otázky ze strany tlumočnicka vůči řečníkovi*

Při tlumočení soudního jednání je stále nutné mít na paměti, že soudní jednání vede předsedkyně senátu a tlumočnick plní roli jazykového zprostředkovatele. Neměl by se tedy sám dotazovat obžalovaného na určité detaily a podobně. Veškeré otázky by měla klást předsedkyně senátu, popřípadě státní zástupkyně či obhájci. V následujícím případě vidíme, že pokud se tlumočnick potřebuje doptat mluvčího (obžalovaného) na nějakou doplňující otázku, aby mu byl obsah a význam výpovědi mluvčího jasný (například pokud neporozumí kvůli příliš rychlému tempu či nezná výraz užitý mluvčím), nejdříve se dotáže předsedkyně senátu nebo ji alespoň upozorní, že se obžalovaného na určitou informaci doptal. Domníváme se, že tento tlumočnickův postup je v tomto případě adekvátní a správný.

(81) Případová studie č. 1

O1: I-I-I ca-came into-to-to the Czech Republic in in March-March two-two thousand and eight.

T: Do České republiky jsem vycestoval v březnu roku 2008.

O1: And do not know e-e-exactly whe-whe-when I left in De-de-december 2008 with-with AIDS.

T: Pardon, já se ho jenom zeptám, aby to dávalo smysl.

S: Hm.

T: So when you came in (*nesrozumitelné....*) in December with AIDS.

O1: Yes.

T: A budu pokračovat v té větě dál. A byl jsem v té době nakažen virem HIV, a když jsem odcestoval v prosinci téhož roku, už jsem odcestovával s nákazou AIDS.

---

(82) Případová studie č. 1

O2: Ehm, yeah, It was, it was itwas big fun

T: Byla to velká zábava, velká zábava to byla

O2: I have been very very sick over the year and this gave me the just to relax and enjoy the music.

T: Pardon, já se jenom doptám na jednu věc. When you spoke about you being sickyou meant like before you came to Prague or?

O2: Yes.

T: Než jsem teda přijel do Prahy, tak jsem na tom zdravotně nebyl dobře a tohle byl způsob pro mě jak se odreagovat a pobavit a poslechnout si muziku.

Ne vždy tímto způsobem tlumočník postupoval. Tlumočník předsedkyni upozorňoval na doplňující otázky zejména na začátku komunikační události, později už k takovému postupu téměř nepřistupoval. V následující ukázce tlumočník nejdříve předsedkyni senátu upozorní na to, že obžalovanému položil doplňující otázku. V momentě, kdy mu podle všeho výpověď obžalovaného nedává smysl, snaží se tuto výpověď pochopit a klade obžalovanému doplňující otázky, aniž by se nejdříve dotázal předsedkyně senátu či ji na to upozornil. V určité chvíli si však svůj postup uvědomí a začne opět tlumočit přesně to, co obžalovaný říká, i když mu pravděpodobně sdělení připadá nekoherentní a tento svůj pocit sdělí předsedkyni senátu. Ta do interakce vstupuje a klade mu v podstatě stejnou otázku, jako v předchozí replice kladl obžalovanému tlumočník. Tato nekoherentnost však byla způsobena při převodu promluvy obžalovaného, kdy v první replice níže uvedeného příkladu vidíme, že obžalovaný danou *garáž* zmiňuje, ale v převodu do cílového jazyka se neobjevuje.

(83) Případová studie č. 1

O1: And she was su-supposed to take me to-to a garage for a car to-to-to hire.

T: Rent, they helped you?

O1: Rent, rent, rent.

T: Pomohli, pomohl, eee oni mu pomohli by when you say they you mean (P2) I think.

O1: Yes.

T: **Já jsem si objasnil, že tím oni myslí tedy (P2).** (P2) mu pomohla teda, (P2) mně pomohla, abych si najal auto na letišti a

O1: The garage was clo-clo-closed and no-nobody was there.

T: **The garage was closed at the airport?**

O1: Yeah. Near the airport. The garage was closed, no-no-nobody was there.

T: **The garage where? Pardon, já, já budu překládat, přesně jak on říká. Říká: garáž byla zavřená, nikdo tam nebyl. Bylo tam zavřeno.**

S: Hm.

T: **Já jsem se v tom maličko ztratil, ale (...).**

S: **Dobře, ale co ta, jaká to byla garáž?**

T: **What garage was closed, you haven't spoken about any garage that so far that was closed.**

O1: The garage where I was supposed to go to get, to rent a car.

T: Ta garáž, kde jsem, do které jsem měl jít, abych si tam odtamtad' vyzvedl auto, byla zavřená.

Doplňující otázku klade tlumočník bez uvědomění předsedkyně senátu i v dalších dvou ukázkách. Tentokrát k tomu ale dochází v momentě, kdy tlumočník přeruší svůj projev v cílovém jazyce, a to podle všeho v momentě, kdy si uvědomí, že si musí ujasnit skutečnosti ve sdělení řečníka.

(84) Případová studie č. 1

O2: We went with (O1), eh Mr. (O1), we went to visit his friend in the Prague 6

T: **Ale s (O1), s mým přítelem jsme navštívili. Ehhm His friend or your friend in Prague 6, you said, his friend in Prague 6 I just didnt catch it.**

O2: His friend

T: Ale s (O1), s mým přítelem jsme navštívili jeho přítele nebo známého, nikoli mého, na Praze 6.

---

(85) Případová studie č. 1

T: **Také jsem se snažil pracovat velice pilně a také jsem se snažil, abych ... By the portfolio you mean like securities?**

O2: Yes, real estate (...)

T: investment

O2: Invesment (...)

T: A také jsem se snažil vedle své práce věnovat se eee rozmnožování svých investic a mít řádně obstarávané investiční portfolio.

V následujícím případě tlumočník začne tlumočit sdělení řečníka, pak ale váhá a žádá řečníka, aby mu vyřčenou větu zopakoval. To může být způsobeno více faktory, například tím, že tlumočník sdělení špatně porozuměl, špatně ho slyšel nebo jednoduše tím, že se naplnila jeho paměťová kapacita.

(86) Případová studie č. 1

O2: The, the day was very, was very vague and I struggle to remember (...).

T: **Ten ... Can you repeat the sence?**

O2: Sorry (...)

T: Sorry, I (...)

O2: (...) It's all the haze,

T: The haze, oh I I understand it, yes

O2: And I struggle to remember (...).

T: Oh, OK

T: Ten den je pro mě dodnes zahalen s mlhou. Dodnes bojuji s tím, když se snažím si ty události toho dne vybavit.

Výše uvedené otázky ze strany tlumočníka, ať již s uvědoměním předsedkyně senátu, či nikoli, jsou předmětné a můžeme říci, že jsou na místě. V následující ukázce se však jedná o upřesnění, které není nezbytné.

(87) Případová studie č. 1

O2: And I sat down in the garage

T: **A já jsem si musel sednout v té garáži. On the ground? You sat on the ground?**

O2: Ehm on like a deckchair

T: A sednul jsem si ... Byla tam nějaká židle nebo ponk nějaký, na to jsem si tam sednul

O2: And rested there

T: A tam jsem si trochu odpočinul. No opravdu, on použil slovo ponk, vopravdu, deckchair to znamená ponk, když je to v dílně takže (...) slovo.

S: Hm.

5.1.4 Shrnutí

Na závěr této případové studie uvedeme krátké shrnutí těch nejčastějších a nejvýraznějších jevů, které se v ní vyskytují a které byly zkoumány.

Strategie tlumočníka všeobecně je snažit převést sdělení v jeho úplnosti s minimálním počtem vynechávek, být přesný až doslovný, na druhé straně vidíme i snahu o kreativitu, o oživení, která se ne vždy setkává s kladnou reakcí ze strany justičních činitelů. Morfologické chyby se při převodu do anglického jazyka vyskytují jen zřídka a v zásadě nebrání správnému porozumění. Syntax je ovlivněna fragmentací projevu z důvodu tlumočení a vyskytují se v ní interference z výchozího jazyka, což může být způsobeno jak již uvedenou fragmentací, tak i potřebnou anticipací. Lexikum se vyznačuje zejména právní terminologií, odbornými termíny, například z lékařství, a výrazy spojenými s předmětem trestné činnosti. Převod do cílového jazyka je v tomto ohledu až na výjimky adekvátní. Jako problematický se jeví převod českých vlastních jmen, která jsou obžalovaným zkomolena, a tlumočník není schopen je dešifrovat. Do interakce tak vstupuje obhájce obžalovaného a uvedením správné formy vlastních jmen přispívá ke splnění komunikačního cíle. To poukazuje i na důležitost přípravy tlumočníka před tlumočením.

Při dotazování se obžalovaného na doplňující otázky ohledně porozumění (jež může být ztíženo řečovou vadou jednoho z obžalovaných) tlumočník o této skutečnosti ve větší

míře případů uvědomuje předsedkyni senátu, což je v souladu se všeobecně uznávanými postupy při soudním tlumočení. Naopak pokud jde o užití první či třetí osoby singuláru, tlumočnick je při převodu komunikátu nekoherentní. Tak je tomu i u způsobu, jakým se jednotliví justiční činitelé obracejí na obžalovaného (buď přímo, či nepřímo). Tato nekoherentnost pak může vést k nejasnostem a k nutnosti upřesnit, zdali se v přetlumočeném sdělení jedná o obžalovaného či o jinou osobu spojenou s trestním řízením. Tlumočnick není pouze neviditelným účastníkem interakce, ale aktivně do ní vstupuje (různé komentáře, připomínky, vysvětlování, dotazování se na výraz, na který si nemůže vzpomenout apod.). Jeho role se neomezuje pouze na převod komunikátu, ale například obžalovanému přisunuje židli, upravuje mu mikrofon a podobně. Je tedy plnohodnotným účastníkem interakce.

5.2 Případová studie č. 2

Legenda k transkripci:

A1 – obhájce

A2 – obhájce

O – obžalovaný

S – předseda senátu

SV – svědek

SZ – státní zástupce

T – tlumočnick

B1 – peněžní ústav 1

B2 – peněžní ústav 2

B3 – peněžní ústav 3

B4 – peněžní ústav 4

C1 – název společnosti 1

C2 – název společnosti 2

C3 – název společnosti 3

P1 – jméno a příjmení osoby spojené s trestním řízením

PP1 – druhé jméno a příjmení osoby spojené s trestním řízením, osoba totožná s (P1)

P2 – jméno a příjmení osoby spojené s trestním řízením

5.2.1 Analýza komunikační situace

Materiál k této případové studii pochází z tlumočeného hlavního líčení trestního řízení, které je vedeno proti občanovi Velké Británie žijícímu již několik let v České republice. Obžaloba se týká finančních podvodů. Účastníky komunikační situace je tedy obžalovaný, předseda senátu a přísedící soudci, státní zástupce, obhájce a tlumočnice. Obžalovaný je staršího věku (okolo šedesáti let), má základní vzdělání a jeho mateřským jazykem je angličtina. Vzhledem k tomu, že již několik let žije v České republice, lze předpokládat, že má určitou znalost českého jazyka (to potvrzuje i občasné užití českých slov v jeho výpovědi), nelze však posoudit, na jaké úrovni. Při výpovědi totiž používá pouze jednotlivá slova, která zapojuje do anglických vět. Obžalovaný je již přes dva roky ve výkonu trestu v české věznici, nyní je na něj však podána další žaloba a v budoucnosti na něj budou podány v podobné věci ještě další žaloby. Tlumočnice má vysokoškolské vzdělání a dlouholetou praxi v soudním tlumočení. Začátek hlavního líčení byl o něco opožděn, neboť jeden z účastníků se na jednání nedostavil včas.

5.2.2 Kontrastivní strukturní analýza

Na rovině foneticko-fonologické můžeme konstatovat, že obžalovaný nemá žádnou řečovou vadu a že jeho projev je plynulý, klidný, bez výrazných hezitačních zvuků. Naproti tomu při převodu do cílového jazyka dochází k poměrně výrazným a častým hezitačním zvukům (eee). Na základě jejich výskytu a frekvence usuzujeme, že k těmto hezitačním zvukům dochází v momentech, kdy tlumočnice váhá, kdy přemýšlí, jakým způsobem daný termín převést do cílového jazyka. Touto hezitací pak tzv. získává čas.

(88) Případová studie č. 2

O: We eventually received from that company, I am not sure actually if it was direct from that company or from the British Virgin Companies,

T: My jsme poté od té společnosti ... OK

O: An official document containing many pages

T: My jsme poté od té společnosti obdrželi eee oficiální dokument, který obsahoval mnoho stran, nejsem si jistý, jestli to bylo přímo eee od té společnosti nebo to bylo přes eee ty Britské Panenské Ostrovy

O: With many stamps and seals

T: Byl to tedy **eee** dokument, kde bylo mnoho **eee** razítek, mnoho pečeti

---

(89) Případová studie č. 2

T: Nejdříve bych, pane, chtěl říci

O: That I am not denying my involvement in this crime

T: Že tady nezapírám **eee** mé zapojení v tomto **eee** trestném činu.

O: But I'd like the opportunity to respond to the prosecution charges against me

T: Ale chtěl bych **eee** chtěl bych na to, chtěl bych ohledně těchto obvinění reagovat, chtěl bych na tato obvinění reagovat, která jsou vznesena proti mně

O: It is not my intention to be argumentative or (...)

T: Není **eee** mým úmyslem **eee** zde podávat nějaké argumenty **eee** nebo to nějak vyvracet

O: I intend to tell the truth.

T: **Eee** já jsem odhodlán říkat pravdu

Syntax je ovlivňována povahou komunikátu – tlumočenou interakcí, kdy mluvčí ve výpovědích často užívají kratší jednoduché věty, které mohou být ještě dále fragmentovány. V zásadě ale k tlumočení dochází po větných celcích – často je dlouhé souvětí rozděleno a přetlumočeno po větách, hranice mezi jednotlivými větami (zda se jedná o novou větu či o pokračování v souvětí) se stírají.

(90) Případová studie č. 2

O: I was told by (P1)

T: Bylo mi řečeno panem (P1)

O: At the beginning of this company, it is better to keep all the costs down

T: Bylo to na počátku této společnosti, že je lepší... **eee** like the incomes

O: Costs

T: Že je lepší **eee** držet **eee** náklady co nejnižší

O: And therefore maximise the profits to the investors

T: A poté maximalizovat profity těm investorům

O: That seemed a valid point at that time

T: **Eee**, v té době mi to, **eee** v té době to připadalo jako **eee** jako platný bod

O: He had a large flat, it was on two floors

T: On mě **eee** velký byt, **eee** který byl **eee** ve dvou patrech

O: On which most of the top floors his the office

T: A **eee** v těch vyšších **eee**, v těch vyšších patrech měl svoji kancelář

O: I only went in the office one time

T: Já jsem byl v těch kancelářích jenom jednou

O: Where he showed me on his computer
T: Kde mě on ukázal na svém počítači
O: A very long list of contacts he had throughout the world
T: Velice dlouhý list kontaktů, které měl po celém světě
O: They were financial agents
T: Byli to finanční zprostředkovatelé nebo agenti
O: And he said he would be contacting them to provide our product
T: A on říkal, že tyto bude kontaktovat, aby nabízel nebo aby jim nabízel náš eee náš produkt
O: At that time I was impressed
T: V té době jsem z toho byl unešen
O: But regards to the office
T: Ale dle té kanceláře
O: It made sense what he said
T: Eee nebo dávalo smysl, co on říkal
O: Many companies start with small beginnings
T: Mnoho společností začínalo eee s malým eee s malým, eee s něčím málo co měli napočátku
O: (...) A Hewlett-Packard I believe started in a garage in someone's backgarden
T: Věřím tomu, že to by Hewlett-Packard, myslím, že oni začínali v garáži
O: But something didn't quite feel right even at the early stage
T: Ale něco nebylo tak eee nebylo dobré, i když to bylo úplně na počátku
O: Because on the one hand (P1) was talking about keeping the costs down
T: Protože na jednu stranu pan (P1) říkal nebo mluvil o tom, že musí snižovat náklady nebo ty náklady že musí nechávat co nejnížší
O: And on the other hand
T: Ale na druhou stranu
O: He was paying me a very good salary
T: Mi platil velice dobrou výplatu
O: For doing virtually nothing
T: Za to že vlastně nedělám skoro vůbec nic.

Nicméně při výslechu obžalovaného mluvčí (zejména obhájci, státní zástupce či předseda senátu) volí i delší věty či souvětí.

(91) Případová studie č. 2

S: My jsme obeslali nebo vyrozuměli poškozené, to Japonsko, s tím, že pokud se zatím nepřipojili k trestnímu řízení, tak tak mohou učinit se zahájením dotazování
T: We informed victimms in Japan and because up to now they haven't asked for compensation but we informed them that it is possible for them and they can do it so we will eee during the evidence proceedings.
S: Tak mě nějaký pán informoval, volal mi z Japonska, anglicky
T: Someone told me, he telephoned me from Japan

S: ptal se mě, jak má postupovat s tím, že jsou další mnozí poškození, kteří nejsou zahrnuti v této trestní kauze, ale existují další poškození.

T: And he asked me...

S: Víte, kolik dalších poškozených a jaké částky, a o jaké částky se může jednat?

T: He asked me that there are some other victims and they are still not, the victims (...) you know in this case ... so are you aware how many you know people could be involved, there are any other victims?

O: No, sir.

T: Ne, pane.

Z gramatického hlediska pozorujeme několik systematických nedostatků. Jde zejména o užití slovesa být + 2. osoba singuláru v anglickém jazyce. Tyto nedostatky, i přesto, že nemusí nutně bránit v porozumění, mohou z pohledu obžalovaného snižovat důvěryhodnost a profesní způsobilost tlumočníka.

(92) Případová studie č. 2

A2: Proč měl toto právo pouze tento obžalovaný?

T: Why **you was** the one who has this right (...)

---

(93) Případová studie č. 2

O: Byl jste také jednatelem společnosti?

T: **You was** also an executive officer of the company?

---

(94) Případová studie č. 2

S: Říkal jste, že jste byl účasten určitých jednání se společnostmi (B1) a (B2). Existuje z o tom nějaký, z toho nějaký výstup, nějaké smlouvy s těmito společnostmi?

T: You have mentionned that **you was** there when there was tmeeting with (B2) and (B1). Are there any eee documentations or any statements you know that it happened or...

Na rovině syntaktické se vyskytuje na několika místech nepřirozený slovosled (nesprávné aktuální členění větné). To přisuzujeme tomu, že tlumočnice je ovlivněna skladbou věty ve výchozím jazyce a tu promítá do jazyka cílového.

(95) Případová studie č. 2

S: O obsahu výpovědi se můžete radit kdykoli se svým obhájcem.

T: **About the content of your statement any time you think you can discuss it with your lawyer.**

---

(96) Případová studie č. 2

O: I understood when the British police went to in course of their investigation went the office of the (C2)

T: **Já jsem porozuměl tomu**, když britská policie šla kvůli vyšetřování nebo navštívila kvůli vyšetřování tyto kanceláře této společnosti.

Na rozdíl od výše uvedeného jevu, který se vyskytuje jen zřídka, pozorujeme místy až systematické tzv. *false starts*, po kterých následuje spojka *nebo/anebo* a přeformulování dané výpovědi. Tento jev si v určitých případech vysvětlujeme tím, že tlumočnice sdělení vyslechne, porozumí mu, ale k převodu přistoupí ještě předtím, než si promyslí, jak bude sdělení přesně formulovat. Následně si uvědomí, že vyřčené není tím nejvhodnějším řešením nebo není přesné, a přistupuje k opravě. Tato reformulace je často doprovázena krátkým hezitačním zvukem, který jí předchází. K těmto false starts dochází ve vyšší míře z důvodu užití nesprávné předložkové vazby. Viz následující příklady.

(97) Případová studie č. 2

O: I made a statement on my early interview to the police.

T: Já jsem **eee podal vysvětlení, nebo vypovídal jsem** při mém dřívějším výslechu na policii.

---

(98) Případová studie č. 2

O: I still stand by that statement sir and I will explain why.

T: **U toho nebo za tímto eee si stále stojím** a teď vám, pane, vysvětlím, z jakého důvodu.

---

(99) Případová studie č. 2

O: Many companies start with small beginnings

T: Mnoho společností začínalo **eee s malým eee s malým, eee s něčím málo** co měli napočátku

---

(100) Případová studie č. 2

O: Something didn't feel right

T: **Ale necítil jsem, ale něco jsem necítil, nebylo tam něco dobře.**

---

(101) Případová studie č. 2

O: He was really good at what he was doing

T: **A on byl, ve své práci byl dobrý**

---

(102) Případová studie č. 2

O: And I wanted to keep in his favour because I wanted to work from him

T: **Ale já jsem mu to chtěl udělat, vlastně chtěl jsem mu to udělat, chtěl jsem to pro něj udělat, protože jsem chtěl pro něj pracovat.**

Na lexikální rovině najdeme několik zajímavých jevů. Asi jako ve většině komunikátů z hlavního líčení se i v této analýze vyskytuje nezanedbatelné množství vlastních jmen, ať už se jedná o jména osob, obchodních společností či peněžních ústavů nebo místních názvů. Při převodu těchto vícečlenných vlastních jmen nedocházelo ke komplikacím v podobě nesrozumitelnosti, zkomolení jména nebo jeho vynechání. Tlumočnice s nimi byla pravděpodobně předem obeznámena, což jí umožnilo lepší kontextovou orientaci v komunikátu a tudíž i bezproblémový převod.

(103) Případová studie č. 2

O: When I accompanied him to **(B2)**

T: Když jsem ho doprovázel do **(B2)**

O: **(B1)**

T: **(B1)**

O: and **(B3)**

T: a do **(B3)**

Jedním ze zajímavých jevů na lexikální rovině je občasné užívání českých slov (většinou reálií) mluvčím, kvůli kterému byla předvolána tlumočnice. Mluvčí je tyto výrazy

pravděpodobně zvyklý užívat i v běžné komunikaci s českými mluvčími a zdá se, jako by jim dával přednost před anglickými ekvivalenty. Při převodu pak tlumočnice tyto výrazy přebírá.

(104) Případová studie č. 2

O: In a different capacity, he was looking for a room, a space to convert into a living combination and

T: Bylo to trošku v jiném, bylo to trošku při něčem jiném, hledal nějaké ... So he was searched for some ...

O: Ehm for **podkroví**

T: On hledal nějaké **podkroví**.

---

(105) Případová studie č. 2

T: So what was the total amount for the whole time period?

O: I haven't calculated that sir and I believe it says in

T: Já jsem to nepočítal, pane,

O: I believe it says the **rozsudek** from my previous case, it's about two million crowns

T: Ale věřím, že to bylo v **rozsudku** z mého minulého případu a myslím, že to bylo něco okolo 2 milionů korun

---

(106) Případová studie č. 2

O: Difficult to say, sir, but the approximate guess

T: Je to složité říci, pane ale

O: 20 times maybe

T: Ale odhadem přibližně asi dvacetkrát

O: **Plus minus**

---

(107) Případová studie č. 2

O: I think it was a man, called (P2), I think

T: Myslím si, že to byl muž, pan (P2), ale myslím si to.

O: An Irish man who worked in Irish **hospoda**

T: Ir, který pracoval v irské **hospodě**.

V následující ukázce se dokonce obžalovaný ještě pomocí českého termínu ujišťuje, co má tázající se na mysli. Jde o převod termínu *živnostenské oprávnění*, který tlumočnice převádí jako *business certificate* a obžalovaný ho zná pod pojmem *živnostenský list*, přesnější termín by však mohl být *business license*.

(108) Případová studie č. 2

A2: Disponoval jste v té době **živnostenským oprávněním** jako fyzická osoba?

T: And during that period of time, you had **business certificate**?

O: **Živnostenský list**?

T: Hm.

O: Yes, I did.

T: Ano, ano

Při výslechu obžalovaného, kdy jsou mu kladeny dotazy ze strany předsedy senátu, dokonce dochází k tomu, že předseda senátu čte úryvek z obžaloby v angličtině. Význam pojmu *managing director*, na který se předseda senátu obžalovaného dotazuje, pak rovněž zůstává v cílovém jazyce. Stejně tak je tomu i u pojmu *chief executive*, který tlumočnice pak při převodu ponechává ve výchozím jazyce, tedy v angličtině, a podle obžalovaného k němu doplňuje český ekvivalent *hlavní ředitel*.

(109) Případová studie č. 2

S: Na čísle (...) Contract of Employment ... A tam se uvádí the employee will act as a representative managing director for (C1). Co to **representative and managing director**?

T: What does it mean the representative and that you will be managing the company so...

O: Yes, it is what it means, sir

T: Ano, to je to co, to co to znamená.

O: But I stand by what I said, sir. I did not manage the company

T: Ale já si stojím za tím, co jsem říkal

O: I wanted to

T: Já jsem nevedl tu společnost, chtěl jsem

S: Takže **managing director** je co tedy ve vašem případě?

T: So what does it mean **managing director** in your case?

O: I think it might (...) for the **Chief executive officer**, sir.

T: Myslím, že ve Spojených státech by to bylo jako

O: Like **hlavní ředitel**

T: **Main director**?

O: Hm.

T: **Chief Executive** jako **hlavní ředitel** anebo...

Při převodu docházelo k drobným interferencím z výchozího jazyka do cílového, častěji z angličtiny do češtiny: *tell in detail* – říci v detailech (*detailněji*), *third world countries* – ve

třetí světové zemi (ve třetích zemích), list of contacts – list kontaktů (seznam kontaktů).
Nicméně tyto interference rozhodně nejsou natolik závažné, aby bránily posluchači v porozumění.

(110) Případová studie č. 2

O: And tell in detail my involvement in this crime.

T: A řici v **detailech** eee mé zapojení v tomto trestném činu

---

(111) Případová studie č. 2

O: This is a sort of business operation sir, which is normally being associated with **third world countries**

T: Je to obchodní operace, která je většinou, která je většinou prováděna eee ve ... ve **třetí světové** eee ve **třetí světové zemi**

---

(112) Případová studie č. 2

O: A very long **list** of contacts he had throughout the world

T: Velice dlouhý **list** kontaktů, které měl po celém světě

Větší pozornost by si však měla zasloužit místa, kdy tlumočnice pravděpodobně neporozuměla významu užitého výrazu v angličtině. V následujícím případě se jedná o spojení *incentive payment* (pobídkové platby). Tlumočnice při převodu nejdříve na chvíli zaváhá. Obžalovaný se pravděpodobně domnívá, že tlumočnice anglický výraz buď špatně slyšela, či mu neporozuměla, a proto výraz opakuje, načež tlumočnice obžalovanému pokládá doplňující otázku. Obžalovaný pochopí tento ilokuční akt, kterým tlumočnice v podstatě žádá o vysvětlení smyslu pojmu *incentive payment*, a snaží se jej vyjádřit jinými lexikálními prostředky. Ani tak však nelze konstatovat, že by byl smysl převeden do cílového jazyka adekvátně.

(113) Případová studie č. 2

O: The purpose of the cash withdrawals

T: Ten eee ty důvody těch výběrů hotovosti

O: As I was told by (P1)

T: Jak mi bylo řečeno (P1)

O: Was what he called **an incentive payment**

T: To bylo, jak on říká **eee** it's

O: **Incentive payment**

T: it's mean that (...) it's not registered payment

O: No, no, incentive, eee eee to eee to make a good deal

T: Hm. Bylo to z důvodu výhod-výhodnosti té platby, že ta platba byla více, byla výhodnější.

Pojem *incentive* se při hlavním líčení objevuje ještě jednou, zde však lze uvést, že při převodu bylo komunikačního cíle dosaženo i přesto, že tento výraz nebyl tlumočnický převezen.

(114) Případová studie č. 2

O: And as I've already explained this to the police on several occasions

T: A to už jsem několikrát vysvětloval policii

O: That (P1) told me

T: Že mi (P1) říkal

O: That is was what he called **enticement money**

T: Že to byly vlastně takové ... eee like

O: Or **incentive money**

T: Že to byly eee peníze,

O: Something to

T: kterými se dalo ušetřit, něco jako

O: create a deal in negotiation with the seller of a property

T: že byl eee vlastně eee že se udělala nějaká dohoda nebo obchod s tím prodejcem eee té nemovitosti

O: We would offer a lump sum

T: Že on nabídne nějakou částku

O: In return for reduction in the selling price of the property

T: Ale že by se to navrátilo tím, že by byla snížena eee ta ... že by byla snížena prodejní cena té nemovitosti

---

Jako další problémové slovo se ukázal výraz *feasible*. To mluvčí v projevu používá celkem třikrát a z převodu tlumočnice můžeme usuzovat, že pravděpodobně nezná význam tohoto adjektiva. V tomto případě již dochází při převodu k významovému posunu. Stejně jako je tomu v případě adjektiva *concerned* v další ukázce.

(115) Případová studie č. 2

O: But of course the frequency of these cash withdrawals did not seem **feasible**

T: Ale samozřejmě ta frekvence těchto hotovostních výběrů to **neobjasňovala**

O: Not every owner of a property would be agreeable to such a situation

T: Ne každý majitel, ne každý majitel té, ne každý majitel ehm ... té nemovitosti s tímto souhlasil

(116) Případová studie č. 2

O: He explained all to me and it seemed **feasible** and interesting

T: On mi všechno vysvětlil a všechno mi připadalo jako eee zajímavé

---

(117) Případová studie č. 2

O: Once again, at the time

T: Znovu v té době

O: Initially this seemed **feasible**

T: Eee to bylo eee vlastně **zajímavé**

---

(118) Případová studie č. 2

O: And I was also **concerned about** an aggressive reaction from him

T: A také jsem si byl také **vědom** agresivní, agresivní reakce od něj

O: And I am still **concened** about that (...)

T: A tím jsem si, o tom jsem stále **přesvědčen**

Častým jevem při převodu je i uvádění většinou dvou synonymních formulací. To je pravděpodobně dáno povahou tlumočení u soudu – tlumočnice musí reagovat okamžitě, na rozdíl od překladu nemá dostatek času si danou formulaci předem promyslet. To zřejmě vede k hledání správné a vhodné formy převodu. Zde bychom mohli namítat, že byla porušena Griceova maxima kvantity – přetlumočené sdělení se často zdá být poměrně redundantní, zvláště když k této redundanci připočítáme i opravy na lexikální a syntaktické rovině, viz výše. Tlumočené sdělení je pak podstatně delší než sdělení výchozí.

(119) Případová studie č. 2

O: And the three people that were working there were also paid for the work they completed

T: A ti tři lidi, lidé, co tam pracovali, tak také byli placeni **za tu odvedenou práci, za tu práci, kterou provedli**

---

(120) Případová studie č. 2

O: Those people worked very hard for their savings

T: Kteří pracovali velice těžce, **kteří dlouho spořili, trvalo jim to dlouhou dobu, než naspořili peníze**

Může to být způsobeno i nutností při převodu anticipovat – v případě nesprávné anticipace pak tlumočnice přistupuje k opravě.

(121) Případová studie č. 2

O: I thought on many, many occasions

T: **Myslel jsem si** eee v mnoha ... v mnoha případech

O: Of going to the police

T: **Nebo mnohokrát jsem přemýšlel nad tím**, že půjdu na policii

---

5.2.3 Pragmaticko-interakční analýza

Interakce mezi účastníky komunikačního aktu, a tedy mezi mluvčím, tlumočnickem a adresátem, v této případové studii probíhá výhradně v této podobě a jiní účastníci do ní vstupují jen výjimečně. Je to mu snad pouze v jednom případě, kdy jeden z obhájců přeruší promluvu obžalovaného.

(122) Případová studie č. 2

T: Já bych si to potřeboval eeee

O: This is a difficult part of the question

T: Já bych si to potřeboval potvrdit. Toto je složitá část otázky

O: There was only one occasion

T: Tam eee ... To se stalo pouze jednou

O: When you received the payment order

T: Když jste dostal ten eee

A2: Pane předsedo, já se omlouvám, že do toho zasahuju, ale pan obžalovaný zase říká vlastně nějaký průběh a má odpovídat pan svědek, čili já bych vás poprosil, jestli byste ho mohl usměrnit v tom smyslu, aby...

S: (...) Takže prosím vás konkrétně, co se ho chcete zeptat

T: What is your question? Ask the question please

O: Ok, I'm sorry

T: Omlouvám se

Již výše jsme se zmiňovali o fragmentaci projevu mluvčího, která je způsobena tím, že k tlumočení u soudu dochází bez zápisu, a tedy po kratších významových celcích. Ukázky

způsobů, jakým tlumočnice dává mluvčímu najevo, že již došlo k přetlumočení a že může pokračovat v projevu, jsou uvedeny níže.

(123) Případová studie č. 2

O: In fact, (B3) where we opened the account took photocopies of those documents.

T: Ale ten fakt je, že (B3) si pořídila fotokopie těchto dokumentů eee, **OK**.

O: So to prove that their existence I imagine they are still on file in (B3).

T: Aby byla potvrzena ta existence, a já věřím tomu, že jsou tam stále u nich ve spise.

---

(124) Případová studie č. 2

O: That company had no record on (C1) whatsoever

T: Že tato společnost neměla záznamy ohledně (C1)

O: However, in the evidence that I submitted there is a letter from (C2)

T: Ale eee každopádně v těch eee v těch eee důkazech, které jsem já předložil, eee tam se nacházel dopis od společnosti (C2).

From the (C2)? Hm.

O: I have no expertise on whether that is fraudery or authentic

T: Nemám eee ponětí, jestli ten dokument je pravý anebo padělaný

Zajímavá je i situace níže. Obhájce se dotazuje obžalovaného, nicméně primárním příjemce sdělení je tlumočnice, která obhájci dává najevo, že jeho sdělení porozuměla a že může pokračovat.

(125) Případová studie č. 2

A1: A ještě se zeptám, pane obžalovaný, vzpomínáte si, jak jsme se tady před rokem viděli u jiného senátu

T: **Hm.**

A1: na to, co jste tehdy vypověděl, tak to byla pravda?

T: And yes, I would like know we did see each other one year ago, ok, there were different eee different eee there were different judges and you remember you provided your statement and what you said was true?

O: Yes.

T: Ano.

A1: Děkuji.

5.2.3.1 *Já versus on*

V předešlé případové studii jsme se detailně zabývali problematikou užití první a třetí osoby singuláru při převodu projevu obžalovaného a užití druhé osoby plurálu či třetí osoby singuláru při jeho oslovení či obracení se na něj. Viděli jsme, že toto užití bylo velmi nejednotné, nekonzistentní, a to ze strany všech účastníků komunikace (ať už se jednalo o tlumočníka samotného či o předsedkyni senátu nebo obhájce a státní zástupkyni). V této případové studii je ale skutečnost naprosto opačná. Tlumočnice, stejně jako všichni další výše uvedení účastníci komunikace, se na obžalovaného obražují přímo (v druhé osobě plurálu) a tlumočnice jeho promluvu vždy převádí pomocí první osoby singuláru.

(126) Případová studie č. 2

S: **Pane (O), slyšel jste** obžalobu z úst pana státního zástupce

T: Mr (O) (...)

S: Byla **vám** přetlumočena

T: It was translated to you.

S: Také **jste ji dostal** do věznice.

T: You also received a copy.

V další ukázce vidíme, jak je důležité tuto jednotnost zachovávat, aby nedocházelo k dvojsmyslům a nedorozuměním. Tlumočnice je ve svém postupu důsledná a celá promluva je tak pro posluchače srozumitelná a přehledná.

(127) Případová studie č. 2

O: That was a breaking point, sir

T: A bylo to, byla to eee chvílka nejistoty

O: And I said: (P1), this company is a fraud

T: **Řekl jsem: (P1), tato společnost je podvod**

O: You know it and I know it

T: **Ty to víš a já to vím**

O: He didn't reply

T: **On neodpověděl, nebo nereagoval**

O: And I said: Can I have those receipts

T: **A já jsem řekl, mohu dostat ta potvrzení**

O: And he said : No

T: **Ale on řekl ne**

O: And it was too much for me

T: **A to bylo pro mě moc**

O: And I said then our business relationship is now finished

T: A já jsem řekl, náš obchodní vztah od teďka končí

O: And Something I would never forget sir

T: A to je něco, na co nikdy nezapomenu, pane

O: I stood up to leave the restaurant

T: Já jsem se postavil, abych odešel z restaurace

O: (P1) remained seated

T: (P1) zůstal sedět,

O: With a very big smile on his face

T: Se smál ... měl velký úsměv na svém obličej

O: But you, my friend, are the owner of the company

T: **Ale, a on řekl, ale ty jsi můj, ty jsi, můj kamaráde, vlastníkem společnosti**

O: I replied: Not anymore

T: Já jsem odpovídal: více už ne

O: And I walked out

T: A odešel jsem

Oba obhájci obžalovaného oslovují *pane obžalovaný*, přičemž v první ukázce vidíme, že obhájce začíná svou otázku uvozující větou, kdy bychom očekávali, že se dále bude na obžalovaného obracet nepřímou (tzn. pomocí třetí osoby), obhájce však plynule přechází do osoby první.

(128) Případová studie č. 2

A: Já bych se chtěl zeptat **pana obžalovaného**, jak dlouho jste omezen už na svobodě?

T: So I would like to ask you for how long have you been (...) freedom? How long are you staying in prison?

---

(129) Případová studie č. 2

A2: Ehm, já bych se zeptal, **pane obžalovaný**, vy jste uváděl v úvodu, že vás někdo představil panu (PP1), vzpomenete si, kdo to byl? Kdo vás představil?

T: So in the beginning when you provided your statement, you have mentioned that you were introduced to (P1). Can you try to remember the person? Or the name?

Jedinou výjimku tvoří státní zástupce, který se v jednom momentě obrací na obžalovaného ve třetí osobě (máme spíše pocit, jako by hovořil spíše k tlumočnickovi a svou otázku komentoval).

(130) Případová studie č. 2

SZ: A dále bych navázal na další dotaz, který šel. Kolik, za ty dva a půl roku zhruba prošlo účty přes (B4) a (B3)? Když vezmeme ty částky, za kterou už jste byl odsouzen, částku, za kterou jste žalován, a částky, za které ještě nejste trestně stíhán

T: (simultánně) So I am asking you (...) there are still some amounts for which you are not eee ... not yet charged ok ... but I am asking you ...takže kolik

SZ: **Zhruba kolik jestli, jestli nám dokáže, už tedy odpověděl, že neví**

T: I am asking you (...) through all those accounts, because you have mentioned before that you don't know

O: I (...) don't know sir

T: Já opravdu nevím, pane.

V případě tlumočnice se pouze v jednom případě vyskytlo převedení promluvy obžalovaného ve třetí osobě. Zajímavé je i jeho označení – tlumočnice ho nenazývá obžalovaný či příjmením, ale oslovením *pán*.

(131) Případová studie č. 2

A1: Potom bych se chtěl zeptat, vy jste byl v průběhu trestu eee přerazen do eee nějaké jiné té ... toho oddělení?

T: So eee (...) in the time period when you were in the service or (...) in the the service of the sentence, you change the place or you was moved to a different group or?

O: From the vazba I went to eee **I don't know what the name was B...**

T: Z vazby jsem byl předveden

O: Dozor

T: pod dozor ... **Pán říkal písmeno B**

O: And I requested to go to dohled

T: A já jsem požádal, abych byl přerazen pod dohled

O: (...) Which is where I am now

T: A to je tedy to, kde se nacházím teď

O: Well, the purpose behind that was ... I am beginning to feel my age now

T: A ten důvod, protože teďka už vlastně jsem v nějakém věku

A1: Já to chápu

O: There were, there were more than a hundred people in the area where I was before

T: tam bylo více (...)

A1: (...) z toho dozoru pod dohled

T: Tam bylo více než sto lidí

A1: A ještě se zeptám, pane obžalovaný. Vzpomínáte si, jak jsme se tady před rokem viděli u jiného senátu

---

5.2.3.2 Otázky při výslechu obžalovaného

Jak již bylo uvedeno výše, mluvčí se v otázkách na obžalovaného obrací přímo.

(132) Případová studie č. 2

S: Máte nějaký dotaz?

SZ: Já bych měl, pane předsedo. **Pane obžalovaný, jaká tedy byla vaše role v té firmě nebo co bylo předmětem vaší činnosti nebo pracovní náplní?**

O: Ok, so I would like to know what exactly in the company... what was, you know, what did you do in the company (...) role in the company?

O: (...) virtually nothing apart from bank transactions

T: Můžu vlastně říci, že to nebylo nic nebo skoro nic kromě těch bankovních transakcí

Při jejich převodu tlumočnice často, skoro až systematicky, neužívá tázací věty (konstrukci s pomocným slovesem *do* či pomocí inverze), ale oznamovací větu se stoupavou intonací na konci. Vidíme, že obžalovaný chápe, že se jedná o otázku, na kterou má odpovědět. Nemůžeme tedy říci, že by tento způsob nějak bránil v komunikačním cíli, i přesto, že z gramatického pohledu by byl považován za nesprávný. Tento způsob převodu otázek navíc může přispívat k pochybnostem ze strany obžalovaného ohledně spolehlivosti tlumočnicka. Kromě výše uvedeného tlumočnice v následující otázce navíc otázku rozšiřuje o tři synonymické výrazy pro časový údaj, od nejvágnějšího po ten nejspecifičtější.

(133) Případová studie č. 2

S: Říkal jste, že jste eee že jste slyšel pana (P1) hovořit s (C2) o založení offshorové společnosti, kdy to mělo být prosím?

T: So you have mentionned that you heard that (P1) spoke with the (C2), you know, about this offshore company, **you know when was it, you know the time period? The date?**

O: Possibly three months before we started, it's a long time now, 2004 was is or something like that

T: Je možné, že asi tři měsíce než jsme začali tak, už je to dlouho, tak 2004 možná

O: I can't remember exactly sir, I am sorry

T: Přesně si to, pane, nepamatuji, omlouvám se.

---

(134) Případová studie č. 2

SZ: Jak často, nebo kolikrát jste se setkal s (P1) za celou tu dobu vašeho podnikání?

T: So for the whole time, **how many times you met with Mr (P1)**, for the whole time period?

---

(135) Případová studie č. 2

S: Poslední otázka. Řekl jste, že jste se chtěl obrátit na pol- na policii, co konkrétně jste chtěl policii říct?

T: Hm. You have mentioned that you, you, you wanted to (...) the police department. **So what exactly you wanted to tell the police?**

O: I wanted to tell them I was involved in a fraudery company.

T: Chtěl jsem jim říci, že jsem byl eee zapojen eee do podvodné společnosti.

---

(136) Případová studie č. 2

SZ: Bylo to víc než 100 milionů korun?

T: **It was more than 100 million crowns?**

O: I don't know.

T: Já nevím.

Níže však vidíme, že tento způsob převodu otázky může být pro dotazovaného do určité míry zavádějící. Konkrétně v tomto případě to působí, jako by mu tázající oznamoval skutečnost, že obžalovaného daná osoba kontaktovala a úkolovala emailem, na což obžalovaný doplňuje, že nejen e-mailem, ale i telefonicky. Pokud by se jednalo o tvrzení, které by podle obžalovaného nebylo pravdivé, mohl by mít například obžalovaný pocit, že státní zástupce má mylné informace.

(137) Případová studie č. 2

SZ: Jinak vás úkoloval pravděpodobně emailem, **kontaktoval vás emailem?**

T: Otherwise **you received all tasks through email and**

O: **Or telephone**

T: Nebo telefonicky

Dalším způsobem, jak tlumočnice převádí dotazy předsedy senátu, je rozkazovací způsob, který posiluje tázací funkci a zdůrazňuje, aby obžalovaný položil konkrétní otázku.

(138) Případová studie č. 2

A2: Pane předsedo, já se omlouvám, že do toho zasahuju, ale pan obžalovaný zase říká vlastně nějaký průběh a má odpovídat pan svědek, čili já bych vás poprosil, jestli byste ho mohl usměrnit v tom smyslu, aby (...)

S: (...) **Takže prosím vás konkrétně, co se ho chcete zeptat?**

T: **What is your question? Ask the question please.**

V případě delšího dotazu ho tlumočnice rozděljuje a utvrzuje se v tom, že obžalovaný její sdělení sleduje a rozumí mu. Otázku jako takovou pak jednou zopakuje, což vzbuzuje pocit naléhání na odpověď. Dotaz obžalovaného pak tlumočí předsedovi senátu, který jí souhlasným kývnutím hlavy dá najevo, že odpověď na otázku obžalovaného je kladná.

(139) Případová studie č. 2

S: Na ty účty přišly ovšem, podle toho co se zde v obžalobě uvádí, obrovské peníze. Co konkrétně se s těmi penězi tedy stalo?

T: But on these accounts, came huge amounts of money, **OK?**

O: **Yes**

T: OK, according to the indictment

O: **Yes**

T: **What happened to all these money? What happened to them?**

O: **Where did it go?**

T: **Myslíte, kam třeba šly? Yes**

V případě, že tlumočnice vidí, že obžalovaný otázce nerozumí, pokládá předsedovi senátu sama zpřesňující dotaz.

(140) Případová studie č. 2

S: Jaké peníze chodily na ty účty

T: **Which money came to those accounts?**

O: **Sorry?**

T: **Which money like ... myslíte jaká hotovost?**

S: Ne, ne, jaké peníze ... účel těch peněz. Kdo je posílal, za jakým účelem?

T: Which kind of money, so who sent the money, what were their purpose?

I v následujícím příkladu vidíme, že tlumočnice se sama nesnaží odpovídat na otázky obžalovaného, ale že veškeré jeho dotazy tlumočí předsedovi senátu.

(141) Případová studie č. 2

S: Kolik vy jste sám získal za celou tu dobu spolupráce s (C1)?

T: So for the whole time of your cooperation with (C1), what was the amount of money you received for this whole time you worked there?

O: **You mean as the salary?**

T: **Myslíte jako výplatu?**

O: No

S: Nemusela to být jenom výplata, já nevím, co jste všechno získal z té (...)

T: (...) and it don't have to be just a salary, I don't know what you obtained from the (...)

O: **I don't understand the question**

T: **Nerozumím otázce**

S: Eee, kolik peněz jste obdržel, konkrétně tedy asi od pana George, za celou dobu spolupráce s (C1)?

O: How much money you received probably from (P1), for the whole time of your cooperation with (C1)?

O: Seventy thousand crowns a month.

T: Sedmdesát tisíc měsíčně.

Níže vidíme, že obžalovaný vstupuje tlumočnicki do projevu, což pravděpodobně zapříčiní, že zbytek otázky ohledně *profese* tlumočnice již nepřeveďte.

(142) Případová studie č. 2

SZ: A poslední otázka. Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání a **jaká je vaše profese**

T: **I would like to know about your last education**

O: about?

T: **education... you finished**

O: I left school as I've said earlier at 15

T: Jak už jsem říkal tak jsem odešel ze školy v 15 letech.

5.2.3.3 *Doplňující otázky ze strany tlumočníka vůči řečníkovi*

V předchozí případové studii jsme uváděli, jak by měl tlumočník postupovat v případě, že se potřebuje obžalovaného zeptat na doplňující otázku z důvodu správného porozumění – měl by na to vždy upozornit předsedu senátu. To hlavně z důvodu, aby předseda senátu měl přehled o tom, jaká konverzace mezi tlumočníkem a obžalovaným probíhá. Jako protiargument lze na druhou stranu uvést, že tento postup zdržuje průběh líčení. V této případové studii se tlumočnice výše uvedeného postupu nedržela a na doplňující otázky v případě nejasnosti či nepochopení se dotazuje přímo obžalovaného. Ve většině případů se na ně nedotazuje před začátkem převodu, ale v jeho průběhu.

(143) Případová studie č. 2

O: He had approached the company in London which specialised in setting up offshore companies

T: **On navštívil společnost v Londýně, která byla specializovaná na zřizování offshorových ... offshore?**

O: Offshore

T: Offshorových společností

---

(144) Případová studie č. 2

T: Ale potom měl se mnou e (P1) setkání

O: And told me he was forming a new enterprise, a real estate and investment company.

T: **A on říkal, že zřizuje novou společnost. Eee Byla to real eee... It was like real estate company?**

O: And investment

T: Byla to realitní společnost, investiční společnost

Mnoho z těchto otázek jsou tzv. otázky ujišťovací, kterými si tlumočnice ujišťuje, zda správně chápe význam sdělení řečníka. V následujícím případě však vidíme, že řečník téměř doslovně zopakuje svou výpověď, tlumočnice však převádí v podstatě to, na co se mluvčího dotazovala, a po chvílice váhání dodává frázi *všechny ty věci ohledně toho*, která je významově nic neříkající, řečník ji nezmínil a působí spíše jako vycpávka pro ukončení věty.

(145) Případová studie č. 2

O: I was with (P1) on at least one occasion when he telephoned them to ask what progress was being made in registration of the company.

T: S panem (P1) jsem byl při jedné příležitosti, když on jim zatelefonoval ... **So he called the company and asked them what is necessary**

O: Yes, **on what progress is being done.**

T: **On se, když se on těch lidí dotazoval, co je k tomu vlastně potřebné a eeee všechny ty věci ohledně toho**

---

(146) Případová studie č. 2

O: And the seal ribbon tying the papers together

T: **They were connected.**

O: Yeah

T: A ony byly spojené dohromady tyto dokumenty

Tlumočnice se obviněného dotazovala i tehdy, kdy se zdá, že byla její operační paměť saturována.

(147) Případová studie č. 2

O: I feel at 100 percent that (P1) obtained those documents from (C2) despite the fact that they had no records on the (C1)

T: **Já jsem si eee ... já jsem si eee for... can you just repeat it please, sorry that you are 100 percent sure**

O: That the documents came from the (C2) we used the services of the (C2) even though they said they had no record on this

T: Hm. Jsem si naprosto jistý, že jsme používali služby společnosti (C2), i když oni o tom nemají žádné záznamy

---

V následující ukázce tlumočnice nestihla dokončit otázku, přičemž mluvčí vydedukoval, co si tlumočnice chce objasnit, a na její nedokončenou otázku okamžitě reagoval.

(148) Případová studie č. 2

O: I contacted and visited several estate agents in Prague

T: Já jsem kontaktoval a navštívil mnoho agentů ... **You mean**

O: **Real estate agents**

T: Agentů ohledně nemovitostí v Praze

V níže uvedené ukázce má tlumočnice pocit, že nesprávně převedla promluvu mluvčího, a dotazuje se předsedy senátu, zda může svůj převod opravit – tím mu dává najevo, že došlo k nesprávnému převodu.

(149) Případová studie č. 2

O: (P1) I understand is on liberty

T: (P1) je na svobodě

O: Possibly living in one of the several properties he has

T: Pravděpodobně bydlí v jednom ze svých, nebo v jedné ze svých nemovitostí, kterou vlastní

O: In various countries in Europe

T: V nějaké evropské zemi

O: Ibiza

T: Buď na Ibize

O: Malaga in Spain

T: Buď na Malaze eee ve Španělsku,

O: Two luxury properties in Prague

T: **Potom eee má .... Sorry or in**

O: Plus two luxury properties In Prague

T: **Sorry, I just said said that's where he is living now. This is probaly my wrong translation. Můžu opravit? Sorry, can you repeat this I did not understand it correctly. Can you just repeat this last sentence?**

O: He could possibly be living in one of several of his properties

5.2.3.4 Posuny a porozumění

V této části se budeme zabývat posuny, ke kterým došlo při převodu a které mohou mít vliv na účinek, jež sdělení u posluchače vyvolává ve výchozím a v cílovém jazyce. Nicméně je nutné podotknout, že se jedná pouze o dílčí případy, a nikoli o systematické jevy, které by se vyskytovaly v neúnosně vysoké míře a zcela by tak pokřivovaly celou tlumočenou interakci. Cílem této podkapitoly je ukázat, jak je důležité být při tlumočení přesný a pokud možno se vyvarovat jakýchkoli vynechávek či domýšlení.

Při předvolání svědka má obžalovaný možnost mu pokládat otázky. Obžalovaný svědka nejdříve oslovuje příjmením, poté ho ale osloví křestním jménem. Domníváme se, že užití křestního jména má u obžalovaného jistý záměr – ať už tím chce poukázat na důvěrnější vztah se svědkem, takzvaně se k němu přiblížit apod. Tlumočnice však oslovení svědka křestním jménem vynechává a záměr řečníka v cílovém jazyce tak není zcela identický se záměrem řečníka v jazyce výchozím.

(150) Případová studie č. 2

S: Takže pan (O), má nějaký dotaz?

T: Jednu otázku

S: Tak pojd'te k tomu mikrofonu, pane (O)

O: Just one question

T: Pouze jednu otázku mám

O: **Mr (P3)**

T: **Pane (P3)**

O: It may be difficult for you to answer

T: Možná to je pro vás složité na ni odpovědět

O: Apart from it being a long time ago

T: Protože eee když už je to, už je to vlastně dlouho

(...)

O: **Do you remeber the time, (křestní jméno P3)**

T: **Vzpomínáte si na tu dobu**

O: When you telephoned me

T: Když jste mi telefonoval

Převod tlumočnice na několika místech vyznívá zmateně, nepřesně, až by posluchač mohl mít pocit, že si tlumočnice určité části projevu domýšlí či fabuluje. Tak je tomu kupříkladu tehdy, kdy obžalovaný v jednom momentě užije anglické přísloví, kterému tlumočnice podle všeho ne zcela porozuměla. Opět zde vyvstává otázka ohledně vnímání tlumočnice ze strany adresáta, pokud jde o sémantickou přesnost a úplnost, a tedy i o její spolehlivost.

(151) Případová studie č. 2

O: And I was acting like a proverbial ostrich burying my head in the sand

T: A já jsem, já jsem, dalo by se říct, že jsem hrál nebo eee působil jsem jako lout eee like its ...something like

O: (...), head in the sand, hoping the problem would go away

T: Jako loutka, která si schová hlavu a doufá v to, že celý problém zmizí

---

(152) Případová studie č. 2

O: I am not trying to make suggestions sir, this is just an observation

T: Eee nesnažím se eee tady říkat nějaká ... ee tady říct nějaká rozhodnutí.... tohleto je jenom, tohleto je jenom vlastně jak se to ... observace

O: I found out

T: s...sorry

O: Just a comment

T: To je spíše komentář k tomu

K následující ukázce je třeba uvést širší kontext: obžalovaný popisuje situaci, ve které se nacházel s jednou osobou spojenou s trestním řízením, která byla v jeho přístupu určitým zlomem v přístupu k této osobě a k celé věci jako takové – to vyjadřuje pojmem *breaking point*, který tlumočnice převádí jako *chvilka nejistoty*.

(153) Případová studie č. 2

O: Then he asked a strange question

T: On se mě zeptal na podivnou otázku

O: Why do you need the receipts?

T: Proč potřebuješ to potvrzení?

O: And I said apart from it being a normal practice, it's something we've always done

T: Kromě toho, že je to normální věc nebo že se to tak normálně praktikuje

O: It is normal that when you hand over an amount of cash to get a receipt

T: Tak je to normální, že když někdo předá částku v hotovosti, takže taky dostane potvrzení

O: But also for my protection
T: Ale je to taky na moji ochranu
O: And he said protection against what
T: A on řekl na ochranu proti čemu
O: **That was a breaking point, sir**
T: **A bylo to, byla to eee chvilka nejistoty**
O: And I said: (P1), this company is a fraud
T: Řekl jsem (P1), tato společnost je podvod
O: You know it and I know it
T: Ty to víš a já to vím
O: He didn't reply
T: On neodpověděl, nebo nereagoval

Z důvodu nepochopení došlo k významovým posunům i v následujících ukázkách, a to z toho důvodu, že tlumočnice buď nepochopila, nebo porozuměla, ale převod sdělení do cílového jazyka má jiný význam než sdělení původní.

(154) Případová studie č. 2

O: It was a terrible time for me sir
T: Byl to pro mě opravdu hrozný čas, pane
O: **I think I must have been very difficult to live with**
T: Eee, myslím, žít s tím vůbec

---

(155) Případová studie č. 2

O: I feel enormous sense of shame for what I've done, sir
T: Cítím eee cítím eee velký stud za to, eee co jsem udělal, pane
O: **I've put shame on myself**
T: Stydím se sám sebe
O: **My wife, my family**
T: **Potom je to ... za mojí manželku, za mojí rodinu**
O: And I destroyed a lifetime quality work
T: Zničil jsem celoživotní práci

---

(156) Případová studie č. 2

O: But I find it frustrating, sir
T: Ale zjistil jsem nebo připadalo mi jako frustrující to

O: While I was spending my time in prison

T: Eee během nebo během té doby co já eee trávím můj čas ve vězení

O: **Quite deservedly sir**

T: **Je to opravdu**

O: But when I was spending my time in prison

T: Je to opravdu hrozné trávit čas ve vězení, ale ten důvod proč ho trávím ve vězení

O: (P1) I understand is on liberty

T: (P1) je na svobodě.

5.2.4 Shrnutí

Na závěr této případové studie uvedeme krátké shrnutí těch nejčastějších a nejvýraznějších jevů, které se v ní vyskytují a které byly zkoumány.

Jak dokládá výše uvedená analýza, sdělení v cílovém jazyce jsou často redundantnější než původní sdělení a vyskytuje se v nich větší míra hezitačních zvuků. Typická je i častá reformulace či synonymní vyjádření téže informace. To je způsobeno tzv. *false starts* či snahou tlumočnice o co nejpřesnější převod. I v tomto líčení se objevuje velká míra vlastních jmen, která tlumočnice převádí pohotově a bez obtíží. To může nasvědčovat o její předcházející přípravě na soudní jednání. Příznačným jevem je i užití českých výrazů ve výchozím jazyce (angličtina) ve sdělení obžalovaného. Výrazná je i fragmentace projevu, kdy dochází z důvodu tlumočení k rozdělení větných celků na několik úseků.

Při tlumočení došlo v několika místech k významovým posunům, které nebyly rektifikovány, nicméně komunikační funkce sdělení zůstala v celkovém pohledu zachována. K významovým posunům dochází buď z důvodu nepochopení sdělení ze strany tlumočnice (například nezná daný výraz), či proto, že tlumočnice sice sdělení pravděpodobně porozuměla, nicméně význam převedeného sdělení v cílovém jazyce se od výchozího sdělení liší (posun tedy nastal ve fázi převodu, nikoli ve fázi porozumění). Při převodu sdělení obžalovaného je tlumočnice koherentní a systematicky užívá první osobu singuláru. Justiční činitelé se na obžalovaného rovněž obracejí přímo. To přispívá k jasnosti a lepší orientaci v tlumočených sděleních a nedochází v tomto ohledu ke dvojznačnostem. Naopak pokud jde o doplňující otázky vůči obžalovanému, tlumočnice předsedu senátu na tuto skutečnost neupozorňuje, což koliduje se všeobecně uznávanými zásadami při soudním tlumočení. Tyto otázky často klade v průběhu převádění sdělení – to znamená, že při tlumočení sdělení obžalovaného plyně přechází do výchozího jazyka, pokládá otázku obžalovanému, a poté pokračuje v cílovém jazyce. Předseda senátu tak v podstatě neví, co je obsahem konverzace

mezi tlumočníci a obžalovaným. V porovnání s předešlou studií tlumočnice celkově není jakožto účastník komunikační události tak výrazná, a to v tom smyslu, že do interakce nezasahuje svými výroky, komentáři apod. Její role při tzv. *turntaking* však snížena není.

5.3 Případová studie č. 3

Legenda k transkripci:

A – obhájce

O – obžalovaný

S – předseda senátu

SP – soudkyně přisedící

SZ – státní zástupce

T – tlumočnice

P1 – 1. osoba spojená s trestním řízením

P2 – 2. osoba spojená s trestním řízením

P3 – 3. osoba spojená s trestním řízením

P4 – 4. osoba spojená s trestním řízením

5.3.1 Analýza komunikační situace

V této případové studii se opět jedná o tlumočené hlavní líčení v trestním řízení, které se týká fyzického napadení. Hlavní líčení bylo po výslechu obžalovaného odročeno, neboť se k němu nedostavili předvolaní svědci a jisté dotčené osoby. Tentokrát je obžalovaný francouzské národnosti a jeho mateřským jazykem je francouzština. V České republice však již žije nějakou dobu a sám uvádí, že český jazyk částečně ovládá, nicméně ne na takové úrovni, aby se mohl účastnit soudního řízení bez tlumočnicka. Jeho věk ani vzdělání není známé, nicméně podle hlasu a vzezření jeho věk odhadujeme mezi 20–30 lety. Dalšími účastníky komunikační situace je předseda senátu, přisedící soudkyně, státní zástupce, obhájce obžalovaného a tlumočnice. Tlumočnice má vysokoškolské vzdělání a v oboru soudního tlumočení má dlouholetou praxi.

Před začátkem tlumočení při hlavním líčení je nutné, aby tlumočnice byla poučena o svých povinnostech poučena. To může soudce buď udělat na místě ústně, či před zahájením hlavního líčení tlumočnicki poučit písemnou formou. Po zahájení hlavního líčení se přistupuje ke čtení obžaloby, jejíž překlad je obžalovanému poskytnut před zahájením hlavního líčení. Z tohoto důvodu není nutné, aby čtení obžaloby bylo simultánně tlumočeno obžalovanému při jejím čtení v hlavním líčení, jak vidíme níže, kdy tlumočnice přerušuje projev státního zástupce. Tempo, kterým státní zástupce obžalobu čte, je pro simultánní tlumočení v podobě šušotáže příliš rychlé a tlumočnice na to upozorňuje. Za pozornost stojí, že tlumočnice svou činnost sama označuje jako *překlad*. Předseda senátu pak dává tlumočnicki pokyn, aby obžalovanému sdělila, k jakému úkonu v soudní síni dochází, neboli „co se v soudní síni děje“.

(157) Případová studie č. 3

S: Paní tlumočnice – ještě se zeptám, poučení vám bylo přiloženo, k tomu ...

T: Ano, ano

S: Takže nebudu to tady říkat, neboť poučena jste písemně. Takže dávám slovo státnímu zástupci.

SZ: (čte obžalobu)

T: Pardon, já se hlásím ... když se to bude dělat takhle jako simultánně, tak jen abych to stihla překládat

S: To nemusíte, protože obžalobu jsme mu překládali ve věznici

T: Dobře, dobře, protože jinak bych to právě nestihla

S: Ne, ne, to nemusíte, jenom mu to řekněte, že se to čte

K rychlosti projevu se dostáváme v hlavním líčení ještě jednou, a to hned na začátku výslechu obžalovaného, kdy předseda senátu přeruší poučování obžalovaného a obrací se na tlumočnici s tím, že v případě příliš rychlého tempa jeho řeči, mu tlumočnice má dát signál ke zpomalení. To dokazuje, že předseda senátu si je plně vědom přítomnosti tlumočnice jakožto dalšího účastníka situace a snaží se jí vytvořit takové podmínky, aby tlumočení bylo co nejefektivnější.

(158) Případová studie č. 3

S: Nyní tedy prosím, **at' se pán postaví** a jde tady k tomu pultíku, bude vyslechnut jako obžalovaný. Čili přistoupeno k výslechu obžalovaného (...), generále jako na čísle listu (...), předveden eskortou z výkonu vazby. Já – **kdybych mluvil moc rychle, tak mě upozorněte, ano?** Já tedy obžalovaného poučuji podle paragrafu 33, 95 odst. 2 a následujících TŘ o tom, že má právo se hájit všemi prostředky, kterými uzná sám za vhodné, a také o tom, že přiznání a účinná lítost jsou důležité polehčující okolnosti, ke kterým se přihlíží při výměře trestu a také o tom, že nemusí vypovídat

---

5.3.2 Kontrastivní strukturní analýza

Na foneticko-fonologické rovině lze konstatovat, že žádný z mluvčích nemá řečovou vadu, nicméně tempo řeči obžalovaného je poměrně vysoké a místy je spojeno s nedbalou výslovností až „drmoláním“, a to zejména v případech, kdy do výpovědi svědka vstupuje emoční prvek. Tím je značně ovlivněna srozumitelnost sdělení pro tlumočníka, čemuž se podrobněji věnujeme v podkapitole 5.3.3.5 této studie. Účastníci komunikační situace užívají formální jazyk, nicméně vyskytují se v něm i prvky mluveného jazyka. Ve francouzštině vidíme v záporu *ne pas* vynechání zápornky *ne*, typické právě pro mluvenou francouzštinu, v češtině se pak jedná zejména o hovorové koncovky u jmen a sloves, což je v mluvené češtině běžný jev. Tlumočnice se této tendenci nevymyká.

(159) Případová studie č. 3

O: J'ai bien pris la hache mais apart de m'approcher de (P1) pour lui demander de partir parce que ça faisait très un bon moment qu'il jouait au provocateur ..., je ne .... je ne l'ai pas plus menacé que ça

T: Protože on tedy chtěl, aby ten (P1) odešel, protože on byl už **rozčilenej**, a chtěl tedy za **každej** ... za **každej pád**, aby ten člověk, aby odešel (...)

---

(160) Případová studie č. 3

O: Et moi pendant 40 minutes je lui demandais de s'en aller il a pas voulu partir et il a fait comme que mettre du feu dans le bois pour monter le, la pression.

T: Zkrátka, když tam ten (P1) přišel, tak pořád tak, jak se říká, prostě nechtěl se hnout z místa, pořád pořád jako **votravoval** a on pořád mu říkal, ať už odejde, ať už odejde.

---

(161) Případová studie č. 3

S: Já se ještě zeptám, **jaký boty** jste, měl pán na sobě, pan obžalovaný?

T: Bon, alors quelles chaussures avez vous eu?

Pokud jde o gramatický aspekt převodu promluvy do francouzského jazyka, v této oblasti jsme všeobecně zaznamenali převod na adekvátní úrovni. K určitým negramatickým jevům

dochází, nicméně nikoli v takové míře, aby to posluchači bránilo v porozumění. Například správný převod níže uvedené ukázky by měl být *Et pourquoi vous vous êtes engueulés?* Jak již bylo uvedeno výše, morfologické chyby v tlumočeném komunikátu mohou být vést k negativnímu vnímání tlumočnicka ze strany obžalovaného. Další ukázka pak nicméně demonstruje, že tlumočnice je schopna na gramatické rovině reflexe a rektifikace. Syntax se opět vyznačuje vysokou mírou fragmentace z důvodu tlumočení.

(162) Případová studie č. 3

SZ: A kvůli čemu nadávali?

T: Et pourquoi **vous vous avez engueulés**?

---

(163) Případová studie č. 3

A: Já mám jednu. Při tom kopání, jestli by se k tomu ještě mohl vrátit

T: Bon, disons quand vous avez donné les coups de pied. Est- ce que **vous pouvez revenez- revenir** encore

---

Na lexikální rovině se opět setkáváme s právní terminologií, jejíž znalost je pro vykonávání profese soudního tlumočnicka nezbytným předpokladem.

(164) Případová studie č. 3

S: Takže soudkyně všechno, nyní pan státní zástupce:

T: (...) du **ministère public**

---

(165) Případová studie č. 3

S: a z ... jak jsme tady slyšeli od pana obhájce s **obžalobou** nebo jejím obsahem je seznámen.

T: En ce qui concerne l'**action publique** vous êtes au courant de, de, de la teneur du texte.

---

(166) Případová studie č. 3

T: Et vous êtes prêt a **déposer**?

O: Oui.

T: Porozuměl a je připraven **vypovídat**

Pro demonstraci adekvátního řešení z lexikálního hlediska uvádíme následující ukázkou, zejména o řešení spojení *máchat sekerou – agir avec la hache*.

(167) Případová studie č. 3

T: Bon, est-ce que vous êtes d'accord disons du point 2 ce qui est

S: že dále **napadl poškozené** (P1) a (P2)

T: C'était quand **vous avez attaqué** (P1)

S: Že **máchal sekerou** proti jejímu tělu

T: Que vous avez **agi avec la la la hache**

O: Non non, j'ai bien pris la hache pour lui demander de partir

S: a měl na ně křičet, že je zabije

T: Et que vous avez dit que vous allez les tuer

Níže vidíme, že tlumočnice pro převod výrazu *otravovat* sloveso *emmerder*, které má ve francouzštině jiné stylistické zabarvení – na rozdíl od českého výrazu se jedná o vulgarismus. Sám obžalovaný v následujících replikách užívá sloveso *énervé* či *embetter*.

(168) Případová studie č. 3

SZ: A jaksi tohleto, to **otravování** to bylo bezprostředně po tom eee konfliktu

T: **Il vous a emmerdé, il vous a emmerdé**

Při převodu sdělení z českého jazyka do francouzského se na začátku převáděného úseku poměrně často vyskytuje adverbium *bon* či *bon, alors*. Domníváme se, že to tlumočníci slouží jako jistý „odrazový bod“ před tím, než přejde k samotnému převodu sdělení. V českém jazyce by tomu mohl odpovídat výraz *takže*. Současně tak tlumočnice dává obžalovanému najevo, že se má soustředit, že bude následovat přetlumočené sdělení.

(169) Případová studie č. 3

SZ: Já bych se chtěl zeptat, co bylo příčinou toho, že chtěl, aby ten (P1) a ta (P4) z toho místa odešli. Proč?

T: **Bon**, pourquoi vous avez voulu que (P1) avec (P4) qu'ils quittent le champs comme on dit, qu'est-ce que...

---

(170) Případová studie č. 3

S: Já se ještě zeptám, jaký boty jste, měl pán na sobě, pan obžalovaný?

T: **Bon, alors** quelles chaussures avez vous eu?

5.3.3 Pragmaticko-interakční analýza

5.3.3.1 Analýza interakce

V porovnání s ostatními případovými studiemi je materiál k této případové studii nejméně obsažný (přepis asi 20 minut), nicméně pokud jde o analýzu interakce, pak se jedná o poměrně bohatý materiál. Poměrně často dochází k narušování komunikačního řetězce mluvčí → tlumočník → adresát. Do promluvy zapojují i další účastníci komunikační situace, někdy si mluvčí tzv. skáčou do řeči. V následujícím případě tlumočnicki přerušuje nejdříve advokát a poté státní zástupce. Tlumočnice tak automaticky přistupuje k šušotáži a obžalovanému tlumočí situaci promluvy státního zástupce. Následně do projevu tlumočnice vstupuje předseda senátu, tlumočnice simultánně tlumočí jeho promluvu, obžalovaný na to reaguje, nicméně předseda senátu pokládá otázku, kterou tlumočnice převeče. K převodu předchozí reakce obžalovaného však už nedochází.

(171) Případová studie č. 3

T: Alors, c'est pas vrai que vous avez donné un coup de pied a (P1)?

O: Si si, c'est vrai

T: Ano, je to pravda

O: mais je n'ai pas comme (P1) dit je n'ai pas pris un ou deux mètres du recul pour lui mettre le coup

T: Qu'est-ce que vous n'avez pas pris?

O: Je n'ai pas pris un ou deux mètres de recul pour lui mettre un coup de pied

T: Takhle, že tedy ho kopnul, ale jak se píše v té obžalobě,

S: Ano.

T: že vlastně se jako, že udělal dva kroky dozadu, aby jako měl sílu, a pak že ho kopnul, to ne, to popírá.

S: Takže eee tady se píše, že v případě (...)

T: **Oui, parce qu'il y a écrit**

A: (*vstupuje*)

SZ: (*vstupuje, rozčiluje se*)

S: **Takže teď tomu ... jinak pane doktore, nezasahujte do toho, jo? Do výsledku...**

T: (*šušotáž, nesrozumitelné*)

S: tady se ale nepíše, že by nějak odstoupil (...) tady se píše, že ho udeřil pěstí do obličeje a tak dále a když upadl na zem, tak ho kopl do hlavy

T: (...) Vous lui avez donné un coup de pied quand il était couché, vous l'avez, vous lui avez donné un coup de pied à la tête

O: Oui, oui, oui, mais

S: Je tedy pravdou, že jste ho udeřil do hlavy, když ležel na zemi?

O: Je veux bien donner un

T: Est-ce que c'est vrai que vous lui avais donné un coup de pied à la tête quand il était couché?

O: **D'après moi, tout ce que je sais ce que je lui en avais donné, après si c'était un, deux, trois je sais pas. Tout ce que je sais ce que je n'ai pas pris de recul pour mettre (...)**

T: **On říká, že neví vlastně, jestli ho nebo kam ho kopl nebo něco a tvrdí jenom, že se nevrátil jako ty asi tedy taky ty dva kroky, aby (...) to popírá**

V další ukázce se předseda obžalovaného dotazuje, zda souhlasí s bodem 2 obžaloby, a následně obsah tohoto bodu dvě vyjmenovává a tlumočnice jeho promluvu tlumočí. Obžalovaný vstupuje do promluvy předsedy senátu, reaguje bezprostředně, aniž by počkal, až předseda senátu a tlumočnice dohovoří. Důležitou roli zde hrají emoce, obžalovaného, potřeba se bránit vůči „nepravdě“. Tlumočnice ani předseda senátu však na jeho zásah do promluvy nereagují a k přetlumočení jeho odporujících poznámek dochází bezprostředně poté, co předseda senátu dohovoří.

(172) Případová studie č. 3

O: Tak to se stalo. Tak to je ten bod obžaloby 1 a já se teď zeptám k tomu bodu obžaloby 2.

T: Bon, alors c'était le point 1 et après le point deux

S: Když tedy ... eee měl ... jestli souhlasí s celým tím bodem obžaloby 2. To je to

T: Bon, est- ce que vous êtes d'accord disons du point 2 ce qui est

S: že dále napadl poškozené (P1) a (P2)

T: **C'était quand vous avez attaqué (P1)**

S: Že máchal sekerou proti jejímu tělu

T: **Que vous avez agi avec la la la hache**

O: **Non non, j'ai bien la hache pour lui demander de partir**

S: **a měl na ně křičet, že je zabije**

T: **Et que vous avez dit que vous allez les tuer**

O: **Non, non**

T: **Měl tedy, měl tedy, skutečně tu sekeru vzal do ruky**

O: J'ai bien pris la hache mais apart de m'approcher de (P1) pour lui demander de partir parce que ça faisait très un bon moment qu'il jouait au provocateur ..., je ne .... je ne l'ai pas plus menacé que ça

T: Protože on tedy chtěl, aby ten (P1) odešel, protože on byl už rozčilený, a chtěl tedy za každé ... za každé pád, aby ten člověk aby odešel (...)

V následující situaci dokonce obhájce předbíhá tlumočníci v přetlumočení – to je dáno pravděpodobně tím, že obžalovaný ukazuje na boty, které má na sobě, nebo tím, že obhájce ovládá francouzský jazyk.

(173) Případová studie č. 3

S: Já se ještě zeptám, jaký boty jste, měl pán na sobě, pan obžalovaný?

T: Bon, alors quelles chaussures avez vous eu?

O: **Celles-la.**

T: **Ordinaires (...)**

A: **Botasky**

T: **Takový botasky ňáký**

S: Čili botasky

Níže vidíme, že při převodu otázky ze strany státního zástupce řečník nemá jasně zpracovanou otázku, kterou formuluje až v průběhu interakce. Navíc nečeká, až tlumočnice jeho promluvu přetlumočí, ale pokračuje v promluvě. To způsobuje, že jak výchozí sdělení, tak poté i převod do cílového jsou do určité míry nekoherentní a část otázky není převedena do cílového jazyka.

(174) Případová studie č. 3

SZ: A jaksi tohleto, **to otravování to bylo bezprostředně po tom eee konfliktu**

T: **Il vous a emmerdé, il vous a emmerdé**

SZ: eee s panem (P1) nebo jaksi tooo eee ta jeho přítomnost ... jednalo se vůbec o přítomnost toho pana (P1) na eee

T: **C'était vraiment à cause de la présence**

SZ: v té bývalé pískovně? Ted' tomu nerozumím, abych se přiznal

T: **Parce que on ne comprend pas comment ça c'est passé. C'était vraiment la réaction au fait que alors (P1) est venu dans l'endroit de l'ancienne ...**

5.3.3.2 *Já versus on*

Předseda senátu se na obžalovaného systematicky obrací pomocí třetí osoby a oslovuje ho *pán* či *obžalovaný*. Tlumočnice se pak na obžalovaného obrací přímo užitím druhé osoby plurálu. V další ukázce pozorujeme, že předseda senátu se v podstatě obrací na tlumočnici a sděluje jí, co má obžalovaný dělat. Užívá k tomu rozkazovací částice *at'*, a obrací se na něj

tedy nepřímě. Předseda senátu své otázky rovněž na některých místech komentuje, je však těžké určit, komu (a jestli vůbec někomu) je tento komentář adresovaný.

---

(175) Případová studie č. 3

S: Nyní tedy prosím, **at' se pán postaví** a jde tady k tomu pultiku, bude vyslechnut jako obžalovaný. Čili přistoupeno k výslechu obžalovaného (...), generále jako na čísle listu (...), předveden eskortou z výkonu vazby. Já – kdybych mluvil moc rychle, tak mě upozorněte, ano? Já tedy obžalovaného poučuji podle paragrafu 33, 95 odst. 2 a následujících TŘ o tom, že má právo se hájit všemi prostředky, kterými uzná sám za vhodné, a také o tom, že přiznání a účinná lítost jsou důležité polehčující okolnosti, ke kterým se přihlíží při výměře trestu a také o tom, že nemusí vypovídat

T: (...) à la barre et on vous entend en tant qu'inculpé. (...). Alors maintenant j'informe l'inculpé selon (...) du code pénal, que vous avez, c'est votre droit de vous défendre avec tous les moyens que vous tenez bons et aussi vous savez que (...) et l'aveu bon alors ce sont des circonstances atténuantes ce qui après est pris en considération quand on donne la, quand on donne la peine, et aussi c'est votre droit de ne pas déposer si vous ne voulez pas. C'est votre droit.

---

(176) Případová studie č. 3

S: **Porozuměl tomu pán?**

T: Vous avez compris? Vous avez compris l'information?

O: Oui, oui.

T: Et vous êtes prêt a déposer?

O: Oui.

T: Porozuměl a je připraven vypovídat

---

(177) Případová studie č. 3

S: **Čili, zeptám se ho nejdříve: Souhlasí s tím, co je uvedeno v té obžalobě?**

T: Est- ce que vous êtes d'accord, vous etes d'accord ce qui est écrit dans ... dans cette action publique?

O: Oui, oui, dans la déposition, oui.

T: Souhlasí s tím, souhlasí s tím

---

(178) Případová studie č. 3

S: **Tak kdyby se nám pokusil tedy říci, s čím tedy nesouhlasí?**

T: Bon, alors, de quoi vous n'êtes pas d'accord dans le texte d'action pulique?

---

(179) Případová studie č. 3

S: Je tedy možné říci, že ho nekopl s rozběhem? Nebo já nevím, jak se už na to jinak zeptat.

ST: Alors on peut dire que vous lui n'avez pas donné un coup de pied disons en courant?

O: Non, non, voilà, je lui avais donné des coups de pied mais pas en courant

S: Čili je pravda, že ho kopl do hlavy.

Pouze v jednom případě se předseda senátu na obžalovaného obrací přímo. Pozorujeme, že došlo i k tomu, že se jakoby automaticky na obžalovaného obrací přímo, pak ale přichází oprava a opět užití třetí osoby singuláru.

(180) Případová studie č. 3

S: tady se ale nepíše, že by nějak odstoupil (...) tady se píše, že ho udeřil pěstí do obličeje a tak dále a když upadl na zem, tak ho kopl do hlavy

T: (...) Vous lui avez donné un coup de pied quand il était couché, vous l'avez, vous lui avez donné un coup de pied à la tête

O: Oui, oui, oui, mais

S: Je tedy pravdou, že jste ho udeřil do hlavy, když ležel na zemi?

O: Je veux bien donner un

T: Est-ce que c'est vrai que vous lui avais donné un coup de pied à la tête quand il était couché?

---

(181) Případová studie č. 3

S: Já se ještě zeptám, jaký boty jste, měl pán na sobě, pan obžalovaný?

T: Bon, alors quelles chaussures avez vous eu?

O: Celles-la.

T: Ordinaires

A: Botasky

T: Takový botasky náký

Ostatní justiční činitelé se na obžalovaného rovněž obracejí nepřímo.

(182) Případová studie č. 3

S: Hm, hm.... tak to je z mé strany tedy všechno. Chci se zeptat, jestli některá ze soudkyň přísedících má někdo dotaz. Takže je vidět, že jedna má soudkyně dotaz

T: (šušotáž)

SP: Já bych se chtěla zeptat, jestli ti lidé rozumí francouzsky. Nebo jak na ně volal, že je zabije? Jak oni poznali, že volá, že je zabije?

T: Est-ce que les gens .... Comment les gens ont disons compris, que vous avez dit que vous allez les tuer? Ils parlaient français?

O: Non.

T: Francouzsky nemluvili

---

(183) Případová studie č. 3

S: Takže soudkyně všechno, nyní pan státní zástupce:

T: (...) du ministère public

SZ: Já bych se chtěl zeptat, co bylo příčinou toho, že chtěl, aby ten (P1) a ta (P4) z toho místa odešli. Proč?

T: Bon, pourquoi vous avez voulu que (P1) avec (P4) qu'ils quittent le champs comme on dit, qu'est-ce que...

Tlumočnice se na obžalovaného obrací přímo, nicméně jeho výpověď poté převádí pomocí třetí osoby singuláru.

(184) Případová studie č. 3

O: D'après moi, tout ce que je sais ce que je lui en avais donné, après si c'était un, deux, trois je sais pas. Tout ce que je sais ce que je n'ai pas pris de recul pour mettre (...)

T: On říká, že neví vlastně, jestli ho nebo kam ho kopl nebo něco, a tvrdí jenom, že se nevrátil jako ty asi tedy taky ty dva kroky, aby (...) to popírá

Nicméně užití třetí osoby může být v některých případech matoucí a z převodu do cílového jazyka pak není jasné, co činil obžalovaný a co činila osoba související s trestním řízením. Tato nejasnost se pak projevuje tak, že státní zástupce pak pokládá otázku ohledně zpřesnění činnosti aktérů – kdo dělal co.

(185) Případová studie č. 3

O: Tout simplement parce que ça faisait près de 40 minutes que (P1) on va dire eee faisant de sorte que tout le monde s'énervé parce que lui, il est venu, il est arrivé au camp énervé et qu'il avait envie eee

T: (P1) alors

O: voilà, qu'il avait envie, qu'il était très énervé, qu'il avait envie de se défouler sur quelqu'un et ça est tombé sur moi.

T: (...)

O: Et moi pendant 40 minutes je lui demandais de s'en aller il a pas voulu partir et il a fait comme que mettre du feu dans le bois pour monter le, la pression

T: Zkrátka, když tam ten (P1) přišel, tak pořád tak, jak se říká, prostě nechtěl se hnout z místa, pořád pořád jako votravoval a on pořád mu říkal, ať už odejde, ať už odejde.

---

(186) Případová studie č. 3

SZ: A jaksi tohleto, to otravování to bylo bezprostředně po tom eee konfliktu

T: Il vous a emmerdé, il vous a emmerdé

SZ: eee s panem (P1) nebo jaksi tooo eee ta jeho přítomnost ... jednalo se vůbec o přítomnost toho pana (P1) na eee

T: C'était vraiment à cause de la présence

SZ: v té bývalé pískovně? Ted' tomu nerozumím, abych se přiznal

T: Parce qu'on ne comprend pas comment ça c'est passé. C'était vraiment la réaction au fait que alors (P1) est venu dans l'endroit de l'ancienne ...

O: Non, non. Il pouvait venir sauf que il pouvait venir sans être obligé d'être ennervé, et puis d'engueuler tout le monde, d'embêter tout le monde, parce que ça faisait déjà deux fois qu'il venait encore en voulant taper sur quelqu'un. Il avait déjà tapé sur quelqu'un et en plus la personne que j'ai agressée, sur qui il avait déjà tapé

T: Bon, alors, alors, il les a tapés alors?

O: Non, non, il a tapé personne, parce que il voulait se battre avec moi. Mais il était venu dans l'intention de se battre.

T: **On tam přišel v úmyslu, že se bude bít.**

SZ: **Kdo?**

T: **No ten (P1)**

O: **Oui, (P1)**

T: No, přišel vysloveně tam, že se chce se poprat, a nechtěl jako se prát s těma ostatníma, ale chtěl se vysloveně poprat tady s panem obviněným.

5.3.3.3 Otázky při výslechu obžalovaného

Jak bylo uvedeno výše, tazající se na obžalovaného obrací nepřímo (užívají třetí osobu singuláru). V následující ukázce pozorujeme, že předseda senátu v otázce používá negativní konstrukci. Pomocí negativní konstrukce tlumočnice otázku převádí do cílového jazyka. Tazající své otázky formulují určitým způsobem záměrně, tlumočnick by se proto měl snažit je převést pokud možno tak, aby co nejvěrněji odpovídaly původnímu sdělení (a tedy pokud má otázka negativní konstrukci, je třeba ji v převodu zachovat).

(187) Případová studie č. 3

S: Čili, zeptám se takhle ... není tedy pravdou, že by toho (P1) kopl?

T: Alors, c'est pas vrai que vous avez donné un coup de pied a (P1)?

O: Si si, c'est vrai

T: Ano, je to pravda

V následující ukázce je ilokuční záměr předsedy senátu znovu položit obžalovanému již dříve vyřčenou otázku. Tlumočnice i obžalovaný tento záměr pochopí.

(188) Případová studie č. 3

S: ne s rozběhem. No, tak to máme k tomu dále k tomu ... **Protože nebudu se ptát, jestli ho udeřil pěstí, když řekl, že s ostatním tedy souhlasí, že jo, takže já jsem se ptal, s čím nesouhlasí.**

T: **Bon, alors on va pas poser la question si c'était avec le poing parce que monsieur le président, il a posé la question de quoi vous n'êtes pas d'accord ce qui écrit dans l'action publique.**

O: **Ben, tout tout tout ce qui a été dit, oui, il a été comme (...)**

T: Se všim co tam je napsáno, tak to se stalo.

O: Tak to se stalo. Tak to je ten bod obžaloby 1 a já se teď zeptám k tomu bodu obžaloby 2.

Zajímavý je i následující případ, v němž se domníváme, že předseda senátu pouze opakuje, co již bylo řečeno a co bude součástí zápisu z hlavního líčení, přičemž tlumočnice jeho promluvu převádí do francouzského jazyka a interpretuje ji jako otázku obžalovanému. Ten danou skutečnost potvrzuje, tlumočnice však již tuto jeho potvrzující odpověď netlumočí.

(189) Případová studie č. 3

T: Bon, alors quelles chaussures avez vous eu?

O: Celles-là.

T: Ordinaires

A: Botasky

T: Takový botasky náký

S: Čili botasky

S: botasky

O: (...) sur l'arrestation, oui.

S: **Dobře, Takže měl na sobě tytéž boty, co má dnes na sobě dneska u hlavního líčení**

T: **Vous avez eu les mêmes...**

O: Oui, oui. J'ai eu exactement les mêmes

S: **Gumové no, s gumovou podešví tedy**

T: **C'est la semelle en caoutchouc**

O: Oui, oui, c'est ...

V jednom případě se dokonce tlumočnice obžalovaného dotazuje sama, i když pokud by tak neučinila, předseda senátu by pravděpodobně následně sám danou otázku položil. Nicméně k podobným případům by v praxi docházet podle našeho uvážení nemělo.

(190) Případová studie č. 3

T: (...) à la barre et on vous entend en tant qu'inculpé (...). Alors maintenant j'informe l'inculpé selon (...) du code pénal, que vous avez, c'est votre droit de vous défendre avec tous les moyens que vous tenez bons et aussi vous savez que (...) et l'aveu bon alors ce sont des circonstances atténuantes ce qui après est pris en considération quand on donne la, quand on donne la peine, et aussi c'est votre droit de ne pas déposer si vous ne voulez pas. C'est votre droit.

O: Si, si. Si, si. Je veux...

T: Et vous voulez?

S: Porozuměl tomu pán?

T: Vous avez compris? Vous avez compris l'information?

O: Oui, oui.

T: **Et vous êtes prêt à déposer?**

O: Oui.

T: Porozuměl a je připraven vypovídat

5.3.3.4 Doplnující otázky ze strany tlumočnicka vůči řečníkovi

Tlumočnice se na zpřesnění otázek, pokud jde o porozumění, obrací přímo na obžalovaného a předsedu senátu na to předem neupozorňuje.

(191) Případová studie č. 3

O: mais je n'ai pas comme (P1) dit je n'ai pas pris un ou deux mètres du recul pour lui mettre le coup

T: **Qu'est-ce que vous n'avez pas pris?**

O: Je n'ai pas pris un ou deux mètres de recul pour lui mettre un coup de pied

T: Takhle, že tedy ho kopnul, ale jak se píše v té obžalobě,

S: Ano.

T: že vlastně se jako, že udělal dva kroky dozadu, aby jako měl sílu, a pak že ho kopnul, to ne, to popírá.

---

(192) Případová studie č. 3

SZ: A kvůli čemu nadávali?

T: Et pourquoi vous vous avez engueulés?

O: Ben, en fait, c'est lui qui est arrivée déjà il en avait après moi je ne sais pourquoi moi après (...) au camp déjà il voulait se battre avec moi

T: No on jako ten (P1) když přišel, tak prostě mu ... jako nadával mu jako že je jako ... **Il l'a dit en tchèque alors?**

O: Oui, en fait, en fait il m'a dit dans dix minutes je reviens et on se bat, Il me l'a dit moitié en tchèque et moitié en anglais

T: On mluvil ten (P1) mluvil něco česky a něco anglicky. No, a nadával mu, že je jako to je jako sprostý slovo ve francouzštině ten *con*, jako blbec jako prostě, tak ho rozčílilo a potom říká; že tam byl jenom chvilku a potom se to převrátilo nějak. A on už potom měl, jak se říká (...) ho moc otravoval.

---

(193) Případová studie č. 3

O: Tout simplement parce que ça faisait près de 40 minutes que (P1) on va dire eee faisant de sorte que tout le monde s'énerve parce que lui, il est venu, il est arrivé au camp énervé et qu'il avait envie eee

T: (P1) alors?

O: voilà, qu'il avait envie, qu'il était très énervé, qu'il avait envie de se défouler sur quelqu'un et ça est tombé sur moi.

5.3.3.5 Rychlost a dlouhé úseky promluvy

Rychlost projevu řečníka je při tlumočení obecně velmi důležitým faktorem. To se potvrzuje i v této případové studii, kdy je rychlost projevu obžalovaného ještě spojena s tím, že ve své výpovědi nebere ohled na tlumočnicka v tom smyslu, že při projevu nedělá pauzy a nedává jí prostor, aby mohla část jeho projevu přetlumočit. Pokud jde o níže uvedené případy, domníváme se, že referenční funkce komunikátu, a tedy i komunikační cíl, byly splněny jen částečně, či dokonce vůbec. Konkrétně v následující ukázce odpověď obžalovaného na otázku předsedy senátu či státního zástupce sestává z několika vět, které mají poměrně vysokou obsahovou hustotu a pro tlumočnicka je všeobecně velmi náročné bez zápisu převést sdělení v jeho úplnosti. S vysokou rychlostí projevu a vysokou koncentrací obsahu jistě souvisí i emoční rozpoložení obžalovaného – ten se při vzpomínce na to, proč danou osobu související s trestním řízením napadl, při vysvětlování svého činu rozčilí. Tlumočnice se snaží mu do projevu vstoupit, nicméně bez výsledku. To pak zapříčiní, že jeho projev není adekvátně přetlumočen – jeho výpověď v cílovém jazyce je neúplná a nepřesná. V podstatě můžeme v níže uvedeném konkrétním případě hovořit o určitém druhu sumarizace, což tlumočnice naznačuje adverbium *zkrátka* na začátku převodu do cílového jazyka. Tato sémantická neúplnost (kterou adresát rozpozná i přesto, že nehovoří francouzsky, a to porovnáním délky sdělení v původním a cílovém jazyce) může u adresáta vyvolat pochyby o tom, že tlumočnicka skutečně převádí vše.

(194) Případová studie č. 3

SZ: Já bych se chtěl zeptat, co bylo příčinou toho, že chtěl, aby ten (P1) a ta (P4) z toho místa odešli. Proč?

T: Bon, pourquoi vous avez voulu que (P1) avec (P4) qu'ils quittent le champs comme on dit, qu'est-ce que...

O: **Tout simplement parce que ça faisait près de 40 minutes que (P1) on va dire eee faisant de sorte que tout le monde s'énerve parce que lui, il est venu, il est arrivé au camp énervé et qu'il avait envie eee**

T: (P1) alors

O: **voilà, qu'il avait envie, qu'il était très énervé, qu'il avait envie de se défouler sur quelqu'un et ça est tombé sur moi.**

T: (*snaží se vstoupit do projevu obžalovaného*)

O: **Et moi pendant 40 minutes je lui demandais de s'en aller, il a pas voulu partir et il a fait comme que mettre du feu dans le bois pour monter le, la pression.**

T: Zkrátka, když tam ten (P1) přišel, tak pořád tak jak se říká, prostě nechtěl se hnout z místa, pořád pořád jako votravoval a on pořád mu říkal, at' už odejde, at' už odejde.

Níže vidíme, že první část odpovědi obžalovaného do cílového jazyka převedena nebyla.

(195) Případová studie č. 3

O: Non, non. Il pouvait venir sauf que il pouvait venir sans être obligé d'être ennervé, et puis d'engueuler tout le monde, d'embetter tout le monde, parce que ça faisait déjà deux fois qu'il venait encore en voulant taper sur quelqu'un. Il avait déjà tapé sur quelqu'un et en plus la personne que j'ai agressée sur qui il avait déjà tapé

T: Bon, alors, alors, il les a tapés alors?

O: Non, non, il a tapé personne, parce que il voulait se battre avec moi. Mais il était venu dans l'intention de se battre.

T: On tam přišel v úmyslu, že se bude bít.

SZ: Kdo?

T: No ten (P1)

O: Oui, (P1)

T: No, přišel vysloveně tam, že se chce se poprat, a nechtěl jako se prát s těma ostatníma, ale chtěl se vysloveně poprat tady s panem obviněným.

K významnému významovému posunu došlo s nejvyšší pravděpodobností z důvodu rychlosti promluvy řečníka a obsahové nahuštěnosti, což pravděpodobně vedlo k neporozumění ze strany tlumočnice. Komunikační kontext je následující: předseda senátu se obžalovaného dotazuje, zda souhlasí s bodem obžaloby 2. Obžalovaný uvádí, že s částí souhlasí, ale s částí nikoli – uvádí, že se *k nim nepřiblížil a nevyhrožoval jim*. To je podle něj v obžalobě přidáno. Tlumočnice však převádí úplný opak. Takto převedená výpověď obžalovaného deformuje jeho původní sdělení.

(200) Případová studie č. 3

S: Když tedy ... eee měl ... jestli souhlasí s celým tím bodem obžaloby 2. To je to

T: Bon, est- ce que vous êtes d'accord disons du point 2 ce qui est

S: že dále napadl poškozené (P1) a (P2)

T: C'était quand vous avez attaqué (P1)

S: Že máchal sekerou proti jejímu tělu

T: Que vous avez agi avec la la la hache

O: Non non, j'ai bien la hache pour lui demander de partir

S: a měl na ně křičet, že je zabije

T: Et que vous avez dit que vous allez les tuer

O: Non, non

T: Měl tedy, měl tedy skutečně tu sekeru vzal do ruky

O: J'ai bien pris la hache mais apart de m'approcher de (P1) pour lui demander de partir parce que ça faisait très un bon moment qu'il jouait au provocateur ..., je ne .... je ne l'ai pas plus menacé que ça

T: Protože on tedy chtěl, aby ten (P1) odešel, protože on byl už rozčilenej, a chtěl tedy za každé ... za každé pád, aby ten člověk aby odešel (...)

S: Dobře, ale tedy potvrdil to, co je napsáno v té obžalobě, jo?

T: Vous avez confirmé ce qui est écrit dans l'action publique?

S: V tom bodu dvě

T: Dans le point deux

O: Oui, mais

T: Vous etes d'accord.

O: Non, non, ce que j'ai dit, ce que j'ai bien pris la hache, sur ça il n'y a pas de problème,

T: On říká: vzal jsem skutečně tu sekeru

O: mais en partant de sa copine on rajoute que je les ai menacés, que je me suis approché d'elle en la menaçant, que ...

T: No a k nim se tedy skutečně jako přiblížil tedy k tomu (P1) a ještě k té jeho přítelkyni, a že se k nim přiblížil s tou sekerou jako a že chtěl, aby, jak se říká, aby vypadli

S: Hm, hm.... tak to je z mé strany tedy všechno. Chci se zeptat, jestli některá ze soudkyň přisedících má někdo dotaz. Takže je vidět, že jedna má soudkyně dotaz

---

Podobné důvody vedly i k neporozumění v další části. Zde zřejmě tlumočnice při porozumění zaměnila francouzský výraz *au camp* s výrazem *con*, což při převodu vedlo k významovému posunu, který pak ovlivňuje i zbytek sdělení, jehož převod neodpovídá originálu. Z hlediska Griceových maxim zde došlo k porušení maximy kvality.

(201) Případová studie č. 3

SZ: A kvůli čemu nadávali?

T: Et pourquoi vous vous avez engueulés?

O: **Ben, en fait, c'est lui qui est arrivée déjà il en avait après moi je ne sais pourquoi moi après (...) au camp déjà il voulait se battre avec moi**

T: No on jako ten (P1) když přišel, tak prostě mu ... jako nadával mu jako že je jako ... Il l'a dit en tchèque alors?

O: **Oui, en fait, en fait il m'a dit dans dix minutes je reviens et on se bat, Il me l'ai dit moitié en tchèque et moitié en anglais**

T: **On mluvil ten (P1) mluvil něco česky a něco anglicky. No, a nadával mu, že je jako to je jako sprostý slovo ve francouzštině ten con, jako blbec jako prostě, tak ho rozčílilo a potom říká, že tam byl jenom chvilku a potom se to převrátilo nějak. A on už potom měl, jak se říká (...) ho moc otravoval.**

V následující ukázce vidíme, že komunikační funkce v podstatě splněna nebyla. Předseda senátu uvádí, že kop, který obžalovaný předvádí, není intenzivní. Na to obžalovaný reaguje

tak, že samozřejmě v momentě, kdy došlo ke skutku, z kterého je obžalován, byl rozčilený, a že tedy kopal s větší intenzitou, ale že na místě, tedy v soudní síni, nebude s takovou intenzitou kopat do ohrádky, která má představovat osobu, do níž obžalovaný kopal. To v převodu do cílového jazyka vůbec nezazní. Dále navíc tlumočnice neznámo proč intenzifikuje sdělení obžalovaného (*strašně*).

(202) Případová studie č. 3

O: Comme ça, oui, je lui ai mis les coups de pied comme ça ... je veux dire j'ai pas

T: Že ho kopnul dozadu

S: Čili obžalovaný předvádí kop, že jo, z toho jak to předvádí, alespoň jak to tady předvádí, tak nejde o žádný intenzivní kop, tedy, no, to co ukazuje

T: Bon, alors, selon ce que vous avez montré, ce n'est pas de coups de pied intensifs

O: **Non, fin, je ne veux pas les mettre avec violence parce que sur le moment oui, j'étais énervé, donc oui, je (...) mis avec de la violence, mais bon, alors là je vais pas, je vais pas taper (...)**

T: **On byl rozčilený, rozčilený**

S: No, on to říkal na začátku, tady se na to nějak jakoby pozapomnělo, proč ho kopl, tak on řekl, protože byl, vy jste mi to překládala, protože byl rozčilený. Já si to pamatuju

T: Vous lui avez donné les coups de pied

O: En étant énervé oui

T: Vous étiez énervé...

O: Oui oui, d'accord.

T: Ano, strašně

O: Oui, oui.

A: No, tak všechno.

5.3.4 Shrnutí

Na závěr této případové studie uvedeme krátké shrnutí těch nejčastějších a nejvýraznějších jevů, které se v ní vyskytují a které byly zkoumány.

Z lexikálního hlediska můžeme konstatovat, že převod právní terminologie do cílového jazyka je adekvátní, a to vesměs platí i pro rovinu morfologickou. Tlumočnice sdělení obžalovaného převádí pomocí třetí osoby singuláru a justiční činitelé se na obžalovaného ve většině případů obrací nepřímo. To může snižovat orientaci v komunikátu a způsobit nejasnosti v tom, zdali třetí osoba singuláru při převodu do cílového jazyka představuje obžalovaného či jinou osobu spojenou s trestním řízením. Tlumočnice předsedu senátu na své doplňující otázky vůči obžalovanému neupozorňuje, což odporuje obecně

uznávaným postupům při tlumočení u soudu. Komunikační řetězec mluvčí → tlumočník → adresát je často narušován ze strany ostatních justičních činitelů (např. obhájce či státního zástupce) a dochází k přerušení projevu tlumočnice či mluvčího. Podobně jako v předchozí studii je tlumočnice jakožto účastnice interakce méně výrazná – například nepřeruší obžalovaného v jeho projevu, či se v tomto ohledu neobráť na předsedu senátu. Naopak pokud je řečníkem předseda senátu, tlumočnice ho na vysokou rychlost jeho projevu upozorní.

Za nejdůležitější jev v této případové studii, který ovlivňuje výsledný převod do cílového jazyka, a to jak z hlediska míry vynechaných informací, tak i z hlediska jejich sémantické správnosti, považujeme tempo řeči mluvčího a délka tlumočených úseků. Při tlumočeném jednání u soudu je pro adekvátní převod zásadní, aby mluvčí uzpůsobil tempo a délku svého projevu skutečnosti, že jeho projev bude tlumočený. Toto neuzpůsobení pak s největší pravděpodobností vede k tomu, že při převodu dochází k významovým posunům, sémantickým nepřesnostem a vynechávkám. Strategie tlumočnice je tedy převádět alespoň hlavní myšlenku daného sdělení či sdělení sumarizovat.

Závěr

V této práci jsme se pokusili nastínit a přiblížit soudní tlumočení v České republice, konkrétně při hlavním líčení, z hlediska komunikačního procesu. Z případových studií vypracovaných na základě analýzy přepisů autentických nahrávek vyplývá, že soudní tlumočení hlavního líčení v trestním řízení se vyznačuje jak rysy, které jsou pro všechna hlavní líčení společné, tak i aspekty specifickými pro jednotlivé komunikační události.

Pro adekvátní převod je v první řadě nutná znalost jazyků, z a do kterých tlumočníci tlumočí. Při převodu sice dochází k občasným morfologickým chybám, nicméně tyto nedostatky ve většině případů nebrání ve správném porozumění sdělení adresátem. Mohou však mít nepříznivý vliv na to, jak obžalovaný tlumočnicka vnímá, pokud jde o jeho spolehlivost, důvěryhodnost a odbornou způsobilost. Důležitý je i terminologický základ, o který se každý tlumočník v tomto oboru musí opřít. Znalost lexikálních ekvivalentů právní terminologie, ale i právní problematiky jako takové, úkonů v trestním řízení a jeho průběh, je pro výkon této profese naprosto zásadní. Z analýzy v případových studiích soudíme, že tlumočníci právní terminologii užívanou v průběhu hlavních líčení ovládají a promluvu mluvčího v tomto ohledu převádějí adekvátně. Na lexikální rovině je rovněž klíčový přesný převod vlastních jmen, přičemž se domníváme, že velkou roli v tomto ohledu může hrát příprava tlumočnicka před soudním jednáním. Na rovině lexikální i syntaktické se při převodu objevují interference z výchozího jazyka (ať už je jím angličtina či čeština), což v případě syntaxe přisuzujeme nutnosti anticipace a fragmentaci projevu.

Fragmentace projevu z důvodu tlumočení je rovněž jednou z charakteristik tohoto typu komunikace. Mluvčí buď sám fragmentuje projev pomocí pauz tak, aby tlumočnick mohl daný úsek převést, nebo ho tlumočnick v projevu přeruší a začne projev převádět, přičemž mluvčí zpravidla ve svém projevu ustane. Pokud však tlumočnick nepřistoupí k tomu, že řečníka přeruší či nezačne tlumočit simultánně s jeho projevem, může dojít k tomu, že daný úsek je moc dlouhý na to, aby došlo k adekvátnímu převodu. Z tohoto důvodu je velmi důležité, aby si řečníci uvědomovali, že jejich projev je tlumočený, a brali na tuto skutečnost ohled. To lze zajistit různými způsoby, například by bylo možné je o této skutečnosti ještě před začátkem hlavního líčení poučit.

Jedním ze společných rysů je i forma, v jaké k tlumočení dochází – pokud obžalovaný není dotazován nebo nevypovídá, probíhá tlumočení formou šušotáže. V opačném případě pak jde o tlumočení bez zápisu, kdy jsou tlumočeny krátké významové celky – často dochází k rozdělení větných celků a tedy k výše zmiňované fragmentaci promluvy, zvláště pokud jde

o výpověď obžalovaného. Tato forma soudního tlumočení má zvláštní podobu, neboť nelze říci, že by probíhalo vždy konsekutivně. Často dochází k tomu, že tlumočnický tlumočí promluvu simultánně s promluvou řečníka s určitým časovým posuvem. Promluvy řečníka a tlumočnicka se tedy vzájemně překrývají. Domníváme se, že tlumočnicka k tomu vede snaha o co největší přesnost a minimální míru vynechávek. Vždy je sice možné položit řečníkovi doplňující otázku, to však proces soudního jednání natahuje a zdržuje, zvláště když by tlumočnick měl na tuto skutečnost podle všeobecně uznávaných postupů tlumočení u soudu upozorňovat předsedu senátu.

Další společnou charakteristikou je problematika oslovování obžalovaného a převod jeho promluvy z hlediska užití osob (ať už první osoby singuláru, třetí osoby singuláru či druhé osoby plurálu). Nutnost řešit tento jev je společný pro všechny komunikační události v podobě tlumočených hlavních líčení, což potvrzují i případové studie v této práci. Nicméně tlumočníci a koneckonců i další účastníci komunikační situace ze strany justičních činitelů (předseda senátu, státní zástupce či obhájce) k němu přistupují odlišně. V tomto případě by se všichni účastníci komunikační situace měli držet všeobecně zavedených standardů, čímž je přímé oslovování obžalovaného, a při převodu promluvy obžalovaného by tlumočnick měl užívat první osobu singuláru. Tím by se předešlo případným nejasnostem a v průběhu celé tlumočené interakce by byla zaručena jednotnost přístupu.

Z případových studií rovněž vyplývá, že v takovýchto tlumočených hlavních líčeních dochází i k situacím, kdy se tlumočnick potřebuje mluvčího dotázat na doplňující informaci k jeho sdělení, a to například proto, že neporozuměl či nepochopil dané sdělení, neslyšel ho či nezná kontext skutečnosti, o které mluvčí hovoří. V tomto ohledu se přikláníme k tomu, že by tlumočnick měl vždy, když k takové situaci dojde, upozornit předsedu senátu na to, že si potřebuje s mluvčím sdělované skutečnosti upřesnit. Tak se zajistí, že předseda senátu bude vždy vědět, o čem probíhá komunikace mezi řečníkem (v našem případě obžalovaným) a tlumočnickem.

V případových studiích jsme se rovněž zabývali i otázkami interakce. Tlumočnick v ní vystupuje jako plnohodnotný účastník komunikační situace, a nikoli pouze jako „mechanický převaděč“ výchozího jazyka do jazyka cílového. Pozorovali jsme situace, kdy se na něj jednotliví účastníci komunikační situace obracejí, kdy se tlumočnick sám za sebe vyjadřuje k tlumočeným skutečnostem a žádá předsedu senátu, aby hovořil pomaleji a podobně. Tato míra zapojování se tlumočnicka do interakce jakožto plnohodnotného účastníka (tzv. sám za sebe) se v případových studiích liší – odvíjí se tedy od tlumočnicka (od jeho povahy, návyků,

zkušeností apod.). Jeho role v interakci sahá i za komunikační rámec – například upravuje obžalovanému mikrofon, přisouvá mu židli. Ukazuje se, že má jistý vliv i na střídání řečníků v interakci (tzv. turn-taking). Struktura interakce jako takové může mít různou povahu – vedle dlouhého monologu ze strany obžalovaného, kdy téměř vůbec nedochází k přerušení komunikačního řetězce v podobě mluvčí (obžalovaný) → tlumočník → adresát (předseda senátu/obhájce/státní zástupce), existují i případy, kdy do interakce vstupuje více účastníků komunikační situace najednou.

Vedle společných rysů s sebou každé tlumočení hlavního líčení na druhé straně nese i svá specifika a je svým způsobem jedinečné. Tlumočníci se tedy neustále musejí vyrovnávat s novými skutečnostmi a hledat pro ně adekvátní řešení. Liší se problematika trestných činů, které jsou páchané (jen pro ukázkou z konkrétních případových studií – finanční podvody, držení či výroba omamných látek, otázky ublížení na zdraví), ale různá je i národnost a přízvuk obžalovaných či osob, kvůli kterým byl tlumočník předvolán, jejich vzdělání, znalosti, zkušenosti a tak dále. To vše ovlivňuje situační kontext tlumočené interakce, a tedy i její průběh. Například rychlost projevu řečníka a délka jeho sdělení značně ovlivňují kvalitu tlumočení a následně i splnění komunikační funkce. Nabízí se zde otázka, jak tento problém řešit. Řečníci všeobecně, a tedy jak obžalovaní, tak i justiční činitelé, by si měli plně uvědomovat, že jejich promluva je tlumočená, a za účelem dosažení co možná nejvyšší kvality tlumočení je třeba tuto skutečnost zohlednit. To znamená především uzpůsobit rychlost svého projevu tak, aby byla pro tlumočníka adekvátní, a dělat dostatečné množství pauz, které odpovídají obsahové náročnosti, a zajišťují tak přiměřenou délku významových celků, které jsou tlumočeny po jednotlivých úsecích. Pro zajištění adekvátního převodu nelze opomenout ani dostatečnou přípravu tlumočníka na dané jednání, a to konkrétně pokud jde například o převod vlastních jmen či uvedení do kontextu daného řízení jako takového.

Vidíme, že komunikační proces při tlumočení u soudu je velmi komplexní a tlumočníci musejí vyhovět mnoha požadavkům specifickým právě pro tuto oblast tlumočení. Jedná se zejména o sémantickou přesnost a úplnost, znalost právní terminologie a případu jako takového a o dodržování stanovených postupů (například převádění výpovědi obžalovaného v první osobě singuláru). Nesmíme zapomínat, že soudní tlumočníci jsou často vystaveni různé míře stresu a musejí „jednat“ okamžitě – na tyto skutečnosti je nutné brát při zkoumání jejich činnosti ohled.

Tato studie má za cíl poukázat na typické aspekty komunikačního procesu tlumočení u soudu, a přinést tak užitečné informace a poznatky jak tlumočnickům, tak i studentům či

badatelům v této oblasti na jedné straně, tak i justičním činitelům na straně druhé. Je však nezbytné mít na paměti, že poznatky, ke kterým jsme v případových studiích došli, mají omezenou výpovědní hodnotu a není možné je uplatnit na celou oblast tlumočení u soudu v České republice. Týkají se pouze tří případových studií (a tedy pouze tří různých tlumočnicků), omezují se na dvě jazykové kombinace (čeština-angličtina, čeština-francouzština) a zabývají se výhradně tlumočením hlavních líčení. Podobné případové studie, které by jistě přispěly k hlubším poznatkům v oblasti soudního tlumočení, by bylo možné vést i pro jiné jazykové kombinace, a to jak pokud jde o tlumočení při hlavním líčení, tak i o jiné komunikační situace (například tlumočení u policie, tlumočení na svatbách apod.).

Bibliografie

ANGELELLI, Claudia. 2004. *Revisiting the interpreter's role: a study of conference, court, and medical interpreters in Canada, Mexico and the United States*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

BERK-SELIGSON, Susan. 1990/2002. *The Bilingual Courtroom. Court Interpreters in the Judicial Process* [online]. Chicago: University of Chicago. [cit. 2012-12-02]. Dostupné z: <http://books.google.cz/books?id=R2z2D8h4clC&printsec=frontcover&hl=cs#v=onepage&q&f=true>.

CÍSLEROVÁ, Eva. 2011. *Tlumočené interakce na filmových festivalech v České republice aneb biograf a tlumočení*. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Dizertační práce. Vedoucí práce Ivana Čeňková.

COLIN, Joan, MORRIS Ruth. 1996. *Interpreters and the Legal Process*. Winchester: Waterside Press.

ČEŇKOVÁ, Ivana. 2008. *Úvod do teorie tlumočení*. Praha: Česká komora tlumočnicků do znakového jazyka.

ČERMÁK, František. 2007. *Jazyk a jazykověda*. Praha: Karolinum.

DOUŠOVÁ, Lucie. 2012. *Současný stav soudního tlumočení v České republice*. Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Zuzana Jettmarová.

EDWARDS, Alicia Betsy. 1995. *The Practice of Court Interpreting*. Amsterdam: John Benjamins.

FENTON, Sabine. 1997. The Role of the Interpreter in the Adversarial Courtroom. In *The Critical Link: Interpreters in the Community: Selected Papers from the First International Conference on Interpreting in Legal, Health, and Social Service Settings (Geneva Park,*

Canada, June 1-4, 1995), S. CARR, R. ROBERTS, A. DUFOUR and D. STEYN (eds), 29-34. Amsterdam: John Benjamins.

FOWLER, Yvonne. 1997. The Courtroom Interpreter. Paragon and Intruder? In *The Critical Link: Interpreters in the Community: Selected Papers from the First International Conference on Interpreting in Legal, Health, and Social Service Settings (Geneva Park, Canada, June 1-4, 1995)*, S. CARR, R. ROBERTS, A. DUFOUR and D. STEYN (eds), 191-200. Amsterdam: John Benjamins.

GORGOLOVÁ, Eva a spol. 2009. *Soudní tlumočení v teorii a v praxi*. Praha: Prospektrum.

GORGOLOVÁ, Eva. ŠPRCOVÁ, Ilona. 2010. Vývoj právní úpravy týkající se soudních tlumočnicků, resp. překladatelů. *Soudní tlumočnick* (2): 7-12.

HALE, Sandra Beatriz. 2004. *The Discourse of Court Interpreting*. Amsterdam: John Benjamins.

HALE, Sandra. 2006. Themes and methodological issues in court interpreting research. In *Taking stock: research and methodology in community interpreting* [online], Erik HERTOOG & B. v. d. VEER (eds), 205–228. Antwerp: Hoger Instituut voor Vertalers & Tolken, Hogeschool Antwerpen. [cit 2011-12-10]. Dostupné z: <http://www.lans-tts.be/img/NS5/hale.PDF>.

HALE, Sandra. 2008. Controversies over the Role of the Court Interpreter. In *Crossing Borders in Community interpreting*, Carmen VALERO-GARCÉS and Anne MARTIN (eds), 99–121. Amsterdam: John Benjamins.

HALE, Sandra. 1997. The Interpreter on Trial. Pragmatics in Court Interpreting. In *The Critical Link: Interpreters in the Community: Selected Papers from the First International Conference on Interpreting in Legal, Health, and Social Service Settings (Geneva Park, Canada, June 1-4, 1995)*, S. CARR, R. ROBERTS, A. DUFOUR and D. STEYN (eds), 201-211. Amsterdam: John Benjamins.

CHESTERMAN, Andrew. 1998. Description, Explanation, Prediction: A Response to Gideon Toury and Theo Hermans. *Current Issues in Language & Society* 5 (1&2) [online]. [cit. 5.3.2013]. Dostupné z: http://isg.urv.es/library/papers/chesterman_norms.pdf.

CHLÁDKOVÁ, Kateřina. 2011. *Tlumočník v trestním řízení* [online]. Bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita. Vedoucí práce Marek Fryšták. [cit. 3.1.2013]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/325613/pravf_b/.

JACOBSEN, Bente. 2009. The Community Interpreter: A Question of Role. *Hermes* (42): 155–166 [online]. [cit. 12.1.2013]. Dostupné z: https://pure.au.dk/portal/files/9692/Hermes-42-8-jacobsen_net.pdf.

JIRSA, Jaromír a kol. 2006. *Stručný soudní průvodce, orientační příručka pro veřejnost*. Praha: Havlíček Brain Team.

KINNUNEN, Tuija. 2010. Agency, Activity and Court Interpreting. In *Translator's Agency*, Tuija KINNUNEN & Kaisa KOSKINEN (eds), 126-164. Tampere: Tampere University Press.

LEVÝ, Jiří. 1998. *Umění překladu*. Praha: Ivo Železný.

MASON, Marianne. 2008. *Courtroom Interpreting* [online]. Lanham: University Press of America. [cit. 2.10.2012]. Dostupné z: http://books.google.cz/books?id=Pni1c40EdeYC&printsec=frontcover&dq=marianne+mason+courtroom+interpreting&source=bl&ots=DCC3USXI02&sig=tK_--WOITgNBSIZEaeEz0dsMFto&hl=cs&sa=X&ei=KvZzUKr1AaKH4gSJz4CYCQ&ved=0CDAQ6AEwAA#v=onepage&q=marianne%20mason%20courtroom%20interpreting&f=false.

MIKKELSON, Holly. 2008. Evolving Views of the Court Interpreter's Role. Between Scylla and Charybdis. In *Crossing Borders in Community interpreting*, Carmen VALERO-GARCÉS and Anne MARTIN (eds), 81-97. Amsterdam: John Benjamins.

MIKKELSON, Holly. 1998. Towards a Redefinition of the Role of the Court Interpreter [online]. *Interpreting* 3 (1). [cit. 12.11.2012]. Dostupné z: http://works.bepress.com/holly_mikkelson/17/.

MORRIS, Ruth. 1995. Moral Dilemmas of Court Interpreting [online]. *The Translator* 1 (1): 25-46. [cit. 12.11.2012]. Dostupné z: <http://www.ruth-morris.info/wp-content/uploads/2010/03/Moral-Dilemmas.pdf>.

NORD, Christiane. 1991. *Text Analysis in Translation*. Amsterdam: Rodopi.

NORD, Christiane. 1997. *Translation as a Purposeful Activity: Functionalist Approach Explained*. Manchester: St. Jerome Publishing.

PIVOŇKOVÁ, Kateřina. 2011. Sjednání podmínek pro jmenování soudními tlumočníky a další novinky. *Soudní tlumočník* (2) [online]. [cit. 20.9.2012]. Dostupné z: <http://www.kstcr.cz/attachments/prilohy-obecne/priloha/st-0211-14-web.pdf>.

PÖCHHACKER, Franz. 2004. *Introducing Interpreting Studies*. London: Routledge, 2004.

PÖCHHACKER, Franz. SHLESINGER, Miriam. 2010. *Doing Justice to Court Interpreting*. Amsterdam: John Benjamins.

POPOVIČ, Anton. 1975. *Téoria uměleckého prekladu*. Bratislava: Tatran.

POSPÍŠIL, Michael. 2012. *Videokonference v justici* [online]. Přednáška na Konferenci soudních tlumočnicků ve dnech 2.–4.2.2012. [cit. 7.12.2012]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=AZHqKI8-6jY&feature=BFa&list=PL87FA9373E66C89D9>.

ROBERTS, Roda P. 1997. Community Interpreting Today and Tomorrow. In *The Critical Link: Interpreters in the Community: Selected Papers from the First International Conference on Interpreting in Legal, Health, and Social Service Settings (Geneva Park, Canada, June 1-*

4, 1995), S. CARR, R. ROBERTS, A. DUFOUR and D. STEYN, 7-34. Amsterdam: John Benjamins.

SOJÁKOVÁ, Jana. 2012. *Postavení soudního tlumočníka v České republice (teoreticko-empirická studie)*. Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Ivana Čeňková.

SPOUSTOVÁ, Petra. 2007/2008. *Právo na spravedlivý proces* [online]. Diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita. Vedoucí práce Věra Kalvodová. [cit. 5.10.2012]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/107765/pravf_m/DP_Pravo_na_spravedlivy_proces.pdf.

ŠKOLNÁ, Andrea. 2009. *Sociální aspekty koktavosti z pohledu dítěte, dospělého a jejich okolí* [online]. Bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita. Vedoucí práce Barbora Bočková. [cit. 18.3.2013]. Dostupné z: is.muni.cz/th/209572/pedf_b/Bakalarska_prace_Andrea_Skolna.doc.

TOURY, Gideon. 1995. *Descriptive Translation Studies and Beyond*. Amsterdam: John Benjamins.

VOJNAROVÁ, Alena. 2012. *Remote Court Interpreting* [online]. Diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita. Vedoucí práce Jarmila Fictumová. [cit. 3.1.2013]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/362798/ff_m/.

WADENSJÖ, Cecilia. 1998. *Interpreting as Interaction*. New York: Addison Wesley Longman Limited.

Webové stránky

[1] *The Critical Link International*. [online]. [cit. 1.12.2012]. Dostupné z: <http://criticallink.org/>.

[2] *Aequitas. Access to Justice Across Language and Culture in the EU*. [online]. [cit. 3.12.2012]. Dostupné z: <http://www.agisproject.com/>.

- [3] *EULITA. The function of a “court interpreter and/or translator” in the Federal Republic of Germany – preconditions, qualifications, compensations and legal basis.* [online]. [cit. 29.9.2012]. Dostupné z: <http://www.eulita.eu/function-court-interpreter-andor-translator-in-Germany>.
- [4] *EULITA. Code of Ethics.* [online]. [cit. 11.1.2013]. Dostupné z: <http://www.eulita.eu/code-ethics>.
- [5] *European Justice. Vyhledání soudního překladatele či tlumočníka – Francie.* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_find_a_legal_translator_or_an_interpreter-116-cs.do.
- [6] *Justice. Ministerstvo spravedlnosti České republiky. Organizační řád.* [online]. [cit. 11.12.2012]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/ms/ms.aspx?j=33&o=23&k=5840&d=184430>.
- [7] *Komora soudních tlumočnicků ČR.* [online]. [cit. 23.9.2012]. Dostupné z: <http://www.kstcr.cz/zajemce-o-clenstvi>.
- [8] *Komora soudních tlumočnicků ČR. Věcný záměr zákona o zapsaných tlumočnících a překladatelích.* [online]. [cit. 15.11.2012]. Dostupné z: <http://www.kstcr.cz/legislativa/platna-legislativa>.
- [9] *Justice. Ministerstvo spravedlnosti České republiky. Evidence znalců a tlumočnicků.* [online]. [cit. 11.12.2012]. Dostupné z: [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$\\$SearchForm?OpenForm&Seq=1#_RefreshKW_select_5](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$$SearchForm?OpenForm&Seq=1#_RefreshKW_select_5).
- [10] *Ministerstvo vnitra České republiky. Zpráva o migraci a integraci za rok 2011 – tabulková část.* [online]. [cit. 20.11.2012]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/azyl-migrace-a-integrace.aspx>.

[11] *Ministerstvo spravedlnosti. Zákon o soudních znalcích a soudních tlumočnících - věcný záměr nové právní úpravy.* [online]. [cit 15.11.2012]. Dostupné z: <http://194.213.41.20/justice/ms.nsf/Dokumenty/3AD848252971A7B6C1256CAD004F5AF0>.

[12] *International Court of Justice. Information.* [online]. [cit. 3.11.2012]. Dostupné z: <http://www.icj-cij.org/information/index.php?p1=7&p2=3&p3=1>.

[13] *Court of Justice of the European Union.* [online]. [cit. 2.10.2012]. Dostupné z: <http://aiic.net/page/6248> 3.11.2012.

[14] *Česká advokátní komora. Advokátní taláry.* [online]. [cit. 2.11.2012]. Dostupné z: <http://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=5929>.

Právní předpisy

Exekuční řád (zákon č. 120/2001 Sb., ze dne 28. února 2001, o soudních exekutorech a exekuční činnosti, ve znění pozdějších předpisů)

Listina základních práv a svobod

Mezinárodní pakt o občanských a politických právech

Občanský soudní řád (Zákon č. 99/1963 Sb., ze dne 4. prosince 1963, ve znění pozdějších předpisů)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU ze dne 20. října 2010 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení

Správní řád (Zákon č. 500/2004 Sb., ze dne 24. června 2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů)

Trestní řád (Zákon č. 141/1961 Sb., ze dne 29. listopadu 1961, o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů)

Trestní zákoník (Zákon č. 40/2009 Sb., ze dne 8. ledna 2009, o trestním řízení soudním ve znění pozdějších předpisů)

Ústava České republiky (Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. České národní rady, ze dne 16. prosince 1992, ve znění pozdějších předpisů)

Všeobecná deklarace lidských práv a svobod

Vyhláška č. 37/1992 Sb., ze dne 23. prosince 1991, o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 37/1967 Sb., ze dne 17. dubna 1967, k provedení zákona o znalcích a tlumočnících

Zákon o soudech a soudcích (Zákon č. 6/2002 Sb., ze dne 30. listopadu 2011, o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů)

Zákon o znalcích a tlumočnících (Zákon č. 36/1967 Sb., ze dne 6. dubna 1967, o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů)

Zákoník práce (Zákon č. 262/2006 Sb., ze dne 21. dubna 2006, zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů)

Zákon o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy (Zákon č. 2/1969 Sb., ze dne 8. ledna 1969, o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů)

Příloha I – Etický kodex soudního tlumočníka

Postavení soudního tlumočníka se vyznačuje zvýšenou společenskou, právní a morální odpovědností. Připojením úřední pečeti ke svému úkonu se soudní tlumočník přímo podílí na odpovědnosti v souvislosti s prováděním úředních úkonů včetně vystavování veřejných listin. Soudní tlumočník se dále závazným způsobem podílí na právních úkonech fyzických a právnických osob.

S ohledem na tyto skutečnosti soudní tlumočník - člen KST ČR - přísně a přesně dodržuje platné zákony a nařízení a zavazuje se dodržovat i zásady uvedené v tomto kodexu:

1. Úměrnost převzatých závazků z hlediska odborných znalostí, rozsahu a termínů, které je soudní tlumočník schopen splnit podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Soudní tlumočník neprodleně upozorní zadávající orgán, že není schopen požadovaný termín splnit v plné kvalitě a rozsahu, a dohodne s ním přijatelný termín.

Pozdější odmítnutí úkonu je možné pouze ze závažných důvodů (nemoc, úraz apod.). V takovém případě se tlumočník neprodleně omluví, popř. zajistí za sebe náhradního soudního tlumočníka, ale pouze se souhlasem zadávajícího úřadu.

2. Požadovaný úkon je soudní tlumočník povinen provést sám a jeho zadání dalším tlumočnickům, ať již z jakéhokoliv důvodu, je nepřípustné. Od toho je třeba odlišit případ, kdy soudní tlumočník provede na požádání revizi překladu provedeného jiným tlumočnickem (soudním či obecným).

3. Soudní tlumočník provádí úkon v nejvyšší možné kvalitě, a to jak z hlediska odborného, tak i jazykového. Tlumočnický úkon či překlad musí přesně odpovídat tlumočenému projevu či překládanému textu. Není přípustné cokoli vynechávat či svémocně doplňovat s výjimkou tzv. poznámek překladatele (připojených v závorce), které jsou nutné pro správné pochopení významu překládaného textu.

4. Soudní tlumočník je spolehlivý při dodržování dohodnutých termínů a dochvilný, pokud se týče dohodnutých časů při tlumočení.

5. Převzetí úkolů, ke kterým není soudní tlumočník oprávněn (úkon do jazyka či z jazyka, pro který není tlumočník zapsán u příslušného soudu, ověření kopie listiny či podpisu atd.) nebo které jsou v rozporu se zákonem a dobrými mravy, je nepřípustné.

6. K zajištění kvality tlumočnického úkonu či překladu je nutná řádná příprava soudního tlumočníka, která spočívá v nahlédnutí do spisů či v získání informací o projednávané věci, v prostudování podkladů k jednání, obstarání přehledu odborných výrazů po případné konzultaci s odborníkem atd.

7. Ústní projev tlumočníka v cílové řeči je srozumitelný, bez komplikovaných vazeb a vlastních novotvarů, ale také plynulý, bez zbytečného zadržování a opakování již vyřčených výrazů. Tlumočník mluví spisovným jazykem.

8. Tlumočník se v průběhu tlumočení průběžně přesvědčuje, zda osoba, které tlumočí, rozumí tomu, co je jí tlumočeno. Je-li zjevné, že klient nechápe např. dané souvislosti, smysl právních norem apod., je na tlumočnickovi, aby soudce či vyšetřovatele na tuto okolnost upozornil. Povinností státního orgánu je věc objasnit a vysvětlit, a to i včetně skutkových souvislostí.

9. Tlumočník dodržuje zásadu nezávislosti a nestrannosti a nepřipustí, aby mu někdo určoval, jakým způsobem má přednesený výrok tlumočit či překládat. Z projevu tlumočníka nesmí vyznívat, že je na straně některého z účastníků řízení. Vstupovat do rozhovoru s klientem při úředním tlumočení může tlumočník pouze na pokyn osoby, která řízení vede.

10. K důstojnému vystupování při tlumočnickém výkonu patří vhodné oblečení a upravený zevnějšek. Jakékoliv výstřednosti jak v projevu; tak i ve vnější úpravě a oblečení jsou nepřípustné. Stejně nepřípustné je zasahovat do jednání vlastními myšlenkami či skákáním do řeči, tlumočník má však právo požadovat při konsekutivním tlumočení, aby mu byla dána možnost tlumočit po kratších úsecích předneseného projevu.

11. Tlumočník dodržuje zásadu diskrétnosti a mlčenlivosti. O průběhu a obsahu jednání nesmí tlumočník informovat třetí osoby a nesmí využít ve svůj prospěch informace, které při tlumočení získá.

12. Písemný projev má vzornou úpravu pokud možno odpovídající úpravě překládaného dokumentu, nejsou v něm překlepy ani gramatické chyby, použité výrazové prostředky odpovídají právní terminologii cílového jazyka a jsou obecně srozumitelné v souladu s logikou.

13. Na chyby a nedostatky v překládaných podkladech - zejména úředního charakteru - upozorní tlumočnický příslušný orgán a nebude je sám opravovat.

14. Soudní tlumočnický je solidární s ostatními soudními tlumočnickými a neznevažuje jejich osobnost.

15. Vůči svým kolegům soudní tlumočnický nepoužívá nekalé soutěže, např. nabízením úkonů za neúměrně nízké honoráře za účelem získání klientely.

16. Při stanovení smluvní odměny postupuje tlumočnický na základě sazeb obvyklých v místě a čase.

17. Soudní tlumočnický neustále zvyšuje svoji kvalifikaci, a to nejen v příslušné jazykové oblasti, ale i pokud se týče všeobecného vzdělání a rozhledu. Jen vysoce vzdělaný a dobře informovaný tlumočnický může podat perfektní tlumočnický či překladatelský úkon.

18. Soudní tlumočnický věnuje zvýšenou péči ochraně dokumentů, které mu byly svěřeny k provedení ověřeného překladu, zvláště pokud se týče jejich ztráty, resp. poškození. Dále dbá, aby se tyto dokumenty nedostaly do cizích rukou a aby nebyly jakýmkoliv způsobem zneužity.

Schváleno na VI. valné hromadě KST ČR v Praze dne 03.03.2000

Zdroj: Komora soudních tlumočnicků ČR. *Etický kodex soudního tlumočnicka*. [online]. [cit. 8.12.2012]. Dostupné z: <http://www.kstcr.cz/o-nas/eticky-kodex-soudniho-tlumocnika>.

Příloha II – Poučení znalce (tlumočníka)

Podle § 8 zák. č. 36/1967 Sb. je znalec (tlumočník) povinen vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost řádně a ve stanovené lhůtě.

Podle § 10 zák. č. 36/1967 Sb. je znalec (tlumočník) povinen vykonávat svou činnost osobně.

Podle § 11 odst. 1 zák. č. 36/1967 Sb. znalec (tlumočník) nesmí podat posudek (provést tlumočnický úkon), jestliže lze mít pro jeho poměr k věci, k orgánům provádějícím řízení, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům pochybnosti o jeho nepodjatosti.

Podle § 11 odst. 2 zák. č. 36/1967 Sb. a § 106 tr. řádu jakmile se znalec (tlumočník) dozví o skutečnostech, které by mu bránily být ve věci činný nebo pro které by mohl být ve věci vyloučen jako znalec (tlumočník), je povinen to oznámit bez odkladu o tom, zda znalec (tlumočník) je vyloučen, rozhoduje orgán, který jej pro podání posudku (tlumočnický úkon) ustanovil. Pokud tyto důvody neexistují, je povinen podat posudek (provést tlumočnický úkon) ve stanovené lhůtě, je též povinen dostavit se na výzvu orgánů činných v trestním řízení a v případě, že se bez dostatečné omluvy nedostaví, může být potrestán pořádkovou pokutou do výše 50.000,- Kč (§ 66 odst. 1 tr. řádu).

Podle § 106 tr. řádu znalce (tlumočníka) upozorňuji na význam znaleckého posudku (tlumočnického úkonu) z hlediska obecného zájmu.

Podle § 346 trestního zákoníku kdo jako znalec podá nepravdivý, hrubě zkreslený nebo neúplný znalecký posudek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti. Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude potrestán kdo jako znalec před soudem nebo před mezinárodním soudním orgánem, před notářem jako soudním komisařem, státním zástupcem nebo před policejním orgánem, který koná přípravné řízení podle trestního řádu, anebo před vyšetřovací komisí Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí nebo pro zjištění vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, nebo takovou okolnost zamlčí. Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude potrestán, způsobí-li tímto činem značnou škodu, nebo spáchá-li takový čin v úmyslu jiného vážně poškodit v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu.

Podle § 347 trestního zákoníku kdo jako tlumočník nesprávně, hrubě zkresleně nebo neúplně tlumočí nebo písemně překládá v řízení před orgánem veřejné moci nebo v souvislosti s takovým řízením skutečnosti nebo okolnosti, které mají podstatný význam pro rozhodnutí orgánu veřejné moci, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti. Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude potrestán kdo jako

tlumočník před soudem nebo před mezinárodním soudním orgánem, státním zástupcem nebo před policejním orgánem, který koná přípravné řízení podle trestního řádu, anebo před vyšetřovací komisí Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky nesprávně, hrubě zkresleně nebo neúplně tlumočí nebo písemně překládá. Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude potrestán, způsobí-li tímto činem značnou škodu, nebo páchá-li takový čin v úmyslu jiného vážně poškodit v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu.

Podle § 17 a § 18 zák. č. 36/1967 Sb. a § 111 odst. 2 tr. řádu má znalec (tlumočník) právo na odměnu a náhradu hotových výloh za znalecký (tlumočnický) úkon ve smyslu vyhlášky č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů. O výši znalečného (tlumočného) rozhodne ten, kdo znalce (tlumočníka) přibral.

Podle § 10 odst. 2 zák. č. 36/1967 Sb., má-li znalec (tlumočník) za to, že povaha věci vyžaduje přibrání konzultanta k posuzování zvláštních dílčích otázek, oznámí to tomu, kdo jej k úkonu přibral. V případě, že tento orgán vysloví s přibráním konzultanta souhlas, má konzultant nárok na náhradu nákladů s tím spojených. Při přibrání konzultanta vymezení tlumočník konkrétní problém, který má být konzultantem objasněn. Tuto okolnost spolu s důvody musí znalec (tlumočník) uvést v posudku. Odpovědnost znalce (tlumočníka) není dotčena ani v konzultované části posudku.

Podle § 107 odst. 1 tr. řádu se znalci, který je pověřen úkonem, poskytnou potřebná vysvětlení ze spisů a vymezení se jeho úkoly. Znalci nepřísluší provádět hodnocení důkazů a řešit právní otázky. Je-li toho k podání posudku třeba, dovolí se znalci nahlédnout do spisu nebo se mu spisy zapůjčí, může mu být též dovoleno, aby byl přítomen při výslechu obviněného a svědků a aby jim kladl otázky vztahující se na předmět znaleckého vyšetřování. V odůvodněných případech se znalci umožní, aby se zúčastnil provedení i jiného úkonu trestního řízení, pokud takový úkon má význam pro Vypracování znaleckého posudku. Znalec může též navrhnout, aby byly jinými důkazy napřed objasněny okolnosti potřebné k podání posudku.

S ohledem na znění zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a vzhledem k povinnosti státního orgánu při rozhodování o odměně a náhradě nákladů hodnotit přiměřenost účtovaných nákladů znalcem (tlumočnickem), podle ustanovení § 25 vyhl. MS č. 37/1967 Sb., Vás Žádáme, aby všechny Vámi účtované položky ve vyúčtování znalečného (tlumočného), a to jak za vlastní znalecký (tlumočnický) úkon, tak i v rámci náhrady nákladů (pomocné práce atd.), byly ve vyúčtování řádně rozepsány a odůvodněny, a to jak co do

rozsahu účtovaných položek (např. počet hodin), náplně a důvodnosti provedených prací, tak i jednotlivých finančních částek v nich uvedených (např. hodinová mzda).

V případě, že Vámi předložené vyúčtování znalečného (tlumočného), včetně řádného vyúčtování poskytnutých záloh nebude obsahovat všechny potřebné náležitosti tak, aby bylo možné jej řádně vyhodnotit ve smyslu ustanovení § 25 vyhl. MS č. 37/1967 Sb., bude Vám vyúčtování znalečného (tlumočného) vráceno zpět k doplnění.

Podle § 8b odst. 1 trestního řádu ten komu byly orgánem činným v trestním řízení poskytnuty informace o totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby nebo svědka, pro účely trestního řízení nebo k výkonu práv nebo plnění povinností stanovených zvláštním právním předpisem, je nesmí nikomu dále poskytnout, pokud jejich poskytnutí není nutné k uvedeným účelům.

Podle § 8b odst. 2 trestního řádu nikdo nesmí v souvislosti s trestným činem spáchaným na poškozeném jakýmkoli způsobem zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let nebo vůči němuž byl spáchán trestný čin kuplířství nebo šíření pornografie nebo některý z trestných činů proti životu a zdraví, svobodě a lidské důstojnosti nebo proti rodině a mládeži. Zákaz zveřejnění informací neplatí z důvodů uvedených v ustanovení § 8b odst. 5 trestního řádu. Porušení této povinnosti může být postiženo v případě fyzické osoby podle § 44a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, pokutou až do výše 1.000 000,- Kč, v případě spáchání tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do 5.000.000,- Kč, právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě může být za tento správní delikt, podle § 45a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, uložena pokuta až do výše 1.000 000,- Kč, v případě spáchání tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do 5.000 000,- Kč, případně posouzeno i jako trestný čin neoprávněné nakládání s osobními údaji podle § 180 trestního zákoníku.

(jméno a příjmení tlumočníka nebo znalce)

(Pozn.: Toto poučení poskytla předsedkyně KST ČR Eva Gorgolová dne 9.10.2012 v Praze.)

Příloha III – Poučení pro osoby vstupující do jednací síně

Při vstupu do jednací síně a během celého pobytu v ní musí být pokrývka hlavy sejmuta. Z této povinnosti platí výjimka jen pro příslušníky ozbrojených sborů, kteří jsou při projednávání věci ve službě, a dále pro ženy v případech, kde to pravidla společenského chování připouští.

Během celého jednání přítomní sedí na svých místech. Klást otázky a vyjadřovat se je možno jen se souhlasem předsedy senátu (samosoudce). K senátu (samosoudci) se mluví jen ve stoje, a to i při sebekratším projevu. Slovní projevy musí být hlasité a srozumitelné.

Výrok rozsudku vyslechnou všichni přítomní k výzvě předsedy senátu (samosoudce) ve stoje. Soudní osoby i ostatní přítomné osoby se vzájemně oslovují „pane – paní – slečno“ s připojením funkce či procesního postavení, ve kterém oslovený při jednání vystupuje (např. „pane předsedo, pane přisedící, pane obhájce, pane doktore, paní státní zástupkyně, pane znalče, pane svědku“ apod.).

Postup soudního jednání ani jeho důstojnost nesmí být žádným způsobem rušeny. Zejména není dovoleno v jednací síni mluvit bez souhlasu předsedy senátu (samosoudce), dále jíst, pít nebo kouřit, a to ani v přestávce.

Jednání řídí předseda senátu (samosoudce), jehož pokynů se musí všichni přítomní podříditi.

Předseda senátu (samosoudce) rozhoduje též o tom, zda je možno v průběhu soudního jednání pořizovat obrazové záznamy nebo uskutečňovat obrazové nebo zvukové přenosy z jednací síně. S vědomím předsedy senátu nebo samosoudce lze pořizovat zvukové záznamy. Jestliže by však způsob jejich provádění mohl narušit průběh jednání, může předseda senátu nebo samosoudce jejich pořizování zakázat.

Do jednací síně není dovoleno vstupovat se zbraní, nebo s jinými předměty, které jsou způsobilé ohrozit život nebo zdraví anebo pořádek, výjimka platí jen pro příslušníky ozbrojených sborů, kteří jsou při projednávání věci ve službě.

(Pozn.: Toto poučení poskytla předsedkyně KST ČR Eva Gorgolová dne 9.10.2012 v Praze.)

Příloha IV – Transkript audionahrávek

Tato část přílohy je k práci v tištěné podobě přiložena na elektronickém nosiči dat (CD), v elektronické podobě práce je do ní vložena přímo.

TRANSKRIPT – Případová studie č. 1

Legenda

A1 – advokát OW

A2 – advokát OH

O1 – obžalovaný 1

O2 – obžalovaný 2

S – předsedkyně senátu

T – tlumočník

P1 – křestní jméno 1. osoby spojené s trestním řízením

P2 – příjmení 2. osoby spojené s trestním řízením

P3 – příjmení 3. osoby spojené s trestním řízením

P4 – příjmení 4. osoby spojené s trestním řízením

P5 – příjmení 5. osoby spojené s trestním řízením

PP1 – křestní jméno a příjmení 1. osoby spojené s trestním řízením

Z – příjmení soudního znalce

První den

(státní zástupkyně čte obžalobu, tlumočník sedí mezi dvěma obžalovanými, šušotáž)

(...)

S: Takže přistoupili bysme k výsledku obžalovaného (O1), generálie na čísle listu (*číslo generálii*). (...). Jste schopen stát při svém výsledku nebo chcete třeba židli tam přisunout k tomu mikrofonu?

T: Are you capable of (...) while standing or would you (...) the chair.

O1: I'd prefer to sit, please.

T: Já bych radši si sedl, paní předsedkyně.

S: Tak jestli vás, pane tlumočníku, můžu poprosit. (*přisouvání židle*) Tak, a ještě jestli vás mohu poprosit, ten mikrofon kdybyste mu trošku ohnul směrem dolů.

T: Já se o to postarám.

S: Takže budete tedy vyslechnut jako obžalovaný. Máte právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou vám obžalobou kladeny za vinu, a důkazům o nich. Máte právo uvádět nové okolnosti, které by zeslabovaly nebo vyvracely, vypovídat však nemusíte. Můžete se radit se svým obhájcem, ale nesmíte se s ním radit nad již položenou otázkou. Pokud byste prokázal, že nemáte dostatek finančních prostředků pro hrazení obhajoby, máte právo na obhajobu bezplatnou nebo na obhajobu za sníženou odměnu.

T: (*tlumočí simultáně, šušotáž, pro přepis nesrozumitelné*)

O1: (*není slyšet*)

T: Odpovídá ano.

S: Takže ví, co je mu obžalobou kladeno za vinu, podstata obvinění je mu známá.

T: Do you understand, do you understand the essence of the charges as (...).

S: Takže pokud dnešního dne se chce k věci vyjádřit...

O1: (...)

T: Odpovídá ano.

T: Do you want to give a statement now?

S: Tak má možnost se k tomu vyjádřit.

O1: Yes, please.

T: Odpovídá, že se vyjádří.

O1: I-I-I ca-came into-to-to the Czech Republic in in March-March two-two thousand and eight.

T: Do České republiky jsem vycestoval v březnu roku 2008.

O1: And do not know e-e-exactly whe-whe-when I left in De-de-december 2008 with-with AIDS.

T: Pardon, já se ho jenom zeptám, aby to dávalo smysl.

S: Hm.

T: So when you came in (...) in December with AIDS.

O1: Yes.

T: A budu pokračovat v té větě dál. A byl jsem v té době nakažen virem HIV, a když jsem odcestoval v prosinci téhož roku, už jsem odcestovával s nákazou AIDS.

S: Dobře, no, ale kdyby, kdyby mohl se teda spíš vrátit k tomu skutku, který je mu kladen za vinu.

T: (...) The judge wants you to go straight towards the charges, the criminal charges, that's what's the matter to this case.

O1: Ok. So-so-so-so-orry.

T: Říká ano a omlouvá se.

O1: I also had in 2010, a-a-a fatal stubbing which caused me problems and it left me so-something physically a-a-and mentally m-m-many problems.

T: Říká, že v roce 2010 prožil útok na své zdraví, konkrétně bodnou ranou, a že tento útok mu způsobil těžkou újmu na fyzickém i mentálním zdraví a že od té doby trpí.

O1: So so so my memory is not as exact as I-I would like-like it to be.

T: Takže jeho schopnost vybavit si ty skutečnosti zpětně není taková, jak by si sám nejlépe představoval.

O1: I was one month in-in-in a co-coma

T: A jeden měsíc byl v komatu.

O1: I-I-I met a-a-a guy called (P1) and (P2) in-in a club i- in Prague when I was here with so-so-some friends fo-fo-fo-for the weekend.

T: Když tady, když jsem zde byl s přáteli na víkend v Praze, setkal jsem se v pražském klubu s mužem, který se jmenoval (P1).

O1: He managed to get for-for me and my friend some social drugs.

S: Hm.

A1: Ehm. Vzhledem k tomu, že já s panem s kolegou už jsem mluvil několikrát, tak on říkal slovo (*zkomolené jméno*) tím myslí dříve odsouzenou (P2), on se snaží vyslovovat ta česká jména.

T: By missis (*zkomolené jméno*) you mean (P2)?

O1: Yes.

A1: Setkal s (P1) a (P2).

S: A (P2), ano.

T: Setkal jsem se s lidmi (P1) a (P2) v pražském klubu a tak dále, jak jsem již tlumočil.

S: Hm.

O1: And they got me and my friends some so-so-so cial drugs ju-ju-just for-for-for the club to-to-to party.

T: A oni mě obstarali nějaké drogy, abych si mohl užít večírek v tom klubu.

S: Kdy to bylo, ještě bysme potřebovali vědět vědět prosím?

T: When was that?

O1: I-I think it w-w-was about eee two-two-two thousand and se-seven in-in-in the su-su-su-summertime, in Ju-Ju-July.

T: Říká tedy v létě, asi s červenci toho roku.

S: A to se s nima viděl poprvé?

T: That was the first time you saw them?

O1: Yes, the v-v-very fi-first time

T: Ano, bylo to poprvé.

O1: I never thought that a-a-anything so innocent as buying some drugs in a club would lead to so much chaos and confusion.

T: Říkal, že se nedomníval, že by nákup drog v klubu mohl vést k takovému, k takovým potížím a k takovému, k takovým problémům.

O1: They-they-they-they made us so-so-so many problems that sometimes the-the only way to-to escape the problems is-is s-s-suicide.

T: Říká, že někdy jediným způsobem, jak utéct od problémů, je spáchat sebevraždu.

O1: Only one man can-can know that this was gonna happen and I think that-that was (P1).

T: Říká, že jenom jeden člověk věděl, že tohle může nastat, a to byl (P1).

S: Jako co že může nastat?

T: You mean thing that would happen?

O1: He, he, he, I think, planned e-e-everything.

T: Říká, že se domnívá, že ten (P1) všechno naplánoval.

S: Hm, dobře. Takže abysme přešli k tomu, od toho léta 2007 tady byl kolikrát a jestli viděl ještě, a kolikrát viděl (P2) a toho (P1)?

T: (...) How many times have you been here and how many times have you seen (P2) and the others?

O1: I came here in Dec-dec-december and-and

T: Přijel jsem v prosinci.

O1: And (P2) and (P1) were again here.

T: (P2) a (P1) tu byli

O1: And they-they-they i-introduced me to ehm

T: A potom

O1: to (P4)

T: mě představili (P4)

T: and (*zkomolené jméno*).

T: on se jmenuje (*zkomolené jméno*) nebo

A: Já bych s dovolením, to je zase, to je (P3).

O1: (P3), yes, yes.

T: Opravuje se tedy na (P3).

S: Opravuje, takže ho představili (P3), to by tak jako sedělo, no.

O1: Just for one-two-two-two-two minutes.

S: Takže (*křestní jméno X*) vlastně asi že jo.

T: And two of them?

O1: No, one or two minutes

T: Aha, jo. Asi na minutku nebo na dvě se s nimi viděl.

S: Hm.

O1: We didn't speak because I dont speak Czech and they don't speak English.

T: Ale oni spolu nekonverzovali, protože (O1) nemluví česky, zatímco oni nemluvili anglicky.

S: Hm.

O1: In-in-in the prison today, I didn't recognise them until their names were read yout and and and they stood next to me I didn't know them.

T: Říká, že nebyl schopen ani je rozpoznat, dokud nebyla přečtena jména nahlas a on nepoznal, že to jsou oni, kteří vedle něho stojí (...) v té věznici.

S: Dobře, bavili se o něčem konkrétním, když mu představili (P3), třeba právě o nějakém prodeji drog nebo o něčem co by se týkalo projednávání drog nebo prodeje?

T: (...) Did you have any specific conversation that would somehow turn to matter of drugs or the purchase?

O1: Nothing, nothing at all

T: Ne, nic, o ničem.

O1: Ne-ne-never.

T: Nikdy.

S: Dobře, v tom prosinci 2007 vám také předali zase nějaké drogy nebo něco takového

T: In December 2007, did they also hand over any drugs to you?

O1: No, no, I only got drugs from (P1) and (P2).

T: Ne ne ne, já jsem drogy dostával pouze od (P1) a od (P2).

S: Hm. Dobře. Pak v roce 2008 byl (...)

T: Then, in 2008 what was (...) ?

O1: Then I went back to London

T: Vrátil jsem se do Londýna.

O1: I came here in February.

T: Vrátil jsem se v únoru, sem.

O1: And (P2) met me at the airport.

T: (P2) se se mnou setkala už na letišti.

O1: (P1) had contacted her from London.

T: (P1) jí z Londýna kontaktoval.

O1: At this time he'd been staying in my house for-for-for a co-couple of months.

T: Tou dobou už bydlel u mě v domě několik měsíců.

O1: Because he said he was having problems with his-his-his girlfriend, so he stayed

T: A to z toho důvodu, že mu tvrdil, že měl problémy s přítelkyní

O1: Four or five nights in-in-in my house and (...)

T: Původně říkal, že tam zůstane jenom čtyři až pět nocí, ale zůstal déle

O1: with his girlfriend. And so he contacted her

T: A on jí zkontaktoval tedy

O1: And she met me

T: Takže ona se s ním setkala

O1: at the airport (...)

T: na letišti.

S: S panem obžalovaným?

T: S panem obžalovaným, s panem obžalovaným ano.

O1: And she was supposed to take me to-to a garage for a car to-to-to hire.

T: Rent, they helped you?

O1: Rent, rent, rent.

T: Pomohli, pomohl, eee oni mu pomohli by when you say they you mean (P2) I think.

O1: Yes.

T: Já jsem si objasnil, že tím oni myslí tedy (P2). (P2) mu pomohla teda, (P2) mně pomohla, abych si najal auto na letišti a

O1: The garage was clo-clo-closed and no-nobody was there.

T: The garage was closed at the airport?

O1: Yeah. Near the airport. The garage was closed, no-no-nobody was there.

T: The garage where? Pardon, já, já budu překládat, přesně jak on říká. Říká: garáž byla zavřená, nikdo tam nebyl. Bylo tam zavřeno.

S: Hm.

T: Já jsem se v tom maličko ztratil, ale (...).

S: Dobře, ale co ta, jaká to byla garáž?

T: What garage was closed, you haven't spoken about any garage that so far that was closed

O1: The garage where I was supposed to go to get, to rent a car.

T: Ta garáž, kde jsem, do které jsem měl jít, abych si tam odtamtad' vyzvedl auto, byla zavřená.

O1: And and then she took me to a hotel where I stayed for a couple more days

T: Ona mě vzala do hotelu, tam jsem několik dní zůstal v tom hotelu.

O1: And then she picked me up to take me back-back to the airport

T: Pak mě vyzvedla, aby mě dovezla zpět na letiště.

O1: We stopped again at-at the garage where she said I can get car rental cheap.

T: A opět jsme se zastavili v té garáži, u které ona mi říkala, to je garáž, kde pro vás mohu obstarat auto levněji.

O1: We-we-we got lost from there going to the airport, so I had to get a ta-ta-taxi.

T: Ale protože jsme se cestou do té garáže nějak ztratili, tak jsem musel objednat si taxíka, nebo zavolat taxíka.

S: Hm, co nějaké drogy, byly tam?

T: Any drugs? (...) Were there any drugs there?

O1: No, no, the garage was closed, closed.

T: Říká: nebyly, bylo to zavřeno.

O1: So in-in-in March I ca-came again and-and this time

T: Říká, že se v březnu vrátil znovu.

O1: (P4) picked me up

T: Avšak tentokrát mě vyzvedl (P4).

O1: At the airport.

T: Na letišti

O1: And and

S: Odkud znal (P4)? Nebo jak věděl, kdo to je?

T: How did you know who is (P4)? Where did you know him from? Remind us where did you know (P4) from?

O1: From the ti-time before

T: Z té doby předtím

O1: (P1) had arranged for.

T: Jak jsem říkal, že (P1).

O1: For (P4) to go and meet me at the airoport

T: Zařídil, že (P4) mě přijede vyzvednout na letiště

O1: And ta-take me to the garage

T: A vezme me do garáže

O1: To hire a car

T: Kde si najmu auto

S: Dobře, co věděl o té osobě (P4)? Kdo to je?

T: What did you know about Mr. (P4)? What did you know about him? Who was he?

O1: No, nothing.

T: Říká: nic.

O1: He had a sign for me when I arrived at the airport

T: Měl ceduli s mým jménem, když jsem dorazil na letiště

S: Takže předtím vůbec nevěděl, o koho jde? Co je to za osobu?

T: So before that day you did not know who the hell (P4) was?

O1: I met him once ve-ve-very briefly.

T: Já jsem se s ním jednou předtím velice krátce setkal.

O1: two trips before, two trips before (...)

T: Já jsem se s ním jednou velice krátce setkal. A to dvě cesty do republiky nazpátek, bylo to dvě cesty nazpátek, jsem se s ním velice krátce setkal.

S: A co o něm věděl, kdo to je (P4)?

T: So what did you know, who is he?

O1: Nothing.

T: Nic jsem nevěděl.

O1: I just knew that he was going to let me have a ca-car

T: Že mně zprostředkuje auto

O1: So I could stay

T: Abych tady, až tady teda budu zůstat (...)

S: Pořád nic o těch drogách?

T: What about the drugs (...)

O1: No-no-nothing

S: V tom březnu, když ho (P4) teda vyzvedl na letišti, tak kam potom jeli?

T: Very well, in March, when (P4) picked you at the airport, where did you go?

O1: I had a package for him

T: Já jsem měl pro něj balíček

O1: I gave him from (P1)

T: Ten jsem mu dal, ten byl od (P1) ten balíček

O1: And then we were driving round the-the-the town

T: Jezdili jsme po městě

O1: But I never ever got out of the-the car

T: Ale já jsem nevystoupil ani jednou z automobilu

O1: Never, ever got out of the-the car

T: Nevystoupil z automobilu

O1: Then we went back to the garages

T: Pak jsme se vrátili zpět k těm garážím

O1: And he said he had to-to do so-so mething and I waited

T: On řekl, že si musí něco zařídit

O1: I waited in a in-in a garage

T: Zatímco já jsem čekal v garáži,

O1: Where there was car-car-car repairs

T: kde se tam dělaly opravy vozů

S: Takže byl uvnitř v té garáži

T: So you were inside the garage

O1: Ye-yes

T: Říká ano.

O1: And I was just a-alone

T: A byl jsem tam sám

O1: And (P4) di-di-disappeared

T: (P4) někam zmizel,
O1: For five, six, seven hours
T: Na pět, šest, nebo sedm hodin
O1: With-with my ba-bags, hotel address, money
T: S mými penězi, s mými taškami, s adresou na můj hotel
O1: All in hi-his car
T: to bylo všechno v jeho autě totiž
S: Hm.
O1: And I waited and waited in this garage alone
T: A já jsem tam čekal v té garáži sám, sám
O1: Until one o'clock that night when he came
T: do jedné v noci, kdy se on vrátil
O1: And took me to-to my hotel
T: A vzal mě zpátky do hotelu
S: Hm, co se dělo druhý den?
T: What happened the next day?
O1: And on the Friday
T: A v pátek potom
O1: I was ill in bed a-all day and
T: jsem celý den byl nemocen, v posteli
O1: and I stayed in my-my hotel I had no co-contact with a-anybody
T: Neměl jsem s nikým žádný kontakt.
O1: Then on-on
T: A poté
O1: On Sa-sa-saturday
T: To je sobota
O1: My friend was-was-was coming fro-from England so-sometimes
T: V Anglii
O1: To party
T: To party?
O1: Yes.
T: Z Anglie za mnou přijeli nějací přátelé, abysme tady zapařili.
O1: And I was told (P4) was organising some small drugs for us to party on Sa-saturday night
T: A já jsem dostal informaci, že (P4) má nějaké drogy a že ty drogy bere na nějaký večírek ten večer, to znamená v sobotu večer
S: Hm.
O1: So I to-took a taxi to-to-to the garage address
T: Takže jsem taxíkem jel na adresu, kde byla ta garáž
O1: And he gave me some-some small d-drugs.
T: A on mi dal nějaké menší množství drog.
S: Hm.
O1: And picked my friends friendsfrom England with this car at-at the airport and went back to the hotel.
T: Once again with your the friends in the ... Já se jenom zeptám na doplňující otázku jinak, abych to správně pochopil
S: Hm.
T: Your friends were (...) to pick them up?

O1: I took the (P4)'s car to take, picked them up and took the friends of (O2) to the hotel
T: Čili a já jsem si půjčil (P4) auto, dojel jsem na letiště, vyzvedl jsem tam své přátele
S: Ty své přátele, to bylo kolik těch přátel?
T: How many were those friends?
O1: (O2) came alone but
T: Přijel (O2) a sám
O1: But two other friends came se-se-separately (...)
T: A další dva kamarádi přijeli jedním autem, samostatně
O1: And that was on Sa-saturday night
T: To mluvíme teda o té sobotní noci, o tom sobotním večeru. A abych dopověděl teda tamtu větu, že jsem je tam vyzvedl na letišti a přivezl jsem je zpátky do svého hotelu
O1: Because it was my birthday that weekend.
T: A on ten víkend měl totiž oslavit narozeniny, nám to vysvětlil.
S: Hm.
O1: And so-so then we went on a party on Sa-saturday night.
T: A sobotní noc jsme teda propařili
O1: Till early hours oin the morning
T: A to až do brzkých ranních hodin dalšího dne
O1: And then we went ba-ba-back to the ga-ga-garages on the Su-sunday to take the car back and (...)
T: Takže v neděli se vrátili zpět k těm garážím, aby odevzdali zase to auto,
O1: But th-th-this was a di-different garage
T: ale ne do té samé garáže, do jiné garáže (...)
O1: It was fews doors up from (...)
T: To bylo totiž o několik dveří vedle ta garáž
O1: The garage of Thursday garage was a few doors up
T: Říkal tedy, že ta čtvrteční garáž byla o několik dveří vedle.
O1: And it was there where they were making the-the-the drugs
T: It was...?
O1: Where they were making...
T: A to bylo tam, you mean the one they went to on Sunday?
O1: Yes, yes, on Sunday.
T: A tam kam teda my jsme jeli v neděli, to byla ta garáž, kde oni dělali ty drogy
S: A tam to teda viděl jako, ty varny a tak?
O1: (tlumoční simultánně) And you saw that, the cooking (...)
(... *mluví všichni*)
O1: Yes
O1: I couldn't breathe, I couldn't see
T: Odpovídá ano. Špatně jsem viděl, nemohl jsem dobře dýchat.
O1: It was, it was
T: Ale na tu předešlou otázku odpovídal ano.
O1: It was terrible
T: Bylo to hrozné.
O1: So I was there only one, two minutes maximum.
T: Byl jsem tam minutu, maximálně dvě
S: Hm.

O1: And (O2)

S: A byl tam i s (O2) teda jo?

T: Ano a teď pokračuje. A (O2). You were there with (O2) there?

O1: Yes we were going back to-to-

T: Jsme se vraceli zpátky, společně

O1: To go to some shops to-to-to buy some things

T: Chtěli jsme totiž ještě také jít do několika krámů tam něco nakoupit

S: Hm. A co nakoupili v těch krámech?

T: What were you shopping for in the shops there?

O1: I dont know, I-I-I

T: Už nevím.

O1: I paid for it

T: Já jsem to platil

O1: But I didn't buy it from the shelf because

T: Ale já jsem to nevybíral.

O1: I, I, my aeroplane was at one-one o'clock. And I was very worried and panicked

T: protože

O1: to get my flight to get my

T: protože jsem už začínal panikařit, že bych možná nestihl moje letadlo, takže jsem (...) nevybíral, to letadlo mělo letět za hodinu.

O1: To get my aeroplane.

T: Abych stihl letadlo.

O1: When we got back to the ehm ga-garage, there was a lots of talking and confusion and lots of people coming in the garage

T: Když jsme přijeli do té garáže, tam bylo spoustu lidí, bylo tam soustu zmatku,

O1: I didn't know who they were.

T: spoustu lidí, mluvili o (...) přek-překřikovali se, nevím, kdo byli ti lidé

O1: And I insisted to (P4) that he take me to the airport

T: A já jsem trval na tom, že chci, aby mě (P4) vzal zpátky na letiště.

O1: We went to the airport and I left (O2) in-in-in the garage

T: Odjeli jsme na letiště, zatímco (O2) jsem nechal v té garáži

O1: then I was arrested by the Czech-czech-czech police

T: A to bylo, a tou dobou mě zadržela česká policie

S: Hm. Já jsem se chtěla zeptat po tomhle

S: Hm.

T: The next question is (...) judge

S: O tomhletem posledním víkendu tedy, o kterém jsme mluvili, byl se (P4) něco nakupovat, třeba v nějaké lékárně.

T: O tom víkendu nebo po tom víkendu?

S: Po tomhle víkendu, potom před ...

T: During this weekend that you were talking about before

S: během tohoto pobytu posledního

T: or during this last stay, did you accompany (P4) to go run pharmacies shopping or something or drug stores perhaps?

O1: No, no, that I know of.

T: Or chemists

O1: When (P4) picked me up at the airport we went for

T: Řekl: Ne, když mě ale vyzvedl na letišti, tak jsme jezdili po Praze

O1: a dri-drive around P-prague

T: Po Praze jsme jezdili

O1: He stopped t-twice

T: On dvakrát stavěl

O1: But I never

T: Ale já

O1: I never got out of the car

T: Jsem nikdy nevystupoval z auta

O1: And never went to the shop

T: Nikdy jsem do žádného krámu nechodil

O1: I never got out of the car. I was staying in the car.

T: Já jsem prostě zůstával v tom voze

S: Jo, on mu nepomáhal nosit žádné krabice?

T: Did you not by chance help him carry running some (...)?

O1: He had some boxes

T: On měl nějaké krabice, nějaké balíky.

O1: But I never ever left the car.

T: Ale já jsem takhle seděl v tom autě, nikdy jsem z toho auta nevylezl.

O1: I never ever left the car.

T: Nikdy jsem z toho auta nevylezl.

S: Z jakého důvodu s (O2) nakupovali koupelovou sůl?

T: Why did you and (O2) shop for bath salt?

O1: Because in the garage they told us they'd need bath salt.

T: Protože nám v té garáži řekli, že budou potřebovat koupelovou sůl.

O1: So we bought bath salt

T: Proto jsme koupili koupelovou sůl.

S: Takže ji předali tomu (P4)?

T: So did you hand over that bath salt to (P4)?

O1: (*křestní jméno OH*) had that salt, because I was panicking to get (...)

T: (*křestní jméno OH*) už mu to předával, já jsem už měl paniku, takže já jsem ji nepředával.

O1: Also in the garage it was difficult for eyes and breathing

T: By (*křestní jméno OH*) you mean (O2)?

O1: Yes, yes.

T: Já jsem jen doplnil, když mi říkal (*křestní jméno OH*), jestli miní (O2). Tak myslí (O2)

S: Jo

T: Říkal, že už mu bušilo srdce a (...)

S: Dovede si nějak vysvětlit, jak se v té lahvičce od té koupelové soli ocitl pervitin?

T: Can you explain to this court how in that - lahev to byla teda?

S: No, lahev, lahvička.

T: In that container for the bath salt, how did pervitin go inside that?

O1: I don't know, because I wasn't there.

T: Vůbec nevím, já jsem tam nebyl

O1: My time in the garage was (...)

T: Já jsem v té garáži byl maximálně minutu

O1: Because I was very late for my aeroplane
T: Protože už mi letěl let, už jsem měl skoro zpoždění (...)
O1: My aeroplane left at one clock.
T: Můj let letěl v jednu
O1: And (O2)'s plane was at three o'clock.
T: Zatímco (O2) letěl let až ve tři hodiny.
O1: I don't know what he was doing
O1: Já nevím, co se tam dělo.
S: A v té garáži z těchhle lidí (P2), (P4) a (P3), v té garáži před tím jeho odletem byli všichni, nebo kdo tam byl?
T: (P2), (P4), (P3) when you were there already panicking were they all there?
O1: I only resolve one person and I think that was (P4).
T: On si pamatuje jenom jedinýho člověka a myslí, že to byl (P4).
O1: And there were other people
T: Ale byli tam i nějací jiní lidé
O1: But I do-don't know who
T: Ale on si to nevybavuje, kdo byli ti další lidi
O1: Two-two girls
S: A kdo z nich mu řekl
T: Říká, že tam byli dvě dívky, ale jinak, že neví. A kdo mu řekl?
S: A kdo z nich mu řekl, aby šel koupit tu koupelovou sůl?
T: Who told you to go and buy the bath salt?
O1: I think I was one of the girls who spoke a little E-e-english
T: Jedna z těch dívek, která mluvila trošičku anglicky.
S: Pak jsem se chtěla zeptat, abysme měli k jeho osobě údaje, tak jestli se odvolává na ty údaje o své osobě, které uvedl v pátek při vazebním zasedání.
T: On Friday there was this custody hearing before this very same court, but in a different room.
T: You gave us your your personal eee antecedents, your your personal information on record.
O1: Yes
T: Can we use in this hearing also the verry same information you gave us on the Friday's hearing so that we don't have to ask all questions again?
O1: Yes.
T: Odpovídá ano.
O1: Ano.
S: Takže pokud jde o svou osobu, vypovídá obžalovaný zcela shodně jako při vazebním zasedání (*datum*).
T: Her honour (...)
S: Takže abysme si to jenom shrnuli.
T: So, let me sum up.
(...)
S: (...) Kolikrát od nich převzal nějaké drogy a kolik?
T: (...) How many times did you actually get something from them, like drugs (...)
O1: Two times.
T: Říká dvakrát, dvakrát. (...)
O1: One or two-two small ba-bags.
T: Byly to jeden nebo dva malé, malé taštičky, doslova říká.
(...) (*není srozumitelné, projíždí záchranka*)

S: Posílal on někdy nějaké peníze nebo nějaké jiné prostředky?

T: Were you sending or wiring money or other amounts?

O1: Ne-ne-never.

T: Nikdy.

S: Nikdy. Nikdy.

S: Byl v kontaktu pravidelném, třeba ať už telefonickém, nebo přes sms, mailem, se (P2)?

T: Were you in regular contact either by telephone contact, sms, text messages, mails, with (P2)?

O1: O-only when I was in-in Prague to see wh-wh-what time to meet and also...

T: Jen když jsem byl v Praze, tak jsem s ní měl komunikace, abych věděl, kdy, kde se sejdeme a podobně.

S: Hm, takže z Anglie s ní nějaké (...).

T: So from England, any communications with (P2)?

O1: No, no that I can remeber, no.

T: Nevybavuje si.

S: Nevybavuje si, dobře.

S: Ten (P1), to byl ten (PP1), ano? (PP1)?

T: This (P1), it was Mr. (PP1)? Mr. (PP1)?

O1: I am not sure of his surname I,I,I

T: Nejsem si jist jeho příjmením.

O1: I I I

S: Co se s ním potom stalo?

T: Whatever became of him afterwards?

O1: I dont know anything.

T: Vůbec nevím.

O1: I was-was in-in-in Prague for ten-ten-ten months and then I got back to England.

T: Já jsem byl v Praze deset měsíců a pak jsem se vrátil do Anglie.

S: Pak už jste se s ním po návratu do Anglie neviděl?

T: So after you came back to Britain, you never saw (P1) again.

O1: No.

T: Ne.

O1: I tri-tried to find him but

T: Já jsem se ho dokonce i snažil vyhledat ale (...)

O1: Because I was ve-very angry of-of the position he put me in.

T: Protože já jsem se ocitl v té pozici, ve které jsem byl, kvůli němu, on mě do toho dostal. Já jsem se snažil tedy se s ním spojit. Snažil jsem ho, jsem se ho vyhledat. But?

O1: He was the only person that knew everybody – (P2), (*zkomolené jméno*), (P4), me and (O2), only (P1) is the-the-the one person who knows e-everybody.

T: Protože ze všech těch lidí, on tam říká zase (*zkomolené jméno*), ale já se paní předsedkyně domnívám, že zase myslí teda (P3).

S: Hm.

T: Takže, takže (P3), (P2), já, (O2). To je ta jediná osoba, která znala všechny, tak to byl právě ten (P1).

S: Hm, Takže to byl jako podle něj takový hlavní zprostředkovatel nějaký (...).

T: So do you think he was the main dealer, the main procurer?

O1: Yes.

T: Opovídá ano.

O1: I can't even say hello to the people in Czech.

T: Já neumím říct ani, ani dobrý den v češtině, že jo.

S: Dobře. Ty drogy,

O1: (*snaží se něco říct*)

S: které tady převzal, ty byly teda míněny jako pro něj nebo je dále prodával (...)

T: The drugs that you obtained were they ment for you or they ment to be further dealt out or so?

O1: I-I-I never received any drugs.

T: Já jsem nikdy žádné drogy od nikoho nedostal.

S: No ne, ty ty dva případy, co tady (...)

T: Well, the two cases that you've already confirmed a minute ago.

O1: That were only small small amounts

T: Ty byly přeci jenom malé (...)

S: Takže jenom pro vlastní potřebu (...)

T: So they were only for your own use?

O1: Yes.

T: Odpovídá ano.

O1: Tiny, tiny (...)

T: Takové maličké balíčky.

O1: Just tiny, ti-ti-ti-tiny

T: Takhle maličké, maličké, maličké.

O1: One-one-one one gram or something.

T: Jeden gram nebo něco takového.

S: Dobře. Má někdo nějaký dotaz? Pani státní zástupkyně.

SZ: Já jsem se chtěla zeptat,

T: Question of the (...)

SZ: Pan obžalovaný tady vypověděl,

T: You stated that

SZ: že odněkud dostal informace

T: you got information

SZ: že (P4) má dobré drogy.

T: that (P4) has some good drugs.

SZ: Chtěla jsem se zeptat,

O1: Yes, yes, yes.

SZ: od koho tuto informaci dostal.

T: (Do you know who gave you the information about that?)

O1: It was either (P2) or (P1), I'm not sure.

T: Buď to byla (P2) nebo (P1), ale nejsem si jist.

O1: (P1)'s got good English (...)

T: (P1), (P1) hovořil docela dobře anglicky,

O1: so much of the talk (...) of (P1)

T: takže většina toho, té komunikace pocházela od (P1).

O1: Nobody else spoke any English.

T: Nikdo, nikdo jiný tam anglicky nehovořil.

SZ: Dobře, děkuju.

T: Very well, thank you

S: Tak, někdo z obhájců?

T: Attornies?

S: Obhájce obžalovaného (O2).

T: (O2)'s attorney

A2: Věděl jste, že pan (O2) má převézt drogy do Anglie, domlouval jste se s ním na tom?

T: Did you know that Mr. (O2) transfer drugs to Britain, did you make any kind of agreement about that?

O1: No, no, I just thought (křestní jméno OH) was getting some for his his personal use.

T: Odpovídá nikoli, já jsem se domníval, že (O2) chce jenom nějaké menší množství drog pro své vlastní potřeby.

O1: When we were in-in-in the garage, (křestní jméno OH) was very sick with the fu-fumes and smell and was very

T: Když jsme byli v té garáži, tak (křestní jméno OH) bylo hodně špatně, protože tam byly výpary a

O1: not-not-not (...)

T: a a nebylo tam dobré prostředí v té garáži.

S: Všechno? Tak. Obhájce obžalovaného (O1).

A1: Já bych se chtěl pana (O1) zeptat, podstatou obžaloby je to, že v Čechách měla probíhat kontinuální výroba drog na jeho objednávku pro peníze, které on posílal do Čech. Jestli se k tomuhle může vyjádřit

T: *(tlumoční simultánně, není srozumitelné)*

T: Can you please make a statement about that?

O1: I've never wired any money what so sever to-to the Czech Republic. Ne-ne-never.

T: Já jsem nikdy, jakýmkoli způsobem, k čemukoli nepředal žádné peníze do České republiky

O1: Never.

T: Nikdy.

A1: Potom bych se chtěl zeptat,

T: Next question.

A1: na rozdíl v zacházení s uživateli a držiteli drog ve Velké Británii a v České republice.

T: *(tlumoční simultánně, pro přepis nesrozumitelné)*

A1: Promiňte, otázka byla, jak, jestli on vnímá rozdíl, jestli nějaký existuje, mezi držitelem a uživatelem drog v Čechách a ve Velké Británii.

T: *(tlumoční simultánně)* Can you tell the difference of the possessor and user of the drug in the Czech Republic and in Britain, how differently they approach users and possessor here and (...)

O1: Ehm, I do not understand the question.

T: Já nerozumím té otázce.

A1: Je v Británii trestné

T: Is it criminal or punishable in Great Britain

A1: držet drogy pro vlastní potřebu?

T: to possess drugs for your own use?

O1: Yes, but only small.

T: Ano, ale musí to být malé množství.

O1: But, if

S: Větší množství, ne?

O1: If, if

T: No ono, já, já to chápu, já jsem to překládal, já se omlouvám, já vím, co tím myslí, ale já překládám naprosto přesně, jak on to říká. On říká ano, na tu otázku, jestli je to punishable, jestli je to trestné, odpovídá ano, ale pouze malé, but only small. Přesně takhle to řekl.

S: Hm.

O1: I have once

T: Já se omlouvám, já tady nejsem pro interpretaci, já tady překládám.

O1: I have once in fifty four years of my life been caught
T: Jednou, za padesát čtyři let mého života
O1: in of possession of drugs
T: Jsem byl chycen při držení drogy
O1: For personal use
T: Pro osobní užití
O1: And I had to do community service – compology work
T: A musel jsem kvůli tomu odpykat veřejné práce v mé komunitě
O1: (...) not paid
T: To je zadarmo samozřejmě.
O1: Painting, sweeping the streets
T: Musel jsem malovat, musel jsem zametat
O1: That's, that's all.
T: A to je vše,
O1: No-nothing else.
T: Nic jiného
O1: De-de-dealers would go to prison.
T: A ti, kdo prodávají drogy, samozřejmě chodí do vězení
A1: Veděl pan (O1), jaká je situace ohledně drog v Čechách?
T: Did you know the drug situation in the Czech Republic?
A1: Myslím, myslím tím samozřejmě držení versus dealování.
T: I mean possession versus dealing
O1: I ... Because we are in the European Community, the-the-the same.
T: Protože jsme v evropském Společenství, tak se domnívám, že úplně stejné.
A1: Dobře.
T: Very well.
A1: Zeptám se, prodal pan (O1) někdy někomu nějakou drogu?
T: Did you ever sell to anyone any drug?
O1: No.
T: Ne.
O1: Not here, not in the UK
T: Ani tady a ani v Anglii ne.
A1: Bylo panu (O1) známo
T: Were you aware of
A1: že by (PP1)
T: of Mr. (PP1)'s
A1: měl někomu posílat peníze
T: allegedly sending or wiring money (...)
O1: No, no, never.
T: Ne ne ne, to jsem nikdy nevěděl.
A1: Nevmluvila o té věci někdy (P2)?
T: Did (P2) perhaps mention something about that ever?
O1: I never spo-spoke to her, because she didn't speak English
T: Já jsem se s ní nebavil, ona neumí anglicky.
O1: It was difficult to-to talk.

T: Bylo to obtížné jakkoli se domluvit.

A1: Bylo panu (O1) známo,

T: Were you aware

A1: že by opět (PP1)

T: That Mr (PP1)

A1: Měl nějaké drogy dealovat?

T: Have deal, have dealt allegedly dealt drugs in Britain?

O1: No.

O1: He always had drugs

T: On vždycky drogy měl, ale

O1: I didn't know he he he was dealing.

T: Ale nevěděl jsem o tom, že by prodával drogy.

A1: To mi stačí, děkuji.

S: Hm.

T: (...)

S: Takže sám k tomu chcete ještě něco, doplnit, dodat?

T: Do you wanna have some brief space to say anything towards that on your own to that question?

O1: Just I-I feel that one person who sh-should be here, is-is not here. I dont understand why (...).

T: Já bych rád vznesl, proč jediný člověk, který by tady určitě stát dneska měl, tady dneska vůbec není.

S: To má být jako (PP1).

T: And you are speaking about Mr. (PP1)?

O1: Yes

T: Odpovídá ano.

S: Jo, tak toho se určitě jako řada lidí snažila sehnat (...)

T: Well, quite many people have been trying to take hold of that person, we assure you.

S: Dobře, takže se posaďte tam a zavoláme pana (O2)

T: Please go back (...) Mr. (O2) will take your seat

S: *(poučuje obžalovaného OH)*

T: (...) And also if you understand will you speak here today?

O2: Yes, I (...).

T: Odpovídá: chápu a budu vypovídat.

A2: Jestli bych mohl poprosit pana překladatele, aby šel na druhou stranu, abych viděl na pana obžalovaného.

S: Jo, dobře.

T: Takže kdybyste se nám mohl vyjádřit k podstatě toho obvinění, jestli se to zakládá na pravdě nebo vaší verzi té události.

T: So if you could make a statement on the events of the indictment, of the charges, is it truthful your or what is your version of the story.

O2: OK. Where will I start, ehm...

T: Kde mám začít. Nu

O2: I do not think it is true, I did not play any part in it

T: Nevěřím, že je to pravda, já jsem v tom nehrál žádnou roli.

O2: In the charges, the charges that are put against me

T: Nehrál jsem žádnou roli v tom, co je mi kladeno za vinu v tom obvinění.

O2: I came to the Czech Republic

T: Do České republiky jsem přicestoval

O2: On invitation of
T: Na pozvání
O2: of my friend Mr. (O1)
T: mého přítele, pana (O1)
O2: with the sole intention of (...)
T: A to za jediným účelem, s jedinou myšlenkou, se záměrem abych tady zapařil, aby tady byl večírek, který, který bych si užil.
O2: And I used to work for the airlines and
T: Pracovával jsem pro aerolinky
O2: And this gave me the chance to see little bit more Prague, which I had never had the chance to do before.
T: Já jsem v tom viděl šanci vidět Prahu i jinak než jenom jakoby z rychlíku, tak jsem tuto šanci chtěl využít. Yes.
O2: And
A2: Tam jenom poznámka k překladu. Než jsem měl šanci poznat ji pracovně. On pracoval...
T: (...) the chance to know it not only from work but also to know it from the other side (...), right? Prague? To know Prague, not only because you worked for the airline, but (...)
T: Pracovně
O2: Yeah., yeah.
T: Odpovídá ano
A2: On sem létal, ale pracovně
T: On odpovídá ano, na to doplnění. Čili ano, ale nejenom jako pracovně
S: No, ale já jsem to z rychlíku pochopila, že ji předtím znal jenom tak jako zběžně, pracovně, že jo..., no jako tak já jsem to tak pochopila (...)
T: Já jsem se nesnažil implikovat, že by pracoval pro dráhy
S: No, no právě.
T: Ale to byl spíš... jako překlad frázovitosti.
S: No, no, hm.
T: Budu přesnější při překladu, nebudu si dovolovat frázový překlad. Ok, please continue
A2: Klidně si ho dovolujte, jenom aby, aby ...ten kontext
S: Ne, já jsem to tak pochopila v tomto kontextu teda, opravdu.
O2: Basically, when I was working I only had a few hours here.
T: Poslyšte, když jsem pracoval, tak jsem zde mohl pracovat maximálně několik hodin.
S: Hm.
O2: This gave me the chance to (...)
T: Zatímco toto byla šance jak si projít to město.
S: Dobře tak to bylo poprvé, co byl tady v Praze takhle déle?
T: Was it the first time you were here in Prague for a longer period?
O2: Yes.
T: Odpovídá ano
O2: The first private visit.
T: Poprvé, co to byla soukromá návštěva
O2: I arrived on the Saturday
T: Já jsem přicestoval v sobotu
O2: I think it was Saturday
T: Myslím, že to byla sobota
O2: Mr. (O1) met me at airport

T: Pan (O1) pro mě přijel na letiště, setkal se se mnou na letišti

O2: And we went back to ... the hotel

T: Jeli jsme k němu na hotel

O2: Where we got ready to change clothes, to shower...

T: Tam jsme se převlíkli, tam jsme se osprchovali

O2: And then we went out into Prague

T: Pak jsme jeli dovnitř, do města do Prahy

O2: And to the big nighting city centre, club

T: Big nighting centre?

T: Do centra, které bych nazval velké centrum Prahy pro noční život

O2: Ehm, yeah, It was, it was it was big fun

T: Byla to velká zábava, velká zábava to byla

O2: I have been very very sick over the year and this gave me the just to relax and enjoy the music.

T: Pardon já se jenom doptám na jednu věc. When you spoke about you being sick you meant like before you came to Prague or?

O2: Yes.

T: Než jsem teda přijel do Prahy, tak jsem na tom zdravotně nebyl dobře a tohle byl způsob pro mě jak se odreagovat a pobavit a poslechnout si muziku.

O2: Will it help me to explain the medical (...)

T: Možná, že bych taky vysvětlil tu lékařskou záležitost nebo tu zdravotní záležitost nebo něco takového.

S: Hm.

T: Yes, please

O2: Ehm OK. Very very (...). In 2003

T: Velmi zestručněnou variantu. V roce dva tři, dvatisíce tři,

O2: I had cancer of lymph gland

T: měl rakovinu lymfatických žláz

O2: And I had chemotherapy

T: A podstoupil chemickou terap–chemoterapii

O2: Part of that was six injections into my spinal cord

T: Přičemž součástí toho šestkrát bylo napíchnutí nebo injekcí do jeho páteře

O2: And these drugs cross from the blood to the brain

T: A potom léky přecházejí krví až do mozku.

O2: And it destroys brain cells and

T: A v tom procesu ničí mozkové buňky.

O2: And my body weight fell to 55 kilos.

T: Shodil váhu až na 55 kilogramů.

O2: And this caused an immense amount of stress.

T: A to na něj působilo jako velice těžký stresový faktor

O2: In, In, on 1 January 2008

T: Přitom 1. ledna 2008

O2: An ambulance had to come to my home cause I had pneumonia,

T: Dostal pneumonii a musela jej odvézt záchranka

O2: And I was hospitalised for that.

T: Byl kvůli tomu hospitalizován, umístěn na lůžku v nemocnici.

O2: But unfortunately the treatment for pneumonia was more than my body could handle.

T: Ale ta léčba na tu pneumónii byla eee silnější, než jak by jeho oslabené tělo bylo schopno se s tím vypořádat, s tou léčbou.

O2: I was then readmitted in the hospital

T: Byl poté znovu hospitalizován

O2: With accute heart failure and accute kidney failure.

T: s akutním eee selháním srdce a s akutním selháním ledviny

O2: And I was in hospital for another two weeks

T: Další dva týdny strávil v nemocnici.

O2: And it was (...) I was coming out of that

T: A když se z tohodle rehabilitoval

O2: (...) to make a decision to come here and

T: Tak se rozhodl přijet sem do Prahy

O2: and to try actually liberate and enjoy myself

T: A pokusí se trochu žít taky a pokusí se mít nějaký život.

S: Napišeme tam, ke své osobě a ke svému zdravotnímu stavu vypovídá zcela shodně jako na číslech (*čísla*) při vazebním zasedání. Ano, takže teď se prosím vám soustředíte na to, abyste nám řekl, jak to proběhlo tady, od toho vašeho příjezdu, respektive od toho následující dne po tom večírku, který už jste nám (...)

T: (*tlumoční simultánně*) Now concetrate on what happended from the day that you came in here or maybe the day after the party (...)

O2: OK.

T: Dobře.

O2: Ehm, yeah. We went to the club, we went to the club, we didn't stay too late.

T: My jsme jeli do toho klubu, zas tak dlouho jsme tam nezůstali

O2: Back to the hotel of Mr (O1).

T: Pak jsme se vrátili zpátky do hotelu s panem (O1), do hotelu pana (O1), kde bydlel pan (O1).

O2: Then we slept

T: Pak jsme něco naspali

O2: We woke up late in the morning

T: Probudili jsme se až pozdě ráno, nebo spíš dopoledne

O2: Then tried, I think we tried to find some breakfast

T: Pokusili jsme se schrstit nějakou snídaní (*smích*)

O2: But we couldn't.

T: Ale to se nám nepodařilo.

O2: Then I think we went to the airport

T: A pak si myslím, že jsme jeli na letiště

O2: So that Mr. (O1) could get a check-in for his flight

T: Protože pan (O1) se chtěl zaregistrovat pro svůj let.

O2: And that, we had something to eat

T: Něco jsme snědli

O2: And I think I left my bag or bags in the left-left-luggage at the airport.

T: A já jsem nechal buď jedno zavazadlo nebo více zavazadel v eee na letišti, tam kde se uskládňují zavazadla. Na to je v češtině slovo, místnost, kde se na letišti uskládňují zavazadla

A2: Úschovna.

A1: Úschovna.

T: Úschovna zavazadel, děkuju pěkně, úschovna zavazadel.

O2: Ehm, I had, hadn't tendence going to town from there.

T: Já jsem neměl v plánu se vracet zpátky do města

O2: We went with (O1), eh Mr. (O1), we went to visit his friend in the Prague 6

T: Ale s (O1), s mým přítelem jsme navštívili. Ehm His friend or your friend in Prague 6, you said, his friend in Prague 6 I just didnt catch it.

O2: His friend

T: Ale s (O1), s mým přítelem jsme navštívili jeho přítele nebo známého, nikoli mého, na Praze 6.

O2: The garage itself was a normal garage

T: Tam byla garáž, to byla úplně normální garáž

O2: with a back room

T: Ta měla vzadu takovou místnost

O2: But the the the smell and fumes were

T: Ale byly tam pachy a výpary

O2: And they we very aggressive

T: A ty byly velmi agresivní

O2: It made my eyes hurt

T: Bolely mě z toho oči

O2: It made me short of breath

T: Trpěl jsem dýchavičností

O2: And very nauseous

T: A točila se mě hlava

O2: And I sat down in the garage

T: A já jsem si musel sednout v té garáži. On the ground? You sat on the ground?

O2: Ehm on like a deckchair

T: A sednul jsem si ...Byla tam nějaká židle nebo ponk nějaký, na to jsem si tam sednul

O2: And rested there

T: A tam jsem si trochu odpočinul. No opravdu, on použil slovo ponk, vopravdu, deckchair to znamená ponk, když je to v dílně takže (...) slovo.

S: Hm.

O2: Ehm...

S: Co tam bylo za lidi (...)?

T: What people were there? We're interested in who was there?

O2: Ehm... (...) a man I now know to be (P4)

T: Byl tam člověk, o kterém nyní vím, že se jmenuje (P4)

O2: But I did not know (...)

T: Ale v té době jsem to nevěděl, protože jsem ho nikdy předtím neviděl

O2: Ehm, there was myself and Mr. (O1)

T: Byl jsem tam já, byl tam pan (O1)

O2: And at some point

T: A v jednu chvíli

O2: A-a-a- a young lady came

T: Tam byla taková mladá žena, přišla tam taková mladá žena

O2: Who I think was the girlfriend of (P4)

T: Myslím, že to byla (P4) přítelkyně

O2: And I saw (...), I saw nobody else who was there

T: A neviděl jsem nikoho jiného, kdo by tam byl.

S: Hm. Ještě, tohle bylo prosím vás před tím nebo potom, kdy byli nakoupit tu koupelovou sůl s panem (O1)?

T: Was it before or after you went out to buy the bath salt, you and Mr. (O1)?

O2: It was what before, sorry?

T: Co bylo předtím?

S: V té garáži.

T: In the garage. The event in the garage that you've just described, was it before or after you went to buy the bath salt?

O2: Before we left, yeah, ehm yeah, yes I sit down and then for two minutes to grab my breath and then we left.

T: Dobře, takže jak se zmiňoval o tom, že se musel posadit na pár minut, aby chytil dech, tak poté se zvedli a objeli, odjeli aby, koupili tu garážovou sůl, eh pardon, tu ehm koupelovou sůl

S: Koupelovou sůl, ano

O2: And

T: Ano a

S: A pak se vrátili do té garáže?

T: And then you came back to the garage?

O2: Ehm, yes, after being to Tesco.

T: A poté co byli v Tescu.

S: Hm.

O2: But I didn't buy anything in Tesco.

T: Ale já jsem v Tescu nic nekupoval.

O2: I bought nothing, I didn't see (...)

T: Já jsem to nekupoval, nic jsem neviděl

O2: And Mr (O1) took us back to the garage in Prague 6

T: A pan (O1) nás odvezl zpátky do té garáže na Praze 6

O2: At this time I was absolutely exhausted.

T: Tou dobou už jsem byl zcela vyčerpaný.

O2: And I again sat on the same chair in the garage

T: Zase jsem si tam sedl na tu židli nebo na ten ponk tedy

O2: And I was relieved that

T: A měl jsem radost z toho, že

O2: Mr. (P4) said I could stay and rest in the garage

T: mi pan (P4) řekl, že tam můžu klidně zůstat v té garáži

O2: While he'd take Mr (O1) to the airport

T: Zatímco on odveze pana (O1) na letiště

S: Kouřil tam nějakou drogu tam v té garáži?

S: Were you smoking any drug inside that garage?

O2: Ehm, we had a little, yes, (...)

T: Něco si dal, ano, ale není si jist.

S: Hm. Takže k věci samotné vypovídá zcela shodně jako v číslech listu (*číselný údaj*) a k dotazu předsedkyně senátu dodává.

S: Já jsem se chtěla zeptat s tou koupelovou solí ještě, abychom si to teda vysvětlili, kdo jí teda kupoval a z jakého důvodu jste vůbec pro ni jeli?

T: (Simultánně) The bath salt, who bought that salt? why did you ever go fetch that salt?

O2: I don't know why we went to Tesco.

T: Já nevím, proč jsme jeli to Tesca.

O2: Ehm, I was, I-I struggled to keep up with Mr-Mr (O1) to get to the car

T: (...) you and (O1) were struggling

O2: No, I I was.

T: You were struggling, you and (O1) got to the car

T: Mě nebylo dobře, potácel jsem se, spolu s (O1) jsme nasedli do auta

T: Got to the car

O2: Yeah, and we went to Tesco.

T: Jeli jsme do Tesca

S: Prosím vás, tak vám nebylo dobře, potácel jste se, proč jste teda jel do Tesca nakupovat koupelovou sůl, když jste ji nepotřebovali, jak sám říkáte?

T: Ok, you were struggling, you were sick obviously, why, why did you get up and go to the Tesco and buy any bath salt that you didn't need obviously?

O2: I didn't buy anything in Tesco

T: Já jsem v Tescu nic nekupoval.

O2: Proč jste tam jezdil?

S: Why did you go there?

O2: Because I was with my friend.

T: Protože já jsem byl s přítelem tady.

O2: And I didn't know Mr. (P4).

T: And já jsem pana (P4) neznal.

O2: And...

S: A jak vám to vysvětlil pan (O1), že jedete do toho Tesca, proč že tam jedete?

T: How did Mr. (O1) explain it to you that you're going to Tesco what were you going to fetch there?

O2: I don't remember.

T: To se nepamatuju

S: Asi víte, o co se tady jedná. V té lahvičce od koupelové soli se posléze našla droga a ta droga byla ve vašem zavazadle. Můžete nám to nějak vysvětlit?

T: You probably know where I am directing (...). The container for the bath salt was found in your baggage later on but it did not really contain the bath salt, it contained the drug. Explain that.

O2: I can't explain that.

T: Nemůžu to vysvětlit.

S: Hm. Dobře, fajn. Takže on neviděl, že by někdo přesypával obsah té lahve?

T: So have you seen someone perhaps to empty the bath salt and put the drug in there?

O2: Did I see someone do that?

T: Jestliže někoho přímo viděl, jako že to udělal?

S: No.

T: Yes, yes, did you?

O2: No.

T: Ne, ne to jsem neviděl.

O2: No

T: Ne

S: A kdo dal tu lahvičku do vašeho zavazadla?

T: And who put the bath salt container to your luggage then?

O2: That I cannot remember.

T: To se nepamatuju.

O2: I am not trying, not trying to (...).

T: Já se z toho nesnažím vyvlíknout,
O2: I really can't remember.
T: Já si to prostě doopravdy nepamatuju.
O2: It's four and a half years ago
T: Je tomu již čtyři a půl roku
O2: And I've said (...) the time I was determined not to face the bads and horrors (...) that time.
T: Já jsem si za tu dobu rozhodl, že se nechci mentálně zpětně vracet do té hrůzy, kterou jsem musel prožít.
S: Dobře. Takže ještě ať se nám vyjádří k tomu, jak dlouho znal pana (O1) a jestli od něj někdy kupoval nějaké drogy.
T: How long have you known Mr (O1) then and have you ever bought any drugs from him?
O2: I've known Mr (O1) for ehm several years. I cannot say how many
T: V té době už jsem se s ním znal několik let, nevím přesně kolik
O2: And he used to be a neighbour of a friend of mine.
T: Býval, byl to totiž soused mého kamaráda.
O2: And no (...)
T: A ne, nikdy jsem si od něho drogy nekoupil.
S: Hm. Takže napíšeme: podle paragrafu 207odstavec 2 trestního řádu se čte výpověď na číslech (*číselný údaj*) poslední odstavec. Tady uvedl v přípravném řízení:
T: During the pre-trial, you stated
S: „S (O1) jsem pouze občasný známý. Občas se někde potkáváme. V Londýně jsem od (O1) kupoval drogy, konkrétně metamfetamín, ale nevěděl jsem, odkud ho má.“
T: Bylo by možné, abych si to půjčil, abych to tlumočil z listiny. Aby to bylo pěkné.
S: Tady.
T: Ano, ano, ano.
T: The judge wants me to read you what you have stated in the pre-trial interrogation on record. I know, I have known, had known (O1) occasionally. We met from time to time, places. I bought some drugs from (O1) in London, namely that was metamphetamine, but I did not know who he obtained it from.
O2: I cannot remember saying that.
T: Vůbec si nepamatuju, že bych takovou věc byl řekl.
S: Hm, dobře. Tak, já jsem se ještě chtěla zeptat na průběh toho vydávacího řízení v Anglii.
T: The extradition proceedings in Britain.
S: On docházel také na nějaké pravidelné kontroly nebo byl v nějaké vazbě? Jak to tam bylo?
T: Did you also have some regular check-up at the police station or were you there in a detentional custody facility? How did that work out?
O2: I had an electronic tag
T: Měl jsem elektronické radiokomunikační zařízení dálkového přenosu
O2: Which required me to remain in my flat
T: Které, jehož podmínou bylo, že jsem musel zůstat ve svém bytě
O2: Between the hours from 10 pm to 6 am
T: A to mezi desátou hodinou večerní a šestou hodinou ranní.
O2: And initially I had to report to the station seven days a week.
T: Zpočátku jsem každý den, to znamená sedmkrát v týdnu, musel se hlásit na policejní stanici
O2: But this was later relaxed to three days a week.
T: Ale později byl tento režim změněn na hlášení se třikrát týdně.
S: Hm.

O2: And, and just before Christmas, the restrictions were relaxed a little only because my parents were almost killed in a car accident.

T: Ale protože mí rodiče měli autonehodu, která pro ně byla téměř smrtelná, došlo ještě k dalšímu zeslabení tohoto režimu.

S: Hm.

O2: Basically I was allowed to go and take care of my father

T: A konkrétně mi bylo dovoleno, abych jel za otcem a staral se o něho.

O2: On Saturday and Sunday night

T: A to bylo sobota a neděle, v noci na neděli na pondělí.

O2: I had to be either in my home or their home.

T: A ta podmínka byla, že jsem se musel zdržovat buďto u sebe doma nebo v domě svého otce

S: A všechny podmínky, které mu tam byly uloženy, tedy dodržel, ano?

T: Those terms of your custody or of the extradition proceedings that were restricting you in Britain, did you comply with all of them?

O2: Yes, every single one.

T: Odpovídá ano, každou podmínku jsem dodržel

S: Hm, dobře.

(...)

T: Any questions from the (...)

S: Pani státní zástupkyně.

T: Mr. Attorney has questions.

SZ: Já jsem se chtěla zeptat co pan (O1) v tom obchodním domě Tesco kupoval, Zda si to pamatuje...

T: Do you remember anything that Mr (O1) was buying in Tesco when you were going there to fetch something?

O2: No, I (...).

T: Nikoli, nepamatuji si.

O2: It was all very chaotic

T: Bylo to velmi chaotické, ta doba byla velmi chaotická.

O2: And short of time, because Mr (O1)'s flight was earlier than mine

T: Bylo málo času, protože pan (O1) měl let, který byl dřívější než můj let.

SZ: Dobře. Je pan obžalovaný homosexuál?

T: Are you gay?

O2: Yes, I am.

T: Odpovídá ano.

SZ: A pan (O1)?

T: And Mr. (O1)?

O2: (...)

T: Is Mr. (O1) gay too?

O2: I have... It's none of my business

T: Do toho mi nic není.

SZ: Dobře.

S: Ještě nějaký dotaz? Obhájce obžalovaného (O2).

A2: Jestli někdy obžalovaný prodával drogy nebo držel (...)?

T: Have you ever sold drugs or were you (...)

O2: I never sold drugs,

T: Nikdy jsem drogy neprodával,

O2: But I do admit that (...)

T: Ale přiznávám, že jsem byl uživatelem drog

A2: Přijížděl sem s úmyslem eee drogy odvézt zpátky do Anglie nebo byl s někým domluven v tomhle smyslu nebo s tím byl srozuměn? Zda s tím byl srozuměn.

T: Have you travelled to Czech Republic with the intention to export drugs to Britain or were you (...) to do so or were you agreed with someone or did you plan to do that with someone?

O2: Absolutely not.

T: Rozhodně ne,

O2: (...)

T: Ne, (...), ne.

A2: Můžete nějak vysvětlit, jak se ocitly ty drogy ve vašich zavazadlech?

T: Do you have any explanation how the drugs got into your luggage?

O2: No, I'm sorry.

T: Vůbec, je mi líto, nedokážu.

O2: The, the day was very, was very vague and I struggle to remember (...).

T: Ten ... Can you repeat the sentence?

O2: Sorry (...)

T: Sorry, I (...)

O2: (...) It's all the haze,

T: The haze, oh I I understand it, yes

O2: And I struggle to remember (...).

T: Oh, OK

T: Ten den je pro mě dodnes zahalen mlhou. Dodnes bojuji s tím, když se snažím si ty události toho dne vybavit.

S: Obhájce obžalovaného (O1) bez dotazu. Obžalovaný (O1) bude mít nějaký dotaz nebo připomínku?

T: Mr. (O1) you may ask, you have the right to ask questions Mr. (O2) before this court (...).

O1: N-n-n-no.

T: Odpovídá, že nemá otázek.

S: Obžalovaný (O1) bez dotazu přítomných.

S: Můžete se posadit.

T: Please, go back to your seat.

S: Teď předvoláme toho (P4).

T: Mr. (P4) will be called forth.

T: (Já jsem mu řekl, že předvoláme)

S: Jo jo jo

(...)

T: Budete chtít, abych obžalovaným tlumočil tu výpověď pana (P4)?

S: Jestli bude něco říkat, no.

T: Je to nějak možný, abych seděl tak, aby mě oba slyšeli kdyžtak, třeba abyste si sedli okolo nich možná.

(...) *(T vysvětluje obžalovaným, že jim bude tlumočit výslech (P4) – soudkyně nehovoří)*

(...) *(výpověď (P4), tlumočník šušotá oběma obviněným)*

(...)

T: Může mluvit trochu nahlas, já se snažím, ale jestli by mohl mluvit jenom trošku víc nahlas.

(...)

Druhý den

(čtení listinných důkazů – tlumočení šušotáž)

(...)

S: Tady jsem se jenom chtěla zeptat, vy jste měl u sebe řidičský průkaz (P2).

T: Promiňte, na koho, na koho mám mluvit.

A1: Pan (O1)

T: (O1)

S: (O1), ano. (O1) měl u sebe řidičský průkaz (P2), který vlastně vydal

T: (...) driving licence of (P2) on you and you handed it over. Is that true?

O1: Yes.

T: Odpovídá ano.

S: Jak se objevil ten řidičský průkaz (P2) u vás

T: How (...)

O1: It was given to me by (P1) in-in-in London to-to-to give the package to (P4) for-for-for (P2)

T: V Londýně mně ho dal (P1), abych ho v balíčku s ostatními věcmi předal v Praze (P4), a byly to věci (P2).

S: Hm, a proč to nepředal teda, proč to nepředal (P2).

T: Why didn't you hand over that? (...)

O1: Because I didn't see (P2) all-all weekend

T: Protože jsem se během víkendu tady se (P2) vůbec neviděl.

S: Jo, takže s tím chtěl zase odletět zpátky?

T: So you were going to take it back to London?

O1: Ehm, yes,

T: Ano

O1: I had it in my pocket and I just (...)

T: Já jsem ho tam měl prostě v kapse a já jsem na to zapomněl.

S: V druhém svazku jsou tedy ty znalecké posudky z psychiatrie, ano, který tedy souhlasí s jejich přečtením, ano. (...)

(soudkyně čte znalecké posudky, tlumočnická simultánní tlumočení - šuštota)

S: Takže tam v závěru znalec konstatoval, že obžalovaný netrpí žádnou duševní chorobou, je zde pouze porucha osobnosti, která je nezdrženlivá, emočně labilní, afektivně dráždivá, preferuje bezprostřední uspokojování

T: *(simultánní tlumočení)*

T: Prosím vás, můžeme pomaleji, to jsou velmi odborné výrazy,

S: Jo, jasně.

T: Já dělám, co můžu, ale já s psychiatrií nedělám každý den (...). Říkala jste osobně nezdrženlivá

S: Tak, osobně nezdrženlivá *(a pokračuje pomaleji, po větách, dělá pauzy)*.

(...)(pro přepis nesrozumitelné)

S: Chce se k tomu nějak vyjádřit?

T: Do you want to, to do any statement on that?

O1: Obviously, it seems (...) that many things happened in my life.

T: Říká paní předsedkyně, že od té doby, co byl napsán tento posudek, se v jeho životě přihodilo mnoho věcí.

O1: (...)

T: A rád by tento soud upozornil na skutečnost, že u sebe doma byl napaden, (...) bodná rána, a málem zemřel.

O1: If it wasn't for the helicopter (...) and two doctors, especially (...) to save my life I wouldn't be here.

T: Říká, že kdyby nebylo bývalo ambulantního převozu helikoptérou do nemocničního zařízení a těch specialistů, a jejich tedy zákroku specialistů, dnes by tady nestál.

(...)

(posudek znalce ohledně OH – předsedkyně senátů čte pomaleji, dělá pauzy, čeká na přetlumočení)

S: Takže má k tomu něco?

T: Do you want to make a statement on that?

O2: Yes, I would like to (...)

T: Ano, já bych se rád k tomu vyjádřil konkrétně.

S: No, tak jestli chce se k tomu vyjádřit, tak ať se k tomu vyjádří.

O2: Firstly, the expert (...) an anomalous person.

T: Já bych se rád vyjádřil k tomu, že ten soudní znalec tvrdí, že mám abnormální osobnost

S: Anomální osobnost

T: Anomální osobnost

O2: I do not believe I have been an anomalous person

T: Nedomnívám se o sobě, že bych měl anomální osobnost, že bych byl anomální osobností.

O2: I studied very hard as a child and I graduated university in 1992, Cardiff.

T: Byl jsem jako dítě studijní typ, v roce 1990 eee hodně jsem se snažil, hodně jsem pilně studoval a v roce 1992 jsem absolvoval, jsem eee jsem promoval na cardifské univerzitě.

O2: After leaving the universtity I (...) a certificate to teach English as a foreign language.

T: Poté, co jsem promoval na univerzitě, jsem si dodělal certifikaci učitel angličtiny pro eee nerodilé mluvčí.

O2: And then I went into full time employment which I stayed in until – continuously - until July 2009.

T: A potom jsem přišel do zaměstnání a své zaměstnání jsem si udržel až do července 2009.

O2: At the time of the incident I'd been working in British Airlines for 10 years, with a perfect employment record.

T: Čili v době, kdy došlo k tomu trestnímu incidentu, jsem já už byl zaměstnancem britských aerolinek po dobu deseti let a můj pracovní záznam u britských aerolinek byl perfektní.

O2: I also have been and still am in a steady relationship which has now lasted for 15 years and I have close ties with my family.

T: Mám velmi blízké vztahy se členy své domác-eee rodiny a jsem v jednom stabilním partnerském vztahu s jednou osobou posledních patnáct roků.

O2: Also, I was working full time and also very hard to build up my, eee, my modest property portfolio.

T: Také jsem se snažil pracovat velice pilně a také jsem se snažil, abych ... By the portfolio you mean like securities?

O2: Yes, real estate (...)

T: investment

O2: Invesment (...)

T: A také jsem se snažil vedle své práce věnovat se eee rozmnožování svých investic a mít řádně obstarávané investiční portfolio.

O2: (...)

T: Což je mým plánem k tomu, až dosáhnu věku 65 let, měl našetřeno na důchod.

O2: I do not belive that any part of that correlates to being an anomalous person.

T: Věřím, že všechno co jsem řekl, žádným způsobem nepřispívá k závěru, že bych byl abnormální nebo anomální osobností

S: Hm, dobře.

O2: I worked for airline where I was required to be emotionally stable, not unstable.

T: Pracoval jsem pro aerolinie, kde požadavkem bylo, abych byl emočně stabilní osobností, nikoliv emočně nestabilní osobností.

O2: And meeting fullfilment on a 14 hour flight is not something... it is, it is crazy (...).

T: A tvrdit, že se jedná u mě o okamžité plnění eee okamžitých potřeb, je nesmyslné v době kdy jsem schopen 40 hodin pracovat v letech, a držet se po tu dobu prostě při práci.

O2: And

T: Doslová říká je to bláznivé – it is crazy.

O2: The psychiatrist also says I assumed to the drug-addict lifestyle.

T: Tady ten pan znalec také zmiňuje, že jsem přijal styl života drogově závislých osob

O2: I would like to know where he thinks I had the time.

T: Rád bych věděl, kde pan znalec se domnívá, kde jsem měl ten čas, abych přijal tento život.

S: Hm.

O2: And also, resolution (*číselný údaj*) states

T: Rád bych se také vyjádřil k usnesení – of this court?

O2: Yes, of this court.

T: K usnesení zdejšího soudu pod spisovou značkou (*číselný údaj*), kde se objevuje věta,

O2: The accused works as (...) of British Airways.

T: Kde se objevuje věta, že obžalovaný pracuje jako člen letecké posádky u britských aerolinek

O2: And, and ... That's too ... being ... leading life of a drug addict and working in an airline cabin crew are completely incompatible.

T: A musí být zcela zřejmé, že když dáme tyto věty vedle sebe, to znamená, že obžalovaný pracuje jako člen letecké posádky britských aerolinek a zároveň že obžalovaný přijal životní styl drogově závislých osob, že tyto věci jsou zcela kontradiktorní

O2: It also accuses me, or suggests (...) that I was addicted to marihuana

T: Ten znalecký posudek také naznačuje, že jsem byl osobou závislou na droze marihuana

O2: I have not used marihuana in 20 years

T: Já jsem za posledních dvacet neužil ani jednu marihuanu.

O2: And in my, in my ten years, or eleven years working for the British Airways I had four separate random drug tests

T: Po dobu deseti nebo jedenácti let mé práce u British Airways jsem dvakrát podstoupil...two times or four times

O2: (...)

T: Jsem čtyřikrát podstoupil, podstoupil náhodné testování na přítomnost drog

O2: And on occasion did I test positive

T: A ani v jedné, ani u jednoho toho testování nedošlo k pozitivnímu výsledku na drogy

O2: And that that that really is, is all what I have to say, because I do not believe

T: To je vše, co k tomu posudku chci říct, protože se nedomínívám,

O2: Because I do not believe this correlates to who I am in (...)

T: že ten závěr toho posudku jakýmkoli způsobem koreluje s tím, jakou osobností skutečně jsem.

S: Hm. Dobře. Ovšem vy jste souhlasil s tím, abysme toho znalce osobně nepředvolávali, takže tohle беру jako vaši výhradu k tomu posudku (...).

T: We understand your objection and we will put your objection on record. On, on, on the same, other hand however, your, you and your defendant attorney

S: Tu námitku, my nemůžeme tedy za tohoto stavu odstranit tedy s dotazem na znalce, a bereme to tedy jako vaši výhradu.

T: accepted that the forensic expert, does not have to be here to give a live statement so that he cannot be cross-examined and that all we can do is put that on record (...)

S: Tady podstatné bylo to, že netrpíte žádnou psychiatrickou poruchou z toho psychiatrického pohledu a zejména že ty vaše rozpoznávací a ovládací schopnosti vzhledem k tomu žalovanému trestnému činu byly zachovány

T: (...) and that your control ability and recognition regarding the criminal action in question was kept.

O2: That was the reason, that was why I required to reply because I have used metamphetamine on that day and I hadn't used for a long time, I wasn't well, that's why my recognition factors were (...) reduced.

T: On to rozporuje, on doslova říká, že vzhledem k tomu, že právě skutečnost je taková, že metamfetamin před tím konkrétním dnem, o který tu běží, už dlouhou dobu neužil, tak to, že ho užil, způsobilo, že byl vyveden ze svého standardního stavu a jeho rozpoznávací schopnosti nebyly zdaleka jako za jeho normálního stavu.

S: Hm. To ho mám zavolat toho znalce? V každém případě si to způsobil užitím drogy, takže jako že by tam byla nějaká nepřítomnost nebo něco, na to se bude těžko odvolávat.

SZ: (...)

T: *(tlumočí simultánně – šušotáž)*

(...)

O2: Mr attorney has explained the legal situation (...)

T: Pan obhájce mi vysvětlil právní souvislosti v této věci a

O2: And I do not want to call the ... I do not want to cross examine the expert

T: A nemám zájem o vyslechnutí tohoto znalce

O2: I really wanted the court to understand

T: Chtěl jsem jen, aby tento soud porozuměl tomu,

O2: That I disagreed with what he (...)

T: Že nesouhlasím s tím, že jako on se domnívá, že ta moje osobnost je stavěná

S: Hm.

O2: And also I would like to point out as well that

T: Taky bych rád zdůraznil

O2: When I said that I have four properties in my portfolio

T: Že jsem tady zmiňoval, že mám čtyři ... Properties meaning real estates, yeah?

O2: Yes, four.

T: Čtyři nemovitosti ve svém držení, ve svém majetku, na svém porfoliu doslova

O2: I was using all my energy and my spare time running, maintaining and doing renovations.

T: Že všechnen volný čas a energii, která mu ještě zbývala, která mi ještě zbývala jsem používal, abych udržoval v chodu, v provozu nebo rekonstruoval tyto získané nemovitosti.

O2: Two of them are three and a half an hour drive away from London

T: Z nichž dvě jsou tři a půl hodiny čisté jízdy z Londýna (...)

O2: And so it (...)

T: Takže skutečně mně zabralo hodně času jenom se transportovat mezi jednou nemovitostí a (...)

S: Hm, dobře.

T: Sit down please.

(čtení znaleckých posudků z kybernetiky, tlumočení simultánně – šušotáž)

(...)

S: Chcete se k tomu nějak vyjádřit, psal jste tohle (P2)?

T: Did you send this message to (P2) (...)?

O: I have never seen or heard of this text-text message.

T: You've never seen this text message.

O: Ne-never seen.

A1: Chce se podívat přímo na ty, na ty zprávy?

T: Pardon, já to jenom přeložím. Já jsem nikdy tuhle textovou zprávu neviděl. And your attorney said: Do you want to (...)?

T: Tak podívat, když nerozumí česky, tak to mu moc nepoví. Že bych mu to přeložil teda.

S: No, tady je to v angličtině (...).

T: To jsem mimochodem teďka udělal

A1: Paní předsedkyně říkala, že je to tam v angličtině, tak.

S: No, tady je to v angličtině i s překladem.

T: (...) There is original English. Do you want to (...) text message?

O: Yes.

T: Odpovídá ano. A ještě teda řekl větu: Miluji tě, to jsem jí nikdy nenapsal. Konec citace.

S: (...)

(OW si čte textovou zprávu)

O: It is not possible (...)

T: To není možné, že bych to byl já.

O: I don't know (...)

T: Já tu holku neznám.

S: (P2) neznáte?

T: You don't know (P2)?

O: Well, I know (...) (*není slyšet, OW stojí u předsedkyně*)

T: Já vim, asi tak jako znám vás, to znamená, představili jsme se ....

(...)

A1: V návaznosti na tu smsku bych se zeptal pana (O1)ho, jestli je možný, že by někdo posílal z jeho čísla nějakou takovouhle smsku? Jestli si to dokáže představit?

T: I would like to ask Mr. (O1) that someone sent a message like this from your cell phone?

O1: (...)

T: Ale zajisté, samozřejmě

O1: At that time I-I to-to-to-told the court that that (P1) was in-in my house (...).

T: Ale jistě, já jsem už předtím u soudu zmiňoval, že u mě v domě přebýval nějakou dobu (P1).

O1: (...)

T: (...)

S: (*jim do toho skočí*) Aha, takže nemůže vyloučit, že z jeho mobilu komunikoval někdo jiný, konkrétně (P1), tedy ano?

T: So it's possible that someone else communicated from your cell phone? (P1)?

O1: Ye-ye-yes.

T: Odpovídá ano, ano. A ještě říkal, vy jste tu zmiňovala nějakou textovou zprávu, nějakou smsku ze dne (*časový údaj*)? On se patrně nevzpomíná, jestli je to z toho data (*časový údaj*).

S: Tohle bylo z (*časový údaj*).

O1: (...) texts between lovers than business people

T: A říká, mě to totiž připadá, že to jsou smsky mezi milenci a ne smsky mezi dvěma obchodními partnery.

S: Hm. A co teda k té smsce z (*časový údaj*), kde mělo být: oba výteční šéfkuchaři mi poskytli informace o budoucích kšeftech?

T: (*časový údaj*). Both great chefs gave me an outline of the deals to come.

O1: (*časový údaj*)?

T: (*časový údaj*)?

O1: I wasn't in Prague.

T: To jsem nebyl v Praze.

S: To je smska z mobilu.

T: It is sent by a text message from your cell phone.

O1: I... I didn't.... Maybe somebody také, take my cell, I don't know (...)

T: Možná si někdo půjčil můj mobil a poslal tu smsku.

S: Která se v kontaktu (O1) nacházela v přijatých smskách (P2) v mobilu (P2).

T: From (O1) to (P2). That was (...).

O1: I never send this text message

T: Ale já jsem tu smsku neposlal

S: Hm.

O1: Never

T: Nikdy

(...)

(čtení emailu – obžalovaný se jde podívat na překlad)

T: Překladatel překládá slangově, jo? *(tlumočnick komentuje písemný překlad listinného důkazu)*

S: Tady.

(obžalovaný si čte email)

(...)

O1: It is the first time I've seen this email.

T: To je poprvé, co tadytu elektronickou zprávu vidím.

S: Dobře, tadyto je jenom k tomu, že vy ste říkal, že jste vlastně nebyl schopen komunikovat se (P2) v angličtině, přestože ona potvrdila, že to byl vlastně dopis, který psala ona, takže ona anglicky uměla, protože žila v Anglii, v Londýně.

T: (...) communicate with (P2) in English, but (P2) did confirm this is the email she send to you, she has lived in London, she does speak English.

O1: She sent this to me?

T: On říká, cože, tohle že mi poslala?

O1: (P2) claimed she can speak English, but she-she-she can't.

T: (P2) tvrdí, že umí anglicky, ale není to pravda.

O1: If she'd be here now, you will see.

T: Kdyby tady teďka byla předvedená, tak byste to viděli.

O1: *(chce něco říct, soudkyně mu do toho skočí)*

S: Můžeme pokračovat teda na předvolání (P2), která před dnešním dnem (...), omluvila se teda, protože leží v nemocnici, takže jestli to chce ještě pan (O1) nějak prodlužovat, že budeme volat znovu (P2), aby potvrdila, komu to psala, že jo, teda, tak

T: (...)

O1: This email is a very intimate email.

T: Toto je velmi intimní email.

O1: It's not...

S: No ona takhle psala, ona takhle tímhle způsobem psala každému.

T: But it is the way he wrote, she wrote in this style to other people as well.

O1: I-I-I don't know.

T: Ale to já nevím.

O1: It's the fi-fi-first time I-I- I've seen this.

T: To je poprvé co tuhle zprávu vidím

O1: And why-why-why does she mention (P5)?

T: Proč tady zmiňuje (P5)-(P1)?

O1: I-I don't understand.

T: Já tomu nerozumím.

S: No ne, to ona nám vysvětlila, že že takovou měla jako přezdívku, že jo, tuším, že že že jste ji vy takhle oslovoval, pane (...), jak ona mi tvrdila.

T: (P5), jo, že jí oslovoval teda?

T: She claimed for this court that you called her (P5). That it's the nickname you gave her.

O1: W-why?

T: Proč?

S: Já do toho nevidím.

T: I don't know. That's what she claimed before this court.

A1: Já bych se jen zeptal v návaznosti na to. Měli jste mezi sebou se (P2) nějaký vztah?

T: Did you and (P2) have a relationship?

O1: No, no no.

T: Neměli, neměli.

O1: I am homosexual.

T: Já jsem homosexuál.

S: Hm. Dobře, takže...

O: The only women I love that is my mother and my sister.

T: Jediné ženy, které miluji, jsou moje sestra a moje matka.

(závěrečné řeči státní zástupkyně, obhájců, poslední slovo obžalovaných)

(...)

S: Takže, prosím, obžalovaní mají právo na závěrečný návrh a právo závěrečná slova. Jestli se chtějí připojit v těch závěrečných návrzích, předpokládám, ke svým obhájcům a jestli chtějí na závěr sami něco říci k věci samé.

T: (...)

O1: (...)

T: Paní předsedkyně, paní státní zástupkyně, pánové přisedící.

O1: Mr. Interpreter

T: Pane tlumočníku

O1: I would like to apologize to this court

T: Rád bych se omluvil zdejšímu soudu

O1: If it'd feel I have misled it in any way

T: Pokud se tento soud domnívá, že jsem jakýmkoli způsobem tento soud dezinformoval

O1: I was, me too, misled in as to the role I played in a so called group

T: Já, já sám jsem byl dezinformován a zdá se, že o mě někteří lidé mají špatný obrázek, ohledně toho, jakou roli jsem já vykonával v této organizované skupině

O1: The embarassement this has caused me, not just about this case, but my health probably has caused my family a lots of distress.

T: Hanba, která mi byla způsobena, tímto stíháním, a celou touto operací a akcí, způsobila nejen mě, ale i celé mé rodině mnoho stresu.

O1: My father 87 years of age, my mother 84. They are, they are both not of good health.

T: Mému otci je 87 let, mé matce je 84 let a nejsou v dobrém zdravotním stavu

O1: I spend four or five days of my week back in England looking after my my parents to care.

T: Čtyři až pět dní v týdnu jsem, když jsem byl zpět doma v Británii, strávil starostí o své rodiče kvůli jejich zdravotnímu stavu.

O1: It has also brought (...) embarassement to my family by the the media and public.

T: Skrze média a skrze veřejné mínění bylo tímto způsobem způsobeno mé rodině ... nebo eee má rodina pocítila velké množství hanby skrze toto trestní stíhání a skrze mínění veřejnosti

O1: I will leave to the court to make the decision and I will (...)

T: Nyní nechám rozhodnutí o vině na soudu a přijmu jakékoli rozhodnutí tento soud vynese.

S: Děkuji, tak se posaďte. Takže pan obžalovaný (O2).

O2: (...)

T: Paní předsedkyně, pánové přisedící, paní státní zástupkyně

O2: First of all, I'd like to thank each of you for what you've done for this case. The trial, the speed of the trial has been fantastic and the way you all in this progressed everything (...)

T: Rád bych poděkoval všem za to, jakým způsobem se ujali tohoto hlavního líčení, rychlost, s jakou tadyto trestní přelíčení bylo vykonáno a ta příprava je fantastická a jsem za to velmi vděčný.

O2: For a person that is not legally trained the (...) was very helpful

T: Pro osobu, která nemá právní vzdělání, tato koncentrace nebo zhuštění, rychlost, se kterou to bylo vykonáno, nám byla velmi doslova nápomocná (...).

O2: Everything I have planned to say has been said too by my, my counsel (...) regarding the charges

T: Všechna, všechno co jsem chtěl u tohoto soudu říci, již bylo zmíněno mým obhájcem v jeho závěrečné řeči, všechno co se týče těch eee skutků, pro které jsem stíhán.

O2: I also would like to say that I had nothing to gain, I had no reason to get involved in this group.

T: Já bych chtěl jenom podotknout, že jsem neměl nic, co bych mohl získat tou činností a neměl jsem důvod být zapleten do té skupiny.

O2: I deem the evidence proves categorically and beyond that that I did not get involved in this group.

T: A domnívám se, že důkazy, které zde byly předneseny, kategoricky ukazují, že nadevší pochybnost, že já jsem s tou skupinou neměl co dočinění.

O2: As far as I am concerned, I was the wrong person in the wrong place at the wrong time.

T: Já to vidím tak, že já jsem byl nesprávný člověk v nesprávné době na nesprávném místě

O2: I accept that I missed signals that should have warned me about what was going on.

T: Přiznávám, že jsem nevnímал signály, které se tam objevovaly a které mi měly říci, že se tam něco děje

O2: But at the time..... (...) to the evidence I (...) from Mr. (Z), the psychiatrist. Is he the psychiatrist?

T: May I ask you to repeat the sentence, please?

O2: No, I don't remember. I'm Sorry.

T: Dobře (...) něco, co nedává smysl. A chtěl bych ještě eee zmínit, že se mě hodně dotklo, nebo že se chci vyjádřit ještě k tomu, co se týká toho psychiatrického závěru, o kterém jsem se již vyjadřoval včera.

O2: I don't want the court to

T: Psychiatra pana doktora (Z)

O2: I don't want the court to think deliberately tried to mislead.

T: Nechtěl bych, aby si tento soud myslel, že jsem se záměrně snažil dezinformovat tento soud.

O2: The only way I managed to deal with a lot of what was going on I compartmentalising intentions (...)

T: Způsob, jakým se já vyrovnávám s mnoha věcmi, které se mi v životě dějí, je kompartmentalizace, to je, psychologicky to znamená, že si škatulkuje věci do takových škatulek a nepřipouští, aby se ty věci prolínaly jedna s druhou. A doslova říká a vytěsnil jsem mnoho věcí ven, aniž bych si je chtěl připouštět

O2: I worked very hard in my life and I was desperately trying to protect everything I worked very hard to build up.

T: Velmi pilně jsem v životě pracoval, dopracoval jsem se k něčemu a velmi pevně jsem se snažil, abych neohrozil nebo nepřišel o to, co jsem si ve svém životě vypracoval.

O2: I hope (...) there is no proof, no motif that I was a part of this group and thank this court for its time.

T: Doufám, že tento soud uvidí, že zde není žádný důvod, promiňte, že zde nejsou žádné důkazy a že zde není ani žádný motiv, abych já byl zainteresován na té skupině, a chci tomuto soudu poděkovat za jeho čas.

S: Hm.

(Rozsudek – tlumočení šuťotáž)

(...)

S: Já vám předám teda příkaz k propuštění a já bych poprosila asi rovnou pana tlumočníka, jestli by nám teda rovnou ty a rozhodnutí.

T: Samozřejmě

S: Tak to je to kratičké

T: Samozřejmě

T: Já půjdu za vámi do kanceláře

S: Tady za mnou půjdete do kanceláře a já vám to dám k ruce.

TRANSKRIPT – Případová studie č. 2

Legenda

A1 – obhájce

A2 – obhájce

O – obžalovaný

S – předseda senátu

SV – svědek

SZ – státní zástupce

T – tlumočník

B1 – peněžní ústav 1

B2 – peněžní ústav 2

B3 – peněžní ústav 3

B4 – peněžní ústav 4

C1 – název společnosti 1

C2 – název společnosti 2

C3 – název společnosti 3

P1 – jméno a příjmení 1. osoby spojené s trestním řízením

PP1 – druhé jméno a příjmení 1. osoby spojené s trestním řízením, osoba totožná s (P1)

P2 – jméno a příjmení 2. osoby spojené s trestním řízením

P3 – příjmení svědka

S: Pane (O), slyšel jste obžalobu z úst pana státního zástupce

T: Mr. (O) (...)

S: Byla vám přetlumočena

T: It was translated to you.

S: Také jste ji dostal do věznice.

T: You also received a copy.

O: Yes.

T: Ano

S: K tomu, co řekl pan státní zástupce, co se vám klade za vinu, je vaším právem se teď vyjádřit.

T: (...) It is your right to express your personal opinion that you have about these accusations

S: Vy, jako obžalovaný ovšem nejste povinen vypovídat

T: (...) you as a charged person, your right is to remain silent

S: Vypovídat je vaše právo, ale není to vaše povinnost

T: It is your right, but it is not necessary to do that

S: O obsahu výpovědi se můžete radit kdykoli se svým obhájcem.

T: About the content of your statement any time you think you can discuss it with your lawyer

S: Ale nemůžete se ho ptát, jak máte odpovědět na položenou otázku, pokud se rozhodnete, že budete vypovídat.

T: But you may not ask him how to answer the question if your decision is to provide a statement

O: I would like to provide a statement.

T: Já bych chtěl vypovídat.

S: Dobře. Takže poučení jsem porozuměl, vypovídat budu. Takže, co se vám klade za vinu, jste slyšel, povídejte.

T: Ok, so you've heard the accusations and what would you like to say

O: First, I'd like to say sir

T: Nejdříve bych, pane, chtěl říci

O: That I am not denying my involvement in this crime

T: Že tady nezapírám eee mé zapojení v tomto eee trestném činu.

O: But I'd like the opportunity to respond to the prosecution charges against me

T: Ale chtěl bych eee chtěl bych na to, chtěl bych ohledně těchto obvinění reagovat, chtěl bych na tato obvinění reagovat, která jsou vznesena proti mně

O: It is not my intention to be argumentative or obstructive

T: Není eee mým úmyslem eee zde podávat nějaké argumenty eee nebo to nějak vyvracet

O: I intend to tell the truth.

T: Eee já jsem odhodlán říkat pravdu

O: And tell in detail my involvement in this crime.

T: A říci v detailech eee mé zapojení v tomto trestném činu

O: I made a statement on my early interview to the police.

T: Já jsem eee podal vysvětlení, nebo vypovídal jsem při mém dřívějším výslechu na policii.

O: That I had no part in the establishment of the management of (C1).

T: Že jsem nebyl součástí, nebo nebyl jsem zapojen do, eee do, nebyl jsem zapojen do založení a nebo ve vedení společnosti (C1)

O: I still stand by that statement sir and I will explain why.

T: U toho nebo za tímto eee si stále stojím a teď vám, pane, vysvětlím, z jakého důvodu.

O: I've known (P1) for three or for months, maybe a little longer.

T: Znal jsem pana (P1) tři, čtyři až tři měsíce, možná trochu déle.

O: In a different capacity, he was looking for a room space to convert into a living combination and

T: Bylo to trošku v jiném, bylo to trošku při něčem jiném, hledal nějaké ... So he was searched for some

O: Ehm for podkrovní

T: On hledal nějaké podkrovní

O: And I was introduced to him to do the construction

T: A já jsem mu byl přestaven jako ten, kdo by mohl dělat tu rekonstrukci

O: We looked at several properties, but nothing happened

T: My jsme se dívali na několik eee na několik nemovitostí, ale nic se nedělo

O: But eventually (P1) had a meeting with me

T: Ale potom měl se mnou e (P1) setkání

O: And told me he was forming a new enterprise, a real estate and investment company.

T: A on říkal, že zřizuje novou společnost. Eee byla to real eee... It was like real estate company?

O: And investment

T: Byla to realitní společnost, investiční společnost

O: In the new member states of the European Union

T: V novém eee v novém státě Evropské unie

O: He explained all to me and it seemed feasible and interesting

T: On mi všechno vysvětlil a všechno mi připadalo jako eee zajímavé

O: He told me the company would be an off shore registered company

T: On mi říkal, že tato společnost bude registrovaná jako offshorová společnost

O: This was for advantageous tax reasons.

T: Bylo to kvůli zvýhodnění ohledně daní

O: But one of the requirements was where the company was operating would require a responsible person or the owner of the company to be resident

T: Ale jedna z těch podmínek byla, aby vlastně tam na tom místě, kde ta společnost bude operovat, aby ten dotyčný, kdo bude tu společnost řídit, byl eee rezidentem v té zemi

O: (P1) was not resident, but he knew that I was.

T: (P1) rezidentem nebyl, ale věděl, že já, že já jsem

O: That's why he offered me the position, even if I knew very little about real estate and investment

T: A taky to byl ten důvod, proč on mi tu pozici nabídl, i když jsem toho moc o realitách a investicích nevěděl.

O: He had approached the company in London which specialised in setting up offshore companies

T: On navštívil společnost v Londýně, která byla specializovaná na zřizování offshorových ... offshore?

O: Offshore

T: offshorových společností

O: And the name of that company was (C2)

T: A jméno té společnosti bylo (C2)

O: I was with (P1) on at least one occasion when he telephoned them to ask what progress was being made in registration of the company.

T: S panem (P1) jsem byl při jedné příležitosti, když on jim zatelefonoval ... So he called the company and asked them what is necessary

O: Yes, on what progress is being done.

T: On se, když se on těch lidí dotazoval, co je k tomu vlastně potřebné a eeee všechny ty věci ohledně toho

O: We eventually received from that company, I am not sure actually if it was direct from that company or from the (C3),

T: My jsme poté od té společnosti ... OK

O: An official document containing many pages

T: My jsme poté od té společnosti obdrželi eee oficiální dokument, který obsahoval mnoho stran, nejsem si jistý, jestli to bylo přímo eee od té společnosti nebo to bylo přes eee ty Britské Panenské Ostrovy

O: With many stamps and seals

T: Byl to tedy eee dokument, kde bylo mnoho eee razítek, mnoho pečeti

O: And the seal ribbon tying the papers together

T: They were connected

O: yeah

T: A ony byly spojené dohromady tyto dokumenty

O: Like most legal official documents

T: Jako většina legálních oficiálních dokumentů

O: I understood when the British police went to in course of their investigation went the office of the (C2)

T: Já jsem porozuměl tomu, když britská policie šla kvůli vyšetřování nebo navštívila kvůli vyšetřování tyto kanceláře této společnosti

O: That company had no record on (C1) whatsoever

T: Že tato společnost neměla záznamy ohledně (C1)

O: However, in the evidence that I submitted there is a letter from (C2)

T: Ale eee každopádně v těch eee v těch eee důkazech, které jsem já předložil, eee tam se nacházel dopis od společnosti (C2). From the (C2)? Hm.

O: I have no expertise on whether that is fraudery or authentic

T: Nemám eee ponětí, jestli ten dokument je pravý anebo padělaný

O: And the same with the official documents which were known as the articles of association

T: A to samé ohledně, je to ohledně těch eee dokumentů, kde byly články ... There were articles about the company or...

O: Yes (...)

T: Tam byly články ohledně společnosti, byl to ten opravdu, byl to velký dokument

O: And of course it is also possible that they are frauderies

T: A samozřejmě je také možné, že eee to byly také eee padělky

O: But if they are, this fraud is far more complicated than I can comprehend

T: Ale eee pokud, pokud jsou, tak tento podvod je více komplikovaný, než já si dovedu představit.

O: I feel at 100 percent that (P1) obtained those documents from (C2) despite the fact that they had no records on the (C1)

T: Já jsem si eee ... já jsem si eee for... can you just repeate it please, sorry that you are 100 percent sure

O: That the documents came from the (C2) we used the services of the (C2) even though they said they had no record on this

T: Hm. Jsem si naprosto jistý, že jsme používali služby společnosti (C2), i když oni o tom nemají žádné záznamy

O: Those documents, the articles of association

T: Tyto dokumenty, tyto články ohledně té společnosti

O: Were taken by (P1)

T: Byly, eee tyto články vzal pan (P1)

O: When I accompanied him to (B2)

T: Když jsem ho doprovázel do (B2)

O: (B1)

T: (B1)

O: and (B3)

T: a do (B3)

O: In fact, (B3) where we opened the account took photocopies of those documents.

T: Ale ten fakt je, že (B3) si pořídila fotokopie těchto dokumentů eee, OK.

O: So to prove that their existence I imagine they are still on file in (B3).

T: Aby byla potvrzena ta existence a já věřím tomu, že jsou tam stále u nich ve spise.

O: When I was at the previous trial for this case, Sir,

T: Když jsem byl, pane, u předchozího eee u předchozího líčení u tohoto soudu

O: The witnesses called will be called again today

T: Tak ten svěd- nebo ti svědci, kteří byli voláni, tito svědci byli znovu voláni i dnes

O: Mr. (P3) who managed our account at (B3)

T: Byl to, byl tam pan (P3), který řídil eee ten účet u společnosti (B3)

O: I got (...) association, I even had lunch with him a couple of times

T: Já jsem ho znal, několikrát jsem s ním dokonce eee obědval

O: But when asked at the previous trial if he remembered that (P1) was at that meeting when we were opening the account

T: Ale když jsem se ho při tom předchozím líčení zeptal, jestli tam byl i pan (P1) u toho setkání, když jsme otevírali ten účet

O: He said he did not remeber him being there

T: Tak on řekl, že si nevzpomíná, že by tam on byl

O: We also during summer time (P1) and I we sat outside hotel Jalta in Vaclavske namesti

T: Také během léta, když jsme já a pan (P1) eee seděli eee u hotelu Jalta, bylo to... It was outside? Bylo to na té zahrádce na Václavském náměstí

O: We also had a chance to meet (křestní jméno P3) and he came to say hello

T: Tak jsme také náhodou potkali (P3) a on přišel a pozdravil nás

O: Mr. (P3) also doesn't remember that

T: (...)

O: But the meeting in Vaclavske namesti is not important

T: Ale to setkání na Václavském náměstí není důležité
O: But the meeting in (B3) is important
T: Ale to setkání v (B3) je důležité
O: (P1) was there sir and I will not change my testimony on that
T: Pan (P1) tam byl a, pan (P1) tam byl, pane, a já moji výpověď ohledně tohoto nezměním
O: I don't wish to sound melodramatic
T: Nechci znít nějak melodramaticky
O: But I feel so strongly about this
T: Ale cítím se ohledně tohoto velice eee silný, nebo jsem eee přesvědčený
O: That if it is proven that I am lying and that the man I knew as (P1) was not at that meeting
T: Že pokud eee ... it... Sorry, can you just repeat it, that
O: That if it was proven that I am lying
T: Že pokud bude dokázáno, že já lžu
O: And that the man who I know as (P1) was not at that meeting in (B3)
T: A toho muže, kterého znám, nebyl na tom setkání v (B3)
O: Then you can lock me up for the rest of my life, sir
T: Tak mě, pane, můžete zavřít na zbytek mého života
O: That's how strong I feel sir. He was there
T: On tam opravdu byl a takhle jsem si jistý
O: It was necessary he was there, because I had no experience, I have never opened a business account in my life
T: A bylo to nutné, aby tam on byl, protože já jsem neměl zkušenosti, já jsem nikdy neotevíral obchodní účet
O: Especially one for an international real estate and investment company
T: Hlavně ten pro mezinárodní eee realitní a investiční eee, pro mezinárodní realitní a investiční společnost
O: That would need probably special requirements
T: Který bude eee pravděpodobně eee potřebovat speciální eee požadavky
O: In all these three meetings at (B2)
T: Během všech těchto třech setkání v (B2)
O: (B1)
T: V (B1)
O: And (B3)
T: A v (B3)
O: Apart from introducing myself
T: Eee, krom té části, kdy jsem eee se představoval
O: I said virtually nothing
T: Tak jsem skoro vůbec nic neřikal
O: A lot of the conversation was like another language to me
T: Skoro celá ta nebo mnoho z té konverzace pro mě bylo jako eee cizí jazyk
O: There was a point made in the accusations, accusations against me, Sir
T: Tam byl bod, který byl proveden proti mně. You mean in the indictment
O: In fact, in the reasoning of the rozsudek (...)
T: Toto bylo uvedeno v rozsudku, bylo to v odůvodnění rozsudku v mém eee předchozím eee případě
O: That I know about the establishment of a management of a company because I had a business in England employing 40 people
T: So that you know, that you
O: That I had experience because I had (...)

T: Hm. Že jsem měl zkušenost, protože jsem měl, že měl, že jsem podnikal ve Velké Británii, že jsem eee řídil eee společnost, že jsem měl pod sebou čtyřicet lidí

O: That business in England sir, was a clothing manufactory business

T: Ten byznys v té Velké Británii, to bylo ohledně, eee byla to továrna eee na výrobu oblečení

O: The forty people who worked for me, were all ladies

T: Těch 40 lidí, co pro mě pracovalo, tak všechno to byly ženy

O: 37 of them worked in their own homes or their own sewing machines

T: 47?

O: 37

T: 37 z nich pracovalo u strojů

O: They were not paid a salary, they were paid for the work done

T: Ony nebyly placeny výplatou, ale eee byly vypláceny eee za tu práci, kterou udělaly

O: Every one was self-employed, paid their own tax and insurances

T: Každá z nich byla osobou samostatně výdělečně činnou, pracovala, eee platila své pojištění a také eee odváděla daně.

O: The other three people worked in what was referred to as a factory, but it is in fact the garage which is actually in my home which I converted into a work room

T: Další tři lidé pracovali v té továrně, ale oni... They worked in your in your home

O: in a garage

T: Ale dalo by se říct, že pracovali, v mém domě, bylo to v garáži

O: that I converted into a work room

T: A já jsem ji vlastně předělal jako eee pracovní místnost

O: And the three people that were working there were also paid for the work they completed

T: A ti tři lidi, lidé, co tam pracovali, tak také byli placeni za tu odvedenou práci, za tu práci, kterou provedli

O: to finish the work and get it ready for the delivery for the customer

T: Oni skončili tu práci a potom to vlastně bylo připravené na doručení zákazníkovi

O: This is a sort of business operation sir, which is normally being associated with third world countries

T: Je to obchodní operace, která je většinou, která je většinou prováděna eee ve ... ve třetí světové eee ve třetí světové zemi

O: And very very different from establishing and managing an international real estate and investment company

T: A je to hodně jiné eee od eee zřízení a vedení eee realitní a obchodní společnosti

O: It was also pointed out, Sir, that I'd been a director of a company in this country

T: Bylo také uvedeno, že jsem byl ředitelem společnosti v této zemi

O: It was directory, not a (...) sir

T: I ... Byl to ředitel

O: I wasn't a registered director

T: Nebyl jsem oficiální ředitel

O: And I worked on živnostenský list, but worked for this company

T: Já jsem pracoval na živnostenský list pro tuto společnost

O: I was made an entitlement a Deputy director by the owner of the company

T: Dostal jsem titul jako zástupce ředitele od majitele společnosti ... It means that it was on his demand

O: To give me some credibility and authority with people on the construction site because it was a construction project managing company

T: Abych dostal nějakou kredibilitu a nějakou autoritu před eee těmi lidmi, protože tato společnost byla stavební společnost

O: When Construction engineers would come to me with problems or questions

T: Stavební inženýři chodili za mnou pokud eee měli nějaké eee otázky

O: To make my boss free to work on salaries, time plans (...)

T: Aby měl můj vedoucí nebo můj nadřízený klid, aby mohl eee pracovat na různých plánech ... salaries, dále na výplatách

O: Once again Sir, very different from running an international real estate and investment company

T: Ještě jednou pane, je to o moc jiné, než když řídíte eee mezinárodní eee realitní společnost

O: Thirdly sir, there is the issue in the charges against me

T: Dále tam je ta věc, je to v obžalobě, eee která je vznesena proti mně

O: Of the so called controversial signatures

T: Eee Je to eee ohledně podpisů

O: This puzzled me somehow, sir

T: Sorry, can you repeat this ... signatures, these

O: It puzzled me yes, the controversial signatures

T: You mean fake signatures

O: Well, controversial signatures that's ... there is an argument if they are fake or not

T: Je to ohledně těch podpisů a tam je řečeno nebo není jisté eee nebo jsou tam otázky ohledně toho, zdali jsou právě či nikoliv

O: I don't understand why they are controversial

T: Já nerozumím tomu z jakého důvodu

O: Because during my interviews with police

T: Protože během mého výslechu s policií

O: And they were many

T: A těch nebo mých výslechů s policií, a těch bylo mnoho

O: I have never, not once, had the document placed in front of me

T: Nikdy přede mě ee nebyl eepředložen dokument, nebylo to ani jednou

O: And been asked to confirm or deny my signature

T: A nebyl jsem požádán, abych potvrdil nebo naopak eee nepotvrdil můj podpis

O: But I will say what I said at the first trial, sir

T: Ale já jsem řekl, to co jsem eee nebo já řeknu, to co jsem řekl při eee prvním eee líčení

O: I don't really know what signatures they are referring to

T: Opravdu nevím přesně, na jaké podpisy se oni odkazují

O: But I will say that they are mine, I am not disputing it

T: Ale já jsem řekl, že jsou moje, ale nějak to nepopírám

O: But I disagree, Sir

T: Ale nesouhlasím s tím, pane

O: with the statement in the case against me

T: Nesouhlasím výslechem nebo s výpovědí, která je proti mně

O: That because my signatures are on certain documents

T: Protože moje podpisy jsou na těchto několika dokumentech

O: It disproves my claim that I had nothing to do with the management of the company

T: Tak to zpochybňuje moji výpověď, že nemám nic společného s managementem a vedením společnosti

O: Sir, to my mind whether it disproves or proves it is purely an opinion and assumption, not proof

T: Myslím si, dle mého názoru pane, že je to potřebné buď potvrdit anebo naopak zvrátit a toto není jako eee jeden z důkazů

O: And I said at the beginning sir,

T: Jak

O: I stand by my testimony that I had nothing to do with the establishment or management of this company

T: Jak už jsem řekl, pane, na počátku, tak si stojím za mojí výpovědí, že nemám nic společného s vedením anebo se zřízením společnosti

O: When the company first started to get into operation
T: Když tak společnost začala, začala eee zpočátku fungovat
O: I asked the question that I think is a somewhere in the question I think in this case or the last one
T: Tak jsem se zeptal, tak jsem eee se dotázal eee na otázku. Eee tato otázka by měla být uvedena buď v tomto... You mean in this case or in previous one
O: this or old one, yeah
T: Může to být v tomto případě nebo v tom předchozím
O: That it would have been obvious to me that you cannot run an international real estate company from a domestic flat
T: Že mi bylo jasné, že nemůžete eee vést eee společnost nebo mezinárodní společnost eee z obývaného bytu
O: Which was where (P1) was running this operation from
T: Což bylo eee místo odkud to eee vedl eee pan (P1)
O: It is a valid point sir and I ask the same question
T: Je to platný bod a já se dotazuji na stejnou otázku
O: I was told by (P1)
T: Bylo mi řečeno panem (P1)
O: At the beginning of this company, it is better to keep all the costs down
T: Bylo to na počátku této společnosti, že je lepší... eee like the incomes
O: Costs
T: Že je lepší eee držet eee náklady co nejnižší
O: And therefore maximise the profits to the investors
T: A poté maximalizovat profity těm investorům
O: That seemed a valid point at that time
T: Eee, v té době mi to, eee v té době to připadalo jako eee jako platný bod
O: He had a large flat, it was on two floors
T: On mě eee velký byt, eee který byl eee ve dvou patrech
O: On which most of the top floors his the office
T: A eee v těch vyšších eee, v těch vyšších patrech měl svoji kancelář
O: I only went in the office one time
T: Já jsem byl v těch kancelářích jenom jednou
O: Where he showed me on his computer
T: Kde mě on ukázal na svém počítači
O: A very long list of contacts he had throughout the world
T: Velice dlouhý list kontaktů, které měl po celém světě
O: They were financial agents
T: Byli to finanční zprostředkovatelé nebo agenti
O: And he said he would be contacting them to provide our product
T: A on říkal, že tyto bude kontaktovat, aby nabízel nebo aby jim nabízel náš eee náš produkt
O: At that time I was impressed
T: V té době jsem z toho byl unesen
O: But regards to the office
T: Ale dle té kanceláře
O: It made sense what he said
T: Eee nebo dávalo smysl, co on říkal
O: Many companies start with small beginnings
T: Mnoho společností začínalo eee s malým eee s něčím málo co měli napočátku

O: (...) A Hewlett-Packard I believe started in a garage in someone's backgarden
T: Věřím tomu, že to by Hewlett-Packard, myslím, že oni začínali v garáži
O: But something didn't quite feel right even at the early stage
T: Ale něco nebylo tak eee nebylo dobré, i když to bylo úplně na počátku
O: Because on the one hand (P1) was talking about keeping the costs down
T: Protože na jednu stranu pan (P1) říkal nebo mluvil o tom, že musí snižovat náklady nebo ty náklady že musí nechávat co nejnižší
O: And on the other hand
T: Ale na druhou stranu
O: He was paying me a very good salary
T: Mi platil velice dobrou výplatu
O: For doing virtually nothing
T: Za to že vlastně nedělám skoro vůbec nic
O: A attempted to get involved in this company, sir
T: Já jsem se snažil, abych byl zapojen do té společnosti, pane
O: I contacted and visited several estate agents in Prague
T: Já jsem kontaktoval a navštívil mnoho agentů ... You mean
O: Real estate agents
T: Agentů ohledně nemovitostí v Praze
O: To find suitable properties for sale
T: Abych našel eee, abych našel výhodné nemovitosti na prodej
O: I even viewed one property in Smíchov
T: Já jsem eee navštívil nebo eee šel jsem si prohlídnout jednu nemovitost na Smíchově
O: I took all these details to (P1)
T: Tyto všechny detaily jsem vzal pro pana (P1)
O: He told me at that time he was concentrating on efforts in other countries
T: On mi říkal v té době, že koncentruje eee, že se koncentruje eee na eee ... You mean some other
O: Other European states
T: Že se koncentruje na jiné evropské státy,
O: Where the profits would be even better
T: Kde eee kde ty výnosy budou lepší
O: He mentioned Latvia, Estonia, Romania
T: On uvedl Litvu, Estonsko...
O: But I was concerned that I wasn't involved, but I was responsible
T: Já jsem eee nebo byl jsem si vědom toho, že nejsem do toho zapojen, ale že eee že mám zodpovědnost, že jsem odpovědný
O: Something didn't feel right
T: Ale necítil jsem, ale něco jsem necítil, nebylo tam něco dobře
O: On the subject of cash withdrawals sir
T: A teď ohledně těch výběrů v hotovosti pane
O: A very important subject
T: Je to velice důležitá věc
O: It was pointed out I think in my last trial
T: Myslím si, že to bylo uvedeno při mém eee posledním hlavním líčení
O: That it would have been obvious to me that even though I withdrawing substantial amounts of cash

T: Že eee že mi bylo jasné, když jsem vybíral velké částky peněz

O: It was not (...) enough to buy a prestigious property in any city centre in Europe

T: Že mi muselo být jasné, že to nebylo eee ... that it was not ... that it should be obvious for you?... že mi muselo být jasné, že to není dostatek na to, koupit nemovitost eee ve městě v Evropě

O: And I totally agree

T: A já s tím souhlasím, já s tím úplně souhlasím

O: That was not the purpose of the cash withdrawals

T: Eee že to nebyl eee ten že to nebyl vlastně ten důvod těch výběrů peněz nebo výběru té hotovosti

O: This was something I explained to the police (...) on more than one occasion but for some reason it doesn't seem to be recorded

T: Toto jsem vysvětloval policii více než jedenkrát při výslechu, ale z nějakého důvodu to nebylo zaznamenáno

O: The purpose of the cash withdrawals

T: Ten eee ty důvody těch výběrů hotovosti

O: As I was told by (P1)

T: Jak mi bylo řečeno (P1)m

O: Was what he called an incentive payment

T: To bylo, jak on říká eee it's

O: Incentive payment

T: it's mean that (...) it's not registered payment

O: No, no, incentive, eee eee to eee to make a good deal

T: Hm. Bylo to z důvodu výhod-výhodnosti nosti té platby, že ta platba byla více, byla výhodnější

O: The idea was when he was in negotitaon with the owner of the property to sale

T: Eee, ta myšlenka byla, když on vyjednával, když on měl jednání s tím majitelem eee té nemov-nemovitosti ohledně prodeje

O: or with representative of the owner of the property

T: nebo eee nebo zástupcem

O: He would offer a lump sum of money

T: On eee on nabídne nějakou eee částku peněz

O: In exchange for (...) the price of property

T: Za výměnu, že bude eee snížena částka za eee tu nemovitost

O: Once again, at the time

T: Znovu v té době

O: Initially this seemed feasible

T: Eee to bylo eee vlastně zajímavé

O: Because i've seen similar things in the construction industry when construction company (...)

T: Protože jsem viděl podobné věci u stavební ... eee v tom stavebním průmyslu

O: They want to a (...) for a contract, they would offer cash payments

T: A protože chtěli nějaké zvýhodnění té smlouvy, tak nabídli, tak nabídli platbu v hotovosti

O: So this money was cash free lump sum, under the table, a bribe

T: Takže tyto peníze byly vlastně eee peníze, dalo by se říct, že byly jako předány pod stolem

O: I think the official word is bribe, yes

T: A dalo by se říct, že oficiálně jako, že by se tomu dalo říct úplatek

O: But of course the frequency of these cash withdrawals did not seem feasible

T: Ale samozřejmě ta frekvence těchto hotovostních výběrů to neobjasňovala

O: Not every owner of a property would be agreeable to such a situation

T: Ne každý majitel, ne každý majitel té, ne každý majitel ehm ... té nemovisti s tímto souhlasil

O: I knew something was not correct, sir

T: Já jsem věděl, pane, že něco není v pořádku

O: I let it continue

T: Ale nechal jsem to pokračovat

O: I am guilty of that

T: Za toto jsem vinen

O: I was being paid well

T: Byl jsem dobře placen

O: And I was acting like a proverbial ostrich burying my head in the sand

T: A já jsem, já jsem, dalo by se říct že jsem hrál nebo eee působil jsem jako lout eee like its Something like

O: (...), head in the sand, hoping the problem would go away

T: Jako loutka, která si schová hlavu a doufá v to, že celý problém zmizí

O: It didn't go away, it got worse

T: Ale tento problém nezmizel a stal se horším

O: I thought on many, many occasions

T: Myslel jsem si eee v mnoha ... v mnoha případech

O: Of going to the police

T: Nebo mnohokrát jsem přemýšlel nad tím, že půjdu na policii

O: But I was concerned ... that if I went

T: Ale byl jsem si vědom toho,

O: They would not arrest (P1)

T: Že pokud tam půjdu, tak oni nezadrží (P1)

O: Immediately

T: Tak ihned nezadrží pana (P1)

O: Of course, because they would have to conduct an investigation

T: Samozřejmě, protože budou muset provádět vyšetřování

O: (P1) would never hear of this

T: Že (P1) o tom nikdy neuslyší

O: And I was also concerned about an aggressive reaction from him

T: A také jsem si byl také vědom agresivní, agresivní reakce od něj

O: And I am still concened about that, (it was inevitable)

T: A tím jsem si, o tom jsem stále přesvědčen

O: It was a terrible time for me sir

T: Byl to pro mě opravdu hrozný čas, pane

O: I think I must have been very diffult to live with

T: Eee, myslím, žít s tím vůbec

O: I couldn't sleep

T: Nemohl jsem spát

O: I was constantly irritable with my wife

T: Byl jsem konstatně eee... byl jsem protivný vůči mé ženě

O: But I didn't confided her my problems

T: Ale já jsem se jí nesvěřil se svými problémy

O: Why should she have to worry about it as well?

T: Aby ona se taky nemusela obávat

O: And I let it continue

T: A já jsem to nechal pokračovat

O: My last meeting with (P1), sir

T: Moje poslední setkání s panem (P1), pane

O: Is encrypted vividly in my memory

T: Je přesně zaznamenáno v mé paměti

O: It was normal procedure as the evidence I submitted shows

T: Je to eee je to v tom řízení, nebo ty důkazy, které jsem eee které jsem předložil, ukazují,

O: That when I handed over cash to (P1) he would give me a receipt

T: Když jsem předával hotovost panu (P1), tak on mi dal potvrzení

O: Sometimes he didn't give me the receipt on the day I handed him over the cash

T: Někdy mi nedal potvrzení ten den, když jsem předal hotovost

O: Because he said instead of going to the office he would (...) to town because he had a meeting somewhere

T: On říkal že eee že než jít do kanceláře, říkal, že má nějaké setkání ve městě a že to uděláme posléze

O: And he didn't (...)

T: Ale on s sebou ... so he didn't bring the receipt? On s sebou to potvrzení nepřinesl

O: So when two or three of these receipts were outstanding

T: Takže když dva až tři nebo když dvě až tři tyto potvrzení chyběly

O: I would send him an email

T: Tak jsem mu poslal email

O: With the details on the dates and the amounts (...)

T: S detaily byl tam datum, částka

O: And then telephone him and arrange to his office or a meeting to get the receipts

T: A poté jsem mu zatelefonoval, abychom se domluvili, jestli půjdu do jeho kanceláře, abych tyto, nebo abych tato potvrzení dostal

O: On this last occasion, sir there were I think four receipts outstanding

T: Při tom eee v tom posledním eee during the last meeting or (...) při tom posledním setkání chyběly asi 4 potvrzení

O: I sent him, as always, an email

T: Zase jsem mu poslal email, jako pokaždé

O: With all the details

T: Bylo to s detaily

O: And then telephone him and ask him if we could meet

T: A poté jsem mu zatelefonoval a zeptal jsem se ho, jestli se můžeme setkat

O: He said that he was in the city centre and we could meet

T: On říkal, že se nachází v centru a že se sejdeme

O: In a restaurant called Potrefena husa

T: V restauraci Potrefená husa

O: Which is close to the hotel Intercontinental

T: Která se nachází poblíž hotelu intercontinental

O: I met him

T: Já jsem ho potkal

O: I was stressed

T: Byl jsem ve stresu

O: And I think he could see that

T: Myslím, že on to mohl vidět

O: Because several times over the previous months
T: Protože několikrát během toho předchozího ehm ehm, pardon, měsíce
O: I questioned the authenticity of the company
T: Tak jsem eee se dotazoval eee na autentičnost té společnosti
O: But I was always given some (...)
T: Ale vždycky jsem dostával nějaké odpovědi, ať se stará on a ne já ... Like from yourself or
O: (...)
T: Ať to dělá on a ne já
O: But anyway at this meeting
T: Ale potom při tomto setkání
O: I asked him for the receipts
T: (...)
O: Then he asked a strange question
T: On se mě zeptal na podivnou otázku
O: Why do you need the receipts?
T: Proč potřebuješ to potvrzení?
O: And I said apart from it being a normal practice, it's something we've always done
T: Kromě toho, že je to normální věc nebo že se to tak normálně praktikuje
O: It is normal that when you hand over an amount of cash to get a receipt
T: Tak je to normální, že když někdo předá částku v hotovosti, takže taky dostane potvrzení
O: But also for my protection
T: Ale je to taky na moji ochranu
O: And he said protection against what
T: A on řekl na ochranu proti čemu
O: That was a breaking point, sir
T: A bylo to, byla to eee chvílka nejistoty
O: And I said: (P1), this company is a fraud
T: Řekl jsem (P1), tato společnost je podvod
O: You know it and I know it
T: Ty to víš a já to vím
O: He didn't reply
T: On neodpověděl, nebo nereagoval
O: And I said: Can I have those receipts
T: A já jsem řekl, mohu dostat ta potvrzení
O: And he said : No
T: Ale on řekl ne
O: And it was too much for me
T: A to bylo pro mě moc
O: And I said then our business relationship is now finished
T: A já jsem řekl, náš obchodní vztah od teďka končí
O: And something I would never forget sir
T: A to je něco, na co nikdy nezapomenu, pane
O: I stood up to leave the restaurant
T: Já jsem se postavil, abych odešel z restaurace
O: (P1) remained seated

T: (P1) zůstal sedět,
O: With a very big smile on his face
T: Se smál ... měl velký úsměv na svém obličej
O: But you, my friend, are the owner of the company
T: Ale, a on řekl, ale ty jsi můj, ty jsi, můj, kamaráde vlastníkem společnosti
O: I replied: Not anymore
T: Já jsem odpověděl: více už ne
O: And I walked out
T: A odešel jsem
O: But of course I knew immediately
T: Ale samozřejmě jsem ihned věděl
O: That it is not that easy
T: Že to není zase až tak jednoduché
O: To (...) responsibility of something that I officially own
T: Se takhle zbavit odpovědnosti za něco, co oficiálně vlastním
O: Then I went home
T: Šel jsem domů,
O: And I opened the web sites for both banks
T: Otevřel jsem internetové stránky k těm oběma bankám
O: And I put in wrong eee passwords
T: Tak jsem zadal špatná hesla
O: repeatedly
T: To jsem udělal opakovaně
O: Until the accounts were blocked
T: Do té doby, než byly účty zablokovány
O: Have I been (...) Sir, I could have taken the money from those accounts
T: Sorry because you (...) client
O: No, If I had if I had the feeling
T: Pokud bych měl nebo pokud bych býval měl ten pocit
O: That despite this fraud I could have (...), but it is not in my (...)
T: Tak jsem ty peníze mohl vzít, ale takový já nejsem
O: I feel enormous sense of shame for what I've done, sir
T: Cítím eee cítím eee velký stud za to, eee co jsem udělal, pane
O: I've put shame on myself
T: Stydím se sám sebe
O: My wife, my family
T: Potom je to ... za mojí manželku, za mojí rodinu
O: And I destroyed a lifetime quality work
T: Zničil jsem celoživotní práci
O: And my own self-(...)
T: A mojí morálku
O: On the day of my arrestment, sir
T: Ten den, když jsem byl zadržen, pane, nebo ten datum mého zadržení
O: I was four months away from completening fifty years of working (...)
T: Tak mě trvaly čtyři měsíce, abych dokončil padesát let práce v mém životě

O: Cause I left school when I was fifteen years old
T: Protože jsem opustil školu, když mi bylo 15 let
O: And like many people
T: A jako mnoho lidí,
O: I had good times and bad times
T: Tak jsem měl dobré i špatné časy
O: But some of the bad times were very bad
T: A některé ty zlé časy byly opravdu špatné
O: But never ever did it enter my head
T: Ale nikdy nevstoupilo do mé hlavy to
O: To use criminal or illegal methods to solve my problems
T: Abych užíval eee kriminální metody abych eee, abych eee to tím zachránil
O: But I can hear the answer to that already, sir: There is always a first time
T: Ale já už na to slyším tu odpověď ... Like during a ,,
O: There is always a first time
T: Zde je vždycky poprvé být eee nebo když se člověk stane eee kriminálem
O: Obviously sir, all fraud or all theft is bad
T: Eee Pane je, všechny podvody a jakákoliv krádež je špatná
O: But this seems somehow worse
T: Ale toto vypadá nějakým způsobem eee horší
O: When given the evidence I see that the majority of people who invested in this company
T: Když vidím v těch důkazech v těch důkazních dokumentech těch počet těch lidí, co investovali do společnosti
O: They were just ordinary working people
T: Byli to normálně pracující lidé
O: Hairdressers eee taxi drivers
T: Jako například kadeřníci, taxikáři
O: Those people worked very hard for their savings
T: Kteří pracovali velice těžce, kteří dlouho spořili, trvalo jim to dlouhou dobu, než naspořili peníze
O: Only to lose it for something I got involved in
T: A jenom kvůli tomu, aby to ztratili kvůli něčemu, do čeho já jsem byl zapojen
O: I did not like (P1) as a person, sir
T: Neměl jsem (P1) rád jako osobu
O: But I respected his business experience
T: Ale respektoval jsem jeho o-obchodní zkušenosti
O: And his expertise
T: A jeho zkušenosti a ... Ok
O: He was really good at what he was doing
T: A on byl, ve své práci byl dobrý
O: But I find it frustrating, sir
T: Ale zjistil jsem nebo připadalo mi jako frustrující to
O: While I was spending my time in prison
T: Eee během nebo během té doby co já eee trávím můj čas ve vězení
O: Quite deservedly sir
T: Je to opravdu
O: But when I was spending my time in prison

T: Je to opravdu hrozné trávit čas ve vězení, ale ten důvod proč ho trávím ve vězení

O: (P1) I understand is on liberty

T: (P1) je na svobodě

O: Possibly living in one of the several properties he has

T: Pravděpodobně bydlí v jednom ze svých, nebo v jedné ze svých nemovitostí, kterou vlastní

O: In various countries in Europe

T: V nějaké evropské zemi

O: Ibiza

T: Buď na Ibize

O: Malaga in Spain

T: Buď na Malaze eee ve Španělsku,

O: Two luxury properties in Prague

T: Potom eee má .... Sorry or in

O: Plus two luxury properties In Prague

T: Sorry, I just said said that's where he is living now. This is probaly my wrong translation. Můžu opravit? Sorry, can you repeat this I did not understand it correctly. Can you just repeat this last sentence?

O: He could possibly be living in one of several of his properties

T: Je možné, že bydlí v několika eee nebo v jednom ze svých eee v jednom ze svých obydlí nebo nemovitostí

O: That he has in countries in Europe

T: Které má v zemích

O: I mentioned Ibiza, Malaga

T: Které jsem už uváděl, je to teda Ibiza, Malaga

O: And two luxury properties in Prague

T: A dále ještě další dvě eee dvě luxusní nemovitosti v Praze

O: Or possibly

T: A nebo, možná

O: Living an opulent lifestyle

T: Nebo eee bydlí nebo žije si svůj skvělý životní styl

O: From the substantial rental income he gets from those properties I mentioned

T: Žije si svůj život, z velkého příjmu, který dostává z pronájmu z těchto nemovitostí

O: Or using his private accounts

T: Nebo užívá své soukromé účty

O: Of course, all those finances and investments

T: Samozřejmě tyto všechny eee finance a eeee investice

O: Could have been generated by legitimate enterprises

T: Mohou být generovány legitimními společnostmi ... nebo ... OK

O: I have my own my opinion

T: Mám k tomu svůj vlastní názor

O: On this

T: nebo mám na to můj vlastní názor

O: But i tis only an opinion and therefore it (...)

T: Ale je to jen můj osobní názor a proto není platný před tímto soudem

O: As i said sir, I didn't like (P1) as a person

T: Jak už jsem říkal, pane eměl jsem rád pana (P1) jako osobu

O: And I kept my social contact with him to a minimum

T: A snažil jsem se s ním udržovat sociální kontakt na minimum

O: But I do not blame him for my situation today

T: Ale já ho neobviňuji za situaci, ve které jsem, ve které jsem eee, ve které se eee ve které se momentálně nacházím

O: There is only one person to blame

T: Je tu jen jeden člověk,

O: For my time in prison

T: kterého, který eee by se měl obviňovat

O: and my previous trial at court today

T: A je to za to že opbývá ve věznici, také že jsem byl ve věznici a před soudem

O: And that person is (O)

T: A ten člověk je (O)

O: Thank you, sir.

T: Děkuji vám, pane.

S: Zaprotoكلujeme, že pan obžalovaný vypovídal shodně jako na číslech ... dále dodává ... a k dotazům předsedy senátu uvádí:

S: Pane (O), jaké postavení konkrétně jste získal ve společnosti (C1)?

T: Mr. (O) what was your (...) position or which position did you receive in (C1)?

O: Officially sir, my position was the owner of the company.

T: Oficiálně to byl majitel společnosti.

S: Byl jste také jednatelem společnosti?

T: You was also an executive officer of the company?

O: No

T: Ne

O: That was (P1)

T: To byl (P1)

S: Na čísle .... Contract of Employment ... A tam se uvádí the employee will act as a representative managing director for (C1). Co to representative and managing director?

T: What does it mean the Representative and that you will be managing the company so...

O: Yes, it is what it means sir

T: Ano, to je to co, to co to znamená.

O: But I stand by what I said I did not manage the company

T: Ale já si stojím za tím, co jsem říkal

O: I wanted to

T: Já jsem nevedl tu společnost, chtěl jsem

S: Takže managing director je co tedy ve vašem případě?

T: So what does it mean managing director in your case?

O: I think it might stand for the Chief executive officer, sir.

T: Myslím, že ve spojených státech by to bylo jako

O: Like Hlavní ředitel

T: Main director?

O: Hm.

T: Chief Executive jako hlavní ředitel anebo...

S: Byla (C1), společnost (C1), já to budu říkat ve zkratce, byla zapsána u nás v obchodním rejstříku?

T: Was the (C1) company, this company was registered in the Czech republic, in ...

O: No sir, British Virgin Islands

T: Ne, bylo to na Britských panenských ostrovech

S: Tam byla zapsána?

T: It was registered over there?

O: I believe so, sir

T: Věřím tomu, že ano, pane.

S: Viděl jste nějaký dokument o tom?

T: Did you see any document?

O: As I've already said, sir the documents, the originals were held in possession of (P1)

T: Jak už jsem říkal předtím pane, taky ty originály byly u pana (P1), nebo tyto originály měl u sebe pan (P1)

O: But there should be photocopies in both (B3) and (B4)

T: Ale měly by tam být fotokopie, měly by tam být fotokopie u (B3) a (B4) a

O: Because they required those copies for the account

T: Protože ony požadovaly tyto kopie k účtu

S: Může u nás podnikat taková, podle vašich znalostí, podnikat taková společnost, která u nás není zapsána v rejstříku?

T: According to your knowledges, such a company can enter in or make business in like this country like if the company is not registered in the registry of companies

O: I dont know what the laws are in this country, sir

T: Nevím, jaké zákony jsou v této zemi pane

O: But I know that, ehm, excuse me, a lot of companies are registered in offshore companies for tax advantage purposes

T: Ale vím, že mnoho společností je registrováno u offshorových společností kvůli, ohledně daní

O: In fact I think British Virgin Islands, that is their main industry

T: A myslím si, že to je právě, že to jsou právě Britské panenské ostrovy, že to je ten hlavní ... like the main place, že to je to hlavní místo

S: Víte o nějakých nemovitostech, které by tady v České republice konkrétně vlastnila společnost (C1)?

T: Do you know about any properties which were owned by (C1) in the Czech Republic

O: No, sir

T: Ne, nevím, pane

S: Víte o prospektech a internetových stránkách společnosti (C1)?

T: Do you know about the leaflets and about web pages of (C1)?

O: The catalogue leaflets or catalogues which I submitted for evidence

T: Ty katalogy nebo ty eee ten leták, ten leták co jsem eee, co jsem předal eee kvůli důkazům

O: I knew about that, of course

T: Tak o tom samozřejmě vím

O: The website I never looked at

T: Na ty webové stránky jsem se nikdy nedíval

O: Because it was accessed by a password

T: Protože ty byly, eee ten vstup na ně byl, k tomu vstupu bylo potřebné heslo

O: Which was given to the potential investors when they had interests in the company

T: Které bylo předáno těm potencionálním investorům ee když měli nějaké závazky eee ve společnosti.

S: Inzerovalo se v těch katalozích, že společnost (C1) zde vlastní eee luxusní a lukrativní nemovitosti v Praze, na (...) místech Prahy?

T: So there was announced in all these leaflets that (C1) company owns the luxury the house ... houses and properties in Prague?

O: No, maybe we are reffering to different leaflet, sir.

T: Možná teď hovoříme o jiném eee jiném letáku, nebo o jiném dokumentu

O: The leaflet, the leaflet I am referring to was right at the beginning of the start of the business

T: Ten eee ten letáček na který se já odkazuji, ten byl eee hned na počátku eee tohoto podnikání

O: Of course there were no properties at that stage

T: V té chvíli samozřejmě nebyly žádné eee žádné nemovitosti

O: Unless of course the leaflet says it's its intention to purchase these properties

T: Když mluvíme o tom, že tam v těch letáčcích bylo uvedeno, že ... eee že ta společnost vlastně chce nakoupit nějaké nemovitosti

O: I think that is what is in there

T: Sorry?

O: A myslím si, že to tam je také uvedeno

S: Takže nevíte nic o tom, že by (C1) se v uvozovkách chlubila tím, že vlastní nemovitosti v Haštalské ulici a v jiných lukrativních místech v centru Prahy?

T: So you are not aware that the company (C1) mentioned that the company owned some of the pretty you know properties in Haštalská street and in you know in the Centre of Prague in other pretty (...) in the centre of Prague

O: No.

T: Ne, pane

O: That I know it now of course,

T: To vím teď

O: because I (...) the investigation, but I did not know it. At the time I finished with (P1) I did not know that.

T: To vím samozřejmě teď a během toho vyšetřování, ale ... v té době, když jsem ... Like when you was in contact ...

O: (P1)

T: když jsem byl v kontaktu nebo když jsem pracoval s panem (P1), v té době jsem o tom nevěděl.

S: Existovalo v této společnosti (C1), nějaké oddělení, které by se zabývalo správou nemovitostí?

T: That was any department you know in (C1) which was taking care about administration of the properties and you know (...) to do something with the properties

O: No, sir. The observation was made in my earlier trial

T: Ne, ne, pane,

O: That

T: to už bylo uváděno při mém eee přitom nebo při tom předchozím nebo při tom předchozím hlavním líčení

O: That it would be obvious to me that you cannot run an international real estate and investment company with only one person

T: Že mi nebylo jasné. So it was obvious for you

O: No, I was told in the previous case that it would have been obvious to me that you cannot run an ....

T: Při tom posledním líčení mi bylo řečeno, že mi muselo být jasné, že není možné, aby fungovala mezinárodní eee mezinárodní společnost pod vedením jednoho člověka

O: And I totally agree

T: A s tím já úplně souhlasím.

O: As I've said I've been in his office only one time

T: Já jsem ale říkal, že jsem byl v jeho kanceláři pouze jednou

O: And there were two I think women working there at that time.

T: A myslím, si že tam pracovaly asi dvě ženy v té době

O: But I think it is still not enough to run a company

T: Ale myslím si, že to stále není eee postačující eee, aby fungovala ... společnost

S: Za celou tu dobu, kdy jste tedy pracoval u společnosti (C1), byla koupena nějaká nemovitost nebo byl jste zmocněn pro koup... koupit nemovitostí pro ně?

T: During the time that you worked for the (C1) company, (C1) company, the bought any property or did you like.... was an intermediary to you know get any property?

O: NO, sir.

T: Ne pane.

S: Říkal jste, že jste byl účasten určitých jednání se společnostmi (B1) a (B2). Existuje z o tom nějaký, z toho nějaký výstup, nějaké smlouvy s těmito společnostmi?

T: You have mentionned that you was there when there was meeting with (B2) and (B1). Are there any eee documentations or any statements you know that it happened or ...

O: The only thing I know of sir photocopies both of them send letters confirming they were prepared to act eee for (C1).

T: Jediné, co vím, pane, je že obě ty společnosti poslaly eee dopisy, že jsou připravené eee pracovat pro eee (C1)

O: But I've never seen any contracts

T: Ale nikdy jsem žádné smlouvy neviděl

S: Vy jste doložil eee účty z (B3), tam jste říkal, že jste byl s panem ... jak říkáte (PP1) eee ... pardon (P1), a v Deutsche Bank. Proč...

O: (...) In (B3) and in Deustchebank. And you have mentionned you was there together with (P1)?

S: Proč?

O: It was in (B3), in (B4) I opened the bank account on my own.

T: Bylo to v (B3) a v (B4) jsem si ... jsem otevřel účet eee sám

S: Proč dvě banky?

T: For which reason two banks?

O: I asked the same question sir.

T: Já jsem se eee ptal na tu samou otázku, pane

O: And I was told we woud need one for certain currencies and payments

T: A mě bylo řečeno, že ten jeden bude užíván na ... like the

O: Outcome payments

T: A na platby, které půjdou mimo

O: And the other on efor the income payments

T: A potom ten další půjde na eee na příjmy ... na příjmy ... Like the incomes... Jako když bude nějaký příjem. So payments and incomes ... Tedy na platby a příjmy

O: Kdo měl k těm účtům přístup

T: And who had access to these accounts

O: Only me, sir,

T: Pouze já pane,

O: Unfortunately

T: mimochodem, pouze já

S: Jaké peníze chodily na ty účty

T: Which money came to those accounts?

O: Sorry?

T: Which money like ... myslíte jaká hotovost?

S: Ne, ne, jaké peníze ... účel těch peněz. Kdo je posílal, za jakým účelem?

T: Which kind of money, so who sent the money, what were their purpose?

O: Investors send the money, sir, but

T: Investoři posílali ty peníze, pane

O: But that side of it, sir, the income money, I had nothing to do with

T: Ale s touto částí peněz nebo tímto příjmem nemám nic společného

O: In all that time that I worked for as an associate of (C1)

T: Po celou tu dobu, jaké jsem vlastně pracoval, všechno to mělo co společného nebo bylo to spojeno s (C1)

O: I never had any contact with investors

T: Nikdy jsem neměl žádné kontakty s investory

O: Or any contact with the finance brokers

T: Anebo neměl jsem nikdy žádné kontakty s těmi finančními brokery

O: Only (P1) had access to the website of the banks

T: (P1) měl přístup na weby, na webové stránky banky nebo bank

O: He informed at times that the money arrived and he would want to make

T: A občas mě informoval, že peníze přišly

O: And he would want to make a payment to the finance broker

T: A že chce udělat platbu tomu finančnímu brokerovi

O: Who then sold the investment product to a client

T: Který eee prodal ten investiční projekt klientovi

O: So I made the payments

T: Tak já jsem provedl tu platbu

S: Na ty účty přišly ovšem, podle toho co se zde v obžalobě uvádí, obrovské peníze. Co konkrétně se s těmi penězi tedy stalo?

T: But on these accounts, came huge amounts of money, OK,

O: Yes

T: OK, according to the indictment

O: Yes

T: What happened to all these money? What happened to them?

O: Where did it go?

T: Myslíte, kam třeba šly? Yes

O: The receipts show, sir, it was all withdrawn

T: To ukazují ta potvrzení, všechny byly vybrány

O: Not all

T: Ne všechny

O: apart from the money that was paid to the finance brokers which is

T: Krom těch peněz nebo kromě té částky těch peněz, která eee které byly vyplaceny těm finančním brokerům

O: Which is a relatively small amount

T: A to byla relativně malá částka

S: Kolik vy jste sám získal za celou tu dobu spolupráce s (C1)

T: So for the whole time of your cooperation with (C1), what was the amount of money you received for this whole time you worked there

O: You mean as the salary?

T: Myslíte jako výplatu?

O: No

S: Nemusela to být jenom výplata, já nevím, co jste všechno získal z té (...)

T: (simultánně) and it don't have to be just a salary, I don't know what you obtained from the

O: I don't understand the question

T: Nerozumím otázce

S: Eee, kolik peněz jste obdržel, konkrétně tedy asi od pana (P1), za celou dobu spolupráce s (C1)?

O: How much money you received probably from (P1), for the whole time of your cooperation with (C1)?

O: Seventy thousand crowns a month.

T: Sedmdesát tisíc měsíčně.

O: And about four times bonuses which were

T: Asi čtyřikrát nějaké bonusy

O: It makes more than ten thousand crowns

T: Což bylo, věřím tomu, že to bylo maximálně 10 tisíc korun

S: A za celou tu dobu jste získal tedy kolik?

T: So what was the total amount for the whole time period?

O: I haven't calculated that sir and I believe it says in

T: Já jsem to nepočítal, pane,

O: I believe it says the rozsudek from my previous case, it's about two million crowns

T: Ale věřím, že to bylo v rozsudku z mého minulého případu a myslím si, že to bylo něco okolo 2 milionů korun

O: And I do not dispute this, that's what it says

T: A já to nijak nezpochybňuji, jestli je to tak, jak je to tam uvedeno

S: Získal jste nějaké i peníze, které byste vybral z té, těch účtů u bank a nepředal je dál panu (P1) nebo jiné osobě?

T: Did you receive or did you obtain any money which you get from that bank accounts that you did not hand them to Mr (P1)?

O: No, no,

T: Ne, ne pane.

O: No, sir

T: Ne, pane

O: Absolutely not.

T: Ne, určitě ne.

S: Mohly, podle toho co víte ehm ☺ o cenách nemovitostí u nás být kupovány větší nemovitosti za peníze, které jste vybíral z bank a předával je panu (P1)?

T: About like about your knowledges or what do you know about the properties about the prices you know of the properties in our country

S: Miním tím teď takové nemovitosti, které jsou nebo byly inzerovány těm různým poškozeným

T: And I think about properties which were like there was an advertisement of those properties to the victims, they received some advertisement of those properties. Do you think it is possible, eeee it was possible to to ... buy such a properties for this kind of amount?

O: I don't know, because I... I am not familiar with the amounts

T: Já nevím, protože já nejsem seznámen s těmi částkami, pane

O: As I said sir, I respect,

T: Protože jak jsem říkal pane

O: Special advice, (...) but I wasn't

T: Já jsem chtěl být zapojen, ale nebyl jsem

O: Když jste hovořil o těch návštěvách agentů a snaže získat nějaké nemovitosti, vy jste ty výstupy předával panu (P1), eee jsou o tom nějaké doklady nebo to má vše pan (P1)?

T: So you spoke about eee amounts for these agents and (...) among Mr. (P1) are there any confirmations, any documents about it or all that had Mr. (P1)?

O: The normal procedure, sir, was

T: Ten normální proces byl, pane

O: When money arrived in a bank and it was confirmed the origin who the client was

T: Když přišly peníze do banky a bylo potvrzeno vlastně kdo, jaký to byl klient, od koho ty peníze přišly

O: (P1) would then email me
T: Poté mi (P1) poslal email
O: With an amount of money to pay
T: S částkou eee s částkou peněz eee like
O: To pay
T: Kterou jsem měl zaplatit
O: To the finance broker
T: Tomu finančnímu brokerovi
O: Which was usually I understand a percentage of the amount of the investment
T: Já jsem rozuměl, že to většinou eee bylo nějaké eee procento z té částky té investice
O: But I am not sure what percentage it was
T: Ale nejsem si jistý, jistý jaké ee procento to bylo
O: I did have this information at one time on a computer memory stick
T: Jednou jsem měl eee tuto informaci na paměťové kartě, na počítačové paměťové kartě
O: Because I kept as much as possible
T: Protože já jsem se snažil eee já jsem se snažil ukládat ee
O: Emails and all sorts of
T: Emaily, nebo co bylo možné, jsem se snažil eee uchovávat emaily emails and sorry ?
O: And much information regarding the activities
T: A mnoho dalších informací ohledně těchto aktivit
O: But unfortunately I can't prove that because I do not know what happened to the memory stick
T: Ale boužel to tam nemůžu doložit, protože nevím, co se stalo s tou paměťovou kartou
S: Peníze jste panu (P1) předával výhradně v hotovosti nebo jste je převáděl taky na účet?
T: Eee, did you hand over the cash did you hand over the cash eee ... Sorry. Eee you hand over money to Mr (P1) only in cash or you also did some transfers to an account?
O: Always only in cash, sir.
T: Pokaždé pouze v hotovosti, pane.
S: A podle vašeho mínění k čemu ty peníze tedy měly sloužit, když jste je vyplácel panu (P1)?
T: And according to your opinion what was the purpose of those all those money because you paid them to ... or you paid Mr (P1) ... you paid them to (P1)?
O: The purpose of the money?
T: Hm.
O: As I've explained earlier sir, it was what ... I asked the same question when I withdrew, withdrew the cash
T: Já jsem se, jak už jsem vysvětloval, pane, tak už jsem se ptal na tu samou otázku, když jsem vybíral hotovost
O: And as it was stated in the previous case that it would have been obvious to me such amount of money was not enough to buy a property
T: A jak už bylo uváděno při předchozím eee při předchozím líčení, tak taková částka by nestačila na pořízení takové nemovitosti
O: And as I've already explained this to the police on several occasions
T: A to už jsem několikrát vysvětloval policii
O: That (P1) told me
T: Že mi (P1) říkal
O: That is was what he called enticement money
T: Že to byly vlastně takové ... eee like
O: Or incentive money

T: Že to byly eee peníze,
O: Something to
T: kterými se dalo ušetřit, něco jako
O: create a deal in negotiation with the seller of a property
T: že byl eee vlastně eee že se udělala nějaká dohoda nebo obchod s tím prodejcem eee té nemovitosti
O: We would offer a lump sum
T: Že on nabídne nějakou částku
O: In return for reduction in the selling price of the property
T: Ale že by se to navrátilo tím, že by byla snížena eee ta ... že by byla snížena prodejní cena té nemovitosti
O: And as I said this seemed quite believable initially
T: A to předtím mi přišlo, nebo před tím mi přišlo, že se tomu dá věřit
S: Vy považujete za normální, že se kupuje taková velká nemovitost a vyplácí se peníze v hotovosti? To vám přijde normální a legální?
T: Your opinion is that it is normal and legal that such a huge property will be you know ... will be pay eee in cash?
O: No, that's not what I am saying, sir.
T: To není to, co vám říkám pane
O: Please let me explain again
T: Já bych vám to, nechte mě to prosím, abych vám to znovu vysvětlil
O: The property would not be paid in cash
T: Ta nemovitost nebude vy-eee-zaplacena v hotovosti
O: But during the negotiations with the owner
T: Ale během těch dohadů eee nebo domluv eee nebo domluv s tím majitelem
O: If (P1) thought it was appropriate
T: Že pokud si (P1) eee (P1) myslel, že je to výhodné
O: He would offer the owner of the property or the representative of the owner of the property
T: Tak nabídne eee tak nabídne majiteli eee té nemovitosti nebo zástupci
O: A cash sum
T: Eee nějakou eee like part of
O: (...)
T: Tu částku, kterou má
O: In return for a reduction in the sale price of the property
T: A za to eee a za to by mělo být nějaké snížení eee prodejní eee ceny té nemovitosti
O: The selling price of course being paid over the account
T: A samozřejmě poté bude domluvena ta prodejní cena a poté to bude zapláceno přes banku
S: Pane (O), ale my ale nehovoříme o otázce několika dnů, ani týdnů, ale o několika letech
T: But Mr (O) we are not talking about days, weeks
S: Leta jste vyplácel panu (P1) peníze a žádný reálný výstup není, vy jste neviděl žádnou nemovitost, která by se kupovala.
T: We are talking about years It was not any evidence any ... you didn't know that any any property was bought, you didn't know about it. You was not aware that they bought any kind of property.
O: Oh, absolutely. No. I believe, there never was any property bought.
T: Ano, přesně, já eee já nevěřím, že někdy vůbec nějaká nemovitost byla eee zakoupena.
S: Máte vůbec představu, jak velká suma přišla na ty dva účty nebo možná ...
T: Are you aware...
S: ... jak velká suma přišla na ty dva účty a kolik tam zůstalo?

T: ... how big amount came to those two accounts and how much money you know how much of it (...) is on those two accounts, you know I mean (...)

O: I know it was an awful lot of money that went through those accounts, sir

T: Já vím, že to bylo opravdu hodně peněz, co prošlo eee

O: And I have seen

T: těmito účty

O: I have seen the amounts that are still remaining on the accounts from the previous rozsudek (...)

T: A já jsem viděl ty částky, když to bylo vlastně uvedeno na tom předchozím rozsudku

O: But exactly how much I don't know.

T: Ale teď přesně kolik to bylo nevím.

S: My jsme obeslali nebo vyrozuměli poškozené, to Japonsko, s tím, že pokud se zatím nepřipojili k trestnímu řízení, tak tak mohou učinit se zahájením dotazování

T: We informed victims in Japan and because up to now they haven't asked for compensation but we informed them that it is possible for them and they can do it so we will eee during the evidence proceedings.

S: Tak mě nějaký pán informoval, volal mi z Japonska, anglicky

T: Someone told me, he telephoned me from Japan

S: ptal se mě, jak má postupovat s tím, že jsou další mnozí poškození, kteří nejsou zahrnuti v této trestní kauze, ale existují další poškození.

T: And he asked me...

S: Víte, kolik dalších poškozených a jaké částky, a o jaké částky se může jednat?

T: He asked me that there are some other victims and they are still not, the victims (...) you know in this case ... so are you aware how many you know people could be involved, there are any other victims?

O: No, sir.

T: Ne, pane.

T: And about these amounts?

O: (...)

S: Říkal jste, že jste eee že jste slyšel pana (P1) hovořit s (C2) o založení offshorové společnosti, kdy to mělo být prosím?

T: So you have mentioned that you heard that (P1) spoke with the (C2), you know, about this offshore company, you know when was it, you know the time period? The date?

O: Possibly three months before we started, it's a long time ago, 2004 was is or something like that

T: Je možné, že asi tři měsíce než jsme začali tak, už je to dlouho, tak 2004 možná

O: I can't remember exactly sir, I am sorry

T: Přesně si to, pane, nepamatuji, omlouvám se.

S: Také jste uvedl v přípravném řízení, že jste vyzvedával pro (PP1) jste vyzvedával na ambasádě v Praze cestovní pas? Můžete to blíže popsat, jak jste vyzvedával pas pro pana (PP1), kterého neustále nazýváte jménem (P1)?

T: So also in the preliminary statement in the (...) proceedings you've mentioned that you went to the embassy in Prague and that you picked up a passport of Mr. (PP1), but you've always been calling him (P1), so you should can try to tell us some details about this event.

O: Yes sir, this is obviously an important point

T: Ano pane, to je určitě důležitý bod.

O: I've known originaly, as I said earlier, (P1), I've always known him as (P1)

T: Já jsem ho, jak už jsem říkal už i dříve, znal jsem ho eee vlastně zpočátku jako (P1), znal jsem ho vždycky jako (P1)

O: Because I'd been introduced to him by that name

T: Byl jsem mu ... eee like eee ... byl mi i tak...takto představen

O: And there was a possibility that he would give me work when I (...) to do a roof conversion

T: A byla zde možnost, že mi dá nějakou práci, když udělám vlastně tu práci ohledně toho podkrovi

O: I met him on five or six occasions to look at certain roof spaces

T: Potkal jsem ho, potkal jsem se s ním pětkrát nebo šestkrát abych se podíval vlastně na ty půdní prostory

O: Or we just met for a coffee and discussed about the areas he wanted to look at

T: A nebo jsme se potkali nebo jsme šli spolu na kávu a diskutovali jsme tam ty místa, na která se chtěl podívat

O: He then asked if it would be possible for me to collect his passport that he renewed from the embassy

T: A on mi poté požádal, jestli by bylo možné eee pro něj vyzvednout eee cestovní pas, který si eee nechal obnovit a jestli by bylo možné ho vyzvednout tedy z té ambasády

O: Because he was going I do know to Brno or somewhere and

T: Protože on jel někam do Br...Brno?

O: Somewhere, yeah

T: Někam do Brna asi nebo někam

O: And very soon after, he would

T: A hodně brzy poté

O: He would be travelling to England and require the passport

T: Měl cestovat do Anglie a potřeboval ten cestovní pas

O: I said OK,

T: Já jsem říkal dobrá

O: It's not a problem, I renewed my own passport just a few weeks earlier

T: Říkal jsem, to není problém, já jsem si jen pár týdnů předtím eee obnovoval můj cestovní pas

O: And I wanted to keep in his favour because I wanted to work from him

T: Ale já jsem mu to chtěl udělat, vlastně chtěl jsem mu to udělat, chtěl jsem to pro něj udělat, protože jsem chtěl pro něj pracovat

O: He gave me the power of attorney

T: On mi dal plnou moc

O: I took it to the embassy

T: Já jsem ji eee vzal na velvyslanectví

O: I picked up his passport

T: Převzal jsem jeho cestovní pas

O: And yes sir, I did see there was a different name

T: A ano pane ... you've seen... a viděl jsem, že je tam jiné jméno

O: I didn't question it at that time sir

T: V té době jsem ho, jsem se ho, pane, nedotazoval

O: Because as I said, I wanted to get work from him, and

T: Protože jak jsem říkal, tak jsem chtěl od něj získat práci

O: At that time, it wasn't my business (...)

T: A v té době nebylo prostě eee mým úkolem se ho ptát

O: I have ... I have known other people with more than one passport

T: Já znám další lidi, kteří, kteří vlastní více než jeden ... You knew you knew some other

O: I have known people

T: Znal jsem nějaké další lidi, co vlastnili více než jeden cestovní pas

O: In fact, both my sons have got two passports

T: A ten fakt je, že moji dva synové oba mají dva cestovní pasy

O: But of course, both passports are on the same name

T: Ale samozřejmě oba ty cestovní pasy jsou na stejné jméno

O: I did see the passport that (P1) had, or looked like passport I didn't look at the details, only (...) so I cannot confirm ...
sorry

T: Viděl jsem ten cestovní pas, co ten (P1) měl, ale neviděl jsem ty detaily toho cestovního pasu

O: But I cannot confirm that it was a passport on the name of (P1) (...)

T: Ale nemohu potvrdit, že to byl cestovní pas na jméno (P1)

O: That was my first mistake, sir

T: To byla moje první chyba, pane

O: Because when (C1) was starting and I was offered the job

T: Protože když (C1) začalo a mě byla nabídnuta práce

O: I pushed the thought of that passport to the back of my mind

T: Tak jsem eee si eee vlastně eee ten cestovní pas nebo ten problém nebo tu věc s cestovním pasem, tak už jsem na ni poté nemyslel, už jsem ji měl hodně, už byla hodně vzdálená

O: The concept of the business that (C1) would do as explained by (P1)

T: A to podnikání nebo ten obchod, kterým se mělo (C1) zabývat, nebo tak jak to bylo vysvětleno panem (P1)

O: Was very believable

T: Dalo se tomu velice uvěřit

O: And I admit I wanted to believe in it

T: A já eee tedy ... já eee připouštím nebo říkám, že jsem tomu chtěl věřit

S: Poslední otázka. Řekl jste, že jste se ochtěl obrátit na pol- na policii, co konkrétně jste chtěl policii říct?

T: Hm. You have mentioned that you, you, you wanted to the police department. So what exactly you wanted to tell the police?

O: I wanted to tell them I was involved in a fraudery company.

T: Chtěl jsem jim říci, že jsem byl eee zapojen eee do podvodné společnosti

O: And give them details

T: A říci jim eee podrobnosti, detaily

O: As I said sir

T: Jak jsem říkal, pane

O: I couldn't say in the early stages

T: V těch počátečních

O: I couldn't say a hundred percent (...)

T: Na počátku jsem nemohl s jistotou říct, na sto procent, že to byl podvod

O: But I knew that at very high percentage it was a fraud

T: Ale věděl jsem velkým procentem, že to byl podvod

O: And I was stupid to let it continue

T: A jak už jsem říkal, tak jsem to hloupě nechal pokračovat

S: Máte nějaký dotaz?

SZ: Já bych měl, pane předsedo. Pane obžalovaný, jaká tedy byla vaše role v té firmě nebo co bylo předmětem vaší činnosti nebo pracovní náplní?

O: Ok, so I would like to know what exactly in the company... what was you know what did you do in the company (...) role in the company?

O: (...) is virtually nothing apart from bank transactions

T: Můžu vlastně říci, že to nebylo nic nebo skoro nic kromě těch bankovních transakcí

O: Even though I wanted to get more involved

T: I když jsem chtěl být více zapojen.

O: As I've said earlier

T: A jak už jsem dříve říkal

O: I visited the real ... real estate agents

T: Tak jsem navštívil ty nemovitostní nebo agenty zabývající se těmi eee nemovitostmi ... nebo ty nemovitostní společnosti.

O: And I even viewed the property

T: Sorry?

O: And I even viewed the property.

T: A také jsem si eeee také jsem eee také jsem si prohlédl nějaké ty nemovitosti

SZ: Jak často, nebo kolikrát jste se setkal s (P1) za celou tu dobu vašeho podnikání

T: So for the whole time, how many times you met with Mr (P1), for the whole time period?

O: Difficult to say, sir, but the approximate guess

T: Je to složité říci, pane ale

O: 20 times maybe

T: Ale odhadem přibližně asi dvacetkrát

O: Plus minus

SZ: Jinak vás úkoloval pravděpodobně emailem, kontaktoval vás emailem?

T: Otherwise you received all tasks through email and

O: Or telephone

T: Nebo telefonicky

SZ: A poslední otázka. Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání a jaká je vaše profese

T: I would like to know about your last education

O: about?

T: education... you finished

O: I left school as I've said earlier at 15

T: Jak už jsem říkal tak jsem odešel ze školy v 15 letech

O: After I don't know what's the name is, a secondary school in England

T: Ale potom, nevím přesně ten název, jaký to je, ale je to střední škola ve velké Británii

O: And I went immediately into British Royal Navy

T: A poté eee jsem eee ihned nastoupil k námořní, britské námořní službě

O: For nine years

T: Na devět let

O: Voluntary

T: Bylo to dobrovolně

O: And there was a certain amount of education that I continue when I was in the navy

T: A tam poté, když jsem byl v té námořní službě, tak jsem tam pokračoval eee ve vzdělávání se

O: But I have no diploma, degrees or

T: Ale nemám žádný diplom nebo nějaké zkoušky

SZ: Takže zkušenosti s realitní činností žádné nemáte.

T: So you don't have any experience with real estates or you know ... real estate or anything so whatever

O: The only experience I had was when I was in England buying my own house and selling my own house

T: Eeee pou, Jedinou zkušenost eee mám, když jsem v Anglii kupoval můj vlastní dům eee nebo když jsem ho prodával

SZ: A poslední otázka. Co vás přivedlo do České republiky?

T: So the last question is why did you come into the Czech Republic?

O: For work sir

T: Bylo to kvůli práci, pane

O: As I mentioned earlier

T: Jak už jsem, jak už jsem předtím eee uváděl

O: I've never sought to solve my difficult problems by criminal means, I've always looked for work

T: Nikdy jsem svoje problémy neřešil nějakou kriminalitou, vždycky jsem hledal zaměstnání

O: The economy of Britain at that time was going through one of its many difficulties

T: V té době ekonomika v Británii procházela ... eee byl problematická, byla jednou z těch nejproblematictějších v té době

O: Prior to be in the Czech Republic I was in Abu Dhabi for two years

T: A předtím než jsem byl v České republice, tak jsem byl na dva roky v Abu Dhabi

O: I came here, and I contacted a friend whom I also know in Abu Dhabi

T: Přicestoval jsem sem ... já jsem ... Sorry the friend was here or?

O: I was working in Abu Dhabi, but he came here

T: Byl jsem s tím kamarádem v Abu Dhabi, ale on přicestoval sem

O: But I contacted him when he was back home in England

T: Já jsem ho kontaktoval, když on byl doma v Anglii

O: I told him I was looking for work

T: Řekl jsem mu, že hledám zaměstnání

O: And he said why not to come with me and try Prague

T: A on říkal, proč nejedeš se mnou a nezkusíš prahu

O: I came here initially for a month, sir on 5th February 1995

T: Nejdříve jsem sem přijel (...) ... Nineteen ninety five? 1995.

O: And I've never been back

T: A už jsem se nevrátil

O: I like it here

T: Ale mám to tady rád

SZ: Děkuji

A1: Uvedl jste, že pan (P1) eee neměl přístup k eee účtům. Neměl přístup ani k internetovému bankovníctví?

T: So you have mentioned that Mr (P1) had no access to those accounts, so he had not Internet banking?

O: When I say no access

T: Když jsem říkal, že neměl přístup

O: I believe it was possible to do electronic banking even though I never did the electronic banking

T: Tak věřím, že to bylo možné udělat přes internetové bankovníctví, ale já jsem to tak nikdy neprováděl

O: Along the time, I would collect from (B3) eee payment sheets

T: Já jsem mnohokrát eeee, mnohokrát eee jsem si vyzvedl v Komerční bance ten platební ....

T: Like order .... Ten výpis ...

O: Payment order, yes

T: platební příkaz

O: And I would sign these documents and give them to (P1)

T: Podepsal jsem ty dokumenty a předal jsem je panu (P1)

O: He would then fill in the important information

T: On poté vyplnil ty eee důležité informace

O: And then fax that information to (B3)

T: A tyto nafaxoval do Komerční banky (B3)

O: To Mr. (P3)

T: Panu (P3)

O: That was not the only way we paid, because

T: To byla jediná ... to nebyl jediný způsob, jak jsme platili

O: In (B4), I would take the same papers in (...)

T: Sorry?

O: I would take the same papers like personally

T: A v (B4) jsem eee tyto dokumenty eee donesl osobně

O: The reason I didn't sent the payment by fax was because I didn't have a fax machine

T: A ten důvod, proč jsem eeee tyto dokumenty neposílal přes fax bylo, že jsem neměl eee že jsem neměl eee faxový přístroj

O: It reminds me of one particular incident, sir

O: Sorry ...

T: Sorry ... can you repeat it

O: Mr. (P3) telephoned me to say that he received a payment by fax

T: Jednou mi volal pan (P3), říkal mi, že obdržel you mean the sheet... Říkal mi, že obdržel ten dokument, že ho obdržel přes fax

O: But the name of the person to receive the money was missing

T: Ale chybělo tam jméno člověka, který měl eee ty peníze obdržet

O: So I said to Mr. (P3) I will check on that and come back to you

T: Já jsem tedy řekl panu (P3), že to zkontroluji a přijdu za ním nazpět

O: But Mr. (P3) said I am checking on it (...) because it is a large amount, it's 50 thousand euros

T: A pan (P3) také říkal, že to také bude kontrolovat, protože to je opravdu velká částka, je to 50 tisíc euro

O: Normally, whenever (P1) send a fax to the bank

T: Většinou, nebo normálně, když pan (P1) eee někdy posílal peníze do banky

O: He would always, always telephone me and ask me to phone Mr (P3) for the confirmation if he had received the fax

T: Tak mi vždycky, vždycky mi telefonoval a řekl mi, abych se zeptal pana (P3), že ten fax obdrželi

O: But this one occasion for 50 thousand euros

T: A při této jedné příležitosti ohledně těch 50 tisíc euro

O: (P1) did not call me

T: Tak mi pan (P1) nevolal

O: But I called him

T: Ale já jsem volal jemu

O: To say he had made a payment, but with no name

T: Abych mu řekl, že udělal platbu, ale beze jména

O: It was for an address of a bank in Australia

T: A bylo to adresováno bance v Austrálii

O: We had clients all over the world, I know that, but I don't think there are clients in Australia

T: Já vím, že máme, nebo já vím, že jsme měli klienty po celém světě, ale nevěděl jsem o žádném v Austrálii

O: I am not trying to make suggestions sir, this is just an observation

T: Eee nesnažím se eee tady říkat nějaká ... ee tady říct nějaká rozhodnutí.... tohleto je jenom, tohleto je jenom vlastně jak se to ... observe

O: I found out

T: s...sorry

O: Just a comment

T: To je spíše komentář k tomu

O: I found out during the investigation in the early stages

T: Zjistil jsem eee během toho eee během toho vyšetřování eee na počátku

O: That (P1) had been convicted for a similar crime and was doing time in prison in England

T: Že byl pan (P1) odsouzen za podobný trestný čin eee a také byl eee ve vězení v Anglii

O: And in fact he had a twin brother

T: A kdyby ... If you had?

O: He had

T: A pokud měl své dvojče, bratra jako dvojče

O: Who lives in Australia

T: Který bydlel v Austrálii

S: Pan státní zástupce

SZ: Pane obžalovaný, pokud jsem tomu rozuměl, tady na dotaz předsedy senátu, jste říkal, že jméno, pravé jméno (P1), jste se dozvěděl až z toho pasu na té ambasádě?

T: So if I understood correctly, when there was a question from the chairing judge you found out about the real name of Mr. (P1) only when you was at the Embassy?

O: Yes, sir

T: Ano, pane.

SZ: Takže prosím vás, vy jste přišel na britskou ambasádu, požádal jste o náhradní pas pro (P1), oni vám dali pas se jménem (P1)?

O: So you came to ... you came to the embassy, you requested (...) the passport like the second passport for (P1) and they issued the document where was the name of (PP1)?

O: No, no.

T: Ne, ne.

O: I had plná moc

T: Měl jsem plnou moc

O: For me to

T: Byla ...ta plná moc byla pro mě

O: To collect the passport for

T: Abych vyzvedl cestovní pas

O: for (PP1)

T: pana (PP1).

SZ: Takže to nebylo až z toho pasu. Děkuji.

T: So you did not find out from the passport

SZ: A dále bych navázal na další dotaz, který šel. Kolik, za ty dva a půl roku zhruba prošlo účty přes (B4) a (B3). Když vezmeme ty částky, za kterou už jste byl odsouzen, částku, za kterou jste žalován, a částky, za které ještě nejste trestně stíhán

T: (*simultánně*) So I am asking you (...) there are still some amounts for which you are not eee ... not yet charged ok ... but I am asking you ...takže kolik

SZ: Zhruba kolik jestli, jestli nám dokáže, už tedy odpověděl, že neví

T: I am asking you (...) through all those accounts, because you have mentioned before that you don't know

O: I honestly don't know sir

T: Já opravdu nevím, pane.

SZ: Bylo to víc než 100 milionů korun?

T: It was more than 100 million crowns?

O: I don't know.

T: Já nevím.

SZ: Nevíte, dobře děkuju.

O: It is possible, sir.

T: Možná, je to možné.

S: Pan doktor (...).

A1: Já bych se chtěl zeptat pana obžalovaného, jak dlouho jste omezen už na svobodě?
T: So I would like to ask you for how long have you been (...) freedom? How long are you staying in prison?
O: So far, over two years
T: Two years and something ...
O: Two years from
T: Je to eee je to už přes dva roky
O: Two years from October (...)
T: A je to, už jsou to dva roky od října
A1: Potom bych se chtěl zeptat, vy jste byl v průběhu trestu eee přeřazen do eee nějaké jiné té ... toho oddělení?
T: So eee (...) in the time period when you were in the service or (...) in the the service of the sentence, you change the place or you was moved to a different group or?
O: From the vazba I went to eee I don't know what the name was B...
T: Z vazby jsem byl předveden
O: Dozor
T: pod dozor ... Pán říkal písmeno B
O: And I requested to go to dohled
T: A já jsem požádal, abych byl přeřazen pod dohled
O: (...) Which is where I am now
T: A to je tedy to, kde se nacházím teď
O: Well, the purpose behind that was ... I am beginning to feel my age now
T: A ten důvod, protože teďka už vlastně jsem v nějakém věku
A1: Já to chápu
O: There were, there were more than a hundred people in the area where I was before
T: tam bylo více (...)
A1: (...) z toho dozoru pod dohled
T: Tam bylo více než sto lidí
A1: A ještě se zeptám, pane obžalovaný. Vzpomínáte si, jak jsme se tady před rokem viděli u jiného senátu
T: Hm.
A1: na to, co jste tehdy vypověděl, tak to byla pravda?
T: And yes, I would like know we did see each other one year ago, ok, there were different eee different eee there were different judges and you remember you provided your statement and what you said was true?
O: Yes.
T: Ano.
A1: Děkuji.
S: Prosím, pane doktore
A2: Ehm, já bych se zeptal, pane obžalovaný, vy jste uváděl v úvodu, že vás někdo představil panu (P1), vzpomenete si, kdo to byl? Kdo vás představil?
T: So in the beginning when you provided your statement, you have mentionned that you were introduced to (P1). Can you try to remeber the person? Or the name?
O: I think it was a man, called (P2), I think
T: Myslím si, že to byl muž, pan (P2), ale myslím si to.
O: An Irish man who worked in Irish hospoda
T: Ir, který pracoval v irské hospodě.
O: He knew I was looking for work because I told as many people as possible
T: On věděl, že hledám práci, protože já jsem se to snažil sdělit co nejvíce lidem

O: He mentioned me to (P1)

T: On mě představil panu (P1)

O: And we met like I remember it was on Sunday, but I don't remember the date

T: My jsme se potkali, vzpomínám si, že to byla neděle, nevzpomínám si na ten datum

O: In the restaurant U Bílého lva in Břevnov

T: Potkali jsme se v restauraci u Bílého lva na Břevnově

O: With the aim of trying to get work for the podnik

T: A ten důvod byl kvůli té práci na tom podniku, na té na té stavbě

A2: A ta osoba, eee ten Ir, jak jste uváděl, teď působí v České republice pořád nebo je tady v České republice?

T: And this guy, this Irish guy, he is still in the Czech Republic?

O: I have no idea

T: Nemám ponětí

A2: Potom jsem se chtěl zeptat, pane obžalovaný, uváděl jste eee, pokud se pamatujete, uváděl jste, že jste pro ten subjekt (C1) fungoval na základě živnostenského oprávnění, živnostenského listu. Je to tak?

T: You have mentioned If (...) you have mentioned that you worked for them on behalf of your eee business certificate for (C1) company yeah ... for the company because you had your bussiness certificate ...živnostenský list ... bussiness certificate

O: No, I worked, the reason I was offered a position in (C1) was because I had eee residency in the Czech Republic

T: Ten důvod, proč mi byla nabídnuta pozice v (C1), byla, byl... protože jsem měl eee pobyt nebo rezidenci v České republice

O: And it was necessary for the company

T: A to bylo potřebné

O: (...)

A2: Disponoval jste v té době živnostenským oprávněním jako fyzická osoba?

T: And during that period of time, you had business certificate?

O: Živnostenský list?

T: Hm.

O: Yes, I did.

T: Ano, ano

A2: A kdy vám to živnostenské oprávnění udělili, proč jste o něj požádal a pro jaký předmět činnosti?

T: I would like to know when did you receive that and for which reason you requested that? (...) like what was the activity?

O: The original reason I obtained the živnostenský list was because

T: Ten původní důvod, nebo ten (...), proč jsem si zažádal o živnostenský list, byl

O: The man who I worked for

T: Ten muž, pro kterého jsem pracoval

O: I mentioned earlier

T: Kterého jsem tu už předtím uváděl

O: Construction project manager

T: Byl to ten stavební eee, projektový management, tedy

O: Said everybody who works for me

T: Řekl

O: Has to have živnostenský list

T: Že všichni- eee každý kdo pro mě pracuje, musí mít živnostenský list

O: Because I do not want to be bothered with all the...

T: Protože já se nechci

O: ...complications

T: Eee nechci se zaneprazdňovat se všemi těmi komplikacemi

O: The activity I put on that živnostenský list

T: A ten předmět toho podnikání, který jsem uvedl, nebo který byl uveden na tom živnostenského listu

O: Ironically

T: Huh, huh ... Sorry, can you...?

O: Ironically,

T: Hm

O: Was (O) Reality

T: (*smích*) Bylo ironicky, ironicky tam bylo vlastně uvedeno (O) Reality

O: But I did not run real estat bussiness, I was working in construction

T: Ale nemělo to .... nebylo to eee ... nebylo to eee v tomto smyslu já jsem eee bylo na stavební, bylo to ohledně stavebního průmyslu

A2: Mohl bych se zeptat, pokud pan (P1) nefiguroval jako (...) právní zástupce toho subjektu (C1), z jakého důvodu nebo pokud je to panu obžalovanému známo, neměl třeba dispoziční právo k těm finančním účtům nebo k těm bankovním účtům.

T: Hm. So Mr (P1) he was not like (...) you know in this (C1) company, he was not registered, so for which reasons he didn't have right of disposal?

A2: Případně jiné než dispoziční právo, které by umožňovalo disponovat s finančními prostředky na těch účtech.

T: Or any other right, because he did not have right to, you know

O: He was a director (...)

T: Ano, ale on byl jako ředitel

A3: Dobře, tak proč neměl dispoziční nebo jiné právo k těm účtům?

T: Ok. So the second question is for which reason he didn't have right of disposal. It's mean

A2: Proč měl toto právo pouze tento obžalovaný?

T: Why you was the one who has this right (...)

A2: Dispoziční práv je právo jakkoli s účty nakládat, ve smyslu vybírat finanční prostředky, přesunovat je na jiné účty

T: (*simultánně*) Right of disposal ... to withdraw the money and send money to different accounts and

T: The only answer I can give to that sir,

T: Jediná odpověď, kterou mohou na toto

O: is

T: nebo jakou mohu na toto odpovědět

O: That I think possibly we all know the answer to that, that's the reason why

T: Myslím, že všichni známe tu odpověď

O: That's the reason I am standing here today

T: To je ten důvod proč já tu teď stojím

O: He had an identity that didn't exist

T: Měl identitu, která neexistovala

O: And didn't make contact with anybody that would see him face to face

T: A nekontaktoval se s nikým, aby se s ním viděl z očí do očí

O: Many thing are obvious to me now but weren't obvious at that time

T: Ted' je pro mě mnoho věcí jasných, ale v té době eee pro mě jasné nebyly

A3: A poslední otázka, zda by mohl popsat, jak pan (P1) vypadal,

T: So

A2: alespoň přibližně,

T: Hm

A2: Čili, jak byl vysoký, jak vypadal, stáří

T: Last question is if you can give us his description, description of this (P1), like how old he was, like his age, you know the description

O: Yes, he was, when I knew him, I think

T: Když jsem ho já znal

O: About fiftyish (...)

T: Fifty? Bylo mu asi padesát let

O: He stood about that tall compared to me

T: Byl asi takhle vysoký, když se podíváte na, ke mně, tak

S: Zaprotokolujeme, že obžalovaný uvádí, ukazuje do poloviny uší. Jak je velký pan obžalovaný?

T: How tall you are?

O: I can only say it in ... in eee

T: English

O: Imperial ... Five foot ten and a half... I don't know...

(*smích v soudní síni*)

T: Jsem vysoký pět stop (*smích*) and five? Five foot and

O: Five foot and ten and a half inches

T: A deset a půl inčů

(*smích v soudní síni*)

S: To je 180 centimetrů?

T: Its 180 centimeters?

O: Yes

T: Ano

S: Jak že to bylo ... pět stop

T: Five feet and

O: ten and a half inches

T: a deset a půl inčů

S: A deset a půl inče. Je vysoký 180 centimetrů.

O: At the time I knew him he had a completely shaven head

T: V té době, když jsem ho znal, tak měl kompletně oholenou hlavu

O: He was slightly (...) big here

T: Měl trošku břicho (*smích*)

O: Despite doing lots of keeping fit

T: Sorry?

O: Doing lots of keeping fit.

T: A snažil se udržet kondici

O: And his skin colour was ...say south he looked Greek or ...

T: A jeho eee jeho barva pleti eee on vypadal jako Řek

O: Mediteranean

T: a nebo jako vlastně ze Středního východu ale

O: But very light brown

T: Ale byla to taková ale velice lehce hnědá

A2: Brýle nosil? Nenosil?

T: He was wearing glasses.

O: The only time I saw him wearing glasses was dark glasses outside

T: Já jsem ho pouze viděl s tmav-tmavými brýlemi venku
O: Because he had something wrong with his light with sensitive sun light
T: Protože měl citlivé oči na sluneční světlo, měl něco se svými, měl něco s očima
A2: Ještě pane předsedo... Ještě ...ještě...ještě jeden dotaz. Je známo panu obžalovanému z těch několika setkání (...) s panem (P1) ... zda ten (P1) tady měl ať už nějakého člena rodiny nebo nějakého blízkého příbuzného nebo osoba, osobu se kterou často ... eee často třeba přicházel do kontaktu ... a která byla známá panu obžalovanému?
T: There were many meetings that you had with Mr (P1), so are you aware about any family member who was living here or any person who was close to (P1) when he was you know close to (P1) which was staying here?
O: No.
T: Ne
A2: Všechno prosím
T: That's all
S: Tak se prosím vraťte zpátky na místo
T: Take your seat please

(výslech svědků)

S: Takže pan (O), má nějaký dotaz?
T: Jednu otázku
S: Tak pojd'te k tomu mikrofonu, pane (O)
O: Just one question
T: Pouze jednu otázku mám
O: Mr (P3)
T: Pane (P3)
O: It may be difficult for you to answer
T: Možná to je pro vás složité na ni odpovědět
O: Apart from it being a long time ago
T: Protože eee když už je to, už je to vlastně dlouho
O: And you had a lot of clients and
T: A vy máte mnoho klientů
O: And a lot of transactions when you worked in (B3)
T: Nebo máte mnoho klientů a aaaa měl jste také mnoho transakcí, když jste pracoval pro (B3)
O: If I could remind of the system we used to use
T: Pokud bych vám říct eee nebo pokud by vám eemohl připomenout ten platební systém, který jsme používali
O: I used to, or should I say, (P1) would fax a payment sheet to you
T: Pan (P1) eee Vám eeee poslal ten platební příkaz ...
O: And I would
T: Nafaxoval ...
O: And I would always telephone you
T: Já jsem vám vždycky telefonoval
O: For confirmation that you received that payment order
T: A kvůli tomu, jestli, abych si potvrdil, jestli jste ten případ obdržel
O: Do you agree with that?
T: Souhlasíte s tím?
S: Tady na ten mikrofon. Pojd'te prosím k tomu mikrofonu.

SV: Já s tímhle souhlasím, jenom jsem si, si nejsem jist vlastně, kdo ten faxový příkaz posílal, protože já jsem obdržel faxový příkaz z nějakého čísla. A je pravda, že tím, kdo vždycky tuu ten platební příkaz ověřoval byl pan (O)

T: (simultánně, šušotáž)

O: OK. I need a confirmation for that first (křestní jméno X)

T: Já bych si to potřeboval eeee

O: This is a difficult part of the question

T: Já bych si to potřeboval potvrdit. Toto je složitá část otázky

O: There was only one occasion

T: Tam eee ... To se stalo pouze jednou

O: When you received the payment order

T: Když jste dostal ten eee

A2: Pane předsedo, já se omlouvám, že do toho zasahuju, ale pan obžalovaný zase říká vlastně nějaký průběh a má odpovídat pan svědek, čili já bych vás poprosil, jestli byste ho mohl usměrnit v tom smyslu, aby

S: (...) Takže prosím vás konkrétně, co se ho chcete zeptat

T: What is your question? Ask the question please

O: Ok, I'm sorry

T: Omlouvám se

O: Do you remeber the time, (křestní jméno X)

T: Vzpomínáte si na tu dobu

O: When you telephoned me

T: Když jste mi telefonoval

O: And asked me

T: A zeptal se mě

O: Or told me

T: Nebo jste mi řekl

O: You received the payment order

T: Že jste obdržel ten platební příkaz

O: But the name was missing on that payment order

T: Ale že tam na tom platebním příkazu, že tam chybělo to jméno

O: And it was a quite large amount of cash

T: Ale to byla velká částka eee hotovostní částka

SV: Přiznám se, že si na to nevzpomínám, a nerozumím, jestli chybělo jméno toho, kdo podepsal, nebo jméno příjemce těch peněz

T: the person who signed the document or the person who should receive one

O: Receptient

T: Toho příjemce

SV: Přiznám se, že taková situace mohla nastat nicméně bez toho jména příjemce, by ten platební příkaz podle mě nebyl zpracován, minimálně pokud by se jednalo o zahraniční platební příkaz, protože jméno příjemce zahraničního platebního příkazu je povinnou součástí toho platebního příkazu. Platební ... ale u zahraničního tomu tak je.

S: Všechno?

O: Thank you

T: Děkuji

TRANSKRIPT – Případová studie č. 3

Legenda

A – obhájce

O – obžalovaný

S – soudce

SP – soudkyně přisedící

SZ – státní zástupce

T – tlumočnice

P1 – 1. osoba související s trestním řízením

P2 – 2. osoba související s trestním řízením

P3 – 3. osoba související s trestním řízením

P4 – 4. osoba související s trestním řízením

S: Paní tlumočnice - ještě se zeptám, poučení vám bylo přiloženo, k tomu ...

T: Ano, ano

S: Takže nebudu to tady říkat, neboť poučena jste písemně. Takže dávám slovo státnímu zástupci.

SZ: (čte obžalobu)

T: Pardon, já se hlásím ... když se to bude dělat takhle jako simultánně, tak jen abych to stihla překládat

S: To nemusíte, protože obžalobu jsme mu překládali ve věznici

T: Dobře, dobře, protože jinak bych to právě nestihla

S: Ne, ne, to nemusíte, jenom mu to řekněte, že se to čte.

(čtení obžaloby)

S: Nyní tedy prosím, ať se pán postaví a jde tady k tomu pultíku, bude vyslechnut jako obžalovaný. Čili přistoupeno k výslechu obžalovaného (...), generále jako na čísle listu (...), předveden eskortou z výkonu vazby. Já - kdybych mluvil moc rychle, tak mě upozorněte, ano? Já tedy obžalovaného poučuji podle paragrafu 33, 95 odst. 2 a následujících TŘ o tom, že má právo se hájit všemi prostředky, kterými uzná sám za vhodné, a také o tom, že přiznání a účinná lítost jsou důležité polehčující okolnosti, ke kterým se přihlíží při výměře trestu a také o tom, že nemusí vypovídat.

T: (...) à la barre et on vous entend en tant qu'inculpé. (...). Alors maintenant j'informe l'inculpé selon (...) du code pénal, que vous avez, c'est votre droit de vous défendre avec tous les moyens que vous tenez bons et aussi vous savez que (...) et l'aveu bon alors ce sont des circonstances atténuantes ce qui après est pris en considération quand on donne la, quand on donne la peine, et aussi c'est votre droit de ne pas déposer si vous ne voulez pas. C'est votre droit.

O: Si, si. Si, si. Je veux...

T: Et vous voulez?

S: Porozuměl tomu pán?

T: Vous avez compris? Vous avez compris l'information?

O: Oui, oui.

T: Et vous êtes prêt à déposer?

O: Oui.

T: Porozuměl a je připraven vypovídat

S: vypovídat

S: Tak já začnu nejdřív tím – on řeknu, tady sice slyšel a vy jste mu ji možná překládala

T: Ano.

S: a z ... jak jsme tady slyšeli od pana obhájce s obžalobou nebo jejím obsahem je seznámen.

T: En ce qui concerne l'action publique vous êtes au courant de, de, de la teneur du texte.

S: Čili, zeptám se ho nejdříve: souhlasí s tím, co je uvedeno v té obžalobě?

T: Est-ce que vous êtes d'accord, vous êtes d'accord ce qui est écrit dans ... dans cette action publique?

O: Oui, oui, dans la déposition, oui.

T: Souhlasí s tím, souhlasí s tím

S: Souhlasí, čili

O: Fin,

S: Jinak ře...

O: Je suis d'accord sur pratiquement tout sauf ce que (P1)

T: Téměř všemu, jako všemu, tedy se vším souvisí, eee souhlasí

S: Téměř.

T: Téměř.

S: Tak kdyby se nám pokusil tedy říci, s čím tedy nesouhlasí

T: Bon, alors, de quoi vous n'êtes pas d'accord dans le texte d'action publique?

O: Sur le fait d'avoir pris du recul pour donner un coup de pied dans la tête de (P3)

T: Tam, kde se píše právě, že chtěl eee že poranil (P3) (...) takže kopnutím

S: Hm, hm,

T: S tím nesouhlasí

S: Čili, zeptám se takhle ... není tedy pravdou, že by toho (P3) kopl?

T: Alors, c'est pas vrai que vous avez donné un coup de pied à (P3)?

O: Si si, c'est vrai

T: Ano, je to pravda

O: mais je n'ai pas comme (P1) dit je n'ai pas pris un ou deux mètres de recul pour lui mettre le coup

T: Qu'est-ce que vous n'avez pas pris?

O: Je n'ai pas pris un ou deux mètres de recul pour lui mettre un coup de pied

T: Takhle, že tedy ho kopnul, ale jak se píše v té obžalobě,

S: Ano.

T: že vlastně se jako, že udělal dva kroky dozadu, aby jako měl sílu, a pak že ho kopnul, to ne, to popírá.

S: Takže eee tady se píše, že v případě (...)

T: Oui, parce qu'il y a écrit

A: (vstupuje)

SZ: (vstupuje, rozčiluje se)

S: Takže teď tomu ... jinak pane doktore, nezasahujte do toho, jo? Do výsledku...

T: (šušotáž, nesrozumitelné)

S: tady se ale nepíše, že by nějak odstoupil (...) tady se píše, že ho udeřil pěstí do obličeje a tak dále a když upadl na zem, tak ho kopl do hlavy

T: (...) Vous lui avez donné un coup de pied quand il était couché, vous l'avez, vous lui avez donné un coup de pied à la tête

O: Oui, oui, oui, mais

S: Je tedy pravdou, že jste ho udeřil do hlavy, když ležel na zemi?

O: Je veux bien donner un

T: Est-ce que c'est vrai que vous lui avais donné un coup de pied à la tête quand il était couché?

O: D'après moi, tout ce que je sais ce que je lui en avais donné, après si c'était un, deux, trois je sais pas. Tout ce que je sais ce que je n'ai pas pris de recul pour mettre (...)

T: On říká, že neví vlastně, jestli ho nebo kam ho kopl nebo něco a tvrdí jenom, že se nevrátil jako ty asi tedy taky ty dva kroky, aby (...) to popírá

S: Je tedy možné říci, že ho nekopl s rozběhem? Nebo já nevím, jak se už na to jinak zeptat.

ST: Alors, on peut dire que vous lui n'avez pas donné un coup de pied disons en courant?

O: Non, non, voilà, je lui avais bien donné des coups de pied mais pas en courant

S: Čili je pravda, že ho kopl do hlavy

T: Kopnul ho, ale jako ne s rozběhem

S: Ne s rozběhem. No, tak to máme k tomu dále k tomu ... Protože nebudu se ptát, jestli ho udeřil pěstí, když řekl, že s ostatním tedy souhlasí, že jo, takže já jsem se ptal, s čím nesouhlasí

T: Bon, alors on va pas poser la question si c'était avec le poing parce que monsieur le président, il a posé la question de quoi vous n'êtes pas d'accord ce qui écrit dans l'action publique.

O: Ben, tout tout tout ce qui a été dit, oui, il a été comme (...)

T: Se všim co tam je napsáno, tak to se stalo.

O: Tak to se stalo. Tak to je ten bod obžaloby 1 a já se teď zeptám k tomu bodu obžaloby 2.

T: Bon, alors c'était le point 1 et après le point deux

S: Když tedy ... eee měl ... jestli souhlasí s celým tím bodem obžaloby 2. To je to

T: Bon, est-ce que vous êtes d'accord disons du point 2 ce qui est

S: že dále napadl poškozené (P1) a (P2)

T: C'était quand vous avez attaqué (P1)

S: Že máchal sekerou proti jejímu tělu

T: Que vous avez agi avec la la la hache

O: Non non, j'ai bien pris la hache pour lui demander de partir

S: a měl na ně křičet, že je zabije

T: Et que vous avez dit que vous allez les tuer

O: Non, non

T: Měl tedy, měl tedy skutečně tu sekeru vzal do ruky

O: J'ai bien pris la hache mais apart de m'approcher de (P1) pour lui demander de partir parce que ça faisait très un bon moment qu'il jouait au provocateur ..., je ne .... je ne l'ai pas plus menacé que ça

T: Protože on tedy chtěl, aby ten (P1) odešel, protože on byl už rozčilenej, a chtěl tedy za každé ... za každé pád, aby ten člověk aby odešel (...)

S: Dobře, ale tedy potvrdil to, co je napsáno v té obžalobě, jo?

T: Vous avez confirmé ce qui est écrit dans l'action publique?

S: V tom bodu dvě

T: Dans le point deux

O: Oui, mais

T: Vous êtes d'accord.

O: Non, non, ce que j'ai dit, ce que j'ai bien pris la hache, sur ça il n'y a pas de problème,

T: On říká: vzal jsem skutečně tu sekeru

O: mais en partant de sa copine on rajoute que je les ai menacés, que je me suis approché d'elle en la menaçant, que ...

T: No a k nim se tedy skutečně jako přiblížil, tedy k tomu (P1) a ještě k té jeho přítelkyni, a že se k nim přiblížil s tou sekerou jako a že chtěl, aby, jak se říká, aby vypadli

S: Hm, hm.... tak to je z mé strany tedy všechno. Chci se zeptat, jestli některá ze soudkyně přísedících má někdo dotaz. Takže je vidět, že jedna má soudkyně dotaz

T: (*šušotáž*)

SP: Já bych se chtěla zeptat, jestli ti lidé rozumí francouzsky. Nebo jak na ně volal, že je zabije? Jak oni poznali, že volá, že je zabije?

T: Est-ce que les gens .... Comment les gens ont dits compris, que vous avez dit que vous allez les tuer? Ils parlaient français?

O: Non.

T: Francouzsky nemluvíli

O: Alors comment ils ont compris?

SP: On mluvil česky na ně?

T: Et vous les...

O: Trošku

T: En tchèque

S: Čili trošku umí

O: Trošku anglicky, trošku česky

T: On umí docela jako česky

SP: Jo, jo. Dobře, dobře, dobře, dobře.

S: Takže soudkyně všechno, nyní pan státní zástupce.

T: (...) du ministère public

SZ: Já bych se chtěla zeptat, co bylo příčinou toho, že chtěl, aby ten (P1) a ta (P4) z toho místa odešli. Proč?

T: Bon, pourquoi vous avez voulu que (P1) avec (P4) qu'ils quittent le champs comme on dit, qu'est-ce que...

O: Tout simplement parce que ça faisait près de 40 minutes que (P1) on va dire eee faisant de sorte que tout le monde s'énerve parce que lui, il est venu, il est arrivé au camp énervé et qu'il avait envie eee

T: (P1) alors?

O: voilà, qu'il avait envie, qu'il était très énervé, qu'il avait envie de se défouler sur quelqu'un et ça est tombé sur moi.

T: (...)

O: Et moi pendant 40 minutes je lui demandais de s'en aller il a pas voulu partir et il a fait comme que mettre du feu dans le bois pour monter le, la pression

T: Zkrátka, když tam ten (P1) přišel, tak pořád tak jak se říká, prostě nechtěl se hnout z místa, pořád, pořád jako otravoval a on pořád mu říkal, ať už odejde, ať už odejde.

SZ: A eeee jaksi, šlo pouze o to, že byl přítomen na tom místě, kde zrovna pan obviněný přebýval nebo tam byl nějaký jiný konflikt předtím... jaksi není mi to zcela jasné

T: Bon, il y avait un autre conflit dits avant ou c'était uniquement le fait qu'il était, que (P1) est resté là où vous avez été aussi

O: Oh non non, on s'est bien engueulé, on a même failli se battre

T: Nadávali si, nadávali si a chtěli se poprat.

SZ: A kvůli čemu nadávali?

T: Et pourquoi vous vous avez engueulés?

O: Ben, en fait, c'est lui qui est arrivée déjà il en avait après moi je ne sais pourquoi moi après (...) au camp déjà il voulait se battre avec moi

T: No on jako ten (P1) když přišel, tak prostě mu ... jako nadával mu jako že je jako ... Il l'a dit en tchèque alors?

O: Oui, en fait, en fait il m'a dit dans dix minutes je reviens et on se bat, il me l'a dit moitié en tchèque et moitié en anglais

T: On mluvil ten (P1) mluvil něco česky a něco anglicky. No, a nadával mu, že je jako to je jako sprostý slovo ve francouzštině ten con, jako blbec jako prostě, tak ho rozčililo, a potom říká, že tam byl jenom chvilku a potom se to převrátilo nějak. A on už potom měl, jak se říká (...) ho moc otravoval.

SZ: A jaksi tohleto, to otravování to bylo bezprostředně po tom eee konfliktu

T: Il vous a emmerdé, il vous a emmerdé

SZ: eee s panem (P3) nebo jaksi tooo eee ta jeho přítomnost ... jednalo se vůbec o přítomnost toho pana (P1) na eee

T: C'était vraiment à cause de la présence

SZ: v té bývalé pískovně? Ted' tomu nerozumím, abych se přiznal

T: Parce qu'on ne comprend pas comment ça c'est passé. C'était vraiment la réaction au fait que alors (P1) est venu dans l'endroit de l'ancienne ...

O: Non, non. Il pouvait venir sauf qu'il pouvait venir sans être obligé d'être ennervé, et puis d'engueuler tout le monde, d'embetter tout le monde, parce que ça faisait déjà deux fois qu'il venait encore en voulant taper sur quelqu'un. Il avait déjà tapé sur quelqu'un et en plus la personne que j'ai agressée sur qui il avait déjà tapé

T: Bon, alors, alors, il les a tapés alors?

O: Non, non, il a tapé personne, parce qu'il voulait se battre avec moi. Mais il était venu dans l'intention de se battre.

T: On tam přišel v úmyslu, že se bude bít.

SZ: Kdo?

T: No ten (P1)

O: Oui, (P1)

T: No, přišel vysloveně tam, že se chce se poprat, a nechtěl jako se prát s těma ostatníma, ale chtěl se vysloveně poprat tady s panem obviněným.

SZ: A to bylo eee předtím konfliktem s panem (P3) nebo až po té?

T: C'était avant le conflit avec (P1) ou après

O: Avant et après, avant et après

T: Před i po

SZ: Děkuji, nemám další otázky

T: Pas d'autres questions

S: Jestli má pan doktor

A: Já mám jednu. Při tom kopání, jestli by se k tomu ještě mohl vrátit

T: Bon, disons quand vous avez donné les coups de pied. Est- ce que vous pouvez revenez- revenir encore

A: Jestli by mohl přesněji popsat, co se stalo po pádu (P1) na zem a jaká byla intenzita těch kopů, pokud nebo kopu jednoho, já nevím, kolik jich bylo

T: Est- ce que vous pouvez encore répéter ce qui c'est passé quand (P1) (*komolí jméno*)

SZ, S: (P1)

T: (P1) était tombé par terre? Comment était l'intensité, l'intensité des coups, des coups de pied?

O: Il était à mes pieds, il était à mes pieds, donc j'ai joué mes coups de pieds eee

T: On vlastně úplně mu byl v nohách,

O: Voilà

T: Vysloveně byl až na jeho botech,

O: Il est tombé à mes pieds je je ... je n'ai pas pris (...) du recul. J'ai tapé sur (...)

T: Takže on nemohl teda nic dělat, ani jako se tedy; jak říkal; ani neodstoupil dozadu... prostě měl ho přímo u nohou.

A: No, takže jestli by mohl předvíst ten kop.

T: Et vous pouvez nous disons (...)

A: Dejme tomu; že ta ohrádka je ležící (P1), tak

T: Disons que la barre

O: Oui

T: Ca c'est (P1) couché,

O: Oui

T: alors, vous pouvez (...) à faire des coups

O: Comme ça, oui, je lui ai mis les coups de pied comme ça ... je veux dire j'ai pas

T: Že ho kopnul dozadu

S: Čili obžalovaný předvádí kop, že jo, z toho jak to předvádí, alespoň jak to tady předvádí, tak nejde o žádný intenzivní kop, tedy, no, to co ukazuje

T: Bon, alors, selon ce que vous avez montré, ce n'est pas de coups de pied intensifs

O: Non, fin, je ne veux pas les mettre avec violence parce que sur le moment oui, j'étais énervé, donc oui, je (...) mis avec de la violence, mais bon, alors là, je vais pas, je vais pas taper (...)

T: On byl rozčileněj, rozčileněj

S: No, on to říkal na začátku, tady se na to nějak jakoby pozapomnělo, proč ho kopl, tak on řekl, protože byl, vy jste mi to překládala, protože byl rozčileněj. Já si to pamatuju

T: Vous lui avez donné les coups de pied

O: En étant énervé oui

T: Vous étiez énervé...

O: Oui oui, d'accord.

T: Ano, strašně

O: Oui, oui.

A: No, tak všechno.

S: Já se ještě zeptám, jaký boty jste, měl pán na sobě, pan obžalovaný?

T: Bon, alors quelles chaussures avez vous eu?

O: Celles-la.

T: Ordinaires

A: Botasky

T: Takový botasky ňáký

S: Čili botasky

S: botasky

O: (...) sur l'arrestation, oui.

S: Dobře, Takže měl na sobě tytéž boty, co má dnes na sobě dneska u hlavního líčení

T: Vous avez eu les mêmes...

O: Oui, oui. J'ai eu exactement les mêmes

S: Gumové no, s gumovou podešví tedy

T: C'est la semelle en caoutchouc

O: Oui, oui, c'est ...

S: Takže to je všechno, tak ať se pan obžalovaný posadí.

T: Donc, c'est tout pour le moment, vous pouvez vous asseoir